

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۱۱۳

لایحه موافقت نامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۶۰۸۹۱/۶۲۷۴۵

تاریخ: ۱۴۰۳/۴/۱۳

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه موافقت نامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن که بنابه پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

مسعود پزشکیان

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

در راستای تقویت روابط دوستی و همکاری‌های چندجانبه بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن و ایجاد محیط و شرایط مناسب برای توسعه و تسهیل همکاری‌ها و روابط متقابل تجاری و اقتصادی و افزایش فرصت‌های کسب و کار بر پایه اعتماد متقابل، شفافیت و تسهیل تجاری میان طرفین، لایحه زیر برای تشریفات قانونی مربوط تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه : لایحه موافقت نامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن

ماده واحده - موافقت نامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران از یک طرف و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن از طرف دیگر شامل یک مقدمه و صد و چهل و هفت ماده و شش پیوست به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود. تبصره ۱- رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد ارجاع اختلاف به داوری موضوع ماده (۶-۸) الزامی است. تبصره ۲- از نظر دولت جمهوری اسلامی ایران مقام ناصب موضوع بند (۵) ماده (۷-۸) موافقت نامه باید از اتباع کشوری باشد که در زمان انتصاب با طرف های متعاقد روابط سیاسی داشته باشد. وزیر صنعت، معدن و تجارت

سرپرست ریاست جمهوری

متن موافقت نامه:

متن موافقت نامه تجارت آزاد

بین

جمهوری اسلامی ایران

و اتحادیه اقتصادی اوراسیا

موافقت‌نامه تجارت آزاد

بین

جمهوری اسلامی ایران از یک طرف

و

اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن از طرف دیگر

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران (که از این پس «ج.ا.ایران» خوانده می‌شود) از یک طرف و اتحادیه اقتصادی اوراسیا (که از این پس «اتحادیه اوراسیا» خوانده می‌شود) و جمهوری ارمنستان، جمهوری بلاروس، جمهوری قزاقستان، جمهوری قرقیزستان و فدراسیون روسیه (که از این پس «کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا» خوانده می‌شوند) از طرف دیگر (که از این پس «طرف‌ها» خوانده می‌شوند):

با تصدیق اهمیت افزایش روابط دوستی دیرینه و همکاری‌های سنتی چندجانبه بین طرف‌ها؛

با تمایل به ایجاد محیط و شرایط مناسب برای توسعه روابط متقابل تجاری و اقتصادی و ارتقای همکاری اقتصادی بین طرف‌ها در زمینه‌های مورد علاقه متقابل؛

با تکیه بر روابط تجاری ترجیحی که پیشاپیش از تاریخ ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ (۱۷ مه ۲۰۱۸) براساس موافقت‌نامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین ج.ا.ایران از یک سو و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن از سوی دیگر برقرار شده است؛

با اذعان به ضرورت توسعه بیشتر تجارت و تسهیل همکاری اقتصادی و افزایش فرصت‌های کسب‌وکار به گونه مندرج در این موافقت‌نامه؛

با تأکید بر نیاز به گسترش بیشتر روابط متقابل بین طرف‌ها بر پایه اعتماد متقابل، شفافیت و تسهیل تجاری؛

با تصریح به حمایت خود از الحاق سریع به سازمان جهانی تجارت و با اذعان به این‌که عضویت ایران و اتحادیه اوراسیا و کشورهای عضو آن (که تاکنون عضو آن سازمان نشده‌اند) در آن سازمان، موجب ایجاد

شرایط مناسب برای تعمیق همگرایی آن‌ها در نظام تجاری چندجانبه خواهد شد و همکاری میان طرف‌ها را تقویت خواهد کرد؛

به شرح زیر توافق نمودند:

فصل ۱: مقررات سازمانی و عمومی

ماده ۱-۱- تعاریف کلی

از نظر این موافقت‌نامه، مگر این‌که به نحو دیگری پیش‌بینی نشده باشد:

الف) «مقام‌های گمرکی» به معنی مقام یا مقام‌های گمرکی ج.ا.ایران یا کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا است؛

ب) «روزها» به معنی روزهای تقویمی از جمله روزهای آخر هفته و تعطیلات است؛

پ) «اظهارکننده» به معنی شخصی است که کالاها را برای مقاصد گمرکی اظهار می‌کند یا این‌که کالاها از طرف او اظهار می‌گردد؛

ت) «کمیسیون اقتصادی اوراسیا» به معنی نهاد تنظیم مقررات دائمی اتحادیه اوراسیا طبق پیمان اتحادیه اقتصادی اوراسیا مورخ ۸ خرداد ۱۳۹۳ (۲۹ مه ۲۰۱۴) است (که از این پس «پیمان اوراسیا» خوانده می‌شود)؛

ث) «نظام هماهنگ» یا «اچ اس» به معنی نظام هماهنگ توصیف و کدگذاری کالا است که براساس معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی نظام هماهنگ توصیف و کدگذاری کالا مورخ ۲۴ خرداد ۱۳۶۲ (۱۴ ژوئن ۱۹۸۳) ایجاد شده است، به‌نحوی که طرفها طبق قوانین و مقررات خود آن را به تصویب رسانده‌اند و اجرا می‌نمایند؛

ج) «قوانین و مقررات» شامل هرگونه قانون یا سایر هنجارهای قانونی است؛

چ) «تدبیر» به معنی هرگونه تدبیر یک طرف، چه به‌صورت قانون، مقرر، قاعده، آیین کار، تصمیم، اقدام اداری، رویه یا هر شکل دیگری است؛

ح) «دارای مبدأ» به معنی واجد شرایط بودن به‌موجب قواعد مبدأ موضوع فصل ۶ این موافقت‌نامه است؛

خ) «طرف‌ها» به معنی ج.ا.ایران از یک سو و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و اتحادیه اوراسیا (که به‌طور مشترک یا جداگانه در حیطه صلاحیت مربوط به خود به‌موجب پیمان اوراسیا فعالیت می‌کنند) از سوی دیگر می‌باشد؛

د) «طرف» به معنی ج.ا.ایران یا کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و اتحادیه اوراسیا (که به‌طور مشترک یا جداگانه در حیطه صلاحیت مربوط به خود به‌موجب پیمان اوراسیا فعالیت می‌کنند) می‌باشد؛

ذ) «شخص» به معنی شخص حقیقی یا حقوقی است.

ماده ۲-۱- آزادسازی تجارت و تشکیل منطقه آزاد تجاری

طرف‌ها بدین‌وسیله یک منطقه آزاد تجاری مطابق با قواعد، استانداردها و رویه‌های بین‌المللی تشکیل می‌دهند.^{۱۱}

ماده ۳-۱- اهداف

اهداف این موافقت‌نامه عبارت‌اند از:

الف) آزادسازی و تسهیل تجارت کالا بین طرف‌ها، از جمله، از طریق کاهش یا حذف موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای طبق مفاد این موافقت‌نامه؛

ب) حمایت از همکاری‌های اقتصادی و تجاری بین طرف‌ها؛

پ) تشویق توسعه و تنوع تجارت بین طرف‌ها؛

ت) افزایش همکاری نزدیک‌تر در زمینه‌های مورد توافق در این موافقت‌نامه و تسهیل ارتباطات بین طرف‌ها.

ماده ۴-۱- ارتباط با سایر موافقت‌نامه‌ها

۱- این موافقت‌نامه بدون لطمه به حقوق و تعهدات طرف‌ها ناشی از موافقت‌نامه‌های بین‌المللی که در آن‌ها عضویت دارند، اجرا خواهد شد.

۲- بدون خدشه به ماده ۶-۷ این موافقت‌نامه، مفاد این موافقت‌نامه بین کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا یا بین کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و اتحادیه اوراسیا قابل اعمال نخواهد بود و مزایایی که کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا به‌طور انحصاری به یکدیگر اعطا می‌کنند، به ج.ا.ایران اعطا نخواهد کرد.

ماده ۵-۱- کارگروه مشترک

۱- طرف‌ها بدین وسیله کارگروه مشترکی متشکل از نمایندگان هر طرف را تشکیل می‌دهند که ریاست آن بر عهده دو نماینده - یکی از طرف ج.ا.ایران و دیگری از طرف اتحادیه اوراسیا و کشورهای عضو آن خواهد بود. نمایندگی طرف‌ها را مقام‌های ارشد تعیین شده از سوی آنها برای این منظور به‌عهده خواهند داشت.

۲- وظایف کارگروه مشترک به شرح زیر خواهد بود:

(الف) بررسی هرگونه موضوع مربوط به عملکرد و اجرای این موافقت‌نامه؛

(ب) نظارت بر عملکرد تمامی کارگروه‌های فرعی، گروه‌های کاری و سایر ارکان متشکله به‌موجب این موافقت‌نامه یا به صلاحدید کارگروه مشترک طبق بند (۳) این ماده؛

(پ) بررسی راه‌های گسترش بیشتر روابط تجاری بین طرف‌ها؛

(ت) بررسی یا پیشنهاد هرگونه اصلاح در این موافقت‌نامه به طرف‌ها؛

(ث) اتخاذ تدابیر دیگر درخصوص هر موضوع تحت پوشش این موافقت‌نامه طبق توافق طرف‌ها.

۳- کارگروه مشترک در راستای ایفای وظایف خود می‌تواند ارکان فرعی از جمله ارکان ویژه‌ای را ایجاد و برای آن‌ها وظایفی را در مورد موضوعات مشخص تعیین نماید. کارگروه مشترک در صورت نیاز می‌تواند جهت دریافت مشاوره از اشخاص یا گروه‌های ثالث در مورد موضوعات تحت صلاحیت خود تصمیم‌گیری کند.

۴- جز در مواردی که طرف‌ها به نحو دیگری توافق کرده باشند، کارگروه مشترک به‌صورت زیر تشکیل جلسه خواهد داد:

(الف) جلسات منظم سالانه، به‌صورت متناوب در سرزمین طرف‌ها؛ و

(ب) جلسات ویژه ظرف ۳۰ روز از زمان درخواست هر طرف، در سرزمین طرف دیگر یا مکان مورد توافق طرف‌ها.

۵- تمامی تصمیم‌های کارگروه مشترک و ارکان فرعی آن که به‌موجب این موافقت‌نامه تشکیل شده باشد، با اجماع طرف‌ها اتخاذ خواهد شد.

۶- تمامی اطلاعیه‌ها، درخواست‌ها و سایر مکتوبات ارسالی به طرف‌ها یا کارگروه مشترک، به زبان انگلیسی یا به زبان فارسی یا روسی با ترجمه انگلیسی آن خواهد بود، مگر این‌که در این موافقت‌نامه به نحو دیگری پیش‌بینی شده باشد.

ماده ۶-۱- بستر گفتگوی تجاری

۱- طرف‌ها، با هدف گسترش همکاری میان مجامع تجاری طرف‌ها، نسبت به ایجاد بستر گفتگوی تجاری میان نمایندگان مجامع تجاری مزبور اقدام خواهند کرد.

۲- بستر گفتگوی تجاری از حق ارائه پیشنهاد به کارگروه مشترک درخصوص موضوعات مرتبط با اجرای این موافقت‌نامه، از جمله پیشنهادهایی در زمینه توسعه همکاری تجاری و اقتصادی بین طرف‌ها، و نیز سایر موضوعات مرتبط با تجارت متقابل بین طرف‌ها برخوردار خواهد بود.

۳- بستر گفتگوی تجاری، در صورت نیاز، نسبت به برگزاری همایش‌ها، نمایشگاه‌های بازرگانی، بازارهای مکاره، میزگردها و سایر رویدادهای مشترک با هدف گسترش روابط متقابل تجاری و اقتصادی بین طرف‌ها اقدام خواهد کرد.

ماده ۷-۱- نقاط تماس

۱- هر طرف به منظور تسهیل ارتباطات بین طرف‌ها، یک یا چند نقطه تماس مرتبط با هر موضوع تحت شمول این موافقت‌نامه را تعیین و کارگروه مشترک را از نقطه یا نقاط تماس خود مطلع خواهد کرد.

۲- نقطه یا نقاط تماس هر طرف بنابر درخواست طرف دیگر، دفتر یا مسئول رسمی موضوع مورد نظر را معرفی و در صورت لزوم، به تسهیل ارتباطات بین طرف‌ها کمک خواهد کرد.

ماده ۸-۱- اطلاعات محرمانه

۱- هر طرف، طبق قوانین و مقررات خود، نسبت به حفظ محرمانگی اطلاعاتی که توسط طرف ارائه‌دهنده به‌موجب این موافقت‌نامه محرمانه تعیین شده، اقدام خواهد کرد.

۲- هیچ‌یک از مفاد این موافقت‌نامه ارائه اطلاعات محرمانه‌ای را از سوی طرف‌ها الزامی نخواهد کرد که افشای آن باعث ممانعت از اجرای قانون گردد یا به‌گونه دیگری مغایر با منافع عمومی باشد یا به منافع تجاری مشروع بنگاه‌های خاص، اعم از دولتی یا خصوصی، لطمه بزند.

ماده ۹-۱- استثنائات عمومی

۱- هیچ‌یک از مفاد این موافقت‌نامه به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که از اعمال تدابیر زیر توسط هر طرف جلوگیری کند، مشروط بر این‌که تدابیر مزبور به گونه‌های اعمال نگردد که تبعیضی خودسرانه یا غیرقابل توجیه را بین کشورها در شرایط یکسان، یا محدودیتی پنهان را در تجارت بین‌الملل، به وجود آورد:

الف) تدابیر ضروری برای حفظ اخلاق عمومی؛

ب) تدابیر ضروری برای حفظ حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه؛

پ) تدابیر مربوط به ورود یا صدور طلا یا نقره؛

ت) تدابیر ضروری برای تضمین رعایت قوانین یا مقرراتی که با مفاد این موافقت‌نامه مغایرت ندارد، از جمله قوانین و مقررات مربوط به اجرای امور گمرکی، عملکرد بنگاه‌های تجاری به موجب ماده ۱۱-۲ این موافقت‌نامه، حمایت از حق اختراع، علامت تجاری و حق نسخه‌برداری، و جلوگیری از رویه‌های گمراه‌کننده؛

ث) تدابیر مربوط به محصول کار زندانیان؛

ج) تدابیر مربوط به حفظ گنجینه‌های ملی دارای ارزش هنری، تاریخی یا باستان‌شناختی؛

چ) تدابیر مربوط به حفظ منابع طبیعی تمام‌شدنی، به شرط این‌که چنین تدابیری با اعمال محدودیت برای تولید یا مصرف داخلی همراه باشد؛

ح) تدابیر مربوط به تحدید صادرات مواد داخلی لازم برای تضمین مقدار ضروری مواد مذکور برای صنعت فرآوری داخلی در طول دوره‌هایی که قیمت داخلی مواد مذکور، به‌عنوان بخشی از طرح ثبات‌بخشی دولتی، کمتر از قیمت بازار جهانی نگه داشته می‌شود، مشروط بر عدم اعمال محدودیت‌های مذکور برای افزایش صادرات یا حمایت از صنعت داخلی مذکور یا عدم عدول از مفاد این موافقت‌نامه یا مقررات مربوط به عدم تبعیض؛

خ) تدابیر لازم برای تهیه یا توزیع محصولاتی که عرضه آنها در سطح عمومی یا محلی با کمبود مواجه است، مشروط بر این که چنین تدابیری با اصل حق برخورداری طرفها از سهم منصفانه‌ای از عرضه بین‌المللی محصولات مذکور سازگار باشد و تدابیری که با سایر مفاد این موافقت‌نامه مغایرت دارد، به محض برطرف شدن شرایط به وجود آورنده آنها متوقف گردد.

ماده ۱۰-۱- استثنائات امنیتی

هیچ یک از مفاد این موافقت‌نامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که:

الف) هر طرف را ملزم به ارائه اطلاعاتی کند که افشای آن را مغایر با منافع اساسی امنیتی خود تشخیص می‌دهد؛ یا

ب) مانع هر یک از طرفها از اتخاذ هرگونه تدبیری گردد که برای حفاظت از منافع اساسی امنیتی خود در موارد زیر ضروری تشخیص می‌دهد:

(۱) مواد شکافت‌پذیر یا موادی که مواد مزبور از آنها به دست می‌آید؛

(۲) تجارت اسلحه، مهمات و ادوات جنگی و تجارت کالاها و مواد دیگری که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم برای تدارک تشکیلات نظامی به کار می‌رود؛

(۳) در زمان جنگ یا دیگر مواقع اضطراری در روابط بین‌المللی؛ یا

پ) مانع هر طرف از انجام هرگونه عمل ناشی از تعهدات آن براساس منشور ملل متحد برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی گردد.

ماده ۱۱-۱- تدابیر مربوط به حفظ تراز پرداخت‌ها^{۱۱}

۱- صرف‌نظر از مقررات بند ۱ ماده ۷-۲ این موافقت‌نامه، طرفها برای حفظ وضعیت مالی خارجی و تراز پرداخت‌های خود می‌توانند مقدار یا ارزش کالای مجاز برای ورود را با رعایت مقررات بندهای زیر این ماده محدود کنند. محدودیت‌های وارداتی که هر طرف به‌موجب این ماده برقرار، حفظ یا تشدید می‌کند، از آنچه برای موارد زیر ضروری است تجاوز نخواهد کرد:

(۱) دفع خطر یا متوقف ساختن کاهش جدی ذخایر پولی خود، یا

(۲) در مورد طرف در معرض خطر کمبود ذخایر پولی یا دارای ذخایر پولی بسیار اندک، دستیابی به نرخ افزایش متعارف در ذخایر خود.

در هریک از این موارد، عوامل ویژه‌ای که ممکن است بر ذخایر طرف مزبور یا نیاز آن به ذخایر تأثیرگذار باشد، از جمله نیاز به پیش‌بینی استفاده مناسب از اعتبارات خارجی ویژه یا دیگر منابع، هنگامی که چنین اعتبارات یا منابعی در اختیار آن قرار می‌گیرد، مورد توجه کافی قرار خواهد گرفت.

طرف مزبور، طرف دیگر را از قصد خود برای اتخاذ چنین تدابیری جهت حفظ وضعیت مالی خارجی و تراز پرداخت‌های خود و جدول زمانی شروع و پایان تدابیر مذکور مطلع خواهد ساخت.

۲- طرف‌هایی که محدودیت‌هایی را به موجب بند ۱ این ماده اعمال می‌کنند، آن‌ها را با بهبود شرایط به تدریج کاهش خواهند داد و فقط در حدی حفظ خواهند کرد که شرایط مقرر در آن بند همچنان اعمال آن‌ها را توجیه می‌نماید. هنگامی که شرایط موجود، دیگر برقراری یا حفظ محدودیت‌های فوق را به موجب بند مذکور توجیه نکند، طرف‌های مزبور، آن‌ها را لغو خواهند کرد.

۳- الف) طرف‌ها متعهد می‌شوند که در اجرای سیاست‌های داخلی خود به لزوم حفظ یا اعاده تعادل در تراز پرداخت‌های خود بر مبنای متعارف و پایدار و به ضرورت اجتناب از به‌کارگیری غیراقتصادی منابع مولد، توجه مقتضی مبذول دارند. آن‌ها اذعان می‌کنند که برای دستیابی به این اهداف، باید حتی‌المقدور تدابیری را اتخاذ کنند که به‌جای ایجاد انقباض در تجارت بین‌الملل سبب بسط آن گردد.

ب) طرف‌هایی که محدودیت‌هایی را به موجب این ماده اعمال می‌کنند، می‌توانند میزان اعمال محدودیت‌های وارداتی بر محصولات مختلف یا طبقات مختلف از محصولات را به گونه‌ای تعیین کنند که برای ورود محصولات اساسی‌تر اولویت قائل شوند.

پ) طرف‌هایی که محدودیت‌هایی را به موجب این ماده اعمال می‌کنند، متعهد می‌شوند:

(۱) از وارد آوردن زیان‌های غیرضروری به منافع تجاری یا اقتصادی هر طرف دیگر اجتناب ورزند؛^{۱۱}

(۲) محدودیت‌ها را به گونه‌ای اعمال نکنند که از ورود هر نوع کالا در حداقل مقادیر تجاری که جلوگیری از ورود آن به مجاری معمول تجارت لطمه می‌زند، به‌طور غیر متعارف ممانعت به عمل آید؛ و

(۳) محدودیت‌هایی را که مانع ورود نمونه‌های تجاری یا حمایت از حق اختراع، علامت تجاری، حق نسخه‌برداری یا رویه‌های مشابه می‌گردد، اعمال نکنند.

ت) طرف‌ها اذعان می‌دارند که در نتیجه سیاست‌های داخلی با هدف دستیابی و حفظ اشتغال کامل و مولد یا توسعه منابع اقتصادی، یک طرف ممکن است با تقاضای زیادی برای واردات مواجه شود که با تهدیدی

برای ذخایر پولی آن به نحو مذکور در بند (۱) این ماده همراه باشد. بنابراین، طرفی که از جهات دیگر مفاد این ماده را رعایت می‌کند، ملزم نخواهد بود که به منظور ایجاد تغییر در سیاست‌هایی که می‌تواند موجب محدودیت‌های غیر ضروری گردد، محدودیت‌هایی را که به موجب این ماده اعمال می‌نماید، لغو یا اصلاح کند.

۴- الف) اگر اعمال محدودیت‌های وارداتی به موجب این ماده مداوم و گسترده و مبین وجود عدم تعادل کلی باشد که تجارت را بین طرف‌ها محدود سازد، طرف‌ها به منظور برطرف کردن موجبات عدم تعادل مزبور، گفتگوهایی را برای بررسی امکان اتخاذ تدابیر دیگری توسط طرف‌هایی که تراز پرداخت‌های آن‌ها تحت فشار قرار دارد یا طرف‌هایی که تراز پرداخت‌های آن‌ها به طور استثنایی مطلوب است، آغاز خواهند کرد.

ب) هرگاه تدابیر محدودکننده مذکور در بند (۱) این ماده اتخاذ یا حفظ شود، کارگروه مشترک فوری مشورت‌هایی را انجام خواهد داد. در این مشورت‌ها، از جمله با توجه به عوامل زیر، به ارزیابی وضعیت تراز پرداخت‌های طرف مربوط و تدابیر محدودکننده اتخاذ یا حفظ شده براساس این ماده پرداخته خواهد شد:

(۱) ماهیت و گستره مشکلات تراز پرداخت‌ها؛

(۲) اثر احتمالی محدودیت‌ها بر اقتصاد طرف دیگر؛ و

(۳) تدابیر اصلاحی جایگزینی که ممکن است قابل اجرا باشد.

در این مشورت‌ها، مطابقت هرگونه تدبیر محدودکننده با مفاد این ماده مورد توجه قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۲-۱- شفافیت

۱- هر طرف اطمینان می‌دهد که طبق قوانین و مقررات مربوط خود، قوانین و مقررات عمومی خود را در مورد هر موضوع مشمول این موافقت‌نامه فوری منتشر نموده یا به صورتی دیگر، از جمله در صورت امکان به شکل نسخه الکترونیکی، در دسترس عمومی قرار دهد، به نحوی که افراد ذی‌نفع یا طرف دیگر بتوانند از آن‌ها مطلع شوند. طرف‌ها نسبت به تبادل فهرست رسانه‌های رسمی چاپی و الکترونیکی اقدام خواهند کرد.

۲- هر طرف:

الف) پیش‌نویس قوانین و مقررات موضوع بند (۱) این ماده را که برای تصویب پیشنهاد می‌کند، منتشر خواهد نمود؛ و

ب) فرصت متعارفی را برای افراد ذی‌نفع و طرف دیگر جهت اظهارنظر درباره قوانین و مقررات مزبور موضوع بند (۱) این ماده که جهت تصویب پیشنهاد می‌کند، در نظر خواهد گرفت.

۳- هر طرف در صورت درخواست طرف دیگر، نسبت به ارائه اطلاعات یا پاسخ به سؤالات مربوط به هر قانون، مقرر، رویه یا حکم اداری جاری یا پیشنهادی با کاربرد عمومی فارغ از اطلاع یا عدم اطلاع قبلی طرف درخواست‌کننده فوری اقدام خواهد کرد. طرف مزبور اطلاعات موضوع این بند را ظرف ۴۵ روز از زمان دریافت درخواست، به زبان انگلیسی ارائه خواهد کرد.

۴- طرف‌ها نسبت به وضوح و شفافیت الزامات واردات مربوط خود برای طرف دیگر اطمینان می‌دهند و، ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، راهنمای گام‌به‌گام مقررات وارداتی حاکم خود را برای صادرکنندگان طرف دیگر منتشر خواهند کرد و در اختیار طرف دیگر قرار خواهند داد. راهنمای مزبور به زبان انگلیسی تهیه خواهد شد و از جمله از طریق یک تارنمای رسمی، عمومی و رایگان طرف مربوط در دسترس عموم قرار خواهد گرفت. طرف‌ها هرگونه اصلاح مقررات واردات خود را فوری در راهنما درج خواهند کرد.

۵- اطلاع‌رسانی مذکور در بند (۳) این ماده پس از اعلام عمومی اطلاعات مربوط از جمله از طریق یک تارنمای رسمی، عمومی و رایگان طرف مربوط معتبر شناخته خواهد شد.

۶- هرگونه اطلاعیه، درخواست یا اطلاعات ارائه‌شده به‌موجب این ماده از طریق نقاط تماس مربوط در اختیار طرف دیگر قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳-۱- اصلاح قوانین و مقررات

طرف‌ها از زمان لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، تمامی تدابیر عمومی و اختصاصی لازم را برای اجرای تعهدات خود به‌موجب این موافقت‌نامه اتخاذ و، در صورت نیاز، به ترتیب نسبت به اصلاح قوانین و مقررات خود برای انطباق با مفاد این موافقت‌نامه اقدام خواهند کرد.

فصل ۲: تجارت کالا

ماده ۱-۲- رفتار ملت کامله‌الوداد

۱- درخصوص حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هرگونه عوارض وضع‌شده بر صادرات و واردات کالا یا در ارتباط با آن یا انتقال بین‌المللی وجوه برای واردات یا صادرات، و در مورد شیوه وضع این حقوق و

عوارض، و درخصوص تمامی قواعد و تشریفات مرتبط با واردات و صادرات، و درخصوص تمامی موضوعات بندهای (۲) و (۳) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه، هر طرف هرگونه مزیت، مساعدت، امتیاز یا معافیت اعطایی خود به هر محصولی را که مبدأ یا مقصد آن سرزمین هر کشور دیگری است فوری و بدون قید و شرط به محصول مشابهی که مبدأ یا مقصد آن سرزمین طرف دیگر است، اعطا خواهد کرد.

۲- مفاد بند (۱) این ماده در مورد ترجیحات زیر اعمال نخواهد شد:

الف) اعطا شده توسط هر طرف به کشورهای همسایه با هدف تسهیل تجارت مرزی؛

ب) اعطا شده توسط هر طرف طبق موافقت‌نامه اتحادیه گمرکی، منطقه آزاد تجاری، یا موافقت‌نامه موقت لازم برای تشکیل اتحادیه گمرکی یا منطقه آزاد تجاری و یا موافقت‌نامه تجارت ترجیحی طبق الزامات مقرر در «تصمیم رفتار متفاوت و مطلوب‌تر، رفتار متقابل و مشارکت کامل تر کشورهای درحال توسعه» مورخ ۷ آذر ۱۳۵۸ (۲۸ نوامبر ۱۹۷۹) (سند شماره ۴۹۰۳/ال)؛

پ) اعطا شده توسط هر طرف به کشورهای درحال توسعه و با کمترین درجه توسعه‌یافتگی طبق طرح عمومی ترجیحات تعرفه‌ای.

ماده ۲-۲- رفتار ملی^[۹]

۱- طرف‌ها اذعان می‌دارند که مالیات‌ها و دیگر هزینه‌های داخلی، و قوانین، مقررات و الزامات مؤثر بر فروش داخلی، پیشنهاد فروش، خرید، حمل و نقل، توزیع یا استفاده از محصولات، و مقررات کمی داخلی مستلزم مخلوط کردن، فرآوری یا استفاده از محصولات به مقادیر یا نسبت‌های مشخص، نباید در مورد محصولات وارداتی یا داخلی به نحوی اعمال شود که متضمن حمایت از تولید داخلی باشد.^[۹]

۲- محصولات سرزمین هر طرف که وارد سرزمین طرف دیگر می‌شود، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم مشمول مالیات‌های داخلی یا انواع هزینه‌های داخلی دیگر مازاد بر مالیات‌ها و هزینه‌هایی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در مورد محصولات مشابه داخلی اعمال می‌گردد، نخواهد شد. به‌علاوه، هیچ طرفی به طریق دیگری، مالیات‌های داخلی یا دیگر هزینه‌های داخلی را در مورد محصولات وارداتی یا داخلی به نحوی مغایر با اصول مقرر در بند ۱ این ماده اعمال نخواهد کرد.^[۹]

۳- رفتار اعمال‌شده در مورد محصولات سرزمین هر طرف که وارد سرزمین طرف دیگری می‌شود، نامطلوب‌تر از رفتاری نخواهد بود که در مورد محصولات مشابه دارای مبدأ ملی، با لحاظ تمامی قوانین، مقررات و الزامات مؤثر بر فروش داخلی، پیشنهاد فروش، خرید، حمل و نقل، توزیع یا استفاده، اعمال

می‌گردد. مفاد این بند مانع اعمال هزینه‌های متفاوت حمل و نقل داخلی منحصراً بر مبنای عملکرد اقتصادی وسایل حمل و نقل، نه بر مبنای ملیت محصول، نخواهد بود.

۴- هیچ طرفی هیچ نوع مقررات کمی داخلی در مورد مخلوط کردن، فراوری یا استفاده از محصولات به مقادیر یا نسبت های مشخص را که به طور مستقیم یا غیرمستقیم مستلزم تأمین مقدار یا نسبت خاصی از هر محصول مشمول مقررات مزبور از منابع داخلی باشد، وضع یا حفظ نخواهد کرد. به علاوه، هیچ طرفی به طریق دیگری، مقررات کمی داخلی را به گونه‌ای مغایر با اصول مقرر در بند (۱) این ماده اعمال نخواهد کرد. ^M

۵- هیچ یک از مقررات کمی داخلی مربوط به مخلوط کردن، فراوری یا استفاده از محصولات به مقادیر یا نسبت های خاص به گونه‌ای اعمال نخواهد شد که چنین مقادیر یا نسبت هایی را بین منابع عرضه خارجی تخصیص دهد.

۶- الف) مفاد این ماده در مورد قوانین، مقررات یا الزامات حاکم بر تهیه محصولات توسط کارگزاری های دولتی برای مقاصد دولتی، و نه به منظور فروش مجدد یا استفاده در تولید کالا برای فروش تجاری، اعمال نخواهد شد.

ب) مفاد این ماده مانع پرداخت یارانه انحصاری به تولیدکنندگان داخلی، از جمله به شکل پرداخت به تولیدکنندگان داخلی از محل عواید حاصل از مالیات ها یا هزینه های داخلی اعمال شده طبق مفاد این ماده و یارانه های به شکل خرید محصولات داخلی توسط دولت، نخواهد بود.

۷- طرف ها اذعان می‌دارند که تدابیر مربوط به واپایش (کنترل) حداکثر قیمت داخلی، حتی اگر با دیگر مقررات این ماده منطبق باشد، می‌تواند برای منافع طرف های عرضه کننده محصولات وارداتی، آثار زیانباری داشته باشد. بنابراین، طرف هایی که چنین تدابیری را به عمل می‌آورند، به منظور اجتناب از این آثار زیانبار تا سرحد امکان، منافع طرف دیگر را در نظر خواهند گرفت.

ماده ۲-۳- کاهش و یا حذف حقوق گمرکی و سود بازرگانی

۱- هر طرف نسبت به کالاهای دارای مبدأ طرف دیگر رفتاری خواهد داشت که از رفتار مذکور در جدول تعهدات تعرفه ای خود در پیوست (۱) این موافقت نامه نامطلوب تر نباشد.

۲- کالاهای دارای مبدأ یک طرف که در جدول تعهدات تعرفه ای طرف دیگر شرح داده شده است، به هنگام ورود به سرزمین طرف دیگر با رعایت شروط، قیود و ویژگی های مقرر در آن جدول، از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مازاد بر آنچه در جدول مذکور درج و مقرر شده است، معاف خواهد بود. این کالاها همچنین از تمامی

انواع حقوق یا هزینه‌های دیگری که برای واردات یا در ارتباط با واردات وضع می‌شود و مازاد بر موارد مندرج و مقرر در جدول مذکور است، معاف خواهد بود.

۳- هیچ‌یک از مفاد این ماده مانع وضع موارد زیر توسط هر طرف در هر زمان برای واردات هیچ محصولی نخواهد بود:

الف) دریافت هزینه‌ای معادل مالیات داخلی وضع شده طبق مفاد بند (۲) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه در مورد محصول مشابه داخلی یا کالایی که محصول وارداتی کلاً یا جزئاً از آن ساخته یا تولید شده است؛

ب) هرگونه عوارض وضع شده مطابق با فصل ۳ این موافقت‌نامه؛ و

پ) کارمزد یا هزینه‌های دیگر متناسب با هزینه خدمات ارائه شده.

۴- چنانچه نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی کالاهای دارای مبدأ یک طرف که طبق پیوست (۱) این موافقت‌نامه اعمال می‌شود بیشتر از نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ملت کامله‌الوداد اعمال شده در مورد همان کالاها باشد، چنین کالاهایی حائز شرایط برخورداری از نرخ اخیر خواهند بود.

ماده ۴-۲- تغییرات نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) تعرفه‌های اعمال شده

۱- هر طرف اطمینان خواهد داد که هرگونه تغییر در نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) اعمال شده خود براساس نظام هماهنگ و شرح آن را بدون لطمه به امتیازات تعرفه‌ای اعطایی طبق پیوست (۱) این موافقت‌نامه انجام دهد.

۲- تغییر مزبور در نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) اعمال شده اتحادیه اوراسیا براساس نظام هماهنگ و شرح آن و نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) اعمال شده ج.ا.ایران براساس نظام هماهنگ و شرح آن به ترتیب توسط کمیسیون اقتصادی اوراسیا و ج.ا.ایران انجام خواهد شد. طرف‌ها هرگونه تغییر در نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) اعمال شده خود براساس نظام هماهنگ و شرح آن را به موقع در دسترس عموم قرار خواهند داد و به‌طور سالانه یکدیگر را از تغییرات مزبور مطلع خواهند نمود.

ماده ۵-۲- کارمزدها، هزینه‌ها و تشریفات مربوط به واردات و صادرات^[۸]

۱- الف) تمامی کارمزدها و هزینه‌ها از هر نوع (غیر از عوارض واردات و صادرات و غیر از مالیات‌های موضوع ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه) که توسط طرف‌ها در مورد یا در ارتباط با واردات یا صادرات وضع

می‌شود، از نظر میزان، نزدیک به هزینه تقریبی خدمات ارائه شده خواهد بود و متضمن حمایت غیرمستقیم از کالاهای داخلی یا وضع مالیات بر واردات یا صادرات برای مقاصد مالی نخواهد بود.

ب) طرف‌ها لزوم کاهش تعداد و تنوع کارمزدها و هزینه‌های موضوع جزء (الف) این بند را تأیید می‌کنند.

پ) طرف‌ها همچنین لزوم به حداقل رساندن میزان و پیچیدگی تشریفات واردات و صادرات و کاهش و تسهیل الزامات مربوط به ارائه اسناد در زمینه واردات و صادرات را تأیید می‌کنند.^[9]

۲- هر طرف، بنا به درخواست طرف دیگر، عملکرد قوانین و مقررات خود را با توجه به مفاد این ماده بررسی خواهد کرد.

۳- هیچ طرفی برای نقض جزئی مقررات گمرکی یا الزامات شکلی، مجازاتهای سنگینی وضع نخواهد کرد. به‌ویژه، در مورد هر گونه ترک فعل یا اشتباهی در اسناد گمرکی که به‌سادگی قابل اصلاح باشد و آشکارا بدون نیت تقلب یا تقصیر سنگین صورت گرفته باشد، هیچ مجازاتی از آنچه صرفاً یک اخطار ضروری است، فراتر نخواهد رفت.

۴- مفاد این ماده ناظر بر کارمزدها، هزینه‌ها، تشریفات و الزامات وضع شده توسط مراجع دولتی در مورد واردات و صادرات، از جمله در زمینه موارد زیر خواهد بود:

الف) معاملات کنسولی، مانند سیاهه و گواهی‌های کنسولی؛

ب) محدودیت‌های کمی؛

پ) صدور مجوز؛

ت) واپایش (کنترل) ارزی؛

ث) خدمات آماری؛

ج) اسناد، مستندسازی و صدور گواهی؛

چ) تجزیه و تحلیل و بازرسی؛ و

ح) قرنطینه، تدابیر بهداشتی و ضدعفونی کردن.

۵- هر یک از طرف‌ها اطمینان خواهد داد که مراجع صلاحیتدار آن اطلاعات مربوط به کارمزدها و هزینه‌های خود را در تارنماهای رسمی خود در دسترس قرار دهند.

ماده ۶-۲- اجرای مقررات تجاری

۱- قوانین و مقررات، آراء قضایی و تصمیمات اداری قابل اجرا در سطح عام که توسط هر طرف به اجرا درمی‌آید و به طبقه‌بندی یا ارزش‌گذاری کالاها برای مقاصد گمرکی، یا به نرخ‌های عوارض، مالیات‌ها یا دیگر هزینه‌ها، یا به الزامات، محدودیت‌ها یا ممنوعیت‌ها در مورد واردات یا صادرات یا انتقال وجوه آنها مربوط می‌شود، یا بر فروش، توزیع، حمل و نقل، بیمه، انبارداری، بازرسی، نمایشگاه، فراوری، ترکیب کردن و سایر موارد استفاده تأثیر می‌گذارد، بلافاصله به نحوی منتشر خواهد شد که دولت‌ها و بازرگانان بتوانند از آنها آگاهی یابند. موافقت‌نامه‌های مؤثر بر سیاست تجاری بین‌المللی که میان دولت یا یک کارگزاری دولتی طرف‌ها مٌجرا هستند نیز منتشر خواهند شد. مفاد این بند طرف‌ها را به افشای اطلاعات محرمانه‌ای ملزم نمی‌سازد که افشای آنها مانع اجرای قانون، یا به‌گونه‌ای دیگر مغایر با منافع عمومی باشد یا به منافع مشروع تجاری بنگاه‌های خاص، اعم از عمومی یا خصوصی، لطمه وارد سازد.

۲- هیچ‌یک از تدابیر دارای قابلیت اجرای عام که طرف‌ها اتخاذ می‌کنند و به افزایش نرخ عوارض یا هزینه‌های دیگر مترتب بر واردات به‌موجب رویه‌ای مقرر و یکسان می‌انجامد، یا الزام، محدودیت یا ممنوعیت جدید یا سنگین‌تری در مورد واردات یا انتقال وجوه آن برقرار می‌کند، پیش از انتشار رسمی تدبیر مذکور به اجرا درنخواهد آمد.

۳- الف) هر طرف تمامی قوانین، مقررات، آراء و تصمیمات خود موضوع بند ۱ این ماده را به‌طور یکسان، بی‌طرفانه و منطقی اجرا خواهد کرد.

ب) هر طرف دادگاه‌های قضایی، داوری یا اداری یا آیین‌های مربوط به، از جمله، بررسی فوری و اصلاح اقدامات اداری مرتبط با امور گمرکی را حفظ یا در اسرع وقت ایجاد خواهد کرد. دادگاه‌ها یا آیین‌های مزبور از کارگزاری‌های مسئول اجرای اداری مستقل خواهند بود و تصمیمات آنها توسط کارگزاری‌های مزبور اجرا خواهد شد، یا بر عملکرد آنها حاکم خواهد بود، مگر این‌که در بازه زمانی تعیین‌شده جهت تسلیم دادخواست پژوهش‌خواهی برای واردکنندگان، دادخواست پژوهش‌خواهی به دادگاه یا مرجع عالی‌تر تسلیم شده باشد؛ با این قید که در صورت وجود دلیلی برای قبول مغایرت تصمیم با اصول مسلم حقوقی یا واقعیات عینی، اداره مرکزی آن کارگزاری بتواند برای گرفتن رأی تجدیدنظر در رسیدگی‌های دیگر، تدابیری را اتخاذ کند.

پ) مفاد جزء (ب) این بند، مستلزم حذف یا جایگزینی تشریفات لازم‌الاجرا در سرزمین هریک از طرف‌ها از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه که در واقع در جهت بررسی عینی و بی‌طرفانه تدابیر اداری است، نخواهد بود، ولو اینکه تشریفات مزبور کاملاً یا رسماً از کارگزاری‌های مسئول اجرای اداری مستقل نباشد.

هر طرفی که چنین تشریفات را به کار می‌بندد، در صورت درخواست، اطلاعات کاملی را در مورد آن ارائه خواهد کرد تا طرف دیگر بتواند انطباق تشریفات مزبور را با الزامات این جزء تشخیص دهد.

ماده ۷-۲- محدودیت‌های کمی ^(۱)

۱- هیچ‌یک از طرف‌ها ممنوعیت یا محدودیتی غیر از عوارض، مالیات‌ها یا دیگر هزینه‌ها، اعم از این‌که از طریق سهمیه‌ها، مجوزهای وارداتی یا صادراتی یا از طریق اقدامات دیگر اعمال شود، را در مورد واردات هیچ کالایی از سرزمین هر طرف دیگر یا صادرات یا فروش برای صادرات هیچ کالایی که مقصد آن سرزمین هر طرف دیگر باشد، وضع یا حفظ نخواهد کرد.

۲- موارد زیر مشمول مفاد بند (۱) این ماده نخواهد شد:

(الف) ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های صادراتی که موقتاً به منظور جلوگیری یا کاهش کمبود بحرانی مواد غذایی یا دیگر کالاهای ضروری برای طرف صادرکننده اعمال می‌شود؛

(ب) ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های وارداتی یا صادراتی که برای اجرای استانداردها یا مقررات مربوط به طبقه‌بندی، درجه‌بندی یا بازاریابی کالاها در تجارت بین‌الملل ضرورت دارد؛

(پ) محدودیت‌های وارداتی در مورد هر کالای کشاورزی یا شیلات، به هر شکلی که وارد شود، ^(۲) که برای اجرای تدابیر متخذه دولتی به منظورهای زیر ضرورت دارد:

(۱) محدود کردن مقدار کالای مشابه داخلی که اجازه ورود به بازار یا تولید را دارد، یا اگر تولید داخلی کالای مشابه قابل توجه نیست، کالای داخلی که می‌توان کالای وارداتی را مستقیماً جایگزین آن ساخت؛ یا

(۲) برطرف کردن مازاد موقتی کالای مشابه داخلی، یا اگر تولید داخلی کالای مشابه قابل توجه نیست، کالای داخلی که می‌توان کالای وارداتی را مستقیماً جایگزین آن ساخت، از طریق قرار دادن مازاد مزبور در اختیار گروه‌های خاصی از مصرف‌کنندگان داخلی به‌طور رایگان یا زیر قیمت جاری بازار؛ یا

(۳) محدود کردن مقدار تولید مجاز هر محصول دامی که تولید آن کلاً یا عمدتاً به کالای وارداتی بستگی مستقیم دارد، به شرط آن‌که تولید داخلی آن کالا نسبتاً قابل اغماض باشد.

هر طرفی که محدودیت‌هایی را طبق جزء (پ) این بند بر ورود هر کالایی اعمال کند، کل مقدار یا ارزش محصول مجاز برای ورود طی دوره مشخص آتی و هرگونه تغییری در این مقدار یا ارزش را به اطلاع عموم خواهد رساند. به‌علاوه، هر محدودیتی که طبق ردیف (۱) فوق اعمال گردد، چنان نخواهد بود که نسبت کل واردات به کل تولید داخلی را از نسبتی که منطقی می‌توان در صورت فقدان محدودیت‌ها، میان آن دو انتظار

داشت، پایین‌تر آورد. در تعیین این نسبت، طرف مزبور باید به نسبت غالب در دوره نمونه پیشین و هرگونه عوامل ویژه‌ای^{۱۷۱} که ممکن است بر تجارت محصول مورد نظر در گذشته یا در حال حاضر تأثیر داشته باشند، توجه کافی مبذول دارد.

۳- هیچ طرفی هیچ‌گونه ممنوعیت یا محدودیتی را بر ورود کالایی از سرزمین طرف دیگر یا صدور کالایی به مقصد سرزمین طرف دیگر اعمال نخواهد کرد، مگر این‌که ورود کالای مشابه از تمام کشورهای ثالث یا صدور کالای مشابه به تمام کشورهای ثالث به همان ترتیب ممنوع یا محدود شده باشد.

۴- طرف‌ها به هنگام اعمال محدودیت‌های وارداتی در مورد هر کالایی، در نظر خواهند داشت که توزیع تجارت چنین کالایی تا حد امکان به سهمی که می‌توان انتظار داشت طرف دیگر در صورت نبود چنین محدودیت‌هایی به دست آورد نزدیک باشد و بدین‌منظور مقررات زیر را رعایت خواهند کرد:

الف) در صورت امکان، سهمیه‌های مبین کل میزان واردات مجاز (اعم از تخصیص یا عدم تخصیص آن‌ها به کشورهای عرضه‌کننده) ثابت خواهد بود و اطلاعیه‌ای طبق جزء (ب) بند (۵) این ماده در مورد میزان آن‌ها صادر خواهد شد؛

ب) در مواردی که اعمال سهمیه ممکن نباشد، محدودیت‌ها ممکن است از طریق مجوزهای ورود یا پروانه بدون سهمیه اعمال گردد؛

پ) جز به منظور اجرای سهمیه‌های تخصیصی طبق جزء (ت) این بند، طرف‌ها استفاده از مجوزها یا پروانه‌های ورود را برای وارد کردن کالای مورد نظر از کشور یا منبعی خاص اختصاص نخواهند داد.

ت) در مواردی که سهمیه‌ای به کشورهای عرضه‌کننده تخصیص داده می‌شود، طرف اعمال‌کننده محدودیت‌ها ممکن است بکوشد تا برای تخصیص سهمی از سهمیه‌ها، با کشورهایی که در عرضه کالای مورد نظر منافع اساسی دارند، از جمله طرف دیگر، به توافق برسد. در مواردی که این روش به‌طور متعارف عملی نباشد، طرف مزبور، با توجه مقتضی به عوامل ویژه‌ای که احتمالاً بر تجارت کالای مورد نظر تأثیر داشته یا تأثیر می‌گذارند، برای طرف دیگر سهمیه را براساس نسبت عرضه آن طرف به کل مقدار یا ارزش واردات آن کالا در دوره نمونه پیشین تعیین خواهد کرد. شرایط یا تشریفات که مانع استفاده کامل هر طرف از سهم خود در کل مقدار یا ارزش تخصیصی باشد، وضع نخواهد شد، به شرط آن‌که واردات در دوره مقرر که سهمیه مزبور به آن مربوط می‌شود، انجام گیرد.^{۱۷۲}

۵- الف) در مواردی که در ارتباط با محدودیت‌های وارداتی، مجوز ورود صادر می‌شود، طرف اعمال‌کننده محدودیت‌ها، بنا به درخواست طرف دیگر، تمام اطلاعات مربوط به اجرای محدودیت‌ها، مجوزهای صادره

واردات در دوره اخیر، و توزیع این مجوزها بین کشورهای عرضه‌کننده را ارائه خواهد کرد، مشروط بر اینکه تعهدی برای ارائه اطلاعات درباره اسامی بنگاه‌های واردکننده یا عرضه‌کننده وجود نخواهد داشت.

ب) در مورد محدودیت‌های وارداتی متضمن تثبیت سهمیه‌ها، طرف اعمال‌کننده محدودیت‌ها، کل مقدار یا ارزش کالا یا کالاهایی که طی دوره مشخص آتی اجازه ورود خواهد یافت و هر تغییری در مقدار یا ارزش مزبور را به اطلاع عموم خواهد رساند. از ورود هر میزان از کالای مورد نظر که در زمان این اعلام عمومی در راه است، جلوگیری نخواهد شد؛ به شرط آن که آن‌ها ممکن است در صورت امکان در حد مقدار مجاز برای ورود در مدت مورد نظر و همچنین در صورت ضرورت، در حد مقادیر مجاز برای ورود در دوره یا دوره‌های آتی محاسبه شود؛ و به شرط مضاعف که اگر هر طرف عرفاً کالاهای وارد شده برای مصرف یا خارج‌شده از انبار جهت مصرف را طی یک دوره سی روزه پس از این اعلام عمومی از محدودیت‌های مزبور معاف کند، چنین عملی کاملاً مطابق با این جزء تلقی خواهد شد.

پ) در مورد سهمیه‌های تخصیص‌یافته بین کشورهای عرضه‌کننده، طرف اعمال‌کننده محدودیت‌ها، طرف دیگر را فوری از مقدار یا ارزش سهمیه اختصاصی به کشورهای مختلف عرضه‌کننده در آن زمان مطلع خواهد ساخت و آن‌ها را به اطلاع عموم خواهد رساند.

۶- درخصوص محدودیت‌های اعمال‌شده براساس جزء (پ) بند (۲) یا جزء (ت) بند (۴) این ماده، انتخاب دوره نمونه برای هر محصول و ارزیابی هر یک از عوامل ویژه مؤثر بر تجارت کالای مزبور ابتدا توسط طرف اعمال‌کننده محدودیت‌ها به عمل خواهد آمد، به شرط آن که طرف مزبور، بنا به درخواست طرف دیگر، فوری با آن طرف درخصوص نیاز به تعدیل نسبت تعیین‌شده یا دوره پایه انتخاب‌شده یا ارزیابی مجدد عوامل ویژه مورد نظر یا لغو شرایط، تشریفات یا مقررات دیگری که به‌طور یک‌جانبه در ارتباط با تخصیص سهمیه‌ای مناسب یا به‌کارگیری غیرمحدود آن وضع شده باشد، مشورت کند.

۷- مفاد این ماده در مورد هر سهمیه تعرفه‌ای برقرار یا حفظ‌شده توسط هر طرف اعمال خواهد شد و اصول این ماده حتی‌المقدور شامل محدودیت‌های صادراتی نیز خواهد بود.

ماده ۸-۲- آزادی گذر (ترانزیت)

۱- گذر کالاها (از جمله بار چمدانی مسافر) و همچنین کشتی‌ها و دیگر وسایل حمل‌ونقل از سرزمین یک طرف هنگامی در گذر تلقی خواهد شد که چنین گذری، با یا بدون تراباری (حمل ترکیبی)، انبارداری، تقسیم فله یا تغییر در شیوه حمل، فقط بخشی از سفر کاملی باشد که آغاز و پایان آن در ورای مرزهای طرفی قرار دارد که حمل‌ونقل از سرزمین آن انجام می‌گیرد. حمل‌ونقل با این خصوصیت در این ماده، «حمل‌ونقل گذری» خوانده می‌شود.

۲- برای حمل و نقل گذری به سرزمین طرف دیگر یا بالعکس، آزادی گذر از سرزمین هر طرف و از مناسب‌ترین مسیرهای گذر بین‌المللی وجود خواهد داشت. هیچ‌گونه تمایزی بر مبنای پرچم کشتی‌ها، محل مبدأ، عزیمت، ورود، خروج یا مقصد یا بر مبنای اوضاع و احوال مربوط به مالکیت کالا، کشتی یا دیگر وسایل حمل و نقل اعمال نخواهد شد.

۳- طرف‌ها می‌توانند مقرر کنند که حمل و نقل گذری از سرزمین آن‌ها از اداره گمرک مناسبی وارد شود، اما به استثنای موارد قصور در رعایت قوانین و مقررات گمرکی حاکم، این حمل و نقل که از سرزمین طرف دیگر آغاز می‌شود یا به آن سرزمین ختم می‌گردد، با تأخیر یا محدودیت‌های غیر ضروری روبه‌رو نخواهد شد و از حقوق گمرکی و سود بازرگانی و تمام عوارض گذری یا دیگر هزینه‌های متعلق به گذر، به جز هزینه‌های حمل و نقل یا هزینه‌های مربوط به امور اداری لازم برای گذر یا مربوط به هزینه خدمات ارائه شده، معاف خواهد بود.

۴- تمامی هزینه‌ها و مقررات وضع شده توسط هر طرف در مورد حمل و نقل گذری به سرزمین طرف دیگر یا بالعکس، با در نظر گرفتن شرایط حمل و نقل، به شکل متعارفی خواهد بود.

۵- هر طرف از لحاظ تمامی هزینه‌ها، مقررات و تشریفات مربوط به گذر، در مورد حمل و نقل گذری به سرزمین طرف دیگر یا بالعکس، رفتاری نامطلوب‌تر از رفتار خود در مورد حمل و نقل گذری به هر کشور ثالث یا بالعکس نشان نخواهد داد.^{۱۴}

۶- رفتاری که هر طرف در مورد کالاهایی نشان خواهد داد که از طریق سرزمین طرف دیگر گذر کرده‌اند، نامطلوب‌تر از رفتاری نخواهد بود که در صورت حمل این محصولات از مبدأ به مقصد بدون گذر از سرزمین آن طرف دیگر انجام می‌دهد. با این حال، طرف‌ها در مورد کالاهایی که حمل مستقیم پیش شرط ورود کالا با نرخ‌های ترجیحی عوارض است یا با روش ارزش‌گذاری مقرر طرف مزبور ارتباط دارد، می‌توانند الزامات خود را در مورد حمل مستقیم در زمان لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه اعمال نمایند.

۷- مفاد این ماده در مورد هواپیمای در حال گذر اعمال نخواهد شد، اما در مورد گذر هوایی کالاها (از جمله بار چمدانی مسافر) اعمال خواهد شد.

ماده ۹-۲- کارگروه تجارت کالا

۱- طرف‌ها به موجب این سند، کارگروه تجارت کالا (که از این پس «کارگروه کالا» خوانده می‌شود)، متشکل از نمایندگان هر طرف، را تأسیس می‌کنند.

۲- کارگروه کالا بنا به درخواست هریک از طرف‌ها برای بررسی موضوعات مطروحه در این فصل و فصل‌های ۳، ۶ و ۷ این موافقت‌نامه تشکیل جلسه خواهد داد.

۳- وظایف کارگروه کالا عبارت است از:

الف) بررسی و نظارت بر اجرا و عملکرد فصول موضوع بند ۲ این ماده؛

ب) بررسی و در صورت نیاز ارائه پیشنهادهای مناسب به کارگروه مشترک جهت هرگونه اصلاح در مفاد این فصل و جداول تعهدات تعرفه‌ای پیوست (۱) این موافقت‌نامه به منظور ترغیب و تسهیل دسترسی بهتر به بازار؛

پ) شناسایی و توصیه تدابیر به منظور حل هر مشکلی که ممکن است رخ دهد؛

ت) ارائه گزارش به کارگروه مشترک در مورد یافته‌های مربوط به سایر موضوعات ناشی از اجرای این فصل.

ماده ۱۰-۲- نقض یا خدشه به تعهدات

۱- هرگاه یک طرف تشخیص دهد که هرگونه منفعتی که به موجب این موافقت‌نامه به طور مستقیم یا غیرمستقیم به آن تعلق می‌گرفت از بین رفته یا لطمه دیده است یا از نیل به هریک از اهداف این موافقت‌نامه به دلیل:

الف) قصور طرف دیگر در اجرای تعهدات خود براساس این موافقت‌نامه، یا

ب) انجام هر اقدامی توسط طرف دیگر اعم از این که با مفاد این موافقت‌نامه مغایرت داشته یا نداشته باشد، یا

پ) وجود هر وضعیت دیگری،

جلوگیری به عمل آمده است، می‌تواند به منظور تعدیل رضایت‌بخش موضوع، توضیحات یا پیشنهادهای مکتوب خود را به طرف دیگر ارائه نماید. هر طرفی که بدین ترتیب مخاطب قرار می‌گیرد، توضیحات یا پیشنهادهای ارائه‌شده را با نظر مساعد مورد توجه قرار خواهد داد.

۲- چنانچه در مدت متعارفی حداکثر تا ۶۰ روز تعدیل رضایت‌بخشی بین طرف‌ها برقرار نشود یا مشکلی از نوع مذکور در جزء ۶ (پ) بند (۱) این ماده وجود داشته باشد، مسئله می‌تواند به کارگروه مشترک ارجاع

شود. کارگروه مشترک فوری چنین موضوع ارجاعی را مورد بررسی قرار خواهد داد و توصیه‌های مناسب را ارائه یا تصمیم مقتضی را درخصوص موضوع اتخاذ خواهد کرد.

۳- چنانچه کارگروه مشترک شرایط را برای انجام اقدام مزبور به اندازه کافی جدی تشخیص دهد، در صورتی که در آن شرایط مقتضی تشخیص دهد می‌تواند به یک طرف اجازه دهد نسبت به تعلیق امتیازات مزبور یا سایر تعهدات به طرف دیگر به موجب این موافقت‌نامه اقدام کند.

۴- چنانچه کارگروه مشترک موفق به ایجاد اجماع بین طرف‌ها نگردد و موضوع همچنان ادامه داشته باشد، طرف مربوط می‌تواند نسبت به تعلیق یک‌طرفه امتیازات خود اقدام نماید، بدون آن‌که به حق طرف دیگر برای اقامه دعوا در این زمینه به موجب فصل ۸ این موافقت‌نامه خدشه وارد شود.

۵- طرف مزبور، تا ۶۰ روز پس از تاریخ تعلیق امتیازات طبق بند ۴ این ماده، طرف دیگر را به‌طور کتبی از این تعلیق مطلع خواهد ساخت.

ماده ۱۱-۲- بنگاه‌های تجاری دولتی

۱- الف) هر طرف متعهد می‌شود که اگر بنگاهی دولتی را، صرف‌نظر از محل آن، تأسیس یا حفظ کند یا به هر بنگاهی رسماً یا عملاً امتیازات انحصاری یا ویژه‌ای،^[۱۱] را اعطا نماید، این بنگاه در خریدها یا فروش‌های خود که متضمن واردات یا صادرات می‌باشد، منطبق با اصول کلی رفتار غیرتبعیض‌آمیز مقرر در این موافقت‌نامه در مورد تدابیر دولتی مؤثر بر واردات یا صادرات بازرگانان خصوصی، عمل کند.

ب) بدیهی است مفاد جزء الف) این بند حاکی از این الزام است که چنین بنگاه‌هایی، با توجه مقتضی به دیگر مقررات این موافقت‌نامه، هرگونه خرید یا فروش مزبور را منحصراً طبق ملاحظات تجاری،^[۱۲] از جمله قیمت، کیفیت، قابلیت دسترسی، قابلیت بازاریابی، حمل‌ونقل و سایر شرایط خرید یا فروش، انجام خواهند داد و طبق عرف تجاری مرسوم برای بنگاه‌های طرف دیگر فرصت رقابت مناسب برای مشارکت در چنین خریدها یا فروش‌هایی را فراهم خواهند کرد.

پ) هیچ‌یک از طرف‌ها بنگاه تحت صلاحیت خود (اعم از این‌که موضوع جزء الف) این بند باشد یا نباشد) را از عمل کردن طبق اصول مقرر در جزء‌های الف) و ب) این بند منع نخواهد کرد.

۲- مفاد بند (۱) این ماده در مورد واردات محصولات برای مصرف فوری یا آتی دولت، نه فروش مجدد یا استفاده در تولید کالاها^[۱۳] جهت فروش، اعمال نخواهد شد. درخصوص چنین وارداتی، هر طرف رفتاری عادلانه و منصفانه را در مورد تجارت طرف دیگر اتخاذ خواهد کرد.

۳- طرف‌ها اذعان می‌دارند که بنگاه‌های موضوع جزء (الف) بند (۱) این ماده ممکن است با فعالیت‌های خود موانعی جدی را برای تجارت به وجود آورند؛ از این رو، برای گسترش تجارت بین‌المللی، مذاکرات مبتنی بر رفتار متقابل و مزایای دوجانبه به منظور تحدید یا تقلیل موانع مزبور حائز اهمیت است.

۴- الف) طرف‌ها کالاهایی را که بنگاه‌های موضوع جزء (الف) بند (۱) این ماده به سرزمین آن‌ها وارد یا از آنجا صادر می‌نمایند، به اطلاع کارگروه مشترک خواهند رساند.

ب) طرفی که انحصار واردات را در مورد کالایی که در فهرست پیوست (۱) این موافقت‌نامه نیست، برقرار یا حفظ یا مجوز آن را صادر می‌کند، به درخواست طرف دیگر، مبلغی را که طی دوره نمونه اخیر به قیمت وارداتی آن محصول افزوده شده است،^{۵۹} یا در صورت عدم امکان این امر، بهای درخواستی برای فروش مجدد کالای مزبور را به اطلاع طرف دیگر خواهد رساند.

پ) طرفی که به دلیلی اعتقاد دارد فعالیت‌های بنگاهی موضوع جزء (الف) بند ۱ این ماده بر منافع طرف مزبور به موجب این موافقت‌نامه تأثیر نامطلوب دارد، از طرف برقرار یا حفظ‌کننده یا اجازه‌دهنده چنین بنگاهی درخواست می‌کند که اطلاعاتی را درباره فعالیت‌های خود در مورد اجرای مفاد این موافقت‌نامه ارائه کند.

ت) مفاد این بند هیچ طرفی را ملزم به افشای اطلاعات محرمانه‌ای نمی‌کند که افشای آن مانع اجرای قانون یا به گونه‌ای دیگر مغایر با منافع عمومی خواهد بود یا به منافع تجاری مشروع بنگاه‌های خاص لطمه خواهد زد.

فصل ۳: چاره‌کارهای تجاری

ماده ۱-۳- تعاریف

از نظر این فصل:

الف) «تدبیر ضدقیمت‌شکنی» به معنی تدبیری است که یک طرف در مورد واردات محصولی از طرف دیگر، به منظور خنثی‌سازی یا جلوگیری از قیمت‌شکنی که منجر به لطمه جدی یا تهدید آن یا تأخیر قابل‌ملاحظه در تأسیس یک صنعت داخلی می‌شود، اتخاذ و طبق مفاد این فصل اعمال می‌نماید؛

ب) «تدبیر حفاظتی دوجانبه» به معنی تدبیری است که یک طرف در مورد واردات محصولی با مبدأ طرف دیگر، به منظور جلوگیری یا خنثی کردن لطمه جدی به صنعت داخلی یا تهدید آن بر اثر افزایش واردات آن

کالا در نتیجه کاهش یا حذف حقوق گمرکی و سود بازرگانی به موجب این موافقت‌نامه، اتخاذ و طبق مفاد این فصل اعمال می‌کند؛

پ) «تدبیر جبرانی» به معنی تدبیری است که یک طرف در مورد واردات محصولی از طرف دیگر، به منظور خنثی‌سازی تأثیر یارانه خاص ارائه‌شده در سرزمین طرف دیگر که منجر به لطمه یا تهدید جدی یا تأخیر اساسی در تأسیس یک صنعت داخلی می‌شود، اتخاذ و طبق این فصل اعمال می‌نماید؛

ت) «تدبیر حفاظتی عمومی» به معنی تدبیری است که یک طرف در مورد محصول وارداتی، به منظور جلوگیری یا خنثی‌سازی لطمه جدی یا تهدید آن برای صنعت داخلی که بر اثر افزایش واردات آن محصول از تمام کشورها رخ داده است، اتخاذ و طبق مفاد این فصل اعمال می‌کند.

ماده ۲-۳- تدابیر ضدقیمت‌شکنی و جبرانی

۱- جز در مواردی که در این فصل به نحو دیگری پیش‌بینی شده باشد، هر طرف تدابیر ضدقیمت‌شکنی و جبرانی را طبق قوانین و مقررات خود در مورد عوارض ضدقیمت‌شکنی و جبرانی اعمال خواهد کرد.

۲- یک محصول در صورتی قیمت‌شکنی شده تلقی می‌شود که قیمت صادراتی آن از یک طرف به طرف دیگر کمتر از قیمت قابل مقایسه برای کالای مشابهی در جریان معمول تجارت باشد که برای مصرف در طرف صادرکننده در نظر گرفته شده است.

۳- فروش محصول مشابه در بازار داخلی طرف صادرکننده به قیمت‌هایی که کمتر از میانگین موزون هزینه‌های تولید به‌علاوه هزینه‌های اداری، فروش و عمومی نباشد، به‌عنوان فرآیند معمول تجارت تلقی خواهد شد. از نظر تحقیقات ضدقیمت‌شکنی هرگاه فروش محصول مشابه در فرآیند معمول تجارت در بازار داخلی طرف صادرکننده وجود نداشته باشد، یا هرگاه به دلیل حجم پایین این فروش در بازار داخلی کشور صادرکننده، چنین فروش‌هایی امکان مقایسه مناسب را فراهم نمی‌سازد، حاشیه قیمت‌شکنی از طریق مقایسه با قیمت قابل مقایسه محصول مشابه صادرشده به کشور ثالث مناسب، مشروط بر آن‌که این قیمت یک قیمت نوعی باشد، یا از طریق مقایسه با هزینه تولید در کشور مبدأ به‌علاوه مبلغ متعارفی برای هزینه‌های اداری، فروش و عمومی و سود تعیین می‌گردد. فروش محصول مشابه در بازار داخلی طرف صادرکننده یا فروش آن به کشور ثالث به قیمتی کمتر از هزینه‌های (ثابت و متغیر) تولید هر واحد به‌اضافه هزینه‌های اداری، فروش و عمومی را تنها در صورتی می‌توان به واسطه قیمت آن، فروش در جریان معمولی تجارت تلقی نکرد و به آن در تعیین ارزش عادی توجهی ننمود که مراجع تحقیق‌کننده تشخیص دهند که چنین فروشی ظرف مدت طولانی^{۱۲۱} در مقادیری معتدبه^{۱۲۲} و به قیمت‌هایی انجام گرفته است که تمام

هزینه‌ها را در یک مدت متعارف جبران نمی‌کند. اگر قیمت‌هایی که کمتر از هزینه‌های هر واحد در زمان فروش است، بیش از میانگین موزون هزینه‌های هر واحد در مدت تحقیق باشد، چنین قیمت‌هایی جبران‌کننده هزینه‌ها در یک مدت متعارف تلقی خواهد شد. از نظر این بند، هزینه‌ها معمولاً بر مبنای سوابقی که صادرکننده یا تولیدکننده مورد تحقیق نگهداری می‌کند محاسبه خواهد شد، مشروط بر این‌که چنین سوابقی با اصول حسابداری عموماً پذیرفته شده در کشور صادرکننده منطبق باشد و هزینه‌های مربوط به تولید و فروش محصول مورد بررسی را به‌طور متعارف منعکس سازد. مراجع مذکور تمام شواهد قابل دسترسی در مورد تخصیص واقعی هزینه‌ها، از جمله مواردی را که توسط صادرکننده یا تولیدکننده در جریان تحقیق ارائه می‌شود، بررسی خواهند کرد، مشروط بر این‌که در گذشته چنین تخصیص‌هایی توسط صادرکننده یا تولیدکننده به‌ویژه در خصوص تعیین دوره‌های مناسب استهلاک دیون و ذخیره مربوط به هزینه‌های سرمایه‌ای و سایر هزینه‌های توسعه‌ای مورد استفاده قرار گرفته باشد. برای آن دسته از اقلام هزینه‌ای که جنبه تکراری ندارد و نفع آن‌ها در تولید آینده و یا جاری عاید می‌شود، یا در مورد اوضاع و احوالی که در آن هزینه‌های انجام‌شده در طول مدت تحقیق تحت تأثیر عملیات راه‌اندازی قرار می‌گیرد، هزینه‌ها به نحو مقتضی تعدیل خواهد شد، مگر این‌که پیش‌تر در تخصیص هزینه به‌موجب این بند لحاظ شده باشد.^(۱) از نظر این بند، مبالغ مربوط به هزینه‌های اداری، فروش و عمومی و سود، بر داده‌های واقعی مربوط به تولید و فروش در فرآیند معمولی تجارت محصول مشابه توسط صادرکننده یا تولیدکننده مورد بررسی مبتنی خواهد بود. هرگاه نتوان بر این اساس مبالغ مزبور را تعیین کرد، این مبالغ را می‌توان بر اساس موارد زیر تعیین نمود:

(۱) مبالغ واقعی صرف‌شده و تحقق‌یافته توسط صادرکننده یا تولیدکننده مورد بحث در زمینه تولید و فروش همان گروه کلی محصولات در بازار داخلی کشور مبدأ؛

(۲) میانگین موزون مبالغ واقعی صرف‌شده و تحقق‌یافته توسط دیگر صادرکنندگان یا تولیدکنندگان مورد بررسی در زمینه تولید و فروش محصول مشابه در بازار داخلی کشور مبدأ؛

(۳) هر روش متعارف دیگر، مشروط بر این‌که مبلغی که برای سود بدین ترتیب تعیین می‌شود، از سودی که دیگر صادرکنندگان یا تولیدکنندگان از بابت فروش محصولات از همان گروه کلی در بازار داخلی کشور مبدأ به‌طور معمول کسب می‌کنند، فراتر نرود.

۴- در مواردی که قیمت صادراتی وجود نداشته باشد یا مراجع ذی‌ربط بر این نظر باشند که قیمت صادراتی به دلیل ارتباط یا ترتیبات جبرانی میان صادرکننده و واردکننده یا یک طرف ثالث قابل اعتماد نیست، قیمت صادراتی می‌تواند بر مبنای قیمتی تعیین شود که محصولات وارداتی به آن قیمت برای بار اول به خریداری مستقل مجدداً فروخته می‌شوند، یا اگر محصولات مزبور به خریداری مستقل مجدداً فروخته نشوند، یا در

شرایطی که وارد شده‌اند مجدداً به فروش نرسند، می‌تواند بر مبنای متعارفی باشد که ممکن است مراجع ذی‌ربط تعیین کنند.

۵- مقایسه‌ای منصفانه میان قیمت صادراتی و ارزش عادی صورت خواهد گرفت. این مقایسه در سطح مشابهی از تجارت، معمولاً در سطح در کارخانه، و از نظر فروش‌های انجام‌شده، حتی‌الامکان نزدیک به همان زمان، صورت خواهد گرفت. در هر مورد، بنابر ماهیت آن، تعدیل مقتضی براساس تفاوت‌های مؤثر بر مقایسه قیمت‌ها، از جمله تفاوت در ضوابط و شرایط فروش، مالیات، سطوح تجارت، مقدار، مشخصات فیزیکی و هرگونه تفاوت دیگر صورت خواهد گرفت. در موارد مذکور در بند (۴) این ماده نیز تعدیل‌هایی در مورد هزینه‌ها، از جمله حقوق و عوارض و مالیات‌هایی که در فاصله ورود و فروش مجدد پرداخت می‌شود، و همچنین در مورد سود متعلقه صورت خواهد گرفت. اگر در این موارد قابلیت مقایسه قیمت‌ها تحت تأثیر قرار گیرد، مراجع ذی‌ربط ارزش عادی را در سطحی از تجارت که معادل سطح تجارت قیمت صادراتی محاسبه‌شده باشد، تعیین یا تعدیل مقتضی را به نحو مقرر در این بند منظور خواهند کرد. مرجع صلاحیتدار طرف مزبور برای طرف‌های مورد بحث روشن خواهد ساخت که چه اطلاعاتی برای تضمین مقایسه‌ای منصفانه لازم است و مسئولیت نامتعارفی را برای اثبات به طرف‌ها تحمیل نخواهد کرد.

(۱) هنگامی که مقایسه به‌موجب بند (۵) این ماده مستلزم تبدیل ارز باشد، چنین تبدیلی باید با استفاده از نرخ ارز در تاریخ فروش صورت گیرد، مشروط بر این که هرگاه فروش ارز در بازارهای سلف مستقیماً با فروش صادراتی مورد نظر مربوط باشد، نرخ ارز در فروش سلف مورد استفاده قرار خواهد گرفت. از نوسانات نرخ ارز صرف‌نظر خواهد شد و مراجع ذی‌ربط در جریان تحقیق به صادرکنندگان حداقل ۶۰ روز برای تعدیل قیمت‌های صادراتی خود جهت انعکاس تغییرات مستمر نرخ ارز طی دوره تحقیق فرصت خواهند داد.

(۲) با رعایت مقررات ناظر بر مقایسه منصفانه در بند (۵) این ماده، وجود حاشیه قیمت‌شکنی طی مرحله تحقیق معمولاً بر مبنای مقایسه میانگین موزون ارزش عادی با میانگین موزون قیمت‌های تمام مبادلات صادراتی قابل مقایسه یا از طریق مقایسه ارزش عادی و قیمت‌های صادراتی یکایک معاملات تشخیص داده خواهد شد. اگر مراجع ذی‌ربط الگویی برای قیمت‌های صادراتی بیابند که میان خریداران، مناطق یا دوره‌های زمانی مختلف، تفاوت چشمگیری را نشان دهد، و اگر توضیحی برای علت عدم امکان لحاظ کافی تفاوت‌ها با استفاده از مقایسه میانگین موزون با میانگین موزون یا معامله با معامله وجود داشته باشد، می‌توان ارزش عادی تعیین‌شده بر مبنای میانگین موزون را با قیمت یکایک معاملات صادراتی مقایسه کرد.

۶- در موردی که محصولات مستقیماً از کشور مبدأ وارد نمی‌شوند، بلکه از یک کشور واسطه به طرف واردکننده صادر می‌شوند، قیمت فروش محصولات از کشور صادرکننده به طرف واردکننده معمولاً با قیمت قابل مقایسه در کشور صادرکننده مقایسه خواهد شد. با این حال، اگر برای مثال این محصولات صرفاً از

طریق کشور صادرکننده تراباری (حمل ترکیبی) شده باشند یا محصولات مزبور در کشور صادرکننده تولید نشوند یا در کشور صادرکننده برای آن‌ها قیمت قابل مقایسه‌ای وجود نداشته باشد، ممکن است مقایسه با قیمت در کشور مبدأ انجام گیرد.

۷- در سراسر این فصل اصطلاح «محصول مشابه» به معنی محصولی همسان، یعنی مشابه از تمام جهات با محصول مورد بررسی، خواهد بود، یا در صورت نبود چنین محصولی، محصول دیگری که به رغم عدم شباهت از تمام جهات، دارای مشخصاتی بسیار شبیه مشخصات محصول مورد بررسی باشد.

۸- از نظر این فصل، یارانه هنگامی وجود خواهد داشت که:

الف) کمک مالی از سوی دولت یا هر نهاد عمومی در سرزمین طرف صادرکننده وجود داشته باشد، یعنی در مواردی که:

(۱) عمل یک دولت متضمن انتقال مستقیم وجوه (مانند کمک‌های بلاعوض، وام، و تزریق سرمایه)، انتقال بالقوه مستقیم وجوه، یا تعهدات (مثل تضمین وام) باشد؛
(۲) درآمد دولت که در شرایط دیگر وصول می‌شد، وصول نشود یا از آن چشم‌پوشی شود (مثل مشوق‌های مالی مانند اعتبارات مالیاتی)؛^{۳۳۳}

(۳) دولت، کالاها یا خدماتی، به‌جز زیرساخت کلی، را فراهم یا کالاهایی را خریداری نماید؛
(۴) دولت به یک سازوکار تأمین مالی، پرداخت‌هایی را انجام دهد یا انجام یک یا چند وظیفه موضوع جزه‌های (۱) تا (۳) بالا را که معمولاً بر عهده دولت است و با وظایف معمول دولت واقعاً تفاوتی ندارد، به یک نهاد خصوصی محول یا دستور انجام آن را به نهاد مزبور صادر نماید؛ یا

ب) هر نوع حمایت درآمدی یا قیمتی برای دریافت‌کننده یارانه که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم باعث افزایش صادرات یک محصول از طرف صادرکننده یا کاهش واردات کالای مشابه به این طرف شود؛ و
پ) بدین وسیله نفعی منتقل گردد.

۹- یارانه اعطایی از جانب طرف صادرکننده در صورتی یارانه خاص تلقی خواهد شد که دسترسی به یارانه در قانون طرف صادرکننده یا در عمل به بنگاه یا صنعت یا گروهی از بنگاه‌ها یا صنایع واقع در حیطه صلاحیت مرجع اعطاکننده محدود باشد. یارانه‌ای که به بنگاه‌های معینی واقع در یک منطقه جغرافیایی مشخص در حیطه صلاحیت مرجع اعطاکننده محدود گردد، یارانه خاص خواهد بود. بدیهی است که وضع یا تغییر نرخ‌های مالیاتی قابل اعمال عمومی توسط تمام سطوح دولتی دارای اختیار انجام این کار، از نظر این موافقت‌نامه یارانه خاص تلقی نخواهد شد.

۱۰- برای تشخیص خاص بودن یک یارانه، اصول زیر اعمال خواهد شد:

الف) در مواردی که مرجع اعطاکننده، یا قوانینی که مرجع اعطاکننده به موجب آن عمل می‌کند، صراحتاً دسترسی به یارانه را به بنگاه‌های معینی محدود سازد، چنین یارانه‌ای خاص محسوب خواهد شد؛

ب) در مواردی که مرجع اعطاکننده، یا قوانینی که مرجع اعطاکننده به موجب آن عمل می‌کند، معیارها یا شرایط عینی^[۲۴] در مورد شرایط برخورداری از یارانه و مبلغ آن تعیین نماید، یارانه خاص نخواهد بود، مشروط بر این که شرایط برخورداری به‌طور خودکار محرز گردد و معیارها و شرایط مزبور دقیقاً رعایت شود. این معیارها یا شرایط باید در قوانین، مقررات، یا سایر اسناد رسمی به‌وضوح و با جزئیات درج شود، به نحوی که قابلیت راستی‌آزمایی را داشته باشد؛

پ) چنانچه به‌رغم عدم خاص بودن ظاهری در نتیجه اعمال اصول مقرر در جزءهای (الف) و (ب) این بند، دلایلی برای قبول این امر وجود داشته باشد که یارانه مورد نظر ممکن است واقعاً خاص باشد، عوامل دیگر می‌تواند مورد ملاحظه قرارگیرد. این گونه عوامل عبارت‌اند از: استفاده تعداد محدودی از بنگاه‌های معین از برنامه یارانه‌ای، استفاده بنگاه‌هایی مشخص از قسمت اعظم یارانه، اعطای یارانه زیاد و نامتناسب به بنگاه‌های معین، و روش اعمال نظر مرجع اعطاکننده یارانه در تصمیم‌گیری در مورد اعطای یک یارانه^[۲۵] در اجرای این جزء، درجه تنوع فعالیت‌های اقتصادی در حیطه صلاحیت مرجع اعطاکننده یارانه و همین‌طور طول مدت اجرای برنامه یارانه‌ای مدنظر قرار خواهد گرفت.

۱۱- هرگونه تعیین خاص بودن به‌موجب مفاد بندهای ۹ و ۱۰ این ماده به‌روشنی براساس ادله و شواهد مثبت صورت خواهد گرفت.

۱۲- هرگونه یارانه یک طرف صادرکننده، یارانه خاص قلمداد خواهد شد، چنانچه:

الف) یارانه‌ای، به استناد قانون طرف صادرکننده یا در عمل،^[۲۶] چه به‌تنهایی یا به‌صورت یکی از چند شرط دیگر، به عملکرد صادراتی مشروط باشد؛

ب) یارانه‌ای، به استناد قانون طرف صادرکننده یا در عمل، چه به‌تنهایی یا به‌صورت یکی از چند شرط دیگر، مشروط به استفاده بیش‌تر از کالاهای داخلی نسبت به کالاهای وارداتی باشد.

۱۳- هر روشی که مرجع تحقیق‌کننده برای محاسبه نفع دریافت‌کننده طبق بند ۸ این ماده استفاده کند، با رهنمودهای زیر سازگار خواهد بود:

الف) تدارک سرمایه سهامداران از سوی دولت به معنی انتقال نفع تلقی نخواهد شد، مگر آن‌که تصمیم سرمایه‌گذاری را بتوان مغایر با روش‌های معمول سرمایه‌گذاری (از جمله برای تهیه سرمایه مخاطره‌آمیز) سرمایه‌گذاران خصوصی در سرزمین آن طرف دانست.

ب) وام دولتی نوعی انتقال نفع تلقی نخواهد شد، مگر این که مبلغی که یک شرکت دریافت کننده وام برای وام دولتی خواهد پرداخت، با مبلغی که برای وام تجاری مشابهی که می توان از بازار دریافت کند خواهد پرداخت، تفاوت داشته باشد. در این صورت، تفاوت بین این دو مبلغ نفع خواهد بود.

پ) ضمانت وام توسط دولت، انتقال نفع تلقی نخواهد شد، مگر این که مبلغی که شرکت دریافت کننده تضمین برای تضمین وام از طرف دولت خواهد پرداخت، با مبلغی که برای وام تجاری مشابهی بدون ضمانت دولتی خواهد پرداخت، تفاوت داشته باشد. در این صورت، تفاوت بین این دو مبلغ با تعدیل آن براساس هرگونه تفاوت در کارمزدها، نفع خواهد بود.

ت) تدارک کالاها یا خدمات یا خرید کالاها توسط دولت انتقال نفع تلقی نخواهد شد، مگر آن که تدارکات با دریافت مبلغی کمتر از میزان کافی، یا خرید با پرداخت مبلغی بیشتر از میزان کافی صورت گیرد. مقدار مکفی پرداخت با توجه به شرایط حاکم بر بازار کالا یا خدمات مورد نظر (از جمله قیمت، کیفیت، قابلیت دسترسی، قابلیت عرضه در بازار، حمل و نقل و سایر شرایط خرید یا فروش) در کشور تهیه کننده یا خریدار تعیین خواهد شد.

۱۴- طرفها تدابیر ضدقیمت شکنی و جبرانی را فقط در صورتی اعمال خواهند کرد که بر پایه تحقیقات مرجع صلاحیتدار طبق مفاد این ماده باشد. تحقیق، جز در شرایط خاص، ظرف یک سال به اتمام خواهد رسید و در هیچ موردی بیش از ۱۸ ماه به طول نخواهد انجامید.

۱۵- هر تحقیقی براساس درخواستی مکتوب از سوی صنعت داخلی یا به نمایندگی از طرف آن شروع خواهد شد و شامل شواهد کافی در مورد (الف) قیمت شکنی (برای تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت شکنی) یا یارانه خاص (برای تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، (ب) لطمه به صنعت داخلی،^{۱۷۱} و (پ) رابطه سببیت میان واردات قیمت شکنی شده (برای تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت شکنی) یا واردات یارانه ای (برای تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) و لطمه ادعایی خواهد بود. صرف ادعا، بدون اثبات آن با شواهد مربوط، نمی تواند برای احراز شرایط مقرر در این بند کافی دانسته شود.

۱۶- درخواست برای تحقیق جهت عوارض جبرانی شامل اطلاعاتی به شرح زیر خواهد بود که به طور متعارف در دسترس متقاضی است:

الف) مشخصات درخواست کننده و ارائه توضیح در مورد حجم و ارزش تولید داخلی کالای مشابه توسط درخواست کننده. هرگاه درخواستی کتبی از طرف صنعت داخلی ارائه شود، در درخواست مشخص خواهد شد که از طرف کدام صنعت ارائه شده است و فهرست تمامی تولیدکنندگان شناخته شده داخلی محصول مشابه (یا انجمن های تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه) و، تا حد امکان، توضیحی در مورد حجم و ارزش تولید داخلی محصول مشابه توسط تولیدکنندگان مزبور ارائه خواهد شد؛

ب) توضیحات کامل در مورد محصول مشمول ادعای برخورداری از یارانه، نام کشور یا کشورهای مبدأ یا صادرات مورد نظر، مشخصات هر یک از صادرکنندگان یا تولیدکنندگان خارجی شناخته شده، و فهرست اسامی واردکنندگان شناخته شده محصول مورد نظر؛

پ) شواهد مربوط به وجود، مقدار و ماهیت یارانه مورد نظر؛

ت) شواهدی مبنی بر این که لطمه ادعایی به صنعت داخلی از تأثیرات یارانه واردات یارانه ای ریشه می گیرد. این شواهد از جمله شامل اطلاعات مربوط به تحولات حجم واردات یارانه ای ادعایی، تأثیر این واردات بر قیمت های محصول مشابه در بازار داخلی، و اثرات بعدی واردات بر صنعت داخلی براساس عوامل و شاخص های مؤثر بر وضعیت صنعت داخلی مانند موارد مذکور در بند ۲۳ این ماده است.

۱۷- درخواست برای تحقیق ضدقیمت شکنی شامل اطلاعاتی به شرح زیر خواهد بود که به طور متعارف در دسترس متقاضی است:

الف) مشخصات درخواست کننده و توضیح در مورد حجم و ارزش تولید داخلی محصول مشابه توسط درخواست کننده. هرگاه درخواستی کتبی از طرف صنعت داخلی ارائه شود، در درخواست مشخص خواهد شد که از طرف کدام صنعت ارائه شده است و فهرست تمامی تولیدکنندگان شناخته شده داخلی محصول مشابه (یا انجمن های تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه) و، تا حد امکان، توضیحی در مورد حجم و ارزش تولید داخلی محصول مشابه توسط تولیدکنندگان مزبور ارائه خواهد شد؛

ب) توضیحات کامل در مورد محصول مشمول ادعای قیمت شکنی، نام کشور یا کشورهای مبدأ یا صادرات مورد نظر، مشخصات هر یک از صادرکنندگان یا تولیدکنندگان خارجی شناخته شده، و فهرست اسامی واردکنندگان شناخته شده محصول مورد نظر؛

پ) اطلاعات مربوط به قیمت های فروش محصول مورد نظر برای مصرف در بازار داخلی در کشور یا کشورهای مبدأ یا صادرکننده (یا، در صورت اقتضا، اطلاعات مربوط به قیمت های فروش محصول مورد نظر از کشور یا کشورهای مبدأ یا صادرکننده به کشور یا کشورهای ثالث یا در مورد ارزش محاسبه شده محصول) و اطلاعات مربوط به قیمت های صادراتی یا، در صورت اقتضا، در مورد قیمت های اولین فروش مجدد محصول به یک خریدار مستقل در سرزمین طرف واردکننده؛

ت) اطلاعات مربوط به تحولات حجم واردات مشمول ادعای قیمت شکنی، تأثیر این واردات بر قیمت های محصول مشابه در بازار داخلی، و اثرات بعدی واردات بر صنعت داخلی براساس عوامل و شاخص های مؤثر بر وضعیت صنعت داخلی مانند موارد مذکور در بند ۲۳ این ماده.

۱۸- پس از دریافت درخواست همراه با مدارک کافی و قبل از شروع تحقیق ضدقیمت‌شکنی، مراجع ذی‌ربط مراتب را حداقل ۱۵ روز قبل از شروع ضدقیمت‌شکنی مزبور به دولت طرف صادرکنندهٔ مربوط اطلاع خواهد داد.

۱۹- مراجع تحقیق‌کننده دقت و کفایت مدارک ارائه شده در درخواست را بررسی خواهند کرد تا مشخص شود که آیا مدارک کافی برای شروع تحقیق وجود دارد یا خیر. تحقیقی براساس بند ۱۵ این ماده آغاز نخواهد شد، مگر آن‌که مرجع تحقیق‌کنندهٔ طرف مربوط، بر مبنای بررسی میزان حمایت یا مخالفت تولیدکنندگان داخلی محصول مشابه نسبت به درخواست ارائه‌شده، تشخیص دهند که درخواست مزبور توسط صنعت داخلی یا به طرفیت از آن انجام گرفته است. درخواست در صورتی ارائه‌شده «توسط صنعت داخلی یا به طرفیت از آن» تلقی خواهد شد که مورد حمایت آن دسته از تولیدکنندگان داخلی باشد که مجموع تولید آن‌ها بیش از ۵۰ درصد کل تولید محصول مشابه تولید شده در آن بخش از صنعت داخلی باشد که حمایت یا مخالفت خود را با درخواست ابراز داشته‌اند. با این حال، وقتی که تولیدکنندگان داخلی که از درخواست مزبور صراحتاً حمایت می‌کنند کمتر از ۲۵ درصد کل تولید محصول مشابه تولید شده در صنعت داخلی را در اختیار داشته باشند، هیچ تحقیقی آغاز نخواهد شد. چنانچه، در اوضاع و احوال خاص، مرجع تحقیق‌کننده ذی‌ربط تصمیم بگیرد که بدون دریافت درخواست مکتوب از یک صنعت داخلی یا به طرفیت از آن چنین تحقیقی را آغاز کند، فقط در صورتی به این کار دست خواهد زد که مدارک کافی در مورد قیمت‌شکنی (برای تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانهٔ خاص (برای تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، لطمه و رابطهٔ علی به شرح مذکور در بند ۱۵ این ماده برای توجیه آغاز تحقیق در اختیار داشته باشد.

۲۰- به محض این که مرجع تحقیق‌کننده طرف مربوط قانع شود که مدارک کافی در مورد قیمت‌شکنی (برای تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه (برای تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) یا لطمه وارده برای توجیه رسیدگی به موضوع وجود ندارد، در اسرع وقت درخواست ارائه‌شده رد و تحقیق متوقف خواهد شد. در مواردی که مرجع تحقیق‌کننده طرف مربوط تشخیص دهد که حاشیه قیمت‌شکنی یا میزان یارانه در سطح حداقل است، یا حجم واردات مشمول قیمت‌شکنی یا یارانه، اعم از بالفعل یا بالقوه، یا لطمه در حد قابل اغماض است، تحقیق بلافاصله پایان خواهد یافت. حاشیه قیمت‌شکنی زمانی قابل اغماض تلقی خواهد شد که کمتر از ۲ درصد برحسب درصد از قیمت صادراتی باشد. حجم واردات قیمت‌شکنی شده معمولاً زمانی قابل اغماض تلقی خواهد شد که حجم واردات قیمت‌شکنی شده از یک کشور خاص کمتر از ۳ درصد واردات محصول مشابه در طرف واردکننده باشد، مگر این‌که کشورهایی که منفرداً کمتر از ۳ درصد واردات محصول مشابه در طرف واردکننده را در اختیار دارند، مجموعاً بیش از ۷ درصد واردات محصول مشابه در طرف واردکننده را در اختیار داشته باشند.

۲۱- از نظر تحقیقات مربوط به عوارض ضدقیمت‌شکنی و جبرانی، اصطلاح «صنعت داخلی» به کل تولیدکنندگان داخلی محصولات مشابه یا آن‌هایی که مجموع تولید محصولات آن‌ها سهم عمده‌ای از کل تولید داخلی آن محصولات را تشکیل می‌دهد، اطلاق خواهد شد، جز این‌که:

الف) هرگاه تولیدکنندگان با صادرکنندگان یا واردکنندگان مرتبط^{۱۵۸} باشند، یا خود واردکننده محصول قیمت‌شکنی شده یا یارانه‌ای ادعایی باشند، اصطلاح «صنعت داخلی» را می‌توان شامل بقیه تولیدکنندگان دانست؛

ب) در اوضاع و احوال استثنایی ممکن است سرزمین هر طرف از منظر تولید مورد بحث به دو یا چند بازار رقابتی تقسیم گردد و تولیدکنندگان هر بازار به‌عنوان صنعتی جداگانه تلقی شود، مشروط بر این‌که (الف) تولیدکنندگان درون چنین بازاری تمام یا تقریباً تمامی تولیدات محصول مورد بحث خود را در آن بازار بفروشند، و (ب) تقاضا در آن بازار تا حد زیادی توسط تولیدکنندگان محصول مورد بحث در سایر نقاط آن سرزمین تأمین نگردد. در چنین اوضاع و احوالی، حتی اگر سهم عمده‌ای از کل صنعت داخلی لطمه ندیده باشد، ممکن است وجود لطمه تأیید گردد، مشروط بر آن‌که تمرکز واردات قیمت‌شکنی شده یا یارانه‌ای در این بازار منفک وجود داشته باشد و به‌علاوه، واردات قیمت‌شکنی شده یا یارانه‌ای به تولیدکنندگان تمامی یا تقریباً تمامی محصول در چنین بازاری لطمه وارد آورد.

۲۲- هیچ محصول واردشده از یک طرف به سرزمین طرف دیگر توأمان مشمول تدابیر ضدقیمت‌شکنی و جبرانی برای جبران وضعیت مشابه یارانه‌ای یا قیمت‌شکنی قرار نخواهد گرفت.

۲۳- یک طرف تدابیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی را برای واردات از طرف دیگر اعمال نخواهد کرد، مگر این‌که در جریان تحقیقات مشخص شود که تأثیر قیمت‌شکنی (در مورد تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یک یارانه خاص (در مورد تدابیر جبرانی) چنان است که منجر به بروز لطمه قابل‌ملاحظه به صنعت داخلی یا تهدید آن یا تأخیر قابل‌ملاحظه در تأسیس صنعت داخلی می‌شود. تشخیص لطمه بر مبنای شواهد مثبت و آزمایش عینی هر دو مورد زیر مبتنی خواهد بود: (الف) حجم واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) و اثر این واردات بر قیمت‌های محصولات مشابه در بازار داخلی، و (ب) اثر بعدی واردات مزبور بر تولیدکنندگان داخلی چنین محصولاتی. در مورد حجم واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، مراجع تحقیق‌کننده به بررسی این مسئله خواهند پرداخت که آیا افزایش قابل‌ملاحظه‌ای در واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، به‌طور مطلق یا نسبت به تولید یا مصرف در طرف واردکننده وجود داشته است یا خیر. در مورد اثر واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) بر قیمت‌ها، مراجع تحقیق‌کننده به

بررسی این مسئله خواهند پرداخت که آیا در مقایسه با قیمت محصول مشابه در طرف واردکننده، کاهش قیمت قابل ملاحظه‌ای بر اثر واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) صورت گرفته است یا خیر، یا آیا چنین وارداتی به نحو دیگری باعث کاهش قابل ملاحظه قیمت‌ها یا جلوگیری از افزایش قابل ملاحظه قیمت‌ها، که در غیر این صورت رخ می‌داد، شده است یا خیر. بررسی اثر واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) بر صنعت داخلی مورد نظر شامل ارزیابی تمام عوامل و شاخص‌های اقتصادی مرتبط و مؤثر بر وضعیت صنعت از جمله کاهش بالفعل و بالقوه فروش، سودها، تولید، سهم بازار، بهره‌وری، بازده سرمایه، یا استفاده از ظرفیت؛ عوامل مؤثر بر قیمت‌های داخلی؛ بزرگی حاشیه قیمت‌شکنی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی)؛ اثرات منفی بالفعل و بالقوه بر جریان نقدینگی، موجودی انبارها، اشتغال، دستمزدها، رشد، توانایی افزایش سرمایه یا سرمایه‌گذاری‌ها خواهد شد. این فهرست جامع نیست و نمی‌توان هیچ‌یک از این عوامل یا تعدادی از آن‌ها را لزوماً راهنمای قطعی به شمار آورد. اثبات رابطه علی میان واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) و لطمه به صنعت داخلی براساس بررسی تمام شواهد مربوط در دسترس مرجع تحقیق‌کننده انجام خواهد گرفت. مرجع تحقیق‌کننده همچنین غیر از واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، هرگونه عوامل شناخته‌شده دیگری را که هم‌زمان به صنعت داخلی لطمه وارد آورده‌اند، بررسی خواهد کرد و نباید لطمات ناشی از این عوامل دیگر به واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) نسبت داده شود. عواملی که ممکن است در این زمینه دخیل باشند، از جمله عبارت‌اند از حجم و قیمت‌های واردات فروخته‌نشده با قیمت‌های شکسته‌شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا واردات غیریارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، کاهش تقاضا یا تغییرات الگوهای مصرف، رویه‌های تجاری محدودکننده و رقابت میان تولیدکنندگان خارجی و داخلی، تحولات فناورانه، و عملکرد صادراتی و بهره‌وری صنعت داخلی. تشخیص خطر لطمه قابل ملاحظه براساس واقعیات، و نه صرفاً ادعا، حدس یا احتمال بعید، انجام خواهد گرفت. تغییر اوضاع و احوالی که ممکن است وضعیتی ایجاد کند که قیمت‌شکنی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) سبب ایراد لطمه گردد، باید به وضوح قریب‌الوقوع و قابل پیش‌بینی باشد. مراجع تحقیق‌کننده در تصمیم‌گیری در مورد وجود تهدید لطمه قابل ملاحظه، باید از جمله عوامل زیر را مورد توجه قرار دهند: (۱) ماهیت یارانه یا یارانه‌های مورد بحث و آثار تجاری احتمالی آن‌ها (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)؛ (۲) افزایش زیاد واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) به بازار داخلی که احتمال افزایش قابل ملاحظه واردات

را نشان می‌دهد؛ (۳) وجود ظرفیت به‌راحتی قابل‌استفاده یا افزایش قابل‌ملاحظه قریب‌الوقوع در ظرفیت صادرکننده که احتمال افزایش قابل‌ملاحظه صادرات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) به بازار طرف واردکننده را نشان می‌دهد، با ملاحظه وجود بازارهای صادراتی دیگر برای جذب هرگونه صادرات اضافی؛ (۴) این که آیا واردات با قیمت‌هایی وارد می‌شود که اثر کاهنده زیادی بر قیمت‌های داخلی خواهد داشت و احتمالاً تقاضا برای واردات بیشتر را افزایش خواهد داد یا خیر؛ و (۵) موجودی محصول مورد بررسی. هیچ‌یک از این عوامل به‌خودی‌خود نمی‌تواند لزوماً راهنمایی قطعی باشد ولی مجموع عوامل مورد بررسی باید به این نتیجه بینجامد که افزایش صادرات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) قریب‌الوقوع است و اگر اقدامی حمایتی انجام نگیرد، لطمه قابل‌ملاحظه قریب‌الوقوع خواهد بود. در مواردی که خطر ایراد لطمه بر اثر واردات قیمت‌شکنی شده (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) وجود دارد، درخواست تدابیر ضدقیمت‌شکنی و جبرانی با دقت ویژه‌ای بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

۲۴- تدابیر موقتی (تأمینی) فقط در صورتی می‌توانند اعمال شوند که: (۱) تحقیقی براساس مفاد بندهای ۲۰-۱۵ این ماده آغاز و اطلاعیه‌ای عمومی در این زمینه ارائه و به طرف‌های ذی‌نفع فرصت کافی برای تسلیم اطلاعات و اظهارنظر داده شده باشد؛ (۲) تشخیص مقدماتی مثبتی مبنی بر وجود قیمت‌شکنی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه خاص (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) و لطمه بعدی آن‌ها به صنعت داخلی داده شده باشد؛ و (۳) مراجع تحقیق‌کننده ذی‌ربط تشخیص دهند که چنین تدابیری برای جلوگیری از وقوع لطمه در مدت تحقیق ضروری است. تدابیر موقتی زودتر از ۶۰ روز پس از آغاز تحقیق اجرا نخواهند شد. اجرای تدابیر موقتی برای مدتی حتی‌المقدور کوتاه خواهد بود و از چهار ماه تجاوز نخواهد کرد، یا در مورد تحقیق ضدقیمت‌شکنی، بنا به تصمیم مراجع ذی‌ربط در صورت درخواست صادرکنندگانی که درصد قابل‌توجهی از تجارت مورد نظر را در اختیار دارند، حداکثر شش‌ماه خواهد بود. هرگاه مرجع تحقیق‌کننده در جریان تحقیق به بررسی این مسئله بپردازد که آیا عوارض کمتر از حاشیه قیمت‌شکنی برای برطرف کردن لطمه کفایت خواهد کرد یا خیر، بازه‌های زمانی مذکور به‌ترتیب ممکن است شش و نه ماه باشد.

۲۵- پیش از تحقیقات، طرفی که قصد آغاز تحقیقات مربوط به عوارض جبرانی درخصوص واردات از طرف دیگر را دارد، از طرف دیگر جهت مشورت با هدف روشن‌سازی وضعیت و دستیابی به راه‌حل مرضی‌الطرفین دعوت خواهد کرد. به‌علاوه، طی دوره تحقیقات، به طرفی که محصولات آن موضوع تحقیق قرار گرفته است، فرصت متعارفی برای ادامه مشاوره‌ها جهت روشن شدن وضعیت واقعی و دستیابی به

راه حل مرضی‌الطرفین داده خواهد شد. بدون خدشه به تعهد اعطای فرصتی متعارف برای مشاوره، این مقررات در مورد مشاوره در نظر ندارد مراجع هر طرف را از رسیدگی سریع درخصوص شروع تحقیقات، دستیابی به تصمیمات اولیه یا نهایی، اعم از مثبت یا منفی، یا اجرای تدابیر موقتی یا نهایی طبق مفاد این موافقت‌نامه باز دارد. طرفی که قصد دارد تحقیقی را در مورد عوارض جبرانی آغاز کند یا در حال انجام آن است، در صورت درخواست، به طرفی که محصولات آن موضوع تحقیق است، اجازه دسترسی به شواهد غیرمحرمانه‌ای، از جمله خلاصه غیرمحرمانه‌ای از اطلاعات محرمانه، را خواهد داد که برای آغاز یا انجام تحقیق مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

۲۶- میزان عوارض ضدقیمت‌شکنی از حاشیه قیمت‌شکنی بیشتر نخواهد بود. مراجع تحقیق‌کننده در صورت امکان، به عنوان قاعده حاشیه قیمت‌شکنی جداگانه‌ای برای هریک از صادرکنندگان یا تولیدکنندگان شناخته‌شده مربوط محصول مورد بررسی تعیین خواهند کرد. نرخ عوارض جبرانی از میزان یارانه خاص طرف صادرکننده بر اساس محاسبه میزان اختصاص یارانه به هر واحد محصول صادراتی برخوردار از یارانه بیشتر نخواهد بود.

۲۷- مراجع تحقیق‌کننده، به ابتکار خود، یا اگر مدت متعارفی از وضع عوارض قطعی ضدقیمت‌شکنی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا جبرانی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) گذشته باشد، بنا به درخواست طرف ذینفعی که اطلاعات مثبتی در تأیید ضرورت تجدیدنظر ارائه دهد، ضرورت ادامه اعمال عوارض اجازه داده شده را مورد تجدیدنظر قرار خواهند داد. طرف‌های ذی‌نفع این حق را خواهند داشت که از مراجع تحقیق‌کننده درخواست کنند که به بررسی ضرورت ادامه اعمال عوارض مزبور برای جبران ضدقیمت‌شکنی (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا یارانه (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)، احتمال ادامه یا تکرار لطمه در صورت لغو یا تغییر عوارض مزبور، یا هر دو بپردازند. طول مدت اجرای تدبیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی از زمان اعمال تدبیر مزبور از ۵ سال تجاوز نخواهد کرد و صرفاً مادامی که برای خنثی کردن قیمت‌شکنی یا یارانه لطمه‌زننده ضروری باشد، لازم‌الاجرا باقی خواهد ماند. طول مدت تدبیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی شامل دوره اجرای تدبیر موقتی هم خواهد بود. دوره اجرای تدبیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی برای دوره‌ای که از ۵ سال بیشتر نخواهد بود می‌تواند از تاریخ آخرین تجدیدنظر دربرگیرنده هم قیمت‌شکنی و هم لطمه (برای تحقیق مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) یا دربرگیرنده هم یارانه و هم لطمه (برای تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی) یا از تاریخ پایان بررسی لغو عوارض تمدید شود. تصمیم برای تمدید تدبیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی در صورتی می‌تواند اتخاذ شود که مراجع تحقیق‌کننده با بررسی که پیش از تاریخ پایان تدبیر ضدقیمت‌شکنی و جبرانی بنا به ابتکار خود یا بنا به درخواست مستدل صنعت داخلی یا از طرف آن‌ها ظرف مدت متعارفی پیش از آن تاریخ شروع شود، تعیین نمایند که لغو این عوارض احتمالاً موجب تداوم یا طرح مجدد یارانه (در مورد تحقیقات

مربوط به تدابیر جبرانی) یا قیمت‌شکنی (در مورد تحقیقات مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی) و لطمه خواهد شد. مفاد این ماده درباره شواهد و آیین کار، در مورد هرگونه تجدیدنظری طبق این ماده اعمال خواهد شد. چنین تجدیدنظری با سرعت انجام خواهد گرفت و معمولاً تا ۱۲ ماه پس از تاریخ شروع تجدیدنظر پایان خواهد یافت.

۲۸- طرف تحقیق‌کننده به طرف‌های ذی‌نفع فرصت ارائه مدارک و دیدگاه‌های خود، از جمله فرصت پاسخگویی به اظهارات طرف‌های ذی‌نفع دیگر، را خواهد داد. در صورت درخواست، طرف تحقیق‌کننده برای تمام طرف‌های ذی‌نفع این فرصت را فراهم خواهد ساخت که با طرف‌هایی که منافع مغایر با منافع ایشان دارند، ملاقات کنند، به نحوی که دیدگاه‌های مخالف امکان طرح یابد و استدلال‌های متقابل ارائه شود. طرف تحقیق‌کننده برای طرف‌های ذی‌نفع اطلاعیه‌ای مبنی بر تعیین زمان و مکان نشست‌های مذکور و همچنین فهرست سؤالات مورد بحث در آن نشست‌ها را ارسال خواهد کرد.

۲۹- به تمام طرف‌های ذی‌نفع در تحقیق، در مورد اطلاعاتی که مراجع ذی‌ربط لازم دارند اطلاع‌رسانی و به آن‌ها فرصت کافی برای ارائه مکتوب تمام مدارکی که با تحقیق مورد بحث مرتبط می‌دانند، داده خواهد شد. به صادرکنندگان، تولیدکنندگان خارجی یا مراجع ذی‌نفع طرف صادرکننده که پرسش‌های مورد استفاده در تحقیق را دریافت می‌کنند، حداقل ۳۰ روز برای پاسخگویی فرصت داده خواهد شد. هرگونه درخواستی برای تمدید مهلت سی‌روزه مذکور مورد توجه مقتضی قرار خواهد گرفت و چنانچه دلایل موجهی ارائه شود، تمدید مزبور در صورت امکان باید صورت گیرد. مدارکی که هر طرف ذی‌نفع کتباً ارائه می‌کند، با رعایت الزام حفظ اطلاعات محرمانه، فوری در اختیار دیگر طرف‌های ذی‌نفع شرکت‌کننده در تحقیق قرار خواهد گرفت. به محض آغاز تحقیق، مراجع ذی‌ربط متن کامل درخواست مکتوب واصله را به صادرکنندگان شناخته‌شده و به مراجع طرف صادرکننده ارائه خواهند کرد و در صورت درخواست، آن را در اختیار دیگر طرف‌های ذی‌نفع درگیر قرار خواهند داد. در مورد الزام حفظ اطلاعات محرمانه، به نحو مقرر در بند ۳۰ این ماده، توجه مقتضی مبذول خواهد شد. مراجع تحقیق‌کننده مشکلات رویاروی طرف‌های ذی‌نفع، به‌ویژه شرکت‌های کوچک، در ارائه اطلاعات درخواستی را به‌خوبی مورد توجه قرار خواهند داد و هرگونه کمک ممکن را به آن‌ها اعطا خواهند کرد.

۳۰- طرف‌ها در صورت اقامه دلیل موجه، هرگونه اطلاعاتی را که ماهیتاً محرمانه باشد (برای مثال، بدین سبب که افشای آن مزیت رقابتی مهمی برای رقیب ایجاد خواهد کرد یا افشای آن اثر سوء قابل توجهی بر ارائه‌کننده اطلاعات یا شخصی که اطلاعات از وی کسب شده است، خواهد داشت) یا توسط طرف‌ها به‌صورت محرمانه برای تحقیق ارائه شده باشد، به همان ترتیب محرمانه تلقی خواهند کرد. اطلاعات مزبور بدون اجازه مخصوص و مکتوب طرفی که آن را تسلیم نموده است برای طرف‌های ثالث، افشا یا به آن‌ها منتقل نخواهد شد. طرف‌های تحقیق‌کننده از طرف‌های ذی‌نفع ارائه‌دهنده

اطلاعات خواهند خواست که خلاصه غیرمحرمانه‌ای از آن اطلاعات را ارائه دهند. این خلاصه‌ها به اندازه کافی با جزئیات همراه خواهد بود تا امکان درک مناسب موضوع اطلاعات ارائه شده به صورت محرمانه را میسر نماید. در موارد استثنایی، طرف‌های مذکور می‌توانند عدم امکان تلخیص اطلاعات مذکور را خاطر نشان کنند. در چنین موارد استثنایی، دلایل چرایی عدم امکان تلخیص باید اعلام شود.

۳۱- طرف تحقیق‌کننده به تمامی طرف‌های ذی‌نفع در خصوص شروع تحقیقات، هر تشخیص مقدماتی یا نهایی، اعم از مثبت یا منفی، هر تصمیمی در خصوص قبول تعهدات قیمتی، فسخ چنین تعهداتی، و لغو عوارض ضدقیمت‌شکنی قطعی، اطلاعیه‌ای عمومی صادر خواهد کرد.

۳۲- طرفی که قصد اعمال تدابیر ضدقیمت‌شکنی یا جبرانی را دارد، پیش از تصمیم‌گیری نهایی، واقعیات اساسی تحت بررسی را که مبنای تصمیم‌گیری در خصوص اعمال یا عدم اعمال تدابیر قطعی است، به اطلاع تمام طرف‌های ذی‌نفع خواهد رساند. این اطلاع‌رسانی باید زمانی انجام گیرد که طرف‌ها فرصت کافی برای دفاع از منافع خود را داشته باشند.

۳۳- اطلاعیه عمومی در مورد آغاز تحقیق شامل اطلاعات کافی در موارد زیر خواهد بود:

الف) تاریخ آغاز تحقیق؛

ب) توصیف دقیق محصول مورد تحقیق و طبقه‌بندی آن به موجب نظام هماهنگ؛

پ) نام کشور یا کشورهای صادرکننده؛

ت) مبنای ادعای قیمت‌شکنی در درخواست (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر ضد قیمت‌شکنی) یا توصیف رویه یا رویه‌های یارانه‌ای که قرار است مورد تحقیق قرار گیرد (در مورد تحقیق مربوط به تدابیر جبرانی)؛

ث) خلاصه عواملی که ادعای ایراد لطمه بر آن‌ها مبتنی است؛

ج) مهلت‌های زمانی برای طرف‌های ذی‌نفع جهت ارائه مدارک، اظهارنظر و پاسخگویی به اظهارات سایر طرف‌های ذی‌نفع؛

چ) نشانی محلی که اظهارات طرف‌های ذی‌نفع و طرفی که محصول وی تحت بررسی است بتواند به آنجا ارسال شود؛

ح) نام، نشانی و شماره تماس مرجع تحقیق‌کننده.

۳۴- طرف‌ها در مورد هر تشخیص مقدماتی یا نهایی، اعم از مثبت یا منفی، اطلاعیه‌ای عمومی را به همراه گزارش جداگانه‌ای حاوی تمام یافته‌ها و نتایج مقدماتی و نهایی در مورد تمام مسائل مرتبط موضوعی و حکمی برای تمامی طرف‌های ذی‌نفع ارسال خواهند کرد.

۳۵- ضمن توجه مقتضی به الزام حفظ اطلاعات محرمانه، اطلاعیه عمومی درخصوص هرگونه تشخیص مقدماتی از جمله شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) توصیف دقیق محصول موضوع تحقیق؛

ب) دلایل تشخیص مثبت واردات قیمت‌شکنی شده همراه با اشاره به حاشیه قیمت‌شکنی و توضیح روش به‌کاررفته (در تحقیقات مربوط به تدابیر ضدقیمت‌شکنی)؛

پ) دلایل تشخیص مثبت واردات یارانه‌ای با توضیح وجود یارانه و اشاره به میزان محاسبه‌شده یارانه به‌ازای هر واحد (در تحقیقات مربوط به تدابیر جبرانی)؛

ت) دلایل تشخیص لطمه قابل‌ملاحظه به صنعت داخلی یا خطر بروز آن یا تأخیر قابل‌ملاحظه در تأسیس صنعت داخلی؛

ث) دلایل برقراری رابطه سببی میان واردات قیمت‌شکنی شده (در تحقیقات مربوط به تدابیر ضد قیمت‌شکنی) یا یارانه‌ای (در تحقیقات مربوط به تدابیر جبرانی) و لطمه قابل‌ملاحظه به صنعت داخلی یا خطر بروز آن یا تأخیر قابل‌ملاحظه در تأسیس صنعت داخلی؛

ج) ارائه دلایل تشخیص ضرورت تدابیر موقتی جهت جلوگیری از ایراد لطمه در طول دوره تحقیق.

۳۶- ضمن توجه مقتضی به الزام حفظ اطلاعات محرمانه، اطلاعیه عمومی درخصوص هرگونه تشخیص نهایی از جمله شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) توضیح تشخیص نهایی در مورد نتایج تحقیق انجام‌شده توسط مرجع تحقیق‌کننده؛

ب) اشاره به واقعیاتی که تشخیص مزبور بر آن‌ها مبتنی بوده است؛

پ) اطلاعات مندرج در بند (۳۵) این ماده؛

ت) دلایل قبول یا رد استدلال‌ها و درخواست‌های صادرکنندگان و واردکنندگان محصول مورد تحقیق.

۳۷- هر طرف فقط پس از انجام تحقیق ضدفرار یا طفره توسط مرجع تحقیق‌کننده آن می‌تواند به اجرای تدبیر ضدفرار در مورد واردات محصول فروخته‌شده توسط تولیدکنندگان یا صادرکنندگان طرف دیگر بپردازد.

۳۸- تدبیر ضد فرار وقتی می‌تواند در مورد واردات محصول فروخته شده توسط تولیدکنندگان یا صادرکنندگان طرف دیگر اجرا شود که مرجع تحقیق‌کننده وجود فرار یا طفره را براساس شواهد مثبت نشان دهد.

ماده ۳-۳- تدابیر حفاظتی عمومی

۱- جز در مواردی که در این فصل به نحو دیگری پیش بینی شده است، هر طرف تدابیر حفاظتی را براساس قوانین خود اعمال خواهد کرد.

۲- هر طرف فقط در صورتی یک تدبیر حفاظتی عمومی را در مورد یک محصول اعمال خواهد کرد که لطمه جدی به صنعت داخلی تولیدکننده محصولات مشابه یا محصولات مستقیماً رقابتی یا تهدید بروز آن را به دلیل واردات این محصول به سرزمین خود به مقادیر زیاد، چه به‌طور مطلق و چه نسبت به تولید داخلی، احراز کرده باشد.

۳- برای تشخیص لطمه یا تهدید بروز آن، اصطلاح «صنعت داخلی» به معنی کل تولیدکنندگان محصولات مشابه یا مستقیماً رقابتی می‌باشد که در سرزمین یک طرف فعالیت می‌کنند، یا تولیدکنندگانی که مجموع تولید محصولات مشابه یا مستقیماً رقابتی آن‌ها سهم عمده‌ای از کل تولید داخلی آن محصولات را تشکیل می‌دهد.

۴- تدابیر حفاظتی عمومی در مورد محصولات وارداتی، صرف‌نظر از کشور صادرکننده، اعمال خواهد شد. علی‌رغم مواد ۲-۷ و ۲-۳ این موافقت‌نامه، تدبیر حفاظتی عمومی می‌تواند به شکل محدودیت کمی باشد. اگر از محدودیت کمی استفاده شود، این تدبیر مقدار واردات را به پایین‌تر از سطح دوره اخیر که میانگین واردات در سه سال آخر نمونه‌ای است که آمار آن در دسترس است، کاهش نخواهد داد، مگر آن‌که توجیه روشنی ارائه شود مبنی بر این که برای جلوگیری از لطمه جدی یا رفع آن به سطح متفاوتی نیاز است. در مواردی که یک سهمیه به کشورهای عرضه‌کننده تخصیص می‌یابد، طرفی که تدبیر حفاظتی عمومی را اعمال می‌کند ممکن است در مورد تخصیص سهمی در سهمیه به دنبال توافق با طرف دیگری باشد که در عرضه محصول مربوط منافع قابل ملاحظه‌ای دارد. در مواردی که این روش به شکل متعارفی قابل اجرا نباشد، طرف مربوط به طرف دیگر که دارای منافع قابل ملاحظه در عرضه محصول است، بر اساس نسبت‌هایی از کل ارزش یا مقدار واردات آن محصول که توسط آن طرف در سه سال گذشته ارائه شده است، با در نظر گرفتن تمامی عوامل خاصی که ممکن است بر تجارت آن محصول مؤثر بوده یا باشد، سهم‌هایی را اختصاص خواهد داد. در مواردی که ج.ا.ایران درصدد اعمال تدبیر حفاظتی عمومی در قالب سهمیه و تخصیص آن به کشورهای عرضه‌کننده باشد، چنین سهمیه‌ای برای هر یک از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا به صورت مجزا

محاسبه و اعمال خواهد شد. طرف‌ها تدبیر حفاظتی را فقط تا حد لازم برای جلوگیری از لطمه جدی یا رفع آن و تسهیل تعدیل اعمال خواهند کرد.

۵- طرف‌ها تدابیر حفاظتی را فقط برای مدتی اعمال خواهند کرد که ممکن است برای جلوگیری از لطمه جدی یا رفع آن و تسهیل تعدیل لازم باشد. دوره اعمال تدبیر حفاظتی از ۴ سال تجاوز نخواهد کرد، مگر این‌که تمدید شود. کل دوره اجرای تدبیر حفاظتی، از جمله مدت اجرای هرگونه تدبیر موقتی، مدت اجرای اولیه و هرگونه تمدید آن، براساس قوانین طرف مربوط تعیین خواهد شد و از ۱۰ سال تجاوز نخواهد کرد. این دوره، مشروط بر تشخیص مراجع تحقیق‌کننده طرف واردکننده مبنی بر لزوم تداوم تدبیر حفاظتی برای جلوگیری از لطمه جدی یا رفع آن و وجود شواهدی مبنی بر حالت تعدیل صنعت مذکور، و مشروط بر رعایت مفاد بندهای ۱۵-۱۱ این ماده، می‌تواند تمدید شود.

۶- لطمه جدی به معنی وارد شدن زیان کلی قابل‌ملاحظه به وضعیت یک صنعت داخلی تلقی خواهد شد. تهدید لطمه جدی به معنی لطمه جدی که به‌وضوح قریب‌الوقوع باشد، تلقی خواهد شد. تشخیص وجود خطر لطمه جدی براساس واقعیات، نه صرفاً بر اساس ادعا، حدس یا احتمال بعید، انجام خواهد شد. در تحقیق برای تشخیص این‌که آیا افزایش واردات باعث بروز لطمه جدی یا تهدید بروز آن برای یک صنعت داخلی شده است یا خیر، مراجع تحقیق‌کننده همه عوامل مربوط عینی و کمی مؤثر بر وضعیت آن صنعت، به‌ویژه نرخ و میزان افزایش واردات محصول مورد نظر به‌طور مطلق و نسبی، سهمی از بازار داخلی که به واردات افزایش‌یافته اختصاص یافته است، تغییرات سطح فروش، تولید، بهره‌وری، استفاده از ظرفیت، سود و زیان، و اشتغال، را ارزیابی خواهند کرد. این تشخیص فقط وقتی انجام خواهد گرفت که در تحقیق مذکور، براساس شواهد عینی، وجود رابطه‌ای علی میان افزایش واردات محصول مورد نظر و لطمه جدی یا تهدید بروز آن ثابت شود. هرگاه عواملی غیر از افزایش واردات به‌طور هم‌زمان باعث لطمه به صنعت داخلی شود، این لطمه به افزایش واردات نسبت داده نخواهد شد.

۷- به منظور تسهیل تعدیل در وضعیتی که مدت مورد انتظار تدبیر حفاظتی بیش از یک سال باشد، طرف اجراکننده تدبیر حفاظتی آن را به‌تدریج در فواصل منظم در طول دوره اجرا کاهش خواهد داد. اگر مدت اجرای تدبیر از ۳ سال بیشتر باشد، طرف اجراکننده این تدبیر حداکثر تا میانه دوره اجرای تدبیر به بررسی وضعیت خواهد پرداخت و در صورت اقتضا آن تدبیر را لغو یا سرعت کاهش آن را افزایش خواهد داد. تدبیری که طبق بند ۵ این ماده تمدید شود، محدودکننده‌تر از پایان دوره اولیه نخواهد بود و کاهش آن باید ادامه یابد.

۸- طرف‌ها فقط بعد از انجام تحقیق توسط مرجع تحقیق‌کننده می‌توانند تدبیر حفاظتی را اعمال کنند. تحقیق مزبور شامل اطلاعیه عمومی به تمام طرف‌های ذی‌نفع و ایجاد امکان ارائه مدارک و دیدگاهها برای ایشان، از جمله فرصت پاسخگویی به اظهارات سایر طرف‌ها، از جمله در مورد این‌که آیا تدبیر حفاظتی

به نفع عموم خواهد بود یا خیر، خواهد بود. مرجع تحقیق‌کننده گزارشی را حاوی یافته‌ها و نتایج مربوط به تمام امور موضوعی و حکمی مربوط منتشر خواهد کرد.

۹- در شرایط بحرانی که در آن تأخیر باعث بروز خسارتی می‌شود که جبران آن دشوار است، یک طرف پس از تشخیص اولیه در مورد وجود شواهد روشنی مبنی بر این که افزایش واردات سبب بروز لطمه جدی یا تهدید بروز آن شده است، می‌تواند به اجرای تدبیر حفاظتی موقتی بپردازد. مدت این تدبیر موقتی از ۲۰۰ روز تجاوز نخواهد کرد. این گونه تدابیر باید به شکل افزایش تعرفه باشد که چنانچه تحقیق بعدی نشان ندهد که افزایش واردات باعث بروز لطمه جدی یا تهدید بروز آن برای یک صنعت داخلی شده است، فوری باید مسترد شود. مدت چنین تدابیر موقتی، بخشی از دوره اولیه و هرگونه تمدید مذکور در بند ۵ این ماده محسوب خواهد شد.

۱۰- هرگونه اطلاعاتی که ماهیتی محرمانه داشته یا به‌عنوان اطلاعات محرمانه ارائه شده باشد، در صورت ارائه دلایل موجه، از سوی مراجع تحقیق‌کننده به‌عنوان اطلاعات محرمانه تلقی خواهد شد. این گونه اطلاعات بدون اجازه طرف ارائه‌دهنده آن افشا نخواهد شد. ممکن است از طرف‌های ارائه‌دهنده اطلاعات محرمانه خواسته شود که خلاصه‌های غیرمحرمانه‌ای از آن اطلاعات ارائه دهند یا اگر آن طرف‌ها تلخیص چنین اطلاعاتی را غیرممکن بخوانند، دلایل چرایی عدم امکان ارائه خلاصه آن اطلاعات را بیان کنند. با این حال، اگر مراجع تحقیق‌کننده به این نتیجه برسند که درخواست محرمانه ماندن اطلاعات موجه نیست و اگر طرف مربوط تمایلی به علنی شدن اطلاعات مورد نظر یا افشای شکل کلی یا خلاصه آن نداشته باشد، مراجع مذکور ممکن است آن اطلاعات را نادیده بگیرند، مگر این که منابع مناسبی بتواند به آن‌ها نشان دهد که آن اطلاعات درست است.

۱۱- طرف‌ها رویه‌های عادلانه، شفاف و کارآمد را در تحقیقات مربوط به تدابیر حفاظتی تضمین خواهند کرد؛

۱۲- هر طرف موارد زیر را فوری به طرف دیگر اطلاع خواهد داد:

الف) آغاز تحقیق مربوط به تدابیر حفاظتی؛

ب) دستیابی به یافته‌های اولیه و یا نهایی در مورد لطمه جدی یا تهدید بروز آن بر اثر افزایش واردات؛

و

پ) تصمیم‌گیری در خصوص اعمال یا تمدید یک تدبیر حفاظتی.

۱۳- اطلاعات مربوط به آغاز تحقیق حفاظتی از جمله شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) تاریخ آغاز تحقیق؛

ب) توصیف دقیق محصول موضوع تحقیق و طبقه‌بندی آن به‌موجب نظام هماهنگ؛

پ) بازه زمانی مورد تحقیق؛

ت) توضیح دلایل آغاز تحقیق؛

ث) برنامه زمان‌بندی جلسات استماع عمومی و یا مهلت درخواست استماع؛

ج) مهلت طرف‌های ذی‌نفع برای ارائه مدارک، ابراز نظر و پاسخگویی به اظهارات سایر طرف‌های ذی‌نفع؛

چ) نشانی محلی که درخواست و سایر مدارک مربوط به تحقیق بتواند به آنجا ارسال شود؛

ح) نام، نشانی و شماره تماس مرجع تحقیق‌کننده.

۱۴- هر طرفی که قصد اعمال یا تمدید یک تدبیر حفاظتی را دارد، تمام اطلاعات مربوط از جمله درباره

موارد زیر را به طرف دیگر ارائه خواهد کرد:

الف) شواهد بروز لطمه جدی یا خطر آن بر اثر افزایش واردات؛

ب) توصیف دقیق محصول مورد نظر؛

پ) توصیف دقیق تدبیر حفاظتی پیشنهادی؛

ت) تاریخ پیشنهادی جهت اجرای تدبیر؛

ث) طول دوره مورد انتظار و جدول زمانی مربوط به کاهش تدریجی؛

ج) فهرست کشورهای در حال توسعه معاف از تدبیر حفاظتی (در صورت قابل اجرا بودن)؛

چ) شواهدی مبنی بر این‌که صنعت مربوط در حال تعدیل است (در موارد تمدید تدبیر حفاظتی)؛

ح) مبنای تشخیص وجود شرایط بحرانی و در جایی که تأخیر موجب ایجاد خسارتی خواهد شد که جبران

آن دشوار خواهد بود (در مورد تدابیر حفاظتی موقتی).

۱۵- در اعمال تدابیر حفاظتی عمومی، طرف‌ها حاشیه ترجیح اعطایی به‌موجب این موافقت‌نامه را رعایت

خواهند کرد.

۱۶- طرف‌ها فرصت‌هایی را جهت مشورت در خصوص اعمال تدابیر حفاظتی فراهم خواهند ساخت.

۱- چنانچه در نتیجه کاهش یا حذف حقوق گمرکی و سود بازرگانی به موجب این موافقت‌نامه، واردات هر کالای دارای مبدأ طرف مشخص در پیوست (۱) این موافقت‌نامه به سرزمین طرف دیگر در مقادیری، به‌طور مطلق یا نسبت به تولید داخلی، و تحت شرایطی افزایش یابد که به شکل عمده‌ای منجر به لطمه جدی به صنعت داخلی تولیدکننده کالاهای مشابه یا مستقیماً رقابتی یا تهدید بروز آن در سرزمین طرف واردکننده شود، طرف واردکننده با رعایت مفاد این ماده می‌تواند به اجرای تدبیر حفاظتی دوجانبه‌ای به میزانی که برای جبران لطمه جدی یا تهدید بروز آن ضروری باشد، پردازد.

۲- تدبیر حفاظتی دوجانبه صرفاً وقتی اعمال خواهد شد که مدارک روشنی نشان دهد که افزایش واردات علت عمده لطمه جدی یا تهدید بروز آن است.

۳- هر طرف تنها پس از انجام رسیدگی تدابیر حفاظتی دوجانبه توسط مرجع تحقیق‌کننده آن به اجرای تدبیر حفاظتی دوجانبه خواهد پرداخت. رسیدگی تدبیر حفاظتی دوجانبه ظرف ۹ ماه پایان خواهد یافت.

۴- هر طرف، به محض شروع رسیدگی مربوط به تدبیر حفاظتی دوجانبه به موجب این ماده، فوری به‌طور کتبی طرف دیگر را مطلع خواهد ساخت. این اطلاعیه از جمله شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) توصیف دقیق کالای مبدأ موضوع رسیدگی تدبیر حفاظتی دوجانبه از جمله شماره ردیف اصلی یا فرعی آن در نظام هماهنگ که جداول تعهدات تعرفه‌ای پیوست (۱) این موافقت‌نامه براساس آن تنظیم شده است؛

ب) تاریخ شروع رسیدگی تدبیر حفاظتی دوجانبه ؛

پ) شواهد مبنای شروع رسیدگی تدبیر حفاظتی دوجانبه ؛

ت) نام، نشانی و شماره تماس مرجع تحقیق‌کننده.

۵- طرفی که قصد اعمال تدبیر حفاظتی دوجانبه به موجب این ماده را دارد، فوری و در هر حال پیش از اعمال تدبیر، به طرف دیگر اطلاع خواهد داد. این اطلاعیه حاوی تمامی اطلاعات مربوط، از جمله شواهد بروز لطمه جدی یا خطر آن بر اثر افزایش واردات کالای مبدأ طرف دیگر در نتیجه کاهش یا حذف حقوق گمرکی و سود بازرگانی به موجب این موافقت‌نامه، توصیف دقیق کالای مربوط و تدبیر پیشنهادی، و همچنین تاریخ پیشنهادی برای اعمال تدبیر، شکل تدبیر، طول دوره مورد انتظار و برنامه زمان‌بندی رفع تدریجی تدبیر در صورت موضوعیت آن، و جبران پیشنهادی طبق بند ۶ این ماده خواهد بود.

۶- به طرفی که ممکن است تحت تأثیر تدبیر مزبور قرار گیرد، جبرانی اساساً معادل واردات به شکل آزادسازی تجاری به طرف مزبور پیشنهاد خواهد شد. طرف مورد نظر ظرف ۳۰ روز از تاریخ اطلاعیه موضوع بند ۵ این ماده، اطلاعات ارائه شده را برای تسهیل دستیابی به راه‌حلی مرضی‌الطرفین بررسی خواهد کرد و می‌تواند پیشنهاد خود را در مورد جبران پیشنهادی طرف واردکننده ارائه دهد.

۷- طرف‌ها برای دستیابی به راه‌حلی مرضی‌الطرفین می‌توانند به مشورت و تبادل نظر در مورد اطلاعیه مذکور در بند ۵ این ماده بپردازند.

۸- در صورت عدم دستیابی به چنین راه‌حلی و پس از ۶۰ روز از تاریخ اطلاعیه موضوع بند ۵ این ماده، طرف واردکننده می‌تواند تدبیر حفاظتی دوجانبه را برای حل مشکل اعمال نماید و در صورت عدم توافق متقابل برای جبران، طرفی که نسبت به کالای آن تدبیر حفاظتی دوجانبه اعمال شده است می‌تواند اقدام جبرانی اتخاذ کند.

۹- تدبیر حفاظتی دوجانبه فوری به طرف دیگر اطلاع داده خواهد شد. طرف اجراکننده تدبیر حفاظتی دوجانبه در اطلاعیه خود درباره اجرای آن تدبیر، موارد زیر را درج خواهد کرد:

الف) توصیف دقیق کالای مبدأ مشمول تدبیر حفاظتی دوجانبه از جمله شماره ردیف اصلی یا فرعی آن در نظام هماهنگ که جداول تعهدات تعرفه‌ای در پیوست (۱) این موافقت‌نامه براساس آن تنظیم شده است؛

ب) یافته‌ها و نتایج مستدل به‌دست‌آمده در مورد کلیه مسائل مربوط موضوعی و حکمی؛

پ) توصیف دقیق تدبیر حفاظتی دوجانبه؛

ت) تاریخ شروع اجرای تدبیر حفاظتی دوجانبه و مدت مورد انتظار آن؛

ث) برنامه زمان‌بندی رفع تدریجی تدبیر در صورت موضوعیت آن.

۱۰- اقدام جبرانی فوری اطلاع داده خواهد شد و معمولاً شامل تعلیق امتیازاتی خواهد بود که تأثیر تجاری اساساً معادلی دارد و یا امتیازاتی که اساساً معادل با ارزش عوارض اضافی مورد انتظار از تدبیر حفاظتی دوجانبه است. اقدام جبرانی صرفاً برای حداقل دوره زمانی لازم برای دستیابی به تأثیر تجاری اساساً معادل و در هر مورد فقط هنگامی اتخاذ خواهد شد که تدبیر حفاظتی دوجانبه به‌موجب بند (۱۱) این ماده اجرا شود.

۱۱- در صورت تحقق شرایط مذکور در بند (۱) این ماده، طرف واردکننده می‌تواند تدبیر حفاظتی دوجانبه را به اشکال زیر اجرا کند:

الف) افزایش نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی قابل اعمال برای کالای مربوط تا سطح لازم به نحوی که از نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ملت کامله‌الوداد اعمال شده در زمان اتخاذ تدبیر حفاظتی دوجانبه

بیشتر نشود، چنانچه طرف واردکننده نشان دهد که افزایش واردات علت عمده بروز لطمه جدی به صنعت داخلی بوده است؛ یا

ب) سهمیه تعرفه‌ای برای کالای مربوط، چنانچه طرف واردکننده نشان دهد که افزایش واردات تهدید بروز لطمه جدی به صنعت داخلی را به وجود آورده است.

از نظر این ماده، سهمیه تعرفه‌ای عبارت است از:

الف) مقدار کالای مجاز برای واردات براساس نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی، به نحو پیش‌بینی‌شده در این موافقت‌نامه (مقدار درون سهمیه)، در زمان اتخاذ تدبیر حفاظتی دوجانبه، و

ب) در مورد کالای واردشده خارج از سهمیه تعرفه‌ای، نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی قابل‌اعمال که تا سطح لازم افزایش یابد، به نحوی که از نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ملت کامله‌الوداد اعمال‌شده در زمان اتخاذ تدبیر حفاظتی دوجانبه بیشتر نباشد.

مقدار درون سهمیه باعث کاهش مقدار واردات کالای مربوط طرف مبدأ به سرزمین طرف اجراکننده تدبیر تا سطحی نخواهد شد که از سطح دوره اخیر که میانگین واردات در سه سال آخر نمونه‌ای است که آمار آن در دسترس است، کمتر باشد.

۱۲- اگر ج.ا.ایران قصد داشته باشد که به اجرای تدبیر حفاظتی دوجانبه به شکل سهمیه تعرفه‌ای پردازد، اتحادیه اوراسیا ممکن است از ایران درخواست کند که سهمیه جداگانه‌ای برای هریک از اعضای اتحادیه اوراسیا تخصیص دهد. چنانچه اتحادیه اوراسیا چنین درخواستی را مطرح سازد، ج.ا.ایران سهمیه‌های جداگانه را براساس پیشنهاد اتحادیه اوراسیا در مورد تخصیص سهمیه‌ها تعیین خواهد کرد. درخواست و پیشنهاد اتحادیه اوراسیا در مورد تخصیص سهمیه‌ها ظرف ۶۰ روز از تاریخ اطلاعیه مذکور در بند ۵ این ماده ارائه خواهد شد.

۱۳- تدبیر حفاظتی دوجانبه برای بازه زمانی حداکثر یک سال اعمال خواهد شد. بازه زمانی مزبور، مشروط بر وجود شواهدی دال بر ضرورت تمدید دوره برای جبران یا جلوگیری از لطمه جدی یا تهدید بروز آن و در حال تعدیل بودن صنعت ذی‌ربط، می‌تواند تا یک سال دیگر تمدید شود. یک طرف تدبیر حفاظتی دوجانبه را مجدداً برای همان کالا برای بازه زمانی برابر با بازه زمانی اجرای پیشین تدبیر مزبور به کار نخواهد برد.

۱۴- هر طرف، به محض اتخاذ تصمیم برای تمدید تدبیر حفاظتی دوجانبه، طرف دیگر را به‌طور کتبی مطلع خواهد ساخت. این اطلاعیه شامل اطلاعات مذکور در بند ۹ این ماده و شواهد دال بر ضرورت تمدید تدبیر

حفاظتی دوجانبه برای جبران یا جلوگیری از لطمه جدی یا تهدید بروز آن و در حال تعدیل بودن صنعت ذی ربط خواهد بود.

۱۵- با پایان تدبیر حفاظتی دوجانبه، نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی همان نرخ خواهد بود که در تاریخ پایان تدبیر مزبور طبق پیوست (۱) این موافقت نامه لازم الاجرا خواهد بود.

۱۶- تدابیر حفاظتی دوجانبه در شش ماه اول بعد از لازم الاجرا شدن این موافقت نامه اعمال نخواهد شد.

۱۷- در زمینه تجارت دوجانبه، هیچ طرفی برای یک کالای واحد به طور همزمان به اعمال موارد زیر نخواهد پرداخت:

الف) تدبیر حفاظتی دوجانبه؛ و

ب) تدبیر حفاظتی به مفهوم ماده ۳-۳ این موافقت نامه.

ماده ۳-۵- اعمال تدابیر ضدقیمت شکنی و جبرانی

از نظر انجام تحقیقات مربوط به عوارض ضدقیمت شکنی و جبرانی و رسیدگی های بعدی از جمله رسیدگی های ضدفرار یا طفره و هرگونه رسیدگی دیگر، ج.ا.ایران کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا را منفرداً و نه به طور کلی در نظر خواهد گرفت و تدابیر ضدقیمت شکنی و جبرانی از جمله اقدامات ضدفرار را در مورد کل واردات از اتحادیه اوراسیا اعمال نخواهد کرد. چنانچه یارانه در مفهوم ماده ۲-۳ این موافقت نامه در سطح اتحادیه اوراسیا و به تولیدکنندگان همه کشورهای عضو این اتحادیه ارائه شود، ج.ا.ایران می تواند کل اتحادیه اوراسیا را لحاظ کند.

ماده ۳-۶- اطلاعیه ها

۱- تمامی ارتباطات رسمی و مبادله اسناد میان طرف ها در زمینه موضوعات تحت پوشش این فصل، بین مراجع صلاحیت دار و مراجع تحقیق کننده طرف ها انجام خواهد گرفت.

۲- طرف ها در ارتباطات مربوط به کلیه مسائل تحت پوشش این فصل، به جز اسناد مرتبط با بررسی ها و رسیدگی های مربوط به تدابیر ضدقیمت شکنی، جبرانی، حفاظتی عمومی و حفاظتی دوجانبه، اساساً از زبان انگلیسی استفاده خواهند کرد.

۳- طرف‌ها اطلاعات مربوط به اسامی و شماره‌های تماس مراجع صلاحیت‌دار و مراجع تحقیق‌کننده را ظرف ۳۰ روز از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه با یکدیگر مبادله خواهند کرد. طرف‌ها هرگونه تغییری درخصوص مراجع صلاحیت‌دار و مراجع تحقیق‌کننده را فوری به زبان انگلیسی به اطلاع یکدیگر خواهند رساند.

ماده ۷-۳- همکاری و مشورت

۱- طرف‌ها همکاری در زمینه‌های زیر را تقویت خواهند کرد:

الف) مجاری ارتباطی در رابطه با چاره‌کارهای تجاری (از جمله تحقیقات)؛

ب) همکاری و تبادل اطلاعات میان مراجع صلاحیت‌دار و مراجع تحقیق‌کننده طرف‌ها؛

پ) قوانین و رویه‌های مرتبط با چاره‌کارهای تجاری.

۲- طرف‌ها می‌توانند در مورد مسائل تحت پوشش این فصل مشورت کنند. در این راستا، هر طرف درخواستی مکتوب برای مشورت به طرف دیگر ارائه خواهد داد. مشورت در اسرع وقت، حداکثر تا ۳۰ روز پس از وصول درخواست مکتوب مزبور، شروع خواهد شد. این‌گونه مشورت‌ها مانع شروع و انجام تحقیقات یا رسیدگی‌های مربوط به عوارض ضدقیمت‌شکنی، جبرانی، حفاظتی عمومی یا حفاظتی دوجانبه از سوی طرف‌ها نخواهد بود و اختلالی در تحقیقات یا رسیدگی‌ها ایجاد نخواهد کرد.

فصل ۴: موانع فنی فراراه تجارت

ماده ۱-۴- اهداف

هدف این فصل عبارت است از تسهیل تجارت کالا بین طرف‌ها از طریق:

الف) ارتقای همکاری درخصوص تصویب و اجرای استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق به منظور از میان برداشتن موانع فنی غیرضروری فراراه تجارت؛

ب) ارتقای درک متقابل از استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق هر طرف؛

پ) تقویت تبادل اطلاعات مربوط به آماده‌سازی، تصویب و اجرای استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق بین طرف‌ها؛

ت) تقویت همکاری بین طرف‌ها در عرصه نهادهای بین‌المللی مرتبط با استانداردسازی و ارزیابی انطباق؛

ث) ایجاد چارچوبی برای تحقق این اهداف؛ و

ج) ارتقای همکاری در مورد مسائل مرتبط با موانع فنی فراراه تجارت.

ماده ۲-۴- حیطه شمول

۱- این فصل درباره تمامی استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق طرف‌ها که ممکن است به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر تجارت کالا بین طرف‌ها تأثیر بگذارد، اعمال خواهد شد، جز در موارد زیر:

الف) مشخصات خرید تهیه‌شده توسط نهادهای دولتی برای نیازهای تولیدی یا مصرفی نهادهای دولتی؛ و

ب) تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی مصرح در فصل ۵ این موافقت‌نامه.

۲- تمامی ارجاعات این فصل به مقررات فنی، استانداردها و رویه‌های ارزیابی انطباق به نحوی تفسیر خواهد شد که هرگونه اصلاحات مربوط به آن و هرگونه ملحقات به قواعد یا پوشش کالایی آن‌ها را دربرگیرد، مگر اصلاحات و ملحقاتی که ماهیتاً جزئی باشد.

۳- هر طرف طبق این فصل مجاز است که استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی‌های انطباق را تدوین، تصویب و اجرا کند.

ماده ۳-۴- تعاریف

۱- اصطلاحات عمومی استانداردسازی و رویه‌های ارزیابی انطباق معمولاً همان معنایی را خواهند داشت که در تعاریف پذیرفته‌شده در نظام ملل متحد و نهادهای بین‌المللی استانداردگذاری برای آن‌ها ذکر شده است و با توجه به فحوای آن‌ها و در پرتو هدف و منظور این فصل به کار خواهند رفت.

۲- از نظر این فصل:

الف) «مقرره فنی» به معنی سندی است که مشخصات محصول یا فرایندها و روش‌های تولید مربوط به آن‌ها، از جمله مقررات اداری حاکم، را که رعایت آن‌ها اجباری است، معین می‌کند. این سند همچنین ممکن است الزامات مربوط به واژگان، نمادها، بسته‌بندی، علامت‌گذاری یا برچسب‌زنی را که در مورد محصول، فرایند یا روش تولید قابل‌اعمال هستند دربرگیرد یا منحصرأً به آن‌ها پردازد.

یادداشت توضیحی:

تعریف موجود در راهنمای شماره ۲ سازمان بین‌المللی استاندارد / کمیسیون الکتروتکنیکی بین‌المللی (ایزو/آی ای سی) شامل تمامی موارد نیست و مبتنی بر نظام به اصطلاح «بلوک ساختمانی» است.

ب) «استاندارد» به معنی سند مصوب یک نهاد مورد تأیید است که قواعد، رهنمودها یا مشخصات محصولات یا فرایندها و روش‌های تولید مربوط به آنها را که رعایت آنها اجباری نیست، برای استفاده مکرر و عمومی، مقرر می‌دارد. این سند همچنین ممکن است الزامات مربوط به واژگان، نمادها، بسته‌بندی، علامت‌گذاری یا برچسب‌زنی را که در مورد محصول، فرایند یا روش تولید قابل اعمال هستند دربرگیرد یا منحصرأ به آنها پردازد.

یادداشت توضیحی:

اصطلاحات بدان‌گونه که در راهنمای شماره ۲ سازمان بین‌المللی استاندارد / کمیسیون الکتروتکنیکی بین‌المللی (ایزو/آی ای سی) تعریف شده‌اند، محصولات، فرایندها و خدمات را تحت پوشش قرار می‌دهند. این فصل فقط به مقررات فنی، استانداردها و رویه‌های ارزیابی انطباق مرتبط با محصولات یا فرایندها و روش‌های تولید می‌پردازد. استانداردهای مصرح در راهنمای شماره ۲ سازمان بین‌المللی استاندارد / کمیسیون الکتروتکنیکی بین‌المللی (ایزو/آی ای سی) ممکن است اجباری یا اختیاری باشند. از نظر این فصل، استانداردها به‌عنوان اسناد اختیاری، و مقررات فنی به‌عنوان اسناد اجباری تعریف شده‌اند. استانداردهای تهیه‌شده توسط جامعه بین‌المللی استانداردسازی مبتنی بر اجماع هستند. این فصل، اسنادی را هم که مبتنی بر اجماع نیستند، دربرمی‌گیرد.

پ) «رویه‌های ارزیابی انطباق» به معنی هر رویه‌ای است که به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم برای تشخیص رعایت الزامات مربوط در مقررات فنی یا استانداردها به کار رود.

یادداشت توضیحی:

رویه‌های ارزیابی انطباق از جمله شامل رویه‌های نمونه‌گیری، آزمایش و بازرسی؛ ارزیابی، بررسی و اطمینان از انطباق؛ ثبت، تأیید اعتبار و تصویب؛ و همچنین ترکیبات آنها می‌شود.

ت) «نهاد حکومت مرکزی» به معنی حکومت مرکزی، وزارتخانه‌ها و ادارات آن یا هر نهاد تحت نظارت حکومت مرکزی در زمینه فعالیت مورد نظر است.

ماده ۴-۴- تهیه، تصویب و اجرای مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق

۱- هر طرف تضمین خواهد کرد که از لحاظ مقررات فنی، نسبت به محصول وارداتی از سرزمین طرف دیگر، رفتاری اتخاذ شود که از رفتار متخذه در مورد محصولات مشابه دارای منشأ ملی و محصولات مشابهی که مبدأ آن‌ها کشور دیگری است، نامطلوب‌تر نباشد.

۲- هر طرف تضمین خواهد کرد که مقررات فنی با هدف ایجاد موانع غیرضروری در تجارت متقابل یا با چنین اثری تهیه، تصویب یا اجرا نشود. بدین منظور، مقررات فنی از لحاظ تجاری محدودیتی بیش از آنچه برای تحقق هدفی مشروع لازم است، با در نظر گرفتن خطرات ناشی از عدم تحقق آن، ایجاد نخواهد کرد. اهداف مشروع مذکور عبارتند از: الزامات امنیت ملی؛ جلوگیری از رویه‌های گمراه‌کننده؛ حفظ سلامتی یا ایمنی انسان، حیات یا بهداشت حیوانات یا گیاهان، یا محیط زیست. در ارزیابی این خطرات از جمله عوامل مربوط که باید مورد ملاحظه قرار گیرند، عبارت‌اند از: اطلاعات علمی و فنی موجود، فناوری فرآوری مربوط یا مصارف نهایی تعیین‌شده برای محصولات.

۳- چنانچه شرایط یا اهدافی که برای تصویب مقررات فنی مطرح شده‌اند، دیگر وجود نداشته باشند یا بتوان با تغییر شرایط یا اهداف به گونه‌ای برخورد کرد که از لحاظ تجاری محدودیت کم‌تری ایجاد شود، مقررات فنی حفظ نخواهد شد.

۴- در مواردی که مقررات فنی لازم است و استانداردهای بین‌المللی مربوط موجود است یا تکمیل آن‌ها نزدیک است، طرف‌ها از آن‌ها یا بخش‌های مربوط آن‌ها به‌عنوان مبنای مقررات فنی خود استفاده خواهند کرد، مگر هنگامی که این استانداردهای بین‌المللی یا بخش‌های مربوط، مثلاً بر اثر عوامل اساسی جوی یا جغرافیایی یا مسائل اساسی فناورانه، برای تحقق اهداف مشروع مورد نظر، ابزاری غیرمؤثر یا نامناسب باشند.

۵- هر طرف اطمینان حاصل خواهد کرد که به هنگام نیاز به تأیید عملی انطباق با مقررات فنی یا استانداردها، نهادهای حکومت مرکزی آن درخصوص محصولات با مبدأ سرزمین طرف دیگر، مقررات زیر را اعمال کنند:

الف) رویه‌های ارزیابی انطباق به گونه‌ای تهیه، تصویب و اجرا شود که در شرایط قابل‌مقایسه، دسترسی برای عرضه‌کنندگان محصولات مشابه با مبدأ سرزمین طرف دیگر، از شرایط موجود برای عرضه‌کنندگان محصولات مشابه دارای منشأ داخلی یا عرضه‌کنندگان محصولات مشابه با مبدأ هر کشور دیگر نامطلوب‌تر نباشد. دسترسی شامل حق عرضه‌کنندگان برای ارزیابی انطباق به‌موجب آیین کار، از جمله امکان اجرای فعالیت‌های ارزیابی انطباق در محل تأسیسات و دریافت نشانه گواهی نظام مزبور در صورت پیش‌بینی آن در این آیین کار، می‌شود.

ب) رویه‌های ارزیابی انطباق به منظور ایجاد موانع غیرضروری فراراه تجارت متقابل یا با چنین اثری، تهیه، تصویب یا اجرا نشود. این از جمله بدان معناست که رویه‌های ارزیابی انطباق سخت‌گیرانه‌تر از حدی که

برای ایجاد اطمینان کافی طرف واردکننده برای انطباق محصولات با مقررات فنی یا استانداردهای حاکم لازم است، با در نظر گرفتن مخاطراتی که عدم انطباق ایجاد می‌کند، نخواهد بود یا سختگیرانه‌تر از آن حد اجرا نخواهد شد.

۶- هر طرف در حین اجرای مفاد بند ۵ این ماده اطمینان خواهد کرد که:

الف) رویه‌های ارزیابی انطباق در اسرع وقت شروع و تکمیل شود و برای محصولات با مبدأ سرزمین طرف دیگر، از لحاظ ترتیب، رفتاری نامطلوب‌تر نسبت به محصولات مشابه داخلی، اعمال نشود؛

ب) مدت اجرای متعارف هر رویه ارزیابی انطباق منتشر شود یا مدت رسیدگی پیش‌بینی شده، در صورت درخواست، به متقاضی ابلاغ گردد؛ نهاد صلاحیتدار پس از دریافت درخواست فوری کامل بودن مدارک را بررسی و متقاضی را به‌طور کامل و دقیق از تمامی نقص‌ها مطلع کند؛ نهاد صلاحیتدار در اسرع وقت نتایج ارزیابی را به‌صورت تمام و کمال به متقاضی ارائه نماید تا در صورت لزوم، تدابیر اصلاحی انجام پذیرد؛ در صورت درخواست متقاضی، حتی در صورت نقصان درخواست، نهاد صلاحیتدار تا حد امکان، ارزیابی انطباق را انجام دهد؛ و در صورت درخواست، متقاضی از روند رویه مطلع و به وی درخصوص هرگونه تأخیر پیش‌آمده، توضیح داده شود؛

پ) الزامات اطلاع‌رسانی به نسبتی که برای ارزیابی انطباق و تعیین هزینه‌ها لازم است، محدود شود؛

ت) محرمانگی اطلاعات مربوط به محصولاتی که مبدأ آن‌ها در سرزمین طرف دیگر است و در ارتباط با رویه‌های ارزیابی انطباق مطرح یا عرضه می‌شود، به همان شکل مربوط به محصولات داخلی رعایت شود، به‌طوری که منافع تجاری مشروع حفظ شود؛

ث) با در نظر گرفتن هزینه ارتباطات، حمل‌ونقل و دیگر هزینه‌های ناشی از اختلاف میان مکان تأسیسات متقاضی و نهاد ارزیابی انطباق، هر هزینه وضع شده برای ارزیابی انطباق محصولات دارای مبدأ سرزمین طرف دیگر نسبت به هر هزینه قابل وضع برای ارزیابی انطباق محصولات مشابه با منشأ داخلی یا با مبدأ هرکشور دیگر منصفانه باشد؛

ج) مکان تأسیسات مورد استفاده برای رویه‌های ارزیابی انطباق و انتخاب نمونه‌ها به گونه‌ای نباشد که برای متقاضیان یا کارگزاران آن‌ها مشکل غیرضروری ایجاد نماید؛

چ) چنانچه پس از تشخیص انطباق محصول با استانداردها یا مقررات فنی حاکم، مشخصات محصول تغییر کند، رویه ارزیابی انطباق برای محصول تغییر یافته در حد لازم برای اطمینان کافی از انطباق یا عدم انطباق محصول مورد نظر با استانداردها و مقررات فنی مربوط محدود شود؛

ح) برای بررسی شکایات مربوط به اجرای رویه ارزیابی انطباق و در صورت موجه بودن شکایت، برای اتخاذ تدبیر اصلاحی، رویه‌ای وجود داشته باشد.

۷- هیچ چیز در بندهای (۵) و (۶) این ماده مانع بازرسی‌های اتفاقی متعارف طرف‌ها در سرزمین خود نخواهد شد.

۸- چنانچه نیاز به تأیید عملی انطباق محصولات با استانداردها یا مقررات فنی باشد و رهنمودها یا توصیه‌های مرتبط صادره از سوی نهادهای استانداردسازی بین‌المللی وجود داشته یا در شرف تکمیل باشد، طرف‌ها تضمین خواهند کرد که نهادهای حکومت مرکزی از موارد فوق یا از بخش‌های مرتبط آن‌ها به‌عنوان مبنایی برای رویه‌های ارزیابی انطباق خود استفاده کنند، مگر در مواردی که این‌گونه رهنمودها یا توصیه‌ها یا بخش‌های مربوط آن‌ها برای طرف‌ها، از جمله به دلایل زیر نامناسب باشد که در صورت درخواست، با توضیح مقتضی همراه خواهد بود: الزامات امنیت ملی؛ جلوگیری از رویه‌های گمراه‌کننده؛ حفظ سلامتی یا ایمنی انسان، حیات یا بهداشت حیوانات یا گیاهان، یا محیط زیست؛ عوامل جوی یا دیگر عوامل جغرافیایی بنیادی؛ مسائل اساسی فناورانه یا زیربنایی.

ماده ۵-۴- تأیید ارزیابی انطباق

۱- بدون خدشه به مفاد بندهای (۳) و (۴) این ماده، هر طرف، در صورت امکان، پذیرش نتایج رویه‌های ارزیابی انطباق در طرف دیگر را تضمین خواهد کرد، حتی اگر این رویه‌ها با رویه‌های خودش تفاوت داشته باشد، مشروط بر این‌که مجاب شود رویه‌های مزبور به اندازه رویه‌های خودش، انطباق با مقررات فنی یا استانداردهای قابل‌اعمال را تضمین می‌کند. اذعان می‌شود که برای دستیابی به تفاهمی مرضی‌الطرفین، به‌خصوص در موارد زیر، ممکن است مشورت‌های قبلی ضرورت یابد:

الف) صلاحیت فنی کافی و پایدار نهادهای ارزیابی انطباق مربوط در طرف صادرکننده، به نحوی که استمرار اعتبار نتایج ارزیابی انطباق قابل‌اطمینان باشد. در این خصوص، به تأیید رعایت رهنمودها و توصیه‌های نهادهای استانداردسازی بین‌المللی - مثلاً از طریق تأیید صلاحیت - به‌عنوان شاخص صلاحیت فنی کافی توجه خواهد شد؛

ب) محدود کردن موارد قبول نتایج ارزیابی انطباق به موارد ارائه‌شده از سوی مؤسسات مشخص در طرف صادرکننده.

۲- طرف‌ها حتی‌الامکان اجرای مفاد بند (۱) این ماده را با رویه‌های ارزیابی انطباق خود تضمین خواهند کرد.

۳- هر طرف ترغیب می‌شود که بنا به درخواست طرف دیگر، تمایل خود را برای آغاز مذاکرات برای انعقاد موافقت‌نامه‌هایی درخصوص شناسایی متقابل نتایج رویه‌های ارزیابی انطباق یکدیگر نشان دهد. طرف‌ها می‌توانند بخواهند که موافقت‌نامه‌های مزبور معیارهای موضوع بند (۱) این ماده را تحقق بخشند و درخصوص امکانات بالقوه آن‌ها در زمینه تسهیل تجارت محصولات مربوط، رضایت متقابل را فراهم آورند.

۴- هر طرف به اعطای اجازه مشارکت نهادهای ارزیابی انطباق واقع در سرزمین طرف دیگر در رویه‌های ارزیابی انطباق خود با شرایطی که از شرایط مربوط به نهادهای واقع در سرزمین خود یا سرزمین هر کشور ثالث نامطلوب‌تر نباشد، ترغیب می‌شود.

ماده ۶-۴- شفافیت

۱- طرف‌ها اهمیت شفافیت درخصوص تدوین، تصویب و اجرای استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق را تأیید می‌کنند.

۲- هر طرف که در حال تهیه، تصویب یا اجرای مقرره فنی است که ممکن است تأثیری عمده بر تجارت با طرف دیگر داشته باشد، به محض درخواست طرف دیگر، دلایل توجیهی آن مقرره فنی را طبق مفاد بندهای (۲) تا (۴) ماده ۴-۴ این موافقت‌نامه بیان خواهد کرد. هرگاه مقرره فنی براساس یکی از اهداف مشروع مصرح در بند (۲) ماده ۴-۴ این موافقت‌نامه تهیه، تصویب یا اجرا شود و با استانداردهای بین‌المللی مربوط منطبق باشد، عدم ایجاد مانع غیرضروری برای تجارت متقابل فرض گرفته خواهد شد، مگر آن‌که خلاف آن ثابت شود.

۳- در صورت اقتضاء، طرف‌ها مقررات فنی را بیشتر بر مبنای شرایط محصول از لحاظ کارکرد، به‌جای طرح یا خصوصیات توصیفی آن، تعیین خواهند کرد.

۴- در صورت عدم وجود استانداردهای بین‌المللی مربوط یا عدم انطباق محتوای فنی مقرره فنی پیشنهادی با محتوای فنی استانداردهای بین‌المللی مربوط و چنانچه مقرره فنی تأثیر چشمگیری بر تجارت متقابل طرف‌ها داشته باشد، هر طرف:

الف) در اولین فرصت مقتضی، اطلاعیه‌ای مبنی بر پیشنهاد مقرره فنی خاص را در نشریه‌ای منتشر خواهد کرد، به نحوی که اشخاص ذی‌نفع در طرف دیگر بتوانند از آن آگاهی یابند؛

ب) از طریق مرکز تماس تعیین‌شده، فهرست محصولاتی که قرار است تحت شمول مقرره فنی پیشنهادی قرار بگیرد و همچنین شرح مختصری از اهداف و منطقی آن را به طرف دیگر اطلاع خواهد داد. این‌گونه

اطلاعیها در اولین فرصت مقتضی ارائه خواهند شد، به طوری که هنوز امکان گنجاندن اصلاحات و لحاظ کردن نظرات وجود داشته باشد؛

پ) بنا به درخواست، رونوشت یا مشخصات مقرر فنی پیشنهادی را به طرف دیگر ارائه خواهد داد و در صورت امکان، بخش‌هایی را که تفاوت اساسی با استانداردهای بین‌المللی مربوط دارند، مشخص خواهد کرد؛

ت) بدون هیچ‌گونه تبعیض، تا ۶۰ روز پس از انتشار اطلاعیه مذکور در جزء (الف) این بند، به طرف دیگر اجازه خواهد داد که نظرات خود را کتباً ارائه نماید و در صورت درخواست، این نظرات را به بحث خواهد گذاشت و نظرات مکتوب و نتایج این مباحثات را مد نظر قرار خواهد داد.

۵- در صورت عدم وجود رهنمود یا توصیه مربوط صادره از سوی یک نهاد استانداردسازی بین‌المللی یا عدم مطابقت محتوای فنی رویه ارزیابی انطباق پیشنهادی با رهنمودها و توصیه‌های مربوط صادره از سوی نهادهای استانداردسازی بین‌المللی و چنانچه رویه ارزیابی انطباق ممکن است تأثیر چشمگیری بر تجارت با طرف دیگر داشته باشد، هر طرف:

الف) در اولین فرصت مقتضی، اطلاعیه‌ای مبنی بر پیشنهاد رویه ارزیابی انطباق خاص را در نشریه‌ای منتشر خواهد کرد، به نحوی که اشخاص ذی‌نفع در طرف‌های دیگر بتوانند از آن آگاهی یابند؛

ب) از طریق مرکز تماس تعیین‌شده، فهرست محصولاتی که قرار است تحت شمول رویه ارزیابی انطباق پیشنهادی قرار بگیرد و همچنین شرح مختصری از اهداف و منطق آن را به طرف‌های دیگر اطلاع خواهد داد. این‌گونه اطلاعیها در اولین فرصت مقتضی ارائه خواهند شد، به طوری که هنوز امکان گنجاندن اصلاحات و لحاظ کردن نظرات وجود داشته باشد؛

پ) بنا به درخواست، رونوشت یا مشخصات رویه پیشنهادی را به طرف دیگر ارائه خواهد داد و در صورت امکان، بخش‌هایی را که تفاوت اساسی با رهنمودها یا توصیه‌های مربوط صادره از سوی نهادهای استانداردسازی بین‌المللی دارند، مشخص خواهد کرد؛

ت) بدون تبعیض، تا ۶۰ روز پس از انتشار اطلاعیه مذکور در جزء (الف) این بند، به طرف دیگر اجازه خواهد داد که نظرات خود را کتباً ارائه نماید و در صورت درخواست، این نظرات را به بحث خواهد گذاشت و نظرات مکتوب و نتایج این مباحثات را مد نظر قرار خواهد داد.

۶- با رعایت مفاد مدخل بندهای (۴) و (۵) این ماده، در صورت بروز مشکلات اضطراری در زمینه حفظ ایمنی، بهداشت و محیط زیست یا امنیت ملی یا تهدید بروز آن برای یک طرف، طرف مورد نظر می‌تواند

تدابیر موضوع بندهای (۴) و (۵) این ماده را چنانچه ضروری بداند حذف کند، مشروط بر این که طرف مزبور، به محض تصویب مقررہ فنی و یا رویه ارزیابی انطباق:

الف) فوری طرف دیگر را از طریق مراکز تماس تعیین شده از مقررہ فنی و یا رویه ارزیابی انطباق خاص و محصولات تحت پوشش آنها، به همراه شرح مختصری از هدف و منطق مقررہ فنی و یا رویه ارزیابی انطباق، از جمله ماهیت مشکلات اضطراری، مطلع نماید؛

ب) در صورت درخواست، رونوشت مقررہ فنی و یا رویه ارزیابی انطباق را به طرف دیگر ارائه کند؛

پ) بدون تبعیض، به طرف دیگر اجازه دهد که به صورت مکتوب نظرات خود را ارائه دهد و، در صورت درخواست، این نظرات را به بحث گذارد و نظرات مکتوب و نتایج این مباحثات را مد نظر قرار دهد.

۷- هر طرف انتشار فوری تمامی مقررات فنی و یا رویه های ارزیابی انطباق مصوب را تضمین خواهد کرد، یا، در غیر این صورت، به طریقی آنها را در دسترس قرار خواهد داد که اشخاص ذی نفع در طرف دیگر بتوانند از آنها آگاهی یابند.

۸- جز در شرایط اضطراری، طرفها حداقل ۱۸۰ روز بین انتشار مقررات فنی و لازم الاجرا شدن آنها در نظر خواهند گرفت تا تولیدکنندگان در طرف صادرکننده فرصت تطبیق محصولات یا روش های تولید خود را با الزامات طرف واردکننده داشته باشند.

۹- جز در شرایط اضطراری، طرفها حداقل ۱۸۰ روز بین انتشار الزامات مربوط به رویه های ارزیابی انطباق و لازم الاجرا شدن آنها در نظر خواهند گرفت تا تولیدکنندگان در طرف صادرکننده فرصت تطبیق محصولات یا روش های تولید خود را با الزامات طرف واردکننده داشته باشند.

۱۰- هر طرف ظرف ۹۰ روز از تاریخ لازم الاجرا شدن این موافقت نامه، طرف دیگر را از الزامات اجباری مربوط به محصولات وارداتی مطلع خواهد ساخت.

۱۱- طرفها حتی المقدور تلاش خواهند کرد که تبادل اطلاعات به زبان انگلیسی باشد. متن قوانین و مقررات اصلی یا خلاصه آنها در صورت درخواست به زبان انگلیسی ارائه خواهد شد.

ماده ۷-۴- مشورت

۱- چنانچه اجرای روزانه استانداردها، مقررات فنی و رویه های ارزیابی انطباق بر تجارت بین طرفها تأثیر بگذارد، هر طرف می تواند برای حل این موضوع، درخواست مشورت بدهد. درخواست مشورت به نقطه تماس طرف دیگر مقرر در ماده ۹-۴ این موافقتنامه ارائه خواهد شد.

۲- هر طرف تمام تلاش خود را جهت بررسی مساعد و سریع هر درخواست مشورت طرف دیگر درخصوص موضوعات مربوط به اجرای این فصل به کار خواهد گرفت.

۳- به منظور اجرا و کارکرد مؤثر این فصل، یک گروه کاری در مورد موانع فنی فراراه تجارت تشکیل خواهد شد. این گروه کاری که از نمایندگان طرفها تشکیل خواهد شد، یافته‌های خود را به کارگروه مشترک گزارش خواهد داد. چنانچه مسائل مضمون این فصل نتواند با مشورت حل و فصل یا روشن شود، طرفها با هدف دستیابی به یک راه‌حل عملی و مؤثر برای تسهیل تجارت می‌توانند به گروه کاری موانع فنی فراراه تجارت مراجعه کنند.

ماده ۸-۴- همکاری

۱- به منظور حصول اطمینان از این‌که استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق، مانعی غیرضروری فراراه تجارت کالا میان طرفها ایجاد نکند، طرفها در صورت امکان در حوزه استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

۲- همکاری به‌موجب بند (۱) این ماده می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

الف) برگزاری هم‌اندیشی‌های مشترک برای ارتقای درک متقابل از استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق در هر طرف؛

ب) تبادل مقام‌های رسمی طرفها با اهداف آموزشی؛

پ) تبادل اطلاعات درخصوص استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق؛

ت) تشویق نهادهای مسئول در حوزه استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق هر طرف به منظور همکاری در مورد مسائل متضمن منافع مشترک؛

ث) همکاری علمی و فنی با هدف بهبود کیفیت مقررات فنی.

۳- اجرای بند (۲) این ماده منوط به در دسترس بودن منابع مالی اختصاصی و قوانین و مقررات مربوط هر طرف است.

۴- همکاری در مورد مسائل مرتبط با موانع فنی فراراه تجارت می‌تواند از جمله از طریق روش‌هایی مانند گفتگو از طریق مجاری مناسب، طرح‌های مشترک و کمک‌های فنی انجام گیرد.

- ۵- طرف‌ها با توافق متقابل می‌توانند طرح‌های مشترک، کمک‌های فنی و همکاری در حوزه استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق را در حوزه‌های منتخب هدایت کنند.
- ۶- طرف‌ها متعهد می‌شوند که به تبادل نظر در مورد مطالعه بازار و فعالیت‌های اجرایی در این زمینه که به موانع فنی فراراه تجارت مربوط می‌شود، بپردازند.
- ۷- در صورت درخواست، هر طرف به پیشنهادهای طرف دیگر برای همکاری طبق این فصل، توجه لازم را مبذول خواهد داشت.
- ۸- به منظور ارتقای همکاری در چارچوب این فصل، طرف‌ها می‌توانند ترتیباتی را برای موضوعات تحت شمول آن برقرار نمایند.

ماده ۹-۴- مراجع صلاحیتدار و نقطه تماس

- ۱- طرف‌ها مراجع صلاحیتدار و نقاط تماس را تعیین و اطلاعات حاوی نام مراجع صلاحیتدار و نقاط تماس تعیین‌شده و جزئیات تماس مقام‌های رسمی مربوط در مراجع صلاحیتدار و نقاط تماس مزبور از جمله شماره تلفن و دورنگار، نشانی رایانامه (ایمیل) و دیگر جزئیات مربوط را مبادله خواهند کرد.
- ۲- طرف‌ها فوری یکدیگر را از هرگونه تغییر در مراجع صلاحیتدار و نقاط تماس خود یا تغییر اطلاعات مقام‌های رسمی مربوط آگاه خواهند ساخت.
- ۳- وظایف نقاط تماس به شرح زیر است:
- الف) تسهیل تبادل اطلاعات بین طرف‌ها درخصوص استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق در پاسخ به تمامی درخواست‌های متعارف هر طرف برای اطلاعات مزبور؛ و
- ب) ارجاع استعلام‌های هر طرف به مراجع قانونی مربوط.
- ۴- وظایف مراجع صلاحیتدار عبارت‌اند از:

الف) نظارت بر اجرای این فصل؛

- ب) تسهیل فعالیت‌های همکاری طبق ماده ۸-۴ این موافقت‌نامه، در صورت اقتضا؛
- پ) رسیدگی فوری به هر موضوعی که هر طرف در مورد تدوین، تصویب، اجرا یا اعمال استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق مطرح سازد؛
- ت) تسهیل مشورت درباره هر موضوع ناشی از این فصل در صورت درخواست هر طرف؛
- ث) انجام هر تدبیر دیگری که به نظر طرف‌ها، در اجرای این فصل به آن‌ها کمک خواهد کرد؛ و

ج) انجام دیگر وظایف محوله از سوی کارگروه مشترک.

فصل ۵: تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی

ماده ۱-۵- اهداف

اهداف این فصل عبارت‌اند از حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان یا گیاه در سرزمین طرف‌ها از طریق:

الف) تلاش برای حل مسائل مرتبط با تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی؛

ب) تقویت همکاری بین طرف‌ها و مراجع صلاحیت‌دار آن‌ها از جمله در زمینه تدوین و اجرای تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی؛ و

پ) تسهیل تبادل اطلاعات مرتبط با تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی و ارتقای دانش و درک نظام قانونی هر طرف.

ماده ۲-۵- تعاریف [۲۹]

۱- از نظر این فصل:

الف) «تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی» به معنی هر تدبیر متخذه برای موارد زیر است:

(۱) حفاظت از حیات یا بهداشت حیوان یا گیاه در سرزمین هر طرف در مقابل خطرات ناشی از ورود، استقرار یا شیوع آفات، بیماری‌ها، یا (موجودات زنده) حامل بیماری یا عامل بیماری؛

(۲) حفاظت از حیات یا بهداشت انسان یا حیوان در سرزمین هر طرف در مقابل خطرات ناشی از افزودنی‌ها، آلاینده‌ها، سموم، یا موجودات زنده مسبب بیماری در مواد غذایی، نوشیدنی‌ها یا خوراک دام؛

(۳) حفاظت از حیات یا بهداشت انسان در سرزمین هر طرف در مقابل خطرات ناشی از بیماری‌های منتقل‌شونده توسط حیوانات، گیاهان یا محصولات مربوط به آن‌ها یا در مقابل خطرات ناشی از ورود، استقرار یا شیوع آفات؛

(۴) جلوگیری یا تحدید سایر خسارت‌های ناشی از ورود، ایجاد یا شیوع آفات در سرزمین هر طرف.

تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی شامل تمام قوانین، احکام، مقررات، الزامات و رویه‌ها از جمله معیارهای محصول نهایی، فرآیندها و روش‌های تولید؛ رویه‌های آزمایش، بازرسی، گواهی و تصویب؛ ترتیبات

قرنطینه‌ای از جمله الزامات مربوط در زمینه حمل و نقل حیوانات یا گیاهان یا الزامات مربوط به مواد لازم برای بقای آن‌ها حین حمل و نقل؛ مقررات راجع به روش‌های آماری، رویه‌های نمونه‌برداری و روش‌های ارزیابی خطر مربوط؛ و الزامات مربوط به بسته‌بندی و برچسب‌زنی که به‌طور مستقیم به سلامت غذایی مربوط می‌شود؛

ب) «ناحیه عاری از آفت یا بیماری» به معنی ناحیه‌ای اعم از تمام یا بخشی از هر طرف یا تمام یا بخش‌هایی از چند طرف است که مراجع صلاحیت‌دار آن را مشخص می‌کنند و در آن آفت یا بیماری خاصی وجود ندارد.

ناحیه عاری از آفت یا بیماری ممکن است محیط، محاط یا مجاور یک ناحیه - اعم از ناحیه‌ای واقع در بخشی از یک طرف یا در منطقه جغرافیایی شامل بخش‌ها یا تمامی دو طرف - باشد که مشخص شده باشد که در آن آفت یا بیماری خاصی وجود دارد اما تحت تدابیر و اپایشی منطقه‌ای مانند ایجاد مناطق حفاظتی، نظارتی و حائل قرار دارد که آفت و بیماری مورد نظر در آنجا مهار یا ریشه‌کن خواهد شد؛

پ) «ناحیه با شیوع کم آفت یا بیماری» به معنی ناحیه‌ای اعم از تمام یا بخشی از یک طرف یا تمام یا بخش‌هایی از دو طرف است که مراجع صلاحیت‌دار آن را مشخص می‌کنند و در آن آفت یا بیماری خاصی در سطحی محدود وجود دارد و در آنجا تدابیر مؤثری جهت نظارت، واپایش یا ریشه‌کنی اعمال می‌گردد؛

ت) «مقررات بهداشتی و بهداشت گیاهی» به معنی تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی مانند قوانین، احکام یا مقررات است که به‌طور عمومی قابل اعمال است.

۲- تعاریف مرتبط تدوین شده توسط سازمان‌های بین‌المللی: کمیسیون تنظیم مجموعه قوانین تغذیه (کدکس)، سازمان جهانی بهداشت دام (که از این پس آی ای خوانده می‌شود) و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی که در چارچوب معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی حفظ نباتات (که از این پس «معاهده (کنوانسیون)» خوانده می‌شود) فعالیت می‌کنند، در اجرای این فصل با اعمال اصلاحات لازم به کار خواهند رفت.

۳- «استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی» به شرح زیر است:

الف) در خصوص سلامت غذایی، استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های تعیین شده توسط کمیسیون تنظیم مجموعه قوانین تغذیه (کدکس) درباره افزودنی‌های خوراکی، بقایای داروهای دامپزشکی و آفت‌کش‌ها، آلاینده‌ها، روش‌های تجزیه و نمونه‌برداری، و قوانین و دستورالعمل‌های مربوط به روش بهداشتی؛

ب) در خصوص بهداشت حیوانات و بیماری‌های حیوانی قابل انتقال به انسان، استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های تدوین شده تحت نظارت سازمان جهانی بهداشت دام؛

پ) در خصوص بهداشت گیاهی، استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی تدوین شده تحت نظارت دبیرخانه معاهده (کنوانسیون) با همکاری سازمان‌های منطقه‌ای فعال در چارچوب معاهده (کنوانسیون)؛ و

ت) در خصوص مواردی که تحت شمول سازمان‌های فوق قرار نمی‌گیرد، استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های مناسب اعلامی سایر سازمان‌های بین‌المللی ذی‌ربط که برای مشارکت تمامی طرف‌ها مفتوح هستند.

۴- «ارزیابی خطر» به معنی ارزیابی احتمال ورود، استقرار یا شیوع آفت یا بیماری در سرزمین طرف واردکننده وفق تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی قابل‌اعمال، و ارزیابی عواقب بالقوه زیست‌شناختی و اقتصادی همراه با آن، یا ارزیابی اثرات منفی بالقوه ناشی از وجود افزودنی‌ها، آلاینده‌ها، سموم یا موجودات زنده مسبب بیماری در مواد غذایی، نوشیدنی‌ها یا خوراک دام بر بهداشت انسان یا حیوان است.

۵- «سطح مناسب حفاظت بهداشتی یا بهداشت گیاهی» به معنی سطحی از حفاظت است که توسط طرف اتخاذکننده تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی برای حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان یا گیاه در سرزمین خود مناسب تلقی می‌شود. طرف‌ها این مفهوم را «سطح قابل‌پذیرش خطر» نیز می‌خوانند.

ماده ۳-۵- حیطه شمول

این فصل تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی طرف‌ها را که ممکن است به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر تجارت میان آن‌ها تأثیر بگذارد، دربرخواهد گرفت.

ماده ۴-۵- مقررات عمومی

۱- طرف‌ها حق دارند تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی لازم برای حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان و گیاه را اعمال نمایند، مشروط بر این‌که تدابیر مزبور با مفاد این فصل مغایرت نداشته باشد.

۲- طرف‌ها اطمینان حاصل خواهند کرد که:

الف) با لحاظ دسترسی به اطلاعات علمی و شرایط منطقه‌ای مربوط، هر تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی صرفاً تا حدی که برای حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان و گیاه لازم باشد، براساس اصول علمی اجرا شود و بدون وجود شواهد کافی حفظ نشود.

ب) هر تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی مبتنی بر یک ارزیابی خطر برای حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه به شکل متناسب با شرایط باشد و روش‌های ارزیابی خطر ایجاد شده توسط سازمان‌های بین‌المللی مربوط لحاظ شود.

پ) در مواردی که شواهد علمی مربوط کافی نباشد، طرف‌های مربوط به‌طور موقت تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی اضطراری را بر پایه اطلاعات مربوط در دسترس، از جمله اطلاعات دریافتی از سازمان‌های بین‌المللی مرتبط و همچنین اطلاعات مربوط به تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی مورد استفاده به وسیله طرف‌های دیگر اتخاذ کنند. در چنین شرایطی، طرف‌ها به جستجوی اطلاعات ضروری بیشتر برای ارزیابی عینی‌تر خطر و بازنگری در تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی طبق آن در یک بازه زمانی متعارف خواهند پرداخت.

ت) تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی آن‌ها، در شرایط یکسان یا مشابه، به‌صورت خودسرانه و غیرموجه بین طرف‌ها، از جمله بین سرزمین خودشان و سرزمین طرف دیگر، تبعیض قائل نشود.

۳- هیچ چیز در این فصل به حقوق طرف‌ها به‌موجب فصل ۴ این موافقت‌نامه در مورد تدابیر خارج از شمول این فصل خدشه وارد نخواهد کرد.

ماده ۵-۵- معادل‌سازی

۱- چنانچه طرف صادرکننده به‌طور عینی به طرف واردکننده ثابت کند که تدابیر صادرکننده متضمن حفاظتی معادل تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی طرف واردکننده است، طرف واردکننده تدابیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی طرف صادرکننده را به‌عنوان معادل خواهد پذیرفت، ولو این‌که تدابیر مزبور با تدابیر طرف واردکننده یا تدابیر مورد استفاده در کشورهای ثالث که محصول مشابهی را معامله می‌کنند، متفاوت باشد. در این راستا، در صورت درخواست، به طرف واردکننده اجازه دسترسی متعارف جهت بازرسی، آزمایش یا سایر رویه‌های مربوط اعطا خواهد شد.

۲- در صورت درخواست، طرف‌ها با هدف دستیابی به توافقی‌های دوجانبه برای تأیید معادل بودن تدابیر مشخص بهداشتی یا بهداشت گیاهی به مشورت خواهند پرداخت.

ماده ۶-۵- شفافیت

۱- طرف‌ها اهمیت شفافیت در اجرای تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی از جمله از طریق تبادل به موقع اطلاعات درخصوص تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی مربوط آن‌ها - اما نه محدود به این طریق - را تصدیق می‌نمایند.

۲- طرف‌ها تضمین خواهند کرد که مقررات بهداشتی و بهداشت گیاهی پس از تصویب، در تارنماهای مراجع صلاحیتدار آن‌ها به نحوی منتشر شود که طرف‌های ذی‌نفع بتوانند از آن مطلع شوند.

۳- هر طرف اطمینان حاصل خواهد کرد که در ج.ا.ایران، هر یک از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کمیسیون اقتصادی اوراسیا یک نقطه تماس مسئول ارائه پاسخ به تمام سؤالات متعارف طرف‌های ذی‌نفع و همچنین ارائه اسناد مربوط به موارد زیر وجود داشته باشد:

الف) هرگونه مقررات بهداشتی یا بهداشت گیاهی مصوب یا پیشنهادی در سرزمین آن؛
ب) هرگونه رویه‌های واپایش و بازرسی، ترتیبات مرتبط با تولید و قرنطینه، و رویه‌های تصویب حد قابل‌اغماض در مورد آفت‌کش‌ها و افزودنی‌های خوراکی که در سرزمین آن اجرا می‌شود؛
پ) رویه‌های ارزیابی خطر، عواملی که مد نظر قرار می‌گیرد و نیز تعیین سطح مناسب حفاظت بهداشتی و بهداشت گیاهی؛

ت) عضویت و مشارکت آن طرف یا نهادهای مربوط در سرزمین آن، در سازمان‌ها و نظام‌های بین‌المللی و منطقه‌ای مرتبط با بهداشت و بهداشت گیاهی و نیز در ترتیبات و توافقات دوجانبه و چندجانبه در حیطه شمول این موافقت‌نامه، و متون توافقات و ترتیبات مذکور.

۴- طرف‌ها تضمین خواهند کرد که چنانچه نسخه‌ای از اسناد به وسیله یک طرف ذی‌نفع درخواست شود، به استثنای هزینه ارسال، به همان قیمتی (در صورت وجود) که به اتباع^{۱۲} طرف مربوط عرضه می‌شود، ارائه گردد.

۵- هرگاه استاندارد، دستورالعمل یا توصیه‌ای بین‌المللی وجود نداشته باشد یا محتوای مقرر بهداشتی و بهداشت گیاهی پیشنهادی اساساً شبیه محتوای یک استاندارد، دستورالعمل یا توصیه بین‌المللی نباشد و چنانچه این مقرر احتمالاً تأثیر چشمگیری بر تجارت طرف یا طرف‌های دیگر داشته باشد، طرف مزبور باید:

الف) از طریق نقاط تماس درخصوص این مقرر به طرف دیگر اطلاع‌رسانی کند؛
ب) در صورت درخواست، مشخصات یا نسخی از مقرر پیشنهادی را به طرف دیگر ارائه و، در صورت امکان، بخش‌هایی را که اساساً با استانداردها، دستورالعمل‌ها یا توصیه‌های بین‌المللی تفاوت دارند، مشخص کند؛

پ) بدون تبعیض، حداقل تا ۶۰ روز به طرف دیگر اجازه دهد که نظرات خود را کتباً ارائه نماید و در صورت درخواست، این نظرات را به بحث گذارد و نظرات مکتوب و نتایج این مباحثات را مد نظر قرار دهد.

۶- جز در موارد اضطراری، طرف‌ها بین انتشار تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی و لازم‌الاجرا شدن آن، فاصله زمانی متعارفی را مد نظر قرار خواهند داد تا تولیدکنندگان طرف صادرکننده با الزامات طرف واردکننده تطبیق یابند.

۷- با این حال، چنانچه برای هر طرف مشکل اضطراری حفاظت بهداشتی پیش آید یا تهدید وقوع آن وجود داشته باشد، طرف مزبور می‌تواند از مراحل برشمرده در بند (۶) این ماده که لازم بداند، صرف نظر کند، مشروط بر آن‌که:

الف) فوری طرف دیگر را از طریق نقاط تماس، از مقرره خاص و محصولات تحت پوشش آن، به همراه توضیح مختصری درباره هدف و منطق مقرره، از جمله ماهیت مشکل اضطراری، مطلع نماید؛
ب) در صورت درخواست، نسخه‌ای از مقرره را به طرف‌های دیگر ارائه نماید؛

پ) به طرف‌های دیگر اجازه دهد که نظرات خود را کتباً ارائه نمایند و در صورت درخواست، این نظرات را به بحث گذارد و نظرات و نتایج این مباحثات را مد نظر قرار دهد.

۸- طرف‌ها ظرف ۹۰ روز از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، اطلاعات مربوط به تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی جاری یا تدابیری را که قرار است اجرا شود، در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.

۹- طرف‌ها تلاش خواهند کرد که اطلاعات را به زبان انگلیسی مبادله کنند.

۱۰- در صورت درخواست، قوانین و مقررات اصلی یا خلاصه آن‌ها به زبان انگلیسی ارائه خواهد شد.

ماده ۷-۵- انطباق با شرایط منطقه‌ای

۱- طرف‌ها تصدیق می‌کنند مفهوم انطباق با شرایط منطقه‌ای از جمله نواحی عاری از آفت یا بیماری و نواحی با میزان کم شیوع آفت یا بیماری ابزار مهمی برای تسهیل تجارت است.

۲- طرف‌ها به هنگام تعیین نواحی مذکور، عواملی از قبیل اطلاعات طرف‌ها مبنی بر تأیید وضعیت عاری بودن یک ناحیه از آفت و بیماری و کم بودن میزان شیوع آفت و بیماری در آنجا، نتایج حسابرسی، نظارت بر بازرسی، اطلاعات ارائه شده از سوی سازمان جهانی بهداشت دام و معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی حفظ نباتات، و عوامل دیگر را مد نظر قرار خواهند داد.

۳- طرف صادرکننده‌ای که مدعی است نواحی واقع در سرزمین آن عاری از آفت یا بیماری یا نواحی با شیوع کم آفت یا بیماری است، برای این‌که به‌طور عینی به طرف واردکننده نشان دهد که این نواحی به‌ترتیب عاری از آفت یا بیماری یا نواحی با شیوع کم آفت یا بیماری هستند و احتمالاً به همین صورت باقی خواهند ماند، شواهد لازم در این زمینه را ارائه خواهد داد. در این راستا، در صورت درخواست، اجازه دسترسی متعارف جهت بازرسی، آزمایش و سایر رویه‌های مربوط به طرف واردکننده اعطا خواهد شد.

۴- چنانچه طرف واردکننده شواهد ارائه‌شده از سوی طرف صادرکننده را نپذیرد، دلایل آن را توضیح خواهد داد و برای شرکت در مشورت فنی در این زمینه آماده خواهد بود.

ماده ۸-۵- حسابرسی و بازرسی

۱- هر طرف برای اطمینان از ایمن بودن محصولات (کالاها) می‌تواند به انجام حسابرسی و یا بازرسی بپردازد.

۲- طرف‌ها برای افزایش همکاری خود در حوزه حسابرسی‌ها و بازرسی‌ها موافقت می‌کنند.

۳- هر طرف در انجام حسابرسی‌ها و یا بازرسی‌ها استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی مربوط را لحاظ خواهد کرد.

۴- طرف حسابرسی‌کننده یا بازرسی‌کننده به طرف حسابرسی‌شونده یا بازرسی‌شونده این فرصت را خواهد داد که در مورد یافته‌های این حسابرسی‌ها و یا بازرسی‌ها نظر بدهد.

۵- جز در مواردی که دو طرف به نحو دیگری توافق کنند، هزینه‌های صرف‌شده توسط طرف حسابرسی‌کننده یا بازرسی‌کننده، بر عهده طرف حسابرسی‌کننده یا بازرسی‌کننده خواهد بود.

ماده ۹-۵- اسناد تأییدکننده ایمنی

۱- طرف واردکننده اطمینان حاصل خواهد کرد که الزامات اسناد تأییدکننده ایمنی محصولات (کالاها) مورد معامله میان طرف‌ها فقط تا حد لازم برای حفاظت از حیات یا سلامتی انسان، حیوان یا گیاه اجرا شود.

۲- طرف‌ها در تدوین اسناد مربوط به تأیید ایمنی محصولات (کالاها) به نحو مناسبی استانداردها، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی مربوط را لحاظ خواهند کرد.

۳- طرف‌ها می‌توانند در مورد تدوین اسناد دوجانبه برای تأیید ایمنی محصولات (کالاهای) خاص یا گروه‌هایی از محصولات (کالاهای) مورد معامله بین طرف‌ها موافقت کنند.

۴- طرف‌ها، به منظور تسهیل تجارت، استفاده از فناوری‌های الکترونیکی در اسناد مربوط به تأیید ایمنی محصولات (کالاهای) را ترغیب خواهند کرد.

ماده ۱۰-۵- تدابیر اضطراری موقت

۱- چنانچه هر طرف برای حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان و گیاه موضوع جزء (پ) بند (۲) ماده ۴-۵ این موافقت‌نامه، تدبیر اضطراری موقت اتخاذ نماید، طرف دیگر را در اسرع وقت از تدبیر مزبور مطلع خواهد کرد. طرفی که تدبیری اضطراری را اتخاذ می‌نماید، اطلاعات مرتبطی را که طرف دیگر ارائه می‌دهد، لحاظ خواهد کرد.

۲- جز در مواردی که دو طرف به نحو دیگری توافق کرده باشند، در صورت درخواست هریک از طرف‌ها، مراجع صلاحیتدار مربوط در اسرع وقت در مورد تدابیر اضطراری نشست مشورتی برگزار خواهند کرد.

ماده ۱۱-۵- نقاط تماس و تبادل اطلاعات

۱- طرف‌ها یکدیگر را از نقاط تماس برای ارائه اطلاعات طبق این فصل و مراجع صلاحیتدار تعیین‌شده خود با مسئولیت امور تحت شمول این فصل و حوزه‌های مسئولیت مراجع صلاحیتدار مزبور آگاه خواهند ساخت.

۲- طرف‌ها یکدیگر را از هر تغییری در نقاط تماس خود یا هر تغییر عمده‌ای در ساختار یا صلاحیت مراجع صلاحیتدار خود آگاه خواهند ساخت.

۳- طرف‌ها از طریق نقاط تماس خود به‌موقع یکدیگر را از موارد زیر به‌صورت مکتوب آگاه خواهند ساخت:

الف) هر مسئله مهم تأثیرگذار بر تجارت بین طرف‌ها در زمینه سلامت غذایی، تغییر در وضعیت بهداشت گیاهی و حیوانی، یا وضعیت بیماری یا آفت در سرزمین خود؛

ب) هر تغییری در چارچوب‌های حقوقی یا دیگر تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی.

۴- طرف‌ها از طریق نقاط تماس خود یکدیگر را از موارد نظام‌مند یا چشمگیر عدم انطباق با تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی آگاه خواهند ساخت و اسناد مربوط دال بر تأیید این عدم انطباق را مبادله خواهند کرد.

ماده ۱۲-۵- همکاری

- ۱- طرف‌ها برای همکاری جهت تسهیل اجرای این فصل با هم توافق دارند.
- ۲- طرف‌ها به جستجوی فرصت‌هایی برای همکاری، همیاری و تبادل اطلاعات بیشتر در زمینه مسائل بهداشتی و بهداشت گیاهی مورد علاقه متقابل منطبق با مفاد این فصل خواهند پرداخت. این فرصت‌ها می‌تواند طرح‌های تسهیل تجارت و کمک‌های فنی را شامل شود.
- ۳- طرف‌ها برای ارتقای همکاری در چارچوب این فصل می‌توانند ترتیباتی را در حوزه تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی برقرار کنند.

ماده ۱۳-۵- مشورت

- ۱- چنانچه یک طرف بر این نظر باشد که یک تدبیر بهداشتی یا بهداشت گیاهی بر تجارت آن با طرف دیگر تأثیر می‌گذارد، می‌تواند برای حل و فصل این موضوع، از طریق نقاط تماس مربوط درخواست مشورت کند.
- ۲- هر طرف، در صورت درخواست طرف دیگر، حداکثر تا ۶۰ روز به انجام مشورت در چارچوب این فصل با هدف حل موضوعات پیش‌آمده به‌موجب این فصل خواهد پرداخت. اگر طرف درخواست‌کننده، موضوع را اضطراری بداند، می‌تواند تقاضا کند که مشورت مذکور در این بند در بازه زمانی کوتاه‌تری انجام گیرد و طرف دیگر برای شرکت در این مشورت در بازه زمانی پیشنهادی تلاش خواهد کرد.
- ۳- به منظور اجرا و کارکرد مؤثر این فصل، یک گروه کاری در مورد تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی تشکیل خواهد شد. این گروه کاری که از نمایندگان طرف‌ها تشکیل خواهد شد، یافته‌های خود را به کارگروه مشترک گزارش خواهد داد.
- ۴- هرگاه یک مسئله تحت پوشش این فصل از طریق مشورت نتواند روشن یا حل و فصل شود، طرف‌ها برای دستیابی به راه‌حلی عملی و مؤثر که تجارت را تسهیل کند، می‌توانند به گروه کاری مربوط به تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی مراجعه کنند.

جز در مواردی که در این فصل به نحو دیگری مقرر شده باشد، طرف واردکننده براساس عدم انطباق یک محموله واحد با الزامات بهداشتی یا بهداشت گیاهی آن تجارت با طرف دیگر را تعلیق نخواهد کرد.

فصل ۶: قواعد مبدأ

بخش اول: مقررات عمومی

ماده ۱-۶- حیطة شمول

قواعد مبدأ موضوع این فصل به منظور اعطای تعرفه ترجیحی طبق این موافقتنامه اعمال خواهد شد.

ماده ۲-۶- تعاریف

از نظر این فصل:

الف) «آبزی پروری» به معنی پرورش موجودات آبزی از جمله ماهی، نرم‌تنان، سخت‌پوستان، سایر بی‌مهرگان آبزی و گیاهان آبزی، از مواد خام مانند تخم‌ماهی، بچه‌ماهی، ماهی آزاد و لارو، با مداخله در فرآیند پرورش یا رشد آنها نظیر ذخیره منظم، تغذیه یا حفاظت در مقابل صیادان برای افزایش تولید است؛

ب) «نهاد مجاز» به معنی مرجع صلاحیتدار منصوب هر طرف جهت صدور گواهی مبدأ به‌موجب این موافقتنامه است؛

پ) «ارزش سیف» به معنی ارزش کالاهای وارد شده است که شامل هزینه حمل و بیمه تا بندر یا محل ورود به کشور واردکننده طبق اصطلاحات تجاری بین‌المللی قابل‌اعمال و لازم‌الاجرا (اینکو‌ترمز) به استثنای مالیات‌های داخلی که ممکن است هنگام صادرات محصول بازپرداخت گردد؛

ت) «محموله» به معنی کالاهایی است که به‌صورت هم‌زمان توسط یک یا چند سند حمل از سوی صادرکننده برای دریافت‌کننده و نیز کالاهایی که با یک رسید (فاکتور) واحد فرستاده می‌شود یا کالاهایی که به‌عنوان اثاثیه شخص عبورکننده از مرز منتقل می‌شود؛

ث) «صادرکننده» به معنی فروشنده کالای طبق موافقتنامه تجاری خارجی (قرارداد)، حمل‌کننده، عرضه‌کننده یا تولیدکننده کالا است؛

ج) «ارزش تحویل در محل کار»، طبق اصطلاحات تجاری بین‌المللی قابل‌اعمال و لازم‌الاجرا (اینکو‌ترمز)، به معنی قیمت پرداخت‌شده برای کالا به تولیدکننده واقع در طرفی است که آخرین کار یا فرآوری در آنجا صورت گرفته است، به استثنای مالیات‌های داخلی که ممکن است هنگام صادرات محصول بازپرداخت گردد؛

چ) «واردکننده» به معنی خریدار کالا مطابق با موافقت‌نامه تجاری خارجی (قرارداد) یا دریافت‌کننده کالا است؛

ح) «مواد» به معنی هر ماده یا ماده اصلی از جمله عناصر، مواد اولیه، قطعات یا مجموعه‌هایی است که در تولید کالاها مصرف می‌شود یا مورد استفاده قرار می‌گیرد یا به‌طور فیزیکی در کالاها گنجانده می‌شود یا در فرایند تولید کالاها دیگر مورد فرآوری قرار می‌گیرد؛

خ) «کالاهای فاقد مبدأ» یا «مواد فاقد مبدأ» به معنی کالاها یا موادی است که واجد شرایط احراز معیارهای تعیین مبدأ این فصل نباشند؛

د) «کالاهای دارای مبدأ» یا «مواد دارای مبدأ» به معنی مواد و کالاهایی است که واجد شرایط احراز معیارهای تعیین مبدأ این فصل باشند؛

ذ) «تولیدکننده» به معنی شخصی است که در سرزمین هر طرف، تولید را انجام می‌دهد؛

ر) «تولید» به معنی روش‌های به دست آوردن کالاها از جمله پرورش گیاهان، معدن‌کاری، برداشت کردن، پرورش دام، تولید نسل، استخراج، گردآوری، تله‌گذاری، ماهیگیری، شکار، ساخت، فرآوری یا سرهم‌بندی این کالاها است؛

ز) «مدرک اثبات‌کننده مبدأ» به معنی گواهی مبدأ یا اظهارنامه مبدأ است؛

ژ) «مرجع تأیید» به معنی مرجع صلاحیت‌دار دولتی منصوب هر طرف است که رویه‌های تأیید را انجام می‌دهد.

ماده ۳-۶- معیارهای تعیین مبدأ

از نظر این فصل، کالا در صورتی کالای دارای مبدأ یک طرف محسوب خواهد شد که:

الف) به نحو مقرر در ماده ۴-۶ این موافقت‌نامه، به‌طور کامل در آن طرف به دست آمده یا تولید شده باشد؛
یا

ب) به‌طور کامل در یک یا چند طرف صرفاً از مواد دارای مبدأ یک یا چند طرف تولید شده باشد؛ یا
پ) با استفاده از مواد فاقد مبدأ در هر طرف تولید شده باشد، مشروط بر آن‌که ارزش‌افزوده آن طرف کمتر
از ۵۰ درصد ارزش تحویل کالا در محل کار نباشد، به استثنای مواردی که برای کالاهای مربوط، معیار تعیین
مبدأ خاصی در پیوست (۲) این موافقت‌نامه بیان شده باشد.

ماده ۴-۶- کالاهایی که به‌طور کامل تولید شده یا به دست آمده‌اند

از نظر ماده ۳-۶ این موافقت‌نامه، کالاهای زیر کالاهای به‌طور کامل تولیدشده یا به‌دست‌آمده در هر طرف
شناخته خواهد شد:

الف) گیاهان و محصولات گیاهی، از جمله میوه، انواع توت‌ها، گل‌ها، سبزیجات، درختان، جلبک دریایی،
قارچ‌ها و گیاهان زنده که در سرزمین هر طرف پرورش داده یا برداشت یا جمع‌آوری شود؛

ب) حیوانات زنده متولدشده و پرورش‌یافته در سرزمین هر طرف؛

پ) کالاهای به‌دست‌آمده از حیوانات زنده در سرزمین هر طرف؛

ت) کالاهای به‌دست‌آمده از گردآوری، شکار، تله‌گذاری، ماهیگیری، پرورش، بارآوری و آبی‌پروری در
سرزمین هر طرف؛

ث) مواد معدنی و مواد طبیعی که از هوا، خاک، آب‌ها، بستر دریا یا زیرخاک در سرزمین هر طرف استخراج
یا تحصیل شود؛

ج) تولیدات ناشی از ماهیگیری در دریا و سایر تولیدات دریایی به‌دست‌آمده از آب‌های آزاد براساس حقوق
بین‌الملل توسط یک شناور ثبت‌شده در هر طرف که تحت پرچم آن طرف تردد کند؛

چ) کالاهایی که در یک کشتی کارخانه‌دار ثبت‌شده در هر طرف که تحت پرچم آن طرف تردد کند، صرفاً از
محصولات موضوع جزء ۶ (ج) این ماده تولید شود؛

ح) ضایعات و قراضه‌های ناشی از تولید و مصرف انجام‌شده در سرزمین هر طرف؛

خ) کالاهای مستعمل جمع‌آوری‌شده در سرزمین هر طرف، مشروط بر این‌که این کالاها فقط برای بازیافت
مواد اولیه مناسب باشد؛

د) کالاهای تولیدشده در فضای خارج از جو در یک فضاپیما، مشروط بر این‌که این فضاپیما در یک طرف
ثبت شده باشد؛

ذ) کالاهایی که در سرزمین هر طرف صرفاً از کالاهای موضوع جزه‌های (الف) تا (د) این ماده تولید شده یا به دست آمده باشد.

ماده ۵-۶- محتوای ارزش افزوده

۱- از نظر این فصل و قواعد مبدأ کالاهای خاص مشخص شده در پیوست (۲) این موافقت‌نامه، فرمول محاسبه محتوای ارزش افزوده (که از این پس ارزش افزوده نامیده می‌شود) به شرح زیر خواهد بود:

۱۰۰٪ × ارزش مواد فاقد مبدأ - ارزش تحویل در محل کار

ارزش تحویل در محل کار

که در آن، ارزش مواد فاقد مبدأ عبارت خواهد بود از:

الف) ارزش سیف مواد در زمان ورود کالا به سرزمین یک طرف؛ یا

ب) اولین قیمت محرز پرداخت شده یا قابل پرداخت برای مواد فاقد مبدأ در سرزمین طرفی که کار یا فرآوری در آن انجام می‌گیرد.

وقتی تولیدکننده کالاها در سرزمین هر طرف، مواد فاقد مبدأ را در سرزمین آن طرف به دست می‌آورد، ارزش این مواد شامل هزینه‌های حمل، بیمه، بسته‌بندی و هزینه‌های جانبی دیگر حمل این مواد از محل عرضه‌کننده تا محل تولید نخواهد شد.

۲- هر طرف مقرر خواهد کرد که برای کالاهای فاقد مبدأ، هزینه ضایعات و قراضه‌های ناشی از استفاده این مواد در تولید کالاها ممکن است از ارزش این مواد کسر شود.

ماده ۶-۶- کار یا فرآوری ناکافی

۱- عملیات زیر چه به تنهایی یا در ترکیب با یکدیگر برای تطابق با الزامات ماده ۳-۶ این موافقت‌نامه کافی محسوب نخواهند شد:

الف) عملیات نگهداری به منظور حصول اطمینان از این که محصول شرایط خود را هنگام حمل و انبارداری حفظ کند؛

ب) انجماد یا ذوب کردن؛

پ) بسته‌بندی و بسته‌بندی مجدد؛

ت) شستن، پاک کردن، غبارزدایی، اکسیده کردن، روغن کاری، رنگ کاری یا پوشش‌های دیگر؛

ث) اتوکشی یا صاف کردن منسوجات؛

ج) رنگ آمیزی، واکس زدن، صیقل دادن، روغن کاری؛

چ) سبوس‌گیری، سفید کردن جزئی یا کلی، جلا دادن، لعاب‌دار کردن غلات و برنج؛

ح) عملیات رنگ کردن شکر یا حبه‌سازی قند؛

خ) کندن پوست و درآوردن هسته‌ها و پوسته‌ها از میوه‌ها، آجیل و سبزیجات؛

د) تیزکردن، آسیاب کردن؛

ذ) برش دادن؛

ر) الک کردن، غربالگری، مرتب‌سازی، دسته‌بندی؛

ز) قرار دادن در بطری‌ها، قوطی‌ها، دمابان‌ها (فلاسک‌ها)، کیسه‌ها، محفظه‌ها، جعبه‌ها، نصب کردن روی صفحه و تمامی دیگر عملیات بسته‌بندی؛

ژ) الصاق یا چاپ علائم، برچسب‌ها، نشان‌ها (آرم‌ها) و سایر نشانه‌های شناسایی مشابه روی محصولات یا بسته‌بندی آن‌ها؛

س) مخلوط کردن محصولات (اجزاء) که به تفاوت کافی محصولات با اجزاء اصلی منجر نشود؛

ش) سرهم‌بندی ساده محصولات یا ازهم‌جداسازی محصولات به قطعات؛

ص) ذبح حیوانات، تقسیم‌بندی گوشت.

۲- از نظر بند (۱) این ماده، «ساده» به فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که نیازی به مهارت‌های خاص یا ماشین‌آلات، دستگاه‌ها یا تجهیزات ویژه طراحی شده برای انجام این فعالیت‌ها ندارد.

ماده ۶-۷- قاعدهٔ تجميع مبدأ

بدون خدشه به ماده ۳-۶ این موافقت‌نامه، کالاها یا مواد دارای مبدأ هر طرف که به‌عنوان نهاده در تولید یک محصول در طرف دیگر به کار می‌رود، دارای مبدأ طرفی تلقی خواهد شد که آخرین عملیات غیر از عملیات موضوع بند (۱) ماده ۶-۶ این موافقت‌نامه در آن صورت گرفته است. مبدأ چنین موادی با «گواهی مبدأ» (فرم سی‌تی-۳) (که از این پس 'گواهی مبدأ' نامیده می‌شود) صادره توسط مرجع صلاحیتدار تأیید خواهد شد.

ماده ۶-۸- قاعدهٔ حداقل

۱- کالاهایی که مشمول تغییر در طبقه‌بندی تعرفه‌ای طبق پیوست (۲) این موافقت‌نامه نیستند، در صورتی واجد شرایط مبدأ تلقی می‌شوند که:

الف) ارزش تمام مواد فاقد مبدأ که در تولید کالا مورد استفاده قرار گرفته‌اند و مشمول تغییر لازم در طبقه‌بندی تعرفه‌ای نیستند، کمتر از ۵ درصد ارزش تحویل در محل کار چنین کالاهایی باشد و مشروط بر این‌که چنین موادی برای تولید این کالاها ضروری باشند؛ و

ب) کالاها با همهٔ الزامات قابل‌اعمال دیگر این فصل انطباق داشته باشند.

۲- ارزش مواد موضوع جزء الف) بند (۱) این ماده در ارزش مواد فاقد مبدأ، برای هرگونه الزامات قابل‌اعمال محتوای ارزش افزوده لحاظ خواهد شد.

ماده ۶-۹- حمل مستقیم

۱- رفتار تعرفهٔ ترجیحی طبق این فصل به کالاهای دارای مبداًیی اعطا خواهد شد که به‌طور مستقیم از سرزمین طرف صادرکننده به سرزمین طرف واردکننده حمل شود.

۲- علی‌رغم بند (۱) این ماده، کالاهای دارای مبدأ ممکن است که از سرزمین کشورهای ثالث حمل شود، مشروط بر این‌که:

الف) گذر (ترانزیت) از سرزمین کشورهای ثالث بنا به دلایل جغرافیایی یا صرفاً در ارتباط با الزامات حمل‌ونقل صورت گرفته باشد؛

ب) این کالاها در آنجا وارد جریان تجارت یا مصرف نشده باشند؛ و

پ) این کالاها در آنجا تحت هیچ عملیاتی به جز تخلیه، بارگیری مجدد، انبار کردن یا هرگونه عملیات ضروری برای حفظ شرایط آنها قرار نگرفته باشند.

۳- اظهارکننده مدارک مستند مقتضی مبنی بر رعایت شرایط مندرج در بند (۲) این ماده را به مقامهای گمرکی طرف واردکننده تسلیم خواهد کرد. این مدارک با تسلیم موارد زیر به مقامهای گمرکی طرف واردکننده ارائه خواهد شد:

الف) اسناد حمل پوشش دهنده گذر کالا از سرزمین یک طرف به سرزمین طرف دیگر شامل موارد زیر:

(۱) توصیف دقیق کالا؛

(۲) تاریخ تخلیه و بارگیری مجدد کالا (اگر در اسناد حمل، تاریخ تخلیه و بارگیری مجدد کالا ذکر نشده باشد، علاوه بر اسناد حمل، سند پشتیبان دیگری حاوی این اطلاعات ارائه خواهد شد)؛ و

(۳) در صورت امکان:

- نام کشتی‌ها یا سایر وسایل حمل مورد استفاده؛

- تعداد بارگنج‌ها (کانتینرها)؛

- شرایطی که طبق آن کالا در کشور گذر ثالث در شرایط مناسب باقی مانده است؛

- نشانه‌های مقامهای گمرکی کشور گذر؛

ب) سیاهه تجاری مرتبط با کالا.

۴- اظهارکننده ممکن است اسناد پشتیبان دیگری را برای اثبات رعایت الزامات بند (۲) این ماده تسلیم کند.

۵- اگر اسناد حمل قابل ارائه نباشد، یک سند صادر شده توسط مقامهای گمرکی کشور گذر ثالث که تمام اطلاعات موضوع جزء الف) بند (۳) این ماده را دربرداشته باشد، ارائه خواهد شد.

۶- چنانچه اظهارکننده نتواند مدارک مستند حمل مستقیم را به مقامهای گمرکی طرف واردکننده ارائه کند، امتیاز تعرفه ترجیحی به او اعطا نخواهد شد.

ماده ۱۰-۶- مواد بسته‌بندی برای خرده‌فروشی

۱- چنانچه مواد بسته‌بندی و ظروفی که کالاها برای خرده‌فروشی در آن بسته‌بندی می‌شوند، با کالاها طبقه‌بندی شوند، در تعیین این که آیا تمام مواد فاقد مبدأ مورد استفاده در تولید آن کالاها دستخوش تغییر

مربوط در طبقه‌بندی تعرفه‌ای مندرج در پیوست (۲) این موافقت‌نامه شده‌اند یا خیر، مد نظر قرار نخواهند گرفت.

۲- علی‌رغم مفاد بند (۱) این ماده، در تعیین این‌که آیا کالاها الزامات محتوای ارزش‌افزوده را محقق کرده‌اند یا خیر، ارزش بسته‌بندی مورد استفاده برای خرده‌فروشی حسب مورد به‌عنوان مواد دارای مبدأ یا فاقد مبدأ در محاسبه محتوای ارزش‌افزوده کالاها در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۱۱-۶- مواد بسته‌بندی برای حمل

مواد بسته‌بندی و ظروفی که کالاها صرفاً برای حمل در آن‌ها بسته‌بندی می‌شوند، در تعیین این‌که آیا آن کالاها دارای مبدأ هستند یا نیستند، لحاظ نخواهند شد.

ماده ۱۲-۶- لوازم جانبی، قطعات یدکی، ابزارها و مواد آموزشی یا اطلاعاتی

۱- در تعیین این‌که آیا کالاها تغییر در الزامات طبقه‌بندی تعرفه‌ای موضوع پیوست (۲) این موافقت‌نامه را محقق کرده‌اند یا خیر، لوازم جانبی، قطعات یدکی، ابزارها و مواد آموزشی یا اطلاعاتی که بخشی از تجهیزات معمولی است و در ارزش تحویل در محل کار آن درج می‌شود و به‌طور جداگانه سیاه‌نویسی (فاکتور) نمی‌شود، بخشی از کالاهای مورد بحث در نظر گرفته خواهد شد و در تعیین این‌که آیا کالاها واجد شرایط مبدأ هستند یا خیر، لحاظ نخواهد شد.

۲- علی‌رغم بند (۱) این ماده، در تعیین این‌که آیا کالاها الزامات محتوای ارزش‌افزوده را محقق کرده‌اند یا خیر، ارزش لوازم جانبی، قطعات یدکی، ابزارها و مواد آموزشی یا اطلاعاتی حسب مورد به‌عنوان مواد دارای مبدأ یا فاقد مبدأ در محاسبه محتوای ارزش‌افزوده لحاظ خواهد شد.

۳- این ماده فقط در مواردی اعمال خواهد شد که:

الف) لوازم جانبی، قطعات یدکی، ابزارها و مواد آموزشی یا اطلاعاتی ارائه‌شده همراه با کالاها به‌طور جدا از این کالاها سیاه‌نویسی (فاکتور) نشوند؛ و

ب) مقادیر و ارزش لوازم جانبی، قطعات یدکی، ابزارها و مواد آموزشی یا سایر مواد اطلاعاتی ارائه‌شده با کالاها برای کالاهای مزبور متداول باشد.

ماده ۱۳-۶- مجموعه‌ها

مجموعه‌ها، همان‌طور که در قاعده عمومی ۳ تفسیر نظام هماهنگ تعریف شده‌اند، زمانی که تمامی اجزای آن‌ها دارای مبدأ باشند، محصولات دارای مبدأ محسوب خواهند شد. با وجود این، زمانی که یک مجموعه، ترکیبی از کالاهای دارای مبدأ و فاقد مبدأ باشد، آن مجموعه به شرطی به‌عنوان یک کل دارای مبدأ تلقی خواهد شد که ارزش کالاهای فاقد مبدأ از ۱۵ درصد ارزش تحویل در محل کار آن مجموعه بیشتر نباشد.

ماده ۱۴-۶- عناصر خنثی

در تعیین این که آیا کالاها دارای مبدأ هستند یا خیر، مبدأ عناصر خنثی زیر که ممکن است در تولید آن کالاها استفاده شده ولی در آن‌ها ترکیب نشود، لحاظ نخواهد شد:

الف) سوخت و انرژی؛

ب) ابزارآلات، قالب‌ها و مانند آن؛

پ) قطعات یدکی و مواد استفاده‌شده برای نگهداری تجهیزات و ساختمان‌ها؛

ت) روان‌سازها، روغن‌ها (گریس‌ها)، مواد ترکیب‌کننده و سایر مواد مورد استفاده در تولید یا در اداره تجهیزات و ساختمان‌ها؛

ث) دستکش‌ها، عینک‌ها، کفش‌ها، لباس، تجهیزات ایمنی؛

ج) تجهیزات و وسایل استفاده‌شده برای آزمایش یا بازرسی کالاها؛

چ) شتاب‌دهنده‌ها (کاتالیزورها) و حلال‌ها؛ و

ح) هر کالای دیگری که در خود آن کالاها به کار نرفته است، اما استفاده از آن‌ها در تولید کالاهای مزبور را می‌توان بخشی از آن تولید تلقی کرد.

بخش دوم: اسناد اثبات‌کننده مبدأ کالا

ماده ۱۵-۶- درخواست رفتار تعرفه‌ای ترجیحی

۱- کالاهای دارای مبدأ هر طرف، در واردات به طرف دیگر، به شرط تسلیم یکی از اسناد اثبات‌کننده مبدأ زیر از رفتار تعرفه‌ای ترجیحی برخوردار خواهند شد:

الف) گواهی مبدأ صادرشده طبق این فصل. غیر از مواردی که در ماده ۲۸-۶ این موافقت‌نامه آمده است، گواهی مبدأ ارائه‌شده به مقام‌های گمرکی طرف واردکننده باید اصلی، معتبر، به‌درستی تکمیل‌شده، و صادرشده منطبق با قالب تعیین‌شده در پیوست ۳ این موافقت‌نامه باشد؛

ب) اظهارنامه مبدأ صادرشده طبق با ماده ۱۷-۶ این موافقت‌نامه.

۲- اعتبار سند اثبات‌کننده مبدأ از تاریخ صدور آن به مدت ۱۲ ماه خواهد بود و، جز در شرایط مصرح در بند ۳ این ماده، باید طی دوره مذکور و حداکثر تا لحظه تسلیم اظهارنامه گمرکی، به مقام‌های گمرکی طرف واردکننده ارائه شود.

۳- چنانچه واردکننده در زمان واردات، سند اثبات‌کننده مبدأ را در اختیار نداشته باشد، طرف واردکننده حقوق گمرکی و سود بازرگانی ملت کامله‌الوداد اعمال‌شده را وضع یا در صورت امکان پرداخت سپرده‌ای برای کالاهای وارد شده را مقرر خواهد کرد. در چنین موردی، واردکننده می‌تواند تا ۱۲ ماه از زمان ثبت اظهارنامه گمرکی طبق قوانین و مقررات کشور واردکننده، مشروط به رعایت تمامی الزامات ماده ۲۳-۶ این موافقت‌نامه، رفتار تعرفه‌ای ترجیحی و استرداد هرگونه حقوق گمرکی و سود بازرگانی اضافه‌ی واردات یا سپرده‌ی پرداخت‌شده را درخواست کند.

ماده ۱۶-۶- شرایط عدم نیاز به مدرک اثبات‌کننده مبدأ

مدرک اثبات مبدأ برای برخورداری از رفتار تعرفه‌ای ترجیحی واردات کالاهای دارای مبدأ، در مواردی که ارزش گمرکی آن کمتر از ۲۰۰ یورو یا معادل این مقدار برحسب پول رایج طرف واردکننده باشد، مورد نیاز نیست، مشروط بر این‌که واردات مزبور قسمتی از یک یا چند محموله نباشد که ممکن است به‌طور متعارف چنین تلقی شود که با هدف اجتناب از تسلیم مدرک اثبات مبدأ انجام شده یا ترتیب داده شده است.

ماده ۱۷-۶- اظهارنامه مبدأ

۱- اظهارنامه مبدأ موضوع بند ۱ ماده ۱۵-۶ این موافقت‌نامه، ممکن است توسط تولیدکننده یا صادرکننده هر محموله حاوی کالاهای دارای مبدأ با ارزش گمرکی تا ۵۰۰۰ یورو یا معادل آن به واحد پول طرف واردکننده تهیه شود. طرف‌ها اطمینان حاصل خواهند کرد که چنین وارداتی قسمتی از یک یا چند محموله نباشد که ممکن است به‌طور متعارف چنین تلقی شود که با هدف اجتناب از ارائه گواهی مبدأ انجام شده یا ترتیب داده شده است.

۲- اظهارنامه مبدأ، بیانیه‌ای در مورد مبدأ است که توسط تولیدکننده یا صادرکننده در مورد اسناد تجاری مربوط به کالا ارائه می‌شود و باید مطابق با الگوی پیوست ۴ این موافقت‌نامه باشد.

۳- اظهارنامه مبدأ باید چاپ‌شده و دارای امضای تولیدکننده یا صادرکننده و به زبان انگلیسی باشد.

۴- اظهارنامه مبدأ شامل کالاهای مبدأ تحت یک محموله و از تاریخ صدور آن به مدت ۱۲ ماه معتبر خواهد بود. تفاوت وزن واقعی کالاهای وارداتی اظهارشده با وزن مندرج در سند تجاری متضمن اظهارنامه مبدأ از ۵ درصد تجاوز نخواهد کرد.

۵- چنانچه مقام‌های گمرکی طرف واردکننده در مورد صحت اظهارنامه مبدأ و یا مطابقت کالا با معیارهای مبدأ شک معقول داشته باشند، ممکن است ارائه گواهی مبدأ را درخواست کنند.

ماده ۱۸-۶- صدور گواهی مبدأ

۱- تولیدکننده یا صادرکننده کالا یا نماینده مجاز آن‌ها، گواهی مبدأ را به صورت مکتوب یا در صورت امکان، با وسایل الکترونیکی، از نهاد مجاز درخواست خواهد کرد.

۲- هرگاه کالایی را که قرار است صادر شود طبق مضمون این فصل بتوان دارای مبدأ یکی از طرف‌ها تلقی کرد، گواهی مبدأ پیش از صادرات یا هنگام صادرات، توسط نهاد مجاز به تولیدکننده یا صادرکننده طرف صادرکننده یا نماینده مجاز آن‌ها ارائه خواهد شد.

۳- نهاد مجاز طرف صادرکننده تضمین خواهد کرد که گواهی مبدأ طبق الزامات مندرج در پیوست ۳ این موافقت‌نامه به‌طور مناسب تکمیل شود.

۴- گواهی مبدأ، کالاهای یک محموله واحد را پوشش خواهد داد.

۵- هر گواهی مبدأ دارای یک شماره مرجع منحصربه‌فرد خواهد بود که به‌طور جداگانه توسط نهاد مجاز ارائه خواهد شد.

۶- چنانچه نتوان تمام محصولات تحت پوشش گواهی مبدأ را در یک برگه فهرست نمود، از برگه‌های اضافی مطابق با پیوست (۳) این موافقت‌نامه استفاده خواهد شد.

۷- گواهی مبدأ شامل یک نسخه اصلی و دو رونوشت خواهد بود.

۸- یک رونوشت نزد نهاد مجاز در طرف صادرکننده نگهداری خواهد شد. رونوشت دیگر توسط صادرکننده نگهداری خواهد شد.

۹- بدون خدشه به بند (۲) این ماده، در موارد استثنایی که گواهی مبدأ پیش از صادرات یا در زمان صادرات، صادر نشده باشد، می‌تواند به صورت عطف به ماسبق و با درج عبارت «صادر به عطف به ماسبق» روی آن صادر شود.

۱۰- گواهی مبدأ اصلی ارائه شده، جز در شرایط مصرح در قوانین و مقررات داخلی مربوط طرف واردکننده، نزد مقام‌های گمرکی طرف مزبور نگهداری خواهد شد.

ماده ۱۹-۶- اختلاف‌های جزئی

۱- در مواردی که درخصوص مبدأ کالا تردیدی وجود ندارد، کشف اختلاف‌های جزئی بین اطلاعات مندرج در مدرک اثبات مبدأ و اسناد تسلیم شده به مقام‌های گمرکی طرف واردکننده، چنانچه واقعاً اطلاعات مذکور با کالای ارائه شده تطبیق داشته باشد، به خودی خود مدرک اثبات مبدأ را باطل نخواهد کرد.

۲- برای چندین کالای اظهار شده در مدرک اثبات مبدأ واحد، مشکل به وجود آمده برای یکی از کالاهای احصایی، تأثیری بر اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی برای کالاهای باقیمانده تحت پوشش آن مدرک اثبات مبدأ نخواهد گذاشت یا موجب تأخیر در آن نخواهد شد.

ماده ۲۰-۶- موارد خاص صدور گواهی مبدأ

۱- در صورت سرقت، مفقود شدن یا از بین رفتن گواهی مبدأ، تولیدکننده یا صادرکننده یا نماینده مجاز آن‌ها می‌تواند از نهاد مجاز با ذکر دلایل چنین درخواستی، درخواست نماید تا نسبت به صدور نسخه‌المثنی برای گواهی مبدأ اقدام شود. نسخه‌المثنی براساس گواهی مبدأ صادر شده پیشین و اسناد پشتیبان آن صادر خواهد شد. نسخه‌المثنی گواهی مبدأ حاوی عبارت «المثنی گواهی مبدأ شماره ... تاریخ ...» خواهد بود. نسخه‌المثنی تأیید شده به مدت ۱۲ ماه از تاریخ صدور گواهی اصلی مبدأ معتبر خواهد بود.

۲- در صورت وجود اشتباهات و یا از قلم افتادگی‌های تصادفی در گواهی مبدأ، نهاد مجاز گواهی مبدأ جایگزین برای گواهی مبدأ پیشین صادر خواهد کرد. در این صورت، عبارت «گواهی مبدأ صادر شده به عنوان جایگزین گواهی مبدأ شماره ... تاریخ ...» روی گواهی مبدأ درج خواهد شد. این گواهی مبدأ از تاریخ صدور آن حداکثر به مدت ۱۲ ماه معتبر خواهد بود.

ماده ۲۱-۶- تغییرات در گواهی مبدأ

هیچ‌گونه پاک‌شدگی یا اضافه کردن روی گواهی مبدأ مجاز نخواهد بود. هرگونه تغییری با خط زدن اطلاعات غلط و چاپ هرگونه اطلاعات اضافی مورد نیاز انجام خواهد شد. این تغییرات توسط فرد مجاز برای امضای گواهی مبدأ تأیید خواهد شد و با مهر رسمی نهاد مجاز مربوط گواهی خواهد گشت.

ماده ۲۲-۶- الزامات نگهداری سوابق

۱- تولیدکننده یا صادرکننده متقاضی صدور گواهی مبدأ تمام سوابق و نسخه‌های اسناد تسلیم‌شده به نهاد مجاز را برای یک دوره حداقل سه ساله از تاریخ صدور گواهی مبدأ نگهداری خواهد کرد.

۲- واردکننده برخوردار از رفتار تعرفه‌ای ترجیحی باید یک نسخه از مدرک اثبات مبدأ را براساس تاریخ زمانی که رفتار تعرفه‌ای ترجیحی اعطا شده است، برای یک دوره حداقل سه ساله حفظ نماید.

۳- نهاد مجاز، درخواست گواهی مبدأ و تمام اسناد مربوط به آن را برای یک دوره حداقل سه ساله از تاریخ صدور گواهی مبدأ نگهداری خواهد کرد.

۴- تولیدکننده یا صادرکننده‌ای که اظهارنامه مبدأ تهیه می‌کند، تمام سوابق و نسخه‌های اسنادی را که مبدأ کالاهای مربوط را نشان می‌دهد، برای مدت حداقل (۳) سال از تاریخ صدور اظهارنامه مبدأ نگهداری خواهد کرد.

بخش سوم: رفتار تعرفه‌ای ترجیحی

ماده ۲۳-۶- اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی

۱- رفتار تعرفه‌ای ترجیحی به‌موجب این موافقت‌نامه برای کالاهای دارای مبدأ که الزامات این فصل را محقق سازند، اعمال خواهد شد.

۲- مقام‌های گمرکی طرف واردکننده، رفتار تعرفه‌ای ترجیحی را برای کالاهای دارای مبدأ طرف صادرکننده اعطا خواهند کرد، مشروط بر این‌که:

الف) کالاهای وارداتی معیارهای مبدأ موضوع ماده ۳-۶ این موافقت‌نامه را داشته باشند؛

ب) اظهارکننده، انطباق با الزامات این فصل را نشان دهد؛

پ) مبدأ کالاها مطابق با الزامات مقرر در این فصل طبق مدرک اثبات‌کننده مبدأ تأیید شود.

۳- با وجود بند (۲) این ماده، در مواردی که مقام‌های گمرکی طرف واردکننده درخصوص مبدأ کالاهایی که برای آن‌ها رفتار تعرفه‌ای ترجیحی درخواست شده باشد و یا درخصوص اصالت مدرک اثبات مبدأ ارائه شده شک معقولی داشته باشند، می‌توانند اعمال رفتار تعرفه‌ای ترجیحی را برای کالاهای مذکور به حالت تعلیق درآورده یا رد نمایند. با این حال، کالاهای مذکور می‌تواند طبق الزامات قوانین و مقررات طرف مزبور ترخیص شود.

ماده ۲۴-۶- رد رفتار تعرفه‌ای ترجیحی

۱- در مواردی که کالاها الزامات این فصل را محقق نکنند یا در مواردی که واردکننده یا صادرکننده نتواند الزامات این فصل را رعایت کند، مقام‌های گمرکی طرف واردکننده می‌توانند رفتار تعرفه‌ای ترجیحی را رد و حقوق گمرکی و سود بازرگانی پرداخت نشده را طبق قوانین و مقررات خود مطالبه نمایند.

۲- مقام‌های گمرکی طرف واردکننده در موارد زیر می‌توانند رفتار تعرفه‌ای ترجیحی را رد کنند:

الف) کالاها الزامات این فصل را برای این که دارای مبدأ طرف صادرکننده تلقی شوند، محقق نکنند؛ و یا

ب) الزامات دیگر این فصل از جمله موارد زیر رعایت نشده باشد:

(۱) الزامات ماده ۹-۶ این موافقت‌نامه؛

(۲) مدرک اثبات مبدأ تسلیم شده به نحو مقرر در پیوست‌های (۳) یا (۴) این موافقت‌نامه تکمیل نشده باشد؛

پ) رویه‌های تأیید یا راستی‌آزمایی انجام شده به موجب ماده ۲۹-۶ این موافقت‌نامه نتواند مبدأ کالاها را اثبات کند یا مغایرت با معیارهای مبدأ را نشان دهد؛

ت) مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده تأیید کرده باشد که گواهی مبدأ صادر نشده (یعنی جعلی است) یا لغو شده است (باطل شده است)؛

ث) مقام گمرکی طرف واردکننده طی حداکثر ۶ ماه پس از تاریخ درخواست تأییدیه ارائه شده به مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده، پاسخی دریافت نکند یا پاسخ این درخواست حاوی اطلاعات کافی برای تشخیص مبدأ کالاها از یک طرف نباشد؛

ج) اطلاعات مندرج در اصل گواهی مبدأ یا رونوشت آن با اطلاعات موجود در پایگاه داده‌های شبکه جهانی رایانه‌ای (ایترنتی) مذکور در ماده ۶-۲۸ این موافقت‌نامه در تاریخ ثبت اظهارنامه گمرکی مطابقت نداشته باشد؛

چ) طبق مواردی که در بند ۵ ماده ۶-۱۷ و بندهای ۷ و ۱۲ ماده ۶-۲۸ این موافقت‌نامه پیش‌بینی شده است، گواهی مبدأ بنا به درخواست مقام گمرکی طرف واردکننده ارائه نشده باشد.

۳- در مواردی که طرف واردکننده از طریق رویه‌های راستی‌آزمایی متوجه شود که صادرکننده یا تولیدکننده کالاها برای اخذ گواهی مبدأ، اطلاعات نادرست و یا ناقص ارائه کرده است، مقام‌های گمرکی طرف واردکننده می‌توانند طبق قوانین و مقررات داخلی مربوط، از اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی برای کالاهای همسان مشمول گواهی مبدأ صادرشده برای آن صادرکننده یا تولیدکننده امتناع کنند.

۴- در موارد مندرج در جزء (ب) بند (۲) این ماده، مقام‌های گمرکی طرف واردکننده ملزم به ارائه درخواست تأییدیه به نهاد مجاز یا مرجع تأیید به منظور تصمیم‌گیری درخصوص رد رفتار تعرفه‌ای ترجیحی به نحو مقرر در ماده ۶-۲۹ این موافقت‌نامه نیستند.

بخش چهارم: همکاری اداری

ماده ۶-۲۵- زبان همکاری اداری

هر اطلاع‌رسانی یا ارتباطی به‌موجب این بخش بین طرف‌ها از طریق مراجع ذی‌ربط به زبان انگلیسی انجام خواهد شد.

ماده ۶-۲۶- نهاد مجاز و مرجع تأیید

از زمان لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، دولت هر یک از طرف‌ها یک نهاد مجاز و یک مرجع تأیید را تعیین یا حفظ خواهد کرد.

ماده ۶-۲۷- اطلاعیه‌ها

۱- پیش از صدور هر گواهی مبدأیی به‌موجب این موافقت‌نامه توسط نهاد مجاز، هر طرف از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت ج.ا.ایران و کمیسیون اقتصادی اوراسیا، اسامی و نشانی‌های هر نهاد مجاز و مرجع

تأیید به همراه نمونه اصلی و خوانای نقش مهرهای خود، نمونه گواهی مبدأ مورد استفاده و اطلاعات مربوط به ویژگی‌های امنیتی گواهی مبدأ را به طرف دیگر ارائه خواهد کرد.

۲- ج.ا.ایران اطلاعات اصلی موضوع بند (۱) این ماده را در شش نسخه به کمیسیون اقتصادی اوراسیا ارائه خواهد کرد. کمیسیون اقتصادی اوراسیا می‌تواند ارائه مجموعه‌های دیگری از این اطلاعات را از ج.ا.ایران درخواست نماید.

۳- ج.ا.ایران و کمیسیون اقتصادی اوراسیا اطلاعات مربوط به اسامی و نشانی‌های نهاد مجاز و مرجع تأیید هر طرف را از طریق شبکه جهانی رایانه‌ای (اینترنت) منتشر خواهند کرد.

۴- هرگونه تغییری در اطلاعات مصرح در بالا توسط مراجع موضوع بند (۱) این ماده از پیش و به روش مشابه اطلاع‌رسانی خواهد شد.

۵- تمامی اطلاعات ارائه‌شده طبق بند (۱) این ماده از تاریخ دریافت نسخه چاپی و اصل اطلاعات مزبور توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت ج.ا.ایران یا کمیسیون اقتصادی اوراسیا اعمال خواهد شد.

۶- طرف‌ها از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت ج.ا.ایران یا کمیسیون اقتصادی اوراسیا به ترتیب، نشانی رایانامه (ایمیل) تماس با نهادهای دخیل در رویه‌های راستی‌آزمایی را به یکدیگر ارائه خواهند داد.

ماده ۲۸-۶- استفاده از پایگاه‌های داده تحت شبکه، توسعه و اجرای سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ

۱- به منظور ساده‌سازی رویه‌ها برای دستیابی به رفتار تعرفه‌ای ترجیحی، طرف‌ها می‌توانند از پایگاه‌های داده‌ای شبکه جهانی رایانه‌ای (اینترنتی) ایمن نهادهای مجاز استفاده کنند که شامل اطلاعات مربوط به گواهی‌های مبدأ صادرشده باشد و مقام‌های گمرکی طرف واردکننده را قادر سازد که اصالت هر گواهی مبدأ منتشرشده را تأیید نمایند (از این پس «پایگاه‌های داده تحت شبکه» خوانده می‌شوند).

۲- پایگاه‌های داده تحت شبکه الزامات زیر را برآورده خواهند کرد:

(۱) کامل، مرتبط و قابل اعتماد بودن اطلاعات موجود؛

(۲) حفاظت از داده‌های اطلاعات موجود در برابر دسترسی غیرمجاز، تخریب، تغییر یا هر اقدام غیرقانونی دیگر؛

(۳) عملکرد صحیح شبانه‌روزی؛

- (۴) وارد کردن اطلاعات مربوط به گواهی مبدأ در پایگاه داده تحت شبکه حداکثر ۱ روز پس از تاریخ صدور آن؛
- (۵) ذخیره اطلاعات مربوط به گواهی‌های مبدأ صادرشده در مدت مقرر در بند ۳ ماده ۲۲-۶ این موافقت‌نامه؛
- (۶) امکان ذخیره (چاپ) اطلاعات موجود در پایگاه داده تحت شبکه توسط مقام‌های گمرکی طرف واردکننده.
- ۳- داده‌های گواهی مبدأ وارد شده در پایگاه داده تحت شبکه با اطلاعات موجود در گواهی مبدأ صادرشده طبق پیوست (۳) این موافقت‌نامه، به استثنای امضاها و مهرها، یکسان خواهد بود.
- ۴- هنگامی که نهادهای مجاز ذی‌نفع، پایگاه‌های داده تحت شبکه را ایجاد کردند یا «سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ» موضوع بند (۹) این ماده اجرا شد، گواهی‌های مبدأ ممکن است به صورت الکترونیکی و بدون تهیه به شکل کاغذی اصلی صادر شوند (از این پس «گواهی مبدأ الکترونیکی» خوانده می‌شوند).
- ۵- چنانچه طرف‌ها از پایگاه‌های داده تحت شبکه استفاده کنند، گواهی مبدأ اصلی توسط گمرک طرف واردکننده مطالبه نخواهد شد. در این صورت، یک نسخه از گواهی مبدأ (نسخه چاپی یا الکترونیکی) یا گواهی مبدأ الکترونیکی برای اعطای ترجیحات تعرفه‌ای کافی است.
- ۶- علیرغم بند (۵) این ماده، ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، لازم است گواهی مبدأ اصلی برای اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی برای کالاهای مبدأ، به مقام‌های گمرکی طرف‌ها ارائه شود.
- ۷- چنانچه اطلاعات مربوط به گواهی مبدأ در تاریخ ثبت اظهارنامه گمرکی در پایگاه داده تحت شبکه موجود نباشد، گمرک طرف واردکننده ارائه اصل گواهی مبدأ را مطالبه خواهد کرد، مگر این‌که گواهی مبدأ طبق بند (۴) این ماده به صورت الکترونیکی صادر شود.
- ۸- قبل از اجرای پایگاه‌های داده تحت شبکه، طرف‌ها از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت ج.ا.ایران و کمیسیون اقتصادی اوراسیا، به ترتیب، نشانی‌های الکترونیکی پایگاه‌های داده تحت شبکه و اطلاعات مربوط به الزامات دسترسی به این پایگاه‌های داده تحت شبکه (نام کاربری، رمز عبور، در صورت وجود) را به یکدیگر ارائه خواهند داد.
- ۹- به منظور توسعه بیشتر تجارت بدون کاغذ، طرف‌ها حداکثر تا پنج (۵) سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه تلاش خواهند کرد تا به توسعه و پشتیبانی سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ براساس مفهوم تبادل الکترونیکی داده‌ها بپردازند.

۱۰- سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ این امکان را برای مقام‌های گمرکی طرف واردکننده فراهم می‌کند که از طریق انتقال الکترونیکی داده‌ها، اطلاعات گواهی‌های مبدأ صادرشده توسط نهادهای مجاز طرف صادرکننده را دریافت کنند.

۱۱- اگر طرف‌ها سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ را اجرا کنند، گواهی مبدأ اصلی، رونوشت یا گواهی الکترونیکی مبدأ توسط مقام گمرکی طرف واردکننده مطالبه نخواهد شد. در این صورت، تاریخ و شماره این گواهی مبدأ در اظهارنامه گمرکی قید خواهد شد. با وجود این، گواهی مبدأ اصلی توسط مراجع مجاز صادر خواهد شد، مگر این‌که گواهی مبدأ طبق بند (۴) این ماده به‌صورت الکترونیکی صادر شود.

۱۲- چنانچه اطلاعات مربوط به گواهی مبدأ در تاریخ ثبت اظهارنامه گمرکی در سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ قابل دسترسی نباشد، مقام گمرکی طرف واردکننده ارائه رونوشت گواهی مبدأ را مطالبه و اصالت آن را با استفاده از پایگاه داده تحت شبکه بررسی خواهد کرد. در صورتی که مرجع مجاز، پایگاه داده تحت شبکه را نداشته باشد، گواهی مبدأ اصلی ارائه خواهد شد، مگر این‌که گواهی مبدأ فقط به‌صورت الکترونیکی مطابق بند (۴) این ماده صادر شود.

۱۳- تمامی الزامات و مشخصات لازم برای اجرای سامانه الکترونیکی تأیید مبدأ در سند الحاقی (پروتکل) جداگانه‌ای تعیین خواهد شد.

ماده ۲۹-۶- تأیید مبدأ

۱- در مواردی که مقام‌های گمرکی طرف واردکننده در خصوص اصالت مدرک اثبات مبدأ و یا انطباق کالای مشمول مدرک اثبات مبدأ با معیارهای مبدأ براساس ماده ۳-۶ این موافقت‌نامه شک معقولی داشته باشند و در صورت بازرسی تصادفی، می‌توانند درخواستی به مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده ارسال نمایند تا اصالت مدرک اثبات مبدأ و یا انطباق کالا با معیارهای مبدأ را تأیید کند و یا در صورت درخواست، مدارک مستند تولیدکننده و یا صادرکننده کالا را ارائه نماید.

۲- تمامی درخواست‌های تأییدیه، همراه با اطلاعات کافی برای شناسایی کالای مربوط خواهد بود. درخواست از مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده، همراه با نسخه‌ای از مدرک اثبات مبدأ خواهد بود و شرایط و دلایل درخواست را مشخص خواهد کرد.

۳- نسخه‌ای از درخواست راستی‌آزمایی، و اسناد همراه آن، و همچنین پاسخ راستی‌آزمایی به چنین درخواستی، به‌صورت الکترونیکی بین مقام گمرکی طرف واردکننده و مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده، از طریق نشانی‌های تماس مذکور در بند ۶ ماده ۲۷-۶ این موافقت‌نامه مبادله خواهد شد.

۴- دریافت‌کننده درخواست به‌موجب بند (۱) این ماده، ظرف ۶ ماه پس از تاریخ درخواست تأییدیه مذکور، به درخواست مقام‌های گمرکی طرف واردکننده پاسخ خواهد داد.

۵- در پاسخ به درخواست به‌موجب بند (۱) این ماده، مرجع تأیید یا نهاد مجاز طرف صادرکننده با ارائه مدارک مستند درخواستی دریافت‌شده از تولیدکننده و یا صادرکننده به‌وضوح مشخص خواهد کرد که آیا مدرک اثبات مبدأ معتبر است و یا این‌که آیا کالا می‌تواند کالای با مبدأ طرف مزبور تلقی شود یا خیر. پیش از پاسخ به درخواست تأییدیه، بند (۳) ماده ۲۳-۶ این موافقت‌نامه ممکن است اعمال شود. چنانچه نتایج حاصل از فرآیند تأییدیه به‌وضوح مشخص و تأیید کند که کالا واجد شرایط مبدأ و حائز تمامی الزامات این فصل است، حقوق گمرکی و سود بازرگانی پرداختی بازپرداخت خواهد شد.

ماده ۳۰-۶- محرمانگی

طرف‌ها تمام اطلاعات ارائه‌شده به‌موجب این فصل را طبق قوانین و مقررات مربوط خود محرمانه تلقی خواهند کرد. این اطلاعات، جز در مواردی که در رسیدگی‌های قضایی، افشای آن ممکن است ضروری باشد، بدون اجازه کتبی شخص یا مرجع طرف ارائه‌کننده آن اطلاعات افشا نخواهد شد.

ماده ۳۱-۶- مجازات‌ها یا تدابیر دیگر علیه اقدامات فریبکارانه

هر طرف جرایم کیفی یا اداری را برای نقض قوانین و مقررات خود در خصوص این فصل پیش‌بینی خواهد کرد.

ماده ۳۲-۶- کارگروه فرعی قواعد مبدأ

۱- به منظور اجرا و کارکرد مؤثر این فصل، کارگروه فرعی قواعد مبدأ (که از این پس کارگروه فرعی قواعد مبدأ نامیده می‌شود) تشکیل خواهد شد.

۲- وظایف کارگروه فرعی قواعد مبدأ عبارت‌اند از:

الف) بررسی و ارائه توصیه‌های مناسب به کارگروه مشترک و کارگروه کالاها درخصوص:

(۱) جابه‌جایی در پیوست (۲) این موافقت‌نامه که در نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) نظام هماهنگ تجدیدنظرشده در پی اصلاحات دوره‌ای نظام هماهنگ صورت می‌گیرد. این جابه‌جایی بدون تضعیف تعهدات موجود و به‌موقع انجام خواهد شد؛

(۲) اجرا و کارکرد این فصل، از جمله پیشنهادهای مربوط به ایجاد ترتیبات اجرایی؛

(۳) قصور در تحقق تعهدات تعیین‌شده در این بخش توسط طرف‌ها؛

(۴) اصلاحیه‌های فنی این فصل؛

(۵) اختلاف‌های به‌وجودآمده بین طرف‌ها در طول اجرای این فصل؛

(۶) هرگونه اصلاحیه مفاد این فصل و پیوست‌های (۲) و (۳) و (۴) این موافقت‌نامه؛

ب) بررسی هر موضوع دیگر پیشنهادی یک طرف درخصوص این فصل؛

پ) گزارش یافته‌های کارگروه فرعی قواعد مبدأ به کارگروه تجارت کالا؛ و

ت) انجام سایر وظایفی که براساس ماده ۵-۱ این موافقت‌نامه ممکن است توسط کارگروه مشترک تفویض شود.

۳- کارگروه فرعی قواعد مبدأ متشکل از نمایندگان طرف‌ها خواهد بود و با توافق متقابل طرف‌ها می‌تواند نمایندگانی را از سایر نهادهای طرف‌ها که دارای تخصص لازم متناسب با موضوعات مورد بحث باشند، دعوت نماید.

۴- کارگروه فرعی قواعد مبدأ در هر زمان و مکان مورد توافق طرف‌ها، حداقل سالی یک بار، تشکیل جلسه خواهد داد.

۵- به‌عنوان یک قاعده کلی، دستور کار موقت هر نشست حداقل ۱ ماه پیش از آن نشست برای طرف‌ها ارسال خواهد شد.

ماده ۳۳-۶- کالاهای در حال حمل یا انبارشده

کالاهای دارای مبدأ که در فرآیند حمل از طرف صادرکننده به طرف واردکننده، یا در انبار موقت تحت واپایش گمرک طرف واردکننده برای مدت حداکثر ۶ ماه قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، باشند، اگر در زمان اجرایی شدن این موافقت‌نامه یا بعد از آن به طرف واردکننده وارد شوند، مشروط بر

رعایت تمامی الزامات ماده ۲۳-۶ این موافقت‌نامه و با رعایت قوانین و مقررات مربوط در کشور واردکننده، مشمول اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی خواهند شد.

فصل ۷: تسهیل تجاری و همکاری گمرکی

ماده ۱-۷- حیطه شمول

این فصل تدابیر اداری گمرکی و اجرای عملیات گمرکی لازم برای ترخیص کالاهای مورد معامله میان طرف‌ها را به منظور ارتقای موارد زیر دربرخواهد گرفت:

الف) شفافیت در رویه‌ها و تشریفات گمرکی؛

ب) تسهیل تجاری و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های گمرکی؛

پ) همکاری گمرکی از جمله تبادل اطلاعات بین مقام‌های گمرکی مرکزی طرف‌ها.

ماده ۲-۷- تعاریف

از نظر این فصل:

الف) «مقام گمرکی مرکزی» به معنی بالاترین مقام گمرکی مجاز هریک از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا یا ج.ا.ایران است که طبق قوانین و مقررات داخلی مربوط، وظیفه اجرای سیاست‌ها، مقررات، واپایش و نظارت دولتی مربوط در حوزه گمرکی را انجام می‌دهد.

ب) «اداره گمرک» یعنی فعالیت‌های سازمانی و مدیریتی مقام‌های گمرکی یک طرف و همچنین فعالیت‌هایی که در چارچوب تنظیم مقررات برای اجرای اهداف حوزه گمرکی صورت می‌گیرد؛

پ) «قوانین و مقررات گمرکی» به معنی هرگونه هنجار و مقررده اجراشده توسط مقام‌های گمرکی یک طرف از جمله قوانین، آرا، دستورات، احکام، قواعد و غیره می‌باشد؛

ت) «محموله‌های فوری» یعنی کالاهایی، به استثنای کالاهای ارسالی از طریق پست بین‌المللی، که از طریق سامانه‌های سریع‌السیار حمل‌ونقل با هر نوع حمل و با بهره‌گیری از سامانه‌های الکترونیکی مدیریت اطلاعات

حمل می‌شوند و محموله در طول مسیر قابل‌ردیابی است تا طبق یک سیاهه خرید (فاکتور) جداگانه در کوتاه‌ترین زمان ممکن یا در مدت زمان تعیین‌شده به گیرنده تحویل گردد؛

ث) «ورود موقت برای پردازش» به معنی رویه‌ای گمرکی است که طبق آن، کالای خارجی می‌تواند به سرزمین گمرکی هر طرف وارد شود و به‌طور مشروط از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و مالیات‌ها معاف گردد، بر این اساس که در نظر باشد چنین کالایی در مدت زمان مشخص، پردازش یا تعمیر و متعاقب آن از قلمروی گمرکی طرف مزبور مجدداً صادر شود؛

ج) «خروج موقت برای پردازش» به معنی رویه‌ای گمرکی است که طبق آن، کالایی که در قلمرو گمرکی هر طرف به‌طور آزادانه جابه‌جا می‌شود، ممکن است به‌طور موقت برای ساخت، پردازش یا تعمیر در خارج صادر و مجدداً وارد شود؛

ح) «ورود موقت» به معنی رویه‌ای گمرکی است که طبق آن، کالای خارجی می‌تواند به‌طور مشروط به قلمرو گمرکی هر طرف وارد شود و به‌طور کلی یا جزئی از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و مالیات‌ها معاف گردد، بر این اساس که کالای مزبور در یک مدت زمان مشخص طبق قوانین و مقررات گمرکی طرف مزبور مجدداً صادر شود.

ماده ۳-۷- تسهیل تدابیر اداری گمرکی

۱- هر طرف تضمین خواهد کرد که تدابیر اداری گمرکی که توسط مقام‌های گمرکی آن اتخاذ می‌شوند، قابل پیش‌بینی، سازگار و شفاف باشد.

۲- تدابیر اداری گمرکی هر طرف، تا حد امکان و تا جایی که قوانین و مقررات گمرکی آن اجازه دهد، براساس استانداردها و رویه‌های توصیه‌شده سازمان جهانی گمرک خواهد بود.

۳- مقام‌های گمرکی مرکزی هر طرف برای بازبینی تدابیر اداری گمرکی خود به منظور ساده‌سازی تدابیر مزبور جهت تسهیل تجارت تلاش خواهند کرد.

ماده ۴-۷- شناسایی متقابل فعالان اقتصادی مجاز

۱- طرف‌ها تلاش خواهند کرد که در قوانین و مقررات خود، برنامه «فعالان اقتصادی مجاز» را ایجاد یا حفظ نمایند.

۲- به منظور تسهیل اجرای رویه‌های گمرکی، طرف‌ها، تا حد امکان، در جهت شناسایی متقابل برنامه‌های فعالان اقتصادی مجاز مربوط تلاش خواهند کرد. طرف‌ها تلاش خواهند کرد تا به محض آمادگی طرف‌ها برای شروع کار به منظور دستیابی به چنین توافقی، برای شناسایی متقابل برنامه‌های فعالان اقتصادی مجاز مربوط خود وارد مذاکره شوند.

ماده ۵-۷- ترخیص کالا

۱- هر طرف جهت تسهیل تجارت بین طرف‌ها، اجرای رویه‌ها و عملیات گمرکی ترخیص مؤثر کالا را شروع یا حفظ خواهد کرد. این امر هر طرف را به ترخیص کالایی که الزامات آن طرف برای ترخیص کالای مزبور را محقق نشده باشد، ملزم نخواهد کرد.

۲- طبق بند (۱) این ماده و در حد امکان، هر طرف باید:

الف) جز در شرایطی که در قوانین و مقررات گمرکی طرف‌ها تصریح شده باشد، ترخیص کالا را در بازه زمانی حداکثر ۴۸ ساعت پس از ثبت اظهارنامه گمرکی مقرر نماید؛

ب) تلاش کند که برای تسریع در ترخیص کالاهای ورودی، ارائه الکترونیکی اطلاعات گمرکی و پردازش و بررسی آن پیش از رسیدن کالا را پذیرفته یا حفظ کند.

۳- در مواردی که بازه زمانی برای ترخیص کالا از سوی مقام گمرکی طرف واردکننده طبق قوانین و مقررات گمرکی طرف مزبور تمدید شود، مقام گمرکی مربوط، اظهارکننده را از دلایل و زمینه‌های حقوقی چنین تمدیدی مطلع خواهد کرد.

ماده ۶-۷- بررسی قبل از ورود

۱- هر طرف رویه‌هایی را اتخاذ یا حفظ خواهد کرد که امکان ارائه اسناد واردات و سایر اطلاعات مورد نیاز از جمله اعلامیه‌های بار (مانیفست‌ها) را فراهم آورد تا پردازش و بررسی قبل از ورود کالا با هدف تسریع در ترخیص کالا به محض ورود آن آغاز شود.

۲- هر طرف، در صورت اقتضا، امکان تسلیم اسناد را در قالب الکترونیکی برای پردازش و بررسی قبل از رسیدن این اسناد فراهم خواهد کرد.

ماده ۷-۷- الزامات اسناد پشتیبان از جمله اسناد منضم به اظهارنامه گمرکی

- ۱- هر طرف، در صورت لزوم، تلاش خواهد کرد تا نسخه‌های کاغذی یا الکترونیکی اسناد پشتیبان شامل اسناد منضم به اظهارنامه گمرکی مورد نیاز برای تشریفات واردات، صادرات یا گذر را بپذیرد.
- ۲- در صورتی که یک سازمان دولتی در یک طرف از قبل اصل چنین سندی را در اختیار داشته باشد، هر سازمان دیگر آن طرف، در صورت قابل اجرا بودن، یک نسخه کاغذی یا الکترونیکی را از سازمانی که اصل آن را در اختیار دارد به جای سند اصلی خواهد پذیرفت.
- ۳- یک طرف اصل یا رونوشت اظهارنامه‌های صادراتی ارائه شده به مقام‌های گمرکی طرف صادرکننده را به عنوان الزامی برای واردات مطالبه نخواهد کرد.^{۳۱}

ماده ۷-۸- مدیریت خطر

مقام‌های گمرکی طرف‌ها یک سامانه مدیریت خطر (ریسک) را از طریق ارزیابی نظام‌مند خطرات ایجاد خواهند کرد تا بازرسی بر کالاهای پُرخطر تمرکز یابد و اجرای عملیات گمرکی در مورد کالاهای کم‌خطر تسهیل شود.

ماده ۷-۹- همکاری گمرکی

- ۱- با هدف تسهیل کارکرد مؤثر این موافقت‌نامه، مقام‌های گمرکی مرکزی طرف‌ها همکاری با یکدیگر را در مورد موضوعات کلیدی گمرکی مؤثر بر مبادله کالا بین طرف‌ها تشویق خواهند کرد.
- ۲- هرگاه مقام‌های گمرکی مرکزی هر طرف براساس قوانین و مقررات خود ظن معقولی نسبت به فعالیتی غیرقانونی داشته باشند، مقام گمرکی مرکزی مزبور می‌تواند از مقام گمرکی مرکزی طرف دیگر اطلاعات خاصی را درخواست نماید که معمولاً درخصوص صادرات و یا واردات کالا گردآوری می‌شود.
- ۳- درخواست هر طرف به موجب بند (۲) این ماده، مکتوب خواهد بود و در آن منظور از درخواست اطلاعات مزبور و همچنین اطلاعات کافی برای شناسایی کالای مورد نظر ذکر خواهد شد.
- ۴- طرف درخواست‌شونده طبق بند (۲) این ماده، پاسخی کتبی حاوی اطلاعات درخواستی را ظرف ۲ ماه از تاریخ دریافت درخواست ارائه خواهد داد، به شرط آن‌که ارائه اطلاعات درخواستی مزبور مغایرتی با قوانین و مقررات آن طرف نداشته باشد. در صورت عدم امکان ارائه پاسخ کامل یا جزئی در مدت

تعیین شده، طرف درخواست‌شونده مدت مورد انتظار برای ارائه این اطلاعات را به طرف درخواست‌کننده اطلاع خواهد داد.

۵- مقام گمرکی مرکزی طرف درخواست‌شونده تلاش خواهد کرد تا هرگونه اطلاعات دیگر را به مقام گمرکی مرکزی طرف درخواست‌کننده ارائه نماید که وی را در تشخیص انطباق یا عدم انطباق واردات کالا از و یا صادرات کالا به طرف درخواست‌کننده با قوانین و مقررات این طرف یاری خواهد رساند.

۶- مقام‌های گمرکی مرکزی طرف‌ها برای ایجاد و حفظ مجاری ارتباطی برای همکاری گمرکی، از جمله تعیین مراکز تماسی که باعث تسهیل تبادل سریع و امن اطلاعات و بهبود هماهنگی در مسائل گمرکی خواهد شد، تلاش خواهند کرد.

ماده ۱۰-۷- تبادل اطلاعات

۱- طرف‌ها، به منظور تسهیل انجام عملیات گمرکی، تسریع ترخیص کالاها و جلوگیری از نقض قوانین و مقررات گمرکی، تا حد امکان، تبادل الکترونیکی اطلاعات را به صورت مستمر با پوشش تمامی کالاهای مورد مبادله بین طرف‌ها ایجاد و اجرا خواهند کرد (که از این پس تبادل الکترونیکی اطلاعات خوانده می‌شود). مشروط به این که اعمال کلیه اقدامات مربوط به امنیت اطلاعات تضمین گردد.

۲- کمیسیون اقتصادی اوراسیا از جانب اتحادیه اقتصادی اوراسیا، ایجاد و تسهیل عملیات تبادل الکترونیکی اطلاعات را هماهنگ خواهد کرد.

۳- از نظر این ماده، «اطلاعات» به معنی داده‌های مرتبط و معتبری است که از اظهارنامه‌های گمرکی و اسناد حمل به دست می‌آید.

۴- از نظربند (۱) این ماده، کمیسیون اقتصادی اوراسیا، مراجع مجاز کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران برای توسعه همکاری‌ها و ادامه مشورت‌ها برای توسعه تبادل الکترونیکی اطلاعات تلاش خواهند کرد.

۵- تمامی الزامات و مشخصات عملیات تبادل الکترونیکی اطلاعات و همچنین محتوای خاص اطلاعاتی که قرار است مبادله شود، در سند الحاقی (پروتکل) جداگانه‌ای بین مراجع مجاز کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ج.ا.ایران تعیین خواهد شد. این اطلاعات برای تعیین هویت کالاهای حمل‌شده و انجام نظارت‌های مؤثر گمرکی، کافی خواهد بود.

۶- هر اطلاعاتی که طبق مفاد این ماده مبادله شود، محرمانه تلقی خواهد شد و صرفاً برای اهداف گمرکی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۷- مقام‌های گمرکی ج.ا.ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در صورتی که این تبادل اطلاعات برخلاف امنیت ملی باشد، از تبادل اطلاعات خودداری خواهند کرد.

ماده ۱۱-۷- همکاری میان نهادهای مرزی

طرف‌ها تضمین خواهند کرد که تمامی مقام‌های و نهادهای مسئول واپایش‌ها و رویه‌های مرزی مرتبط با واردات، صادرات و گذر کالا با هدف تسهیل تجارت و کاهش رویه‌های مزاحم اداری با یکدیگر همکاری و فعالیت‌های خود را هماهنگ کنند.

ماده ۱۲-۷- انتشار

۱- طرف‌ها تا حد امکان مساعی خود را در انتشار قوانین و مقررات گمرکی عام‌الشمول خود به زبان انگلیسی به کار خواهند گرفت. در صورت درخواست، خلاصه آیین‌نامه‌ها و مقرراتی که بر تجارت تأثیر دارند، بدون خدشه به قوانین ملی طرف درخواست‌شونده به زبان انگلیسی ارائه خواهد شد.

۲- ظرف ۸ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، مراجع صلاحیت‌دار هر طرف یک یا چند مرکز پاسخگویی را برای ارائه پاسخ به پرسش‌های اشخاص ذینفع به موضوعات گمرکی تعیین یا حفظ خواهند کرد و اطلاعات مربوط به آن مراکز را در شبکه جهانی رایانه (اینترنت) منتشر خواهند نمود.

۳- مراجع صلاحیت‌دار هر طرف اطلاعات تماس مراکز پاسخگویی تعیین‌شده را برای یکدیگر ارسال خواهند کرد. مرکز پاسخگویی هر طرف، بنا به درخواست مراجع صلاحیت‌دار طرف دیگر، تا حد امکان، اطلاعات مربوط به قوانین و مقررات خود را درخصوص کارکرد این موافقت‌نامه در زمینه مسائل زیر به زبان انگلیسی ارائه خواهد داد:

الف) تدابیر غیرتعرفه‌ای موجود از جمله محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های وارداتی و صادراتی؛

ب) درخواست بازگرداندن یا معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی یا به تعویق انداختن حقوق گمرکی و سود بازرگانی کارمزدها و مالیات‌ها؛

پ) اجرای الزامات موانع فنی و بهداشتی و بهداشت گیاهی که بر ترخیص کالا از گمرکات اثر می‌گذارد؛

ت) الزامات برخورداری از سهمیه‌های تعرفه‌ای؛

ث) علامت کشور مبدأ، اگر برای واردات درخواست شده باشد؛ و

ج) سایر مواردی که طرف‌ها طبق قوانین و مقررات خود ممکن است تعیین کنند.

۴- هر طرف، تا حد امکان، قوانین و مقررات عام‌الشمول ناظر بر امور گمرکی را که برای تصویب پیشنهاد می‌کند قبلاً منتشر و پیش از تصویب قوانین و مقررات مزبور، امکان اظهارنظر را برای اشخاص ذی‌نفع ایجاد خواهد کرد.

ماده ۱۳-۷- استعلامات پیش از ورود کالا به گمرک

۱- مقام‌های گمرکی طرف‌ها به درخواست استعلام پیش از ورود هر متقاضی ثبت‌شده در طرف واردکننده درخصوص طبقه‌بندی تعرفه‌ای، مبدأ کالا و هر مورد اضافه دیگری که هر طرف مناسب بداند، به‌طور مکتوب پاسخ خواهند داد.

۲- هر طرف رویه‌های استعلام پیش از ورود را با الزامات زیر تصویب نموده یا ادامه خواهد داد:

- الف) تعیین این‌که متقاضی می‌تواند برای استعلام گمرکی پیش از ورود کالا درخواست کند؛
- ب) الزام متقاضی دریافت استعلام پیش از ورود به ارائه شرح دقیقی از کالاها و ارائه تمامی اطلاعات لازم برای رسیدگی به استعلام پیش از ورود؛
- پ) تعیین این‌که مقام گمرکی طرف مزبور ظرف ۳۰ روز از ارائه درخواست می‌تواند از متقاضی بخواهد که اطلاعات اضافی را ارائه نماید؛
- ت) تعیین این‌که هرگونه پاسخ استعلام پیش از ورود کالا بر مبنای حقایق و شرایط ارائه‌شده توسط متقاضی و سایر اطلاعات مرتبط در دسترس مقام گمرکی خواهد بود؛
- ث) تعیین این‌که پاسخ استعلام در اسرع وقت، یا در هر حال ظرف ۹۰ روز از تاریخ ارائه درخواست به‌جز بازه زمانی ارائه تمامی اطلاعات اضافی لازم درخواستی طبق جزء (پ) این بند، برای متقاضی ارسال خواهد شد.

۳- مقام گمرکی یک طرف، در صورت عدم دریافت اطلاعات اضافی درخواستی توسط آن طبق جزء (پ) بند (۲) این ماده در مدت زمان مقرر، می‌تواند درخواست پیش‌استعلام را رد کند.

۴- پاسخ استعلام برای حداقل یک سال پس از تاریخ صدور آن معتبر است، مگر این‌که قوانین، شرایط یا حقایق حمایت‌کننده از آن تغییر کرده باشد.

۵- مقام گمرکی هر طرف می‌تواند در موارد زیر پاسخ استعلام را اصلاح یا ملغی نماید:

- الف) در صورت تشخیص این‌که پاسخ استعلام بر اساس اطلاعات غلط یا غیردقیق بوده است؛
- ب) در صورت تغییر قوانین و مقررات گمرکی طبق این موافقت‌نامه؛

پ) در صورت تغییر حقایق اساسی یا شرایطی که پاسخ استعمال بر مبنای آن‌ها بوده است؛
۶- هر طرف ممکن است صدور پاسخ استعمال برای متقاضی را رد کند، مشروط بر این‌که مسئله مطروحه در درخواست:

الف) از قبل در پرونده متقاضی نزد یک نهاد دولتی، محکمه تجدیدنظر یا دادگاه مفتوح باشد؛ یا
ب) قبلاً در محکمه تجدیدنظر یا دادگاه در مورد آن تصمیم‌گیری شده باشد.

ماده ۱۴-۷- ارزش‌گذاری گمرکی

ارزش گمرکی کالاهای مورد مبادله میان طرف‌ها طبق قوانین و مقررات گمرکی طرف واردکننده که از جمله براساس مقررات مصرح در پیوست (۵) این موافقت‌نامه است، تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵-۷- طبقه‌بندی تعرفه‌ای

طرف‌ها در تجارت بین خود، نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) های مبتنی بر ویرایش جاری نظام هماهنگ را اعمال خواهند کرد.

ماده ۱۶-۷- گذر کالا

۱- هر طرف برای تسهیل عملیات گمرکی مربوط به کالاهای گذری از یک طرف به طرف ثالث و بالعکس تلاش خواهد کرد.

۲- طرف‌ها می‌توانند اسناد و ابزارهای تشخیص مورد استفاده طرف‌ها را که برای واپایش کالاها و کشتی‌ها و نیز سایر وسایل حمل‌ونقل در حال گذر لازم است، به صورت متقابل شناسایی کنند.

ماده ۱۷-۷- محموله‌های سریع

۱- مقام‌های گمرکی طرف‌ها ضمن اعمال نظارت گمرکی مقتضی، درخصوص تسریع ترخیص گمرکی محموله‌های سریع اقدام خواهند کرد.

۲- هر طرف رویه‌های راحت‌تری برای محموله‌های سریع اتخاذ یا حفظ خواهد کرد. این رویه‌ها:

الف) امکان تسلیم و بررسی اطلاعات لازم برای ترخیص محموله سریع را پیش از رسیدن محموله فراهم خواهد ساخت؛

ب) امکان ارائه اطلاعات دربرگیرنده تمامی کالاهای موجود در یک محموله سریع را به صورت یکجا مثلاً در یک اعلامیه بار، در صورت امکان، از طریق ابزارهای الکترونیکی فراهم خواهد ساخت؛

پ) در صورت امکان، ترخیص برخی از کالاها را با حداقل اسناد میسر خواهد ساخت؛

ت) در شرایط عادی، در کمترین زمان ممکن پس از ارائه تمامی اسناد گمرکی ضروری و به شرط رسیدن محموله، ترخیص محموله‌های سریع را میسر خواهد ساخت؛

ث) در مورد محموله‌هایی با هر وزن یا ارزش اعمال خواهد شد، با تصدیق این‌که یک طرف ممکن است براساس وزن یا ارزش کالا، رویه‌های ورود رسمی، از جمله اظهارنامه، اسناد پشتیبان و پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی، را به‌عنوان شرطی برای ترخیص لازم بداند.

ماده ۱۸-۷- کالاهای فسادپذیر

به منظور جلوگیری از خسارات قابل اجتناب یا خرابی کالاهای فسادپذیر و به شرط رعایت تمامی الزامات قانونی یک طرف، هر طرف زمینه ترخیص سریع کالاهای فسادپذیر را فراهم خواهد آورد.

ماده ۱۹-۷- پذیرش ورود موقت برای پردازش و خروج موقت برای پردازش

طبق استانداردهای بین‌المللی، مقام‌های گمرکی طرف‌ها اجرای عملیات و تشریفات گمرکی را برای پذیرش موقت کالا و کالاهایی که موقتاً برای «ورود موقت برای پردازش» یا «خروج موقت برای پردازش» وارد یا صادر می‌شوند، تسهیل خواهند کرد.

ماده ۲۰-۷- بازرسی پیش از حمل

۱- فعالیت‌های مربوط به بازرسی پیش از حمل تمامی فعالیت‌های است که مرتبط با تأیید کیفیت، کمیّت و قیمت، از جمله نرخ ارز و شرایط مالی کالاهای صادراتی به سرزمین یک طرف می‌شود.

۲- طرف‌ها به استفاده از بازرسی‌های پیش از حمل درخصوص طبقه‌بندی تعرفه‌ای و ارزش‌گذاری گمرکی نخواهند پرداخت.

۳- بدون خدشه به حقوق طرف‌ها در استفاده از سایر انواع بازرسی‌های پیش از حمل که مشمول بند (۲) این ماده نیستند، طرف‌ها تشویق می‌شوند که الزامات جدیدی را درخصوص بازرسی پیش از حمل ایجاد نکرده یا به کار نگیرند و تا حد ممکن الزامات موجود را در جهت تسهیل تجارت بین طرف‌ها از بین ببرند.

ماده ۲۱-۷- کارگزاران گمرکی

قوانین و مقررات گمرکی هر طرف به اظهارکنندگان کالا اجازه خواهد داد که بدون نیاز به استفاده اجباری از خدمات کارگزاران گمرکی اظهارنامه گمرکی خود را ارائه دهند.

ماده ۲۲-۷- خودکارسازی (اتوماسیون)

۱- مقام‌های گمرکی طرف‌ها تا حد امکان تضمین خواهند کرد که انجام عملیات گمرکی با استفاده از سامانه‌های اطلاعاتی و فناوری اطلاعات از جمله ابزارهای ارتباطی الکترونیکی میسر شود، مشروط بر آن‌که اعمال کلیه اقدامات مربوط به امنیت اطلاعات تضمین گردد.

۲- مقام‌های گمرکی مرکزی طرف‌ها تا حد امکان برای اظهارکنندگان، فرصت اظهار کالا به شکل الکترونیکی را فراهم خواهند آورد و سامانه‌های الکترونیکی را برای کاربران گمرکی قابل دسترسی خواهند ساخت.

ماده ۲۳-۷- محرمانگی

تمامی اطلاعاتی که طبق این فصل ارائه می‌شود، غیر از آمارها، طبق قوانین و مقررات طرف‌ها محرمانه نگه داشته خواهد شد. مقام‌های طرف‌ها آن اطلاعات را بدون اجازه کتبی فرد یا مقام طرف ارائه‌کننده اطلاعات مزبور افشا نخواهند کرد، مگر تا حدی که ممکن است در رسیدگی‌های قضایی لازم باشد.

ماده ۲۴-۷- تجدیدنظر و پژوهش خواهی

هر طرف امکان تجدیدنظر اداری در تصمیمات گمرکی مؤثر بر حقوق شخص ذی‌نفع و پژوهش‌خواهی قضایی علیه تصمیمات مذکور را طبق قوانین و مقررات طرف مزبور تضمین خواهد کرد.

ماده ۲۵-۷- مجازات‌ها

۱- هر طرف تدابیری را اتخاذ یا حفظ خواهد کرد که وضع مجازات‌های اداری برای نقض قوانین و مقررات گمرکی خود در حین واردات و صادرات، از جمله مفاد مربوط به طبقه‌بندی تعرفه‌ای، ارزش‌گذاری گمرکی، تعیین کشور مبدأ و برخورداری از رفتار تعرفه‌ای ترجیحی به‌موجب این موافقت‌نامه، را امکان‌پذیر سازد.

۲- هر طرف اطمینان حاصل خواهد کرد که مجازات‌های نقض قوانین، مقررات یا الزامات شکلی گمرکی فقط در مورد شخص (اشخاص) مسئول نقض به‌موجب قوانین آن طرف اعمال گردد.

۳- مجازات وضع‌شده به حقایق و شرایط هر مورد بستگی خواهد داشت و با درجه و شدت نقض متناسب خواهد بود.

۴- هر طرف اطمینان حاصل خواهد کرد که تدابیری را برای جلوگیری از موارد زیر اتخاذ خواهد کرد:

الف) تعارض منافع در ارزیابی و اخذ جریمه‌ها و حقوق و عوارض؛ و

ب) ایجاد مشوقی برای ارزیابی یا اخذ جریمه‌ای که با بند (۳) این ماده سازگار نیست.

۵- هر طرف تضمین خواهد کرد که وقتی مجازاتی به علت نقض قوانین، مقررات یا الزامات شکلی گمرکی وضع می‌شود، توضیحی مکتوب به شخصی (اشخاصی) که مجازات در مورد وی (ایشان) وضع می‌شود، ارائه گردد که در آن ماهیت نقض قانون، مقرر یا رویه مربوط که طبق آن میزان یا دامنه مجازات برای نقض مشخص شده است، توضیح داده شود.

۶- هرگاه شخصی داوطلبانه شرایط نقض یک قانون، مقرر یا الزام شکلی گمرکی را پیش از کشف نقض توسط اداره گمرک برای یک طرف افشا کند، آن طرف تشویق می‌شود که، در صورت اقتضا، این امر را به‌عنوان یک عامل تخفیف‌دهنده بالقوه در تعیین مجازات برای آن شخص در نظر گیرد.

ماده ۲۶-۷- دوره انتقالی خاص برای ج.ا.ایران

اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن به مدت ۱۲ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه، از طرح هر شکایتی به‌موجب ماده ۶-۷ این موافقت‌نامه خودداری خواهند کرد.

فصل ۸: حل و فصل اختلافات

ماده ۱-۸- اهداف

هدف این فصل، پیش‌بینی فرآیندی کارآمد و شفاف جهت حل و فصل اختلافات ناشی از این موافقت‌نامه برای دستیابی به راه‌حلی مرضی‌الطرفین در صورت امکان است.

ماده ۲-۸- تعاریف

از نظر این فصل:

الف) «خواهان» به معنی طرف اختلافی است که به موجب مواد ۵-۸، ۶-۸ و ۷-۸ این موافقت‌نامه، درخواستی را برای رسیدگی به اختلاف ثبت نموده است؛

ب) «طرف‌های اختلاف» به معنی طرف مدعی (خواهان) و طرف مدعی علیه (خوانده) است. کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌توانند به صورت مشترک یا منفرد به عنوان طرف اختلاف اقدام کنند. در حالت دوم، اگر اقدام مورد نظر توسط اتحادیه اوراسیا اتخاذ شود، اتحادیه یک طرف اختلاف خواهد بود و اگر اقدام مورد نظر توسط کشور عضو اتحادیه اوراسیا اتخاذ شود، کشور مزبور یک طرف اختلاف خواهد بود.

پ) «اطلاعیه» به معنی سندی رسمی است که حاوی اطلاعات مربوط به وقایع و رویه‌های جاری است و در موارد پیش‌بینی شده در این فصل، توسط طرف‌ها ارسال خواهد شد.

ت) «خوانده» به معنی طرف اختلافی است که به موجب مواد ۵-۸، ۶-۸ و ۷-۸ این موافقت‌نامه، درخواستی را برای رسیدگی به اختلاف دریافت نموده است.

ماده ۳-۸- حیطه شمول و پوشش

جز در مواردی که در این موافقت‌نامه صریحاً به نحو دیگری مقرر شده است، مفاد این فصل در خصوص حل و فصل اختلافات ناشی از تفسیر و یا اجرای این موافقت‌نامه اعمال خواهد شد.

ماده ۴-۸- مساعی جمیله، سازش یا میانجیگری

۱- طرف‌های اختلاف می‌توانند در هر زمانی با مساعی جمیله، سازش یا میانجیگری توافق کنند. رویه‌های مساعی جمیله، سازش یا میانجیگری ممکن است با درخواست هر یک از طرف‌های اختلاف در هر زمانی آغاز شود و در هر زمانی خاتمه یابد.

۲- اگر طرف‌های اختلاف موافقت کنند، مساعی جمیله، سازش یا میانجیگری می‌تواند هم‌زمان با جریان رسیدگی‌های هیئت داورى پیش‌بینی شده در این فصل ادامه یابد.

۳- جریان رسیدگی‌های همراه با مساعی جمیله، سازش و میانجیگری و به‌ویژه مواضع طرف‌های اختلاف در آن، محرمانه و بدون خدشه به حقوق هر طرف اختلاف در مورد هر جریان رسیدگی دیگری خواهد بود.

- ۱- هر طرف می‌تواند از طرف دیگر درخصوص هر مسئله ناشی از این موافقت‌نامه طبق الزامات ماده ۳-۸ این موافقت‌نامه درخواست مشورت نماید. طرف‌ها برای رسیدن به راه‌حلی مرضی‌الطرفین از طریق مشورت درخصوص هر موضوعی طبق این فصل از هیچ کوششی دریغ نخواهند کرد.
- ۲- درخواست مشورت از طریق نقطه تماس تعیین‌شده به‌موجب این موافقت‌نامه و نیز به کارگروه مشترک به‌صورت مکتوب ارسال خواهد شد. طرف درخواست‌کننده، درخواست را از طریق نقاط تماس تعیین‌شده به طرف‌های دیگر ارسال خواهد کرد. درخواست حاوی دلایل آن درخواست، از جمله معرفی هرگونه اقدام یا موضوع مطرح و اشاره به مبانی حقوقی درخواست (مقررات مرتبط در این موافقت‌نامه)، خواهد بود.
- ۳- به محض دریافت درخواست برای مشورت، طرف خواننده:
 - الف) ظرف ۱۰ روز پس از تاریخ دریافت از طریق نقطه تماس خود به‌صورت مکتوب به درخواست پاسخ خواهد داد؛ و
 - ب) ظرف ۳۰ روز پس از تاریخ دریافت درخواست، یا ۱۰ روز در موارد اضطراری، از جمله مواردی که به کالاهای فاسدشدنی مربوط می‌شود، به منظور دستیابی به یک راه‌حل سریع و مرضی‌الطرفین با حسن‌نیت مشورت را آغاز خواهد کرد.
- ۴- بازه‌های زمانی مشخص‌شده در بند (۳) این ماده با توافق متقابل طرف‌های اختلاف قابل‌تغییر خواهد بود.
- ۵- مشورت‌ها محرمانه و بدون خدشه به حقوق هریک از طرف‌های اختلاف در مورد هر جریان رسیدگی خواهد بود.
- ۶- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند، مشورت در سرزمین طرف خواننده انجام خواهد گرفت. با توافق متقابل طرف‌های اختلاف، مشورت می‌تواند به‌طور کلی یا جزئی به‌صورت ارتباط از راه دور، از جمله از طریق دورسخنی (ویدئو کنفرانس) برگزار شود.

ماده ۶-۸- تشکیل هیئت داوری

- ۱- طرف خواهان در موارد زیر می‌تواند تشکیل هیئت داوری را درخواست نماید:
 - الف) چنانچه طرف خواننده بازه‌های زمانی مذکور در ماده ۵-۸ این موافقت‌نامه را رعایت نکند؛ یا
 - ب) چنانچه طرف‌های اختلاف ظرف ۶۰ روز از تاریخ دریافت درخواست مشورت، یا ظرف ۲۰ روز در موارد اضطراری از جمله در مورد کالاهای فاسدشدنی، از طریق مشورت موفق به حل اختلاف نشوند.

۲- درخواست مکتوب تشکیل هیئت داوری از جانب طرف خواهان از طریق مرکز تماس تعیین شده طبق این موافقت‌نامه به خواننده و نیز به کارگروه مشترک تسلیم خواهد شد. اطلاعیه درخواست تشکیل هیئت داوری به صورت مکتوب توسط طرف خواهان به طرف‌های دیگر از طریق مراکز تماس تعیین شده ارسال خواهد شد. در درخواست اشاره خواهد شد که آیا مشورت انجام شده است یا خیر؛ همچنین لازم است اقدامات خاص مورد بحث مشخص شود و خلاصه‌ای از مبانی حقوقی شکایت که جهت بیان روشن مسئله کافی باشد، ارائه گردد.

۳- الزامات و رویه‌های مشخص شده در این ماده می‌تواند با توافق متقابل طرف‌های اختلاف تغییر یابد.

ماده ۷-۸- تعیین داورها

- ۱- هیئت داوری سه عضو خواهد داشت.
- ۲- ظرف ۳۰ روز پس از دریافت درخواست تشکیل هیئت داوری توسط خواننده، هر طرف اختلاف یک داور را تعیین خواهد کرد و این انتصاب را به صورت مکتوب از طریق نقاط تماس تعیین شده به طرف دیگر اختلاف اطلاع خواهد داد.
- ۳- داوران منصوب، ظرف ۱۵ روز از تاریخ تعیین داور دوم، داور سوم- رئیس هیئت داوری - را انتخاب خواهند کرد که نباید هیچ یک از شرایط زیر را داشته باشد:
 - الف) داشتن تابعیت ج.ا.ایران و هریک از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا؛ یا
 - ب) داشتن محل اقامت معمول در سرزمین هریک از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا یا ج.ا.ایران؛ یا
 - پ) داشتن تابعیت کشوری که فاقد روابط سیاسی (دیپلماتیک) با ج.ا.ایران یا هریک از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا باشد.
- ۴- چنانچه داور سوم در بازه زمانی مذکور در بند (۳) این ماده تعیین نشود، طرف‌های اختلاف با توافق متقابل ظرف ۳۰ روز داور سوم را به عنوان رئیس هیئت داوری منصوب خواهند کرد.
- ۵- چنانچه انتصاب‌های لازم در بازه‌های زمانی مصرح در بندهای (۲) و (۴) این ماده صورت نگیرد، هریک از طرف‌های اختلاف می‌تواند از رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری به عنوان مقام ناصب دعوت به عمل آورد، مگر این که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند. چنانچه رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری تابعیت ج.ا.ایران یا یکی از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا را داشته باشد، از نایب‌رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری یا مقام بعد از وی از نظر ارشدیت که چنان تابعیتی نداشته باشد، برای انجام انتصاب‌های لازم دعوت به عمل خواهد آمد.
- ۶- تمامی داورها باید:

الف) از تخصص و یا تجربه در حقوق، تجارت بین‌الملل، سایر موضوعات مشمول این موافقت‌نامه یا حل اختلاف‌های ناشی از موافقت‌نامه‌های تجاری بین‌المللی برخوردار باشند؛
ب) صرفاً بر مبنای واقع‌بینی، بی‌طرفی، قابل‌اعتماد بودن و قضاوت صحیح انتخاب شوند؛
پ) مستقل باشند و وابسته به یا تحت امر هیچ طرف نباشند؛
ت) هرگونه تعارض منافع مستقیم یا غیرمستقیم مربوط به موضوع تحت بررسی را برای طرف‌های اختلاف آشکار سازند.

۷- اشخاصی که قبلاً با هر سمتی در اختلاف درگیر بوده‌اند، نمی‌توانند به‌عنوان داور در مورد اختلاف عمل کنند.

۸- چنانچه داوری که به‌موجب این ماده انتخاب شده است، استعفا دهد یا قادر به انجام فعالیت نباشد، داور جانشین ظرف ۱۵ روز طبق رویه مشروح برای انتصاب داور اولیه انتخاب خواهد شد و داور جانشین، تمامی اختیارات و وظایف داور اولیه را خواهد داشت. هر بازه زمانی قابل‌اجرا در رسیدگی‌ها از تاریخ استعفا یا معذوریت داور تا تاریخ انتصاب جانشین برای وی به حالت تعلیق درخواهد آمد.

۹- تاریخ تشکیل هیئت داوری، تاریخ انتصاب رئیس هیئت داوری خواهد بود.

۱۰- الزامات و رویه‌های مشخص‌شده در این ماده می‌تواند با توافق متقابل طرف‌های اختلاف تغییر یابد.

ماده ۸-۸- وظایف هیئت داوری

۱- وظایف هیئت داوری ارزیابی عینی اختلاف ارجاع‌شده به آن، از جمله ارزیابی عینی حقایق موضوع و قابلیت شمول و تطابق با این موافقت‌نامه، و دستیابی به تصمیمات و احکام ضروری برای حل اختلاف ارجاعی به نحوی که مقتضی تشخیص دهد، و نیز در صورت درخواست هر طرف اختلاف، تعیین تطابق هر اقدام اجرایی و یا تعلیق منافع مربوط با گزارش نهایی آن می‌باشد.

۲- تصمیمات و احکام هیئت داوری، حقوق و تعهدات طرف‌ها را که در این موافقت‌نامه پیش‌بینی شده است، اضافه یا کم نمی‌کند.

ماده ۹-۸- آیین رسیدگی های هیئت داوری

۱- آیین رسیدگی های هیئت داوری طبق مقررات این فصل خواهد بود.

۲- با رعایت بند (۱) این ماده، هیئت داوری آیین رسیدگی های خود را درخصوص حقوق طرف‌های اختلاف برای استماع و مذاکرات خود در مشورت با طرف‌های اختلاف تعیین خواهد کرد. طرف‌های اختلاف در مشورت با هیئت داوری ممکن است موافقت کنند که رویه‌ها و قواعد اضافی غیرمغایر با مفاد این ماده را به‌کار گیرند.

۳- هیئت داورى پس از مشورت با طرف‌های اختلاف، در سریع‌ترین زمان ممکن، حداکثر ظرف ۱۰ روز بعد از تشکیل آن، جدول زمان‌بندی کار هیئت را تنظیم خواهد کرد. این جدول زمانی شامل بازه‌های زمانی دقیق برای تسلیم اظهارات مکتوب طرف‌های اختلاف خواهد بود. تغییر این جدول زمان‌بندی با توافق متقابل طرف‌های اختلاف با مشورت هیئت داورى امکان‌پذیر است.

۴- هیئت داورى در صورت درخواست یکی از طرف‌های اختلاف یا به ابتکار خود، در صورت صلاح‌دید، می‌تواند از هر فرد یا نهادی که مناسب تشخیص دهد، درخواست اطلاعات و یا مشاوره فنی نماید. با این حال، پیش از این‌که هیئت داورى چنین اطلاعات و یا مشاوره‌ای را مطالبه کند، طرف‌های اختلاف را از این امر مطلع خواهد کرد. اطلاعات و یا مشاوره فنی که بدین نحو حاصل شود، جهت اظهارنظر به طرف‌های اختلاف ارائه خواهد شد. هرگاه هیئت داورى در تهیه گزارش خود اطلاعات و یا مشاوره‌های فنی مزبور را لحاظ نماید، نظرات طرف‌های اختلاف درخصوص اطلاعات و یا مشاوره‌های فنی مزبور را نیز مد نظر قرار خواهد داد.

۵- هیئت داورى تمامی تصمیم‌های شکلی، آراء و احکام خود را با اجماع اتخاذ خواهد کرد، چنانچه هیئت داورى قادر به حصول اجماع نباشد، تصمیم‌های شکلی، آراء و احکام مزبور با رأی اکثریت اتخاذ خواهد شد. هیئت داورى افشا نخواهد کرد که نظر کدام‌یک از داورها به نظر اکثریت یا اقلیت مربوط است.

۶- جلسات هیئت داورى به صورت غیرعلنی برگزار خواهد شد. طرف‌های اختلاف فقط در صورت دعوت هیئت داورى از ایشان در جلسه حضور خواهند یافت.

۷- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کرده باشند، حضور در جلسات استماع هیئت داورى آزاد نخواهد بود.

۸- به طرف‌های اختلاف فرصت داده خواهد شد که در جریان اظهارات، بیانیه‌ها یا دفاعیه‌ها در فرآیند رسیدگی حضور یابند. هرگونه اطلاعات ارائه‌شده یا اظهارات کتبی عرضه‌شده توسط یک طرف اختلاف به هیئت داورى، از جمله هرگونه اظهارنظری درخصوص بخش توصیفی گزارش اولیه و پاسخ به سؤالات مطروحه توسط هیئت داورى، در دسترس طرف دیگر اختلاف قرار خواهد گرفت.

۹- مذاکرات هیئت داورى و مدارک ارائه‌شده به آن محرمانه نگه داشته خواهد شد.

۱۰- هیچ‌یک از مفاد این فصل مانع طرف‌های اختلاف از افشای مواضع خود برای عموم نخواهد شد. هر طرف اختلاف با اطلاعات ارائه‌شده به هیئت داورى توسط طرف دیگر که آن اطلاعات را محرمانه دانسته است، به‌عنوان اطلاعات محرمانه رفتار خواهد کرد. هر طرف اختلاف همچنین در صورت درخواست یک طرف، خلاصه‌ای غیرمحرمانه از اطلاعات موجود در اظهارات مکتوب خود را که بتواند برای عموم افشا شود، ارائه خواهد داد.

۱۱- محل برگزاری جلسات استماع با توافق متقابل طرف‌های اختلاف تعیین خواهد شد. چنانچه توافقی حاصل نشود، محل برگزاری به‌نوبت در پایتخت‌های طرف‌های اختلاف برگزار خواهد شد و اولین جلسه استماع در پایتخت کشور خوانده خواهد بود.

ماده ۱۰-۸- حدود صلاحیت هیئت داورى

جز در صورتی که طرف‌های اختلاف تا ۲۰ روز پس از دریافت درخواست تشکیل هیئت داورى به ترتیب دیگری توافق کرده باشند، حدود صلاحیت هیئت داورى عبارت خواهد بود از: «بررسی مسئله ارجاعی در درخواست تشکیل هیئت داورى براساس ماده ۶-۸ این موافقت‌نامه، در پرتو مفاد مربوط این موافقت‌نامه، و اتخاذ تصمیم‌ها و احکام حکمی و موضوعی همراه با دلایل آن‌ها برای حل اختلاف مربوط».

ماده ۱۱-۸- خاتمه یا تعلیق فرآیند رسیدگی

۱- فعالیت هیئت داورى به درخواست مشترک طرف‌های اختلاف خاتمه خواهد یافت. در این صورت، طرف‌های اختلاف به‌طور مشترک رئیس هیئت داورى و کارگروه مشترک را مطلع خواهند کرد.

۲- هیئت داورى، در صورت درخواست مشترک طرف‌های اختلاف، فعالیت خود را در هر زمانی که از ۱۲ ماه متوالی از تاریخ دریافت درخواست مشترک مزبور تجاوز نکند، به حالت تعلیق درخواهد آورد. در این صورت، طرف‌های اختلاف به‌طور مشترک رئیس هیئت داورى را آگاه خواهند کرد. در طول این دوره، هریک از طرف‌های اختلاف می‌تواند با اطلاع‌رسانی به رئیس هیئت داورى و طرف دیگر اختلاف، به هیئت داورى اجازه‌ازسرگیری فعالیت خود را بدهد. در این صورت، تمامی بازه‌های زمانی مربوط که در این فصل ذکر شده است، به اندازه‌زمانی که فعالیت هیئت تعلیق شده است، تمدید خواهد شد. اگر فعالیت هیئت داورى برای مدتی بیش از ۱۲ ماه متوالی معلق شده باشد، فعالیت هیئت داورى خاتمه خواهد یافت.

۳- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند، اجازه‌تشکیل هیئت داورى جدید با طرف‌های اولیه اختلاف برای همان موضوع ارجاعی در درخواست تشکیل هیئت داورى اولیه منقضی خواهد شد.

ماده ۱۲-۸- گزارش‌های هیئت داورى

- ۱- گزارش‌های هیئت داوری بدون حضور طرف‌های اختلاف و بر مبنای مقررات مرتبط در این موافقت‌نامه، اظهارات و استدلال‌های طرف‌های اختلاف، و اطلاعات و یا مشاوره‌های فنی ارائه‌شده به آن طبق بند (۴) ماده ۸-۹ این موافقت‌نامه تهیه خواهد شد.
- ۲- هیئت داوری گزارش اولیه خود را ظرف ۹۰ روز، یا در موارد اضطراری از جمله در ارتباط با کالاهای فاسدشدنی ظرف ۶۰ روز، از تاریخ تشکیل هیئت منتشر خواهد کرد. گزارش اولیه، از جمله، شامل قسمت‌های توصیفی و یافته‌ها و نتایج هیئت داوری خواهد بود.
- ۳- در شرایط استثنائی، چنانچه هیئت داوری چنین تلقی کند که قادر به انتشار گزارش اولیه خود در بازه زمانی مندرج در بند (۲) این ماده نیست، دلایل تأخیر را به همراه تخمین بازه زمانی انتشار گزارش اولیه خود به صورت مکتوب به طرف‌های اختلاف اعلام خواهد کرد. هر تأخیری از یک دوره سی‌روزه دیگر تجاوز نخواهد کرد، مگر این‌که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند.
- ۴- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند، هر طرف اختلاف می‌تواند نظرات مکتوب خود را درخصوص گزارش اولیه ظرف ۱۵ روز از تاریخ دریافت گزارش اولیه به هیئت داوری ارسال کند.
- ۵- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند، هیئت داوری بعد از ملاحظه هر اظهارنظر مکتوب طرف‌های اختلاف و انجام هر بررسی دیگری که لازم بداند، گزارش نهایی خود را ظرف ۳۰ روز از زمان انتشار گزارش اولیه، به طرف‌های اختلاف ارائه خواهد داد.
- ۶- چنانچه هیئت داوری در گزارش نهایی خود دریابد که اقدام یک طرف اختلاف، ناقض این موافقت‌نامه است، در احکام خود، توصیه‌ای را برای رفع این نقض در نظر خواهد گرفت.
- ۷- طرف‌های اختلاف، جز در صورت مخالفت هریک از آنها، گزارش نهایی هیئت داوری را به شرط حفاظت از اطلاعات محرمانه به‌عنوان سند عمومی ظرف ۱۵ روز از تاریخ صدور آن منتشر خواهند کرد. در این صورت، گزارش نهایی همچنان برای تمامی طرف‌های این موافقت‌نامه ارسال خواهد شد.
- ۸- طرف‌های اختلاف در خصوص یک اختلاف خاص رأی نهایی هیئت داوری را بدون قید و شرط درخصوص یک اختلاف خاص خواهند پذیرفت. این رأی هیچ حقوق یا تعهداتی برای اشخاص حقیقی یا حقوقی ایجاد نخواهد کرد.

ماده ۱۳-۸- اجرا

- ۱- طرف‌های اختلاف بلافاصله احکام هیئت داوری را رعایت خواهند کرد. اگر رعایت فوری عملی نباشد، طرف‌های اختلاف احکام مزبور را ظرف بازه زمانی متعارفی اجرا خواهند کرد. این بازه زمانی متعارف به‌طور متقابل توسط طرف‌های اختلاف تعیین خواهد شد. چنانچه طرف‌های اختلاف ظرف ۴۵

روز از تاریخ صدور گزارش نهایی هیئت داور، درخصوص بازه زمانی متعارف به توافق نرسند، هریک از طرف‌های اختلاف می‌تواند این موضوع را به هیئت داور اولیه ارجاع دهد و این هیئت بازه زمانی متعارف را پس از مشورت با طرف‌های اختلاف تعیین خواهد کرد.

۲- چنانچه بین طرف‌های اختلاف در این مورد اختلاف وجود داشته باشد که آیا یکی از طرف‌های اختلاف عدم تطابق مذکور در گزارش هیئت داور را ظرف بازه زمانی متعارف تعیین شده طبق این ماده برطرف کرده است یا خیر، طرف اختلاف دیگر می‌تواند موضوع را به هیئت داور اولیه ارجاع دهد.

۳- هیئت داور ظرف ۶۰ روز از تاریخ ارجاع مسئله موضوع بند (۱) یا (۲) این ماده برای بررسی، گزارش خود را منتشر خواهد کرد. این گزارش شامل تصمیم هیئت داور و دلایل آن خواهد بود. چنانچه هیئت داور دریابد که ظرف بازه زمانی مزبور قادر به صدور گزارش خود نیست، به طرف‌های اختلاف به صورت مکتوب در مورد دلایل تأخیر و تخمین بازه زمانی صدور گزارش خود اطلاع خواهد داد. هیچ تأخیری از یک دوره ۳۰ روزه دیگر تجاوز نخواهد کرد، مگر این که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق نمایند.

۴- طرف‌های اختلاف می‌توانند در هر زمانی همچنان به دنبال راه حلی مرضی‌الطرفین جهت اجرای گزارش نهایی هیئت داور باشند.

ماده ۱۴-۸- جبران و تعلیق امتیازات

۱- چنانچه یک طرف اختلاف احکام هیئت داور را ظرف بازه زمانی متعارف تعیین شده طبق ماده ۱۳-۸ این موافقت‌نامه اجرا نکند، یا به طرف دیگر اختلاف اطلاع دهد که قصد اجرای آن را ندارد و یا این که هیئت داور اولیه دریابد که یک طرف اختلاف احکام هیئت داور براساس ماده ۱۳-۸ این موافقت‌نامه را اجرا نکرده است، طرف اختلاف مزبور، در صورت درخواست طرف اختلاف دیگر، وارد مشورت برای دستیابی به توافق در مورد جبران مرضی‌الطرفین خواهد شد. اگر ظرف ۲۰ روز از زمان دریافت درخواست، چنین توافقی حاصل نشود، طرف دیگر اختلاف مجاز خواهد بود که اجرای امتیازات اعطایی به موجب این موافقت‌نامه درخصوص خواننده را تنها به اندازه امتیازات متأثر از اقدامی که به تشخیص هیئت داور مغایر با این موافقت‌نامه بوده است، تعلیق نماید.

۲- در بررسی این که کدام امتیازات به حال تعلیق درآید، یک طرف اختلاف ابتدا تعلیق امتیازات را در همان بخش یا بخش‌هایی در نظر خواهد گرفت که به تشخیص هیئت داور از اقدام مغایر با این موافقت‌نامه متأثر شده است. چنانچه طرف اختلاف مزبور دریابد که تعلیق امتیازات در همان بخش یا بخش‌ها عملی یا مؤثر نیست، می‌تواند امتیازات را در سایر بخش‌ها تعلیق نماید.

۳- یک طرف اختلاف حداقل ۳۰ روز پیش از تاریخ اجرای تعلیق، طرف دیگر اختلاف را از امتیازاتی که قصد تعلیق آن‌ها را دارد، مبانی چنین تعلیقی و تاریخ آغاز آن تعلیق مطلع خواهد کرد. ظرف ۱۵ روز

از تاریخ دریافت این اطلاعیه، طرف دیگر اختلاف می‌تواند از هیئت داورى اولیه درخواست نماید که درخصوص برابری امتیازات تعلیقی با امتیازات متأثر از اقدام مغایر با این موافقت‌نامه و تطابق تعلیق پیشنهادی با مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده اعلام نظر کند. احکام هیئت داورى ظرف ۴۵ روز از تاریخ دریافت چنین درخواستی صادر خواهد شد و برای طرف‌های اختلاف قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود. امتیازات تا زمانی که هیئت داورى احکام خود را صادر نکرده است، تعلیق نخواهد شد.

۴- جبران و یا تعلیق امتیازات جنبه موقتی خواهد داشت و بر رفع کامل عدم تطابق مشخص شده در گزارش نهایی هیئت داورى ترجیح نخواهد داشت. جبران و یا تعلیق امتیازات فقط تا زمانی توسط یک طرف اختلاف اعمال خواهد شد که از اقدامی که در تعارض با این موافقت‌نامه بوده است، صرف نظر یا اقدام مزبور اصلاح گردد، به نحوی که در تطابق با این موافقت‌نامه قرار گیرد، یا تا زمانی که طرف‌های اختلاف، اختلاف را به نحو دیگری حل کنند.

۵- بنا به درخواست یک طرف اختلاف، هیئت داورى اولیه درخصوص مطابقت هر اقدام اجرایی اتخاذ شده بعد از تعلیق امتیازات با گزارش نهایی و سپس در این مورد حکم خواهد داد که آیا تعلیق امتیازات باید لغو یا اصلاح شود یا خیر. احکام هیئت داورى ظرف ۳۰ روز از تاریخ دریافت چنین درخواستی صادر خواهد شد.

ماده ۱۵-۸- هزینه‌ها

- ۱- جز در مواردی که طرف‌های اختلاف به نحو دیگری توافق کنند:
 - الف) هر طرف اختلاف هزینه‌های مربوط به داور منصوب خود، مخارج خود و هزینه‌های قانونی خود را تقبل خواهد کرد؛ و
 - ب) هزینه‌های رئیس هیئت داورى و سایر هزینه‌های رسیدگی آن هیئت به‌طور مساوی بر عهده طرف‌های اختلاف خواهد بود.
- ۲- در صورت درخواست یک طرف اختلاف، هیئت داورى می‌تواند درخصوص هزینه‌های موضوع جزء (ب) بند (۱) این ماده، با در نظر گرفتن شرایط خاص دعوی، تصمیم‌گیری کند.

ماده ۱۶-۸- زبان

- ۱- تمام رسیدگی‌ها و اسناد مربوط به این فصل به زبان انگلیسی خواهد بود.

۲- هر سندی که برای استفاده در رسیدگی ها براساس این فصل ارائه شود، به زبان انگلیسی خواهد بود. اگر اصل هر سندی به زبان انگلیسی نباشد، طرف اختلاف ارائه‌دهنده آن، یک نسخه ترجمه انگلیسی سند مزبور را ارائه خواهد داد.

ماده ۱۷-۸- مهلت‌ها

هر مهلت ذکرشده در این فصل می‌تواند با توافق متقابل طرف‌های اختلاف تغییر یابد.

فصل ۹: تدارکات دولتی

ماده ۱-۹- همکاری

۱- طرف‌ها اهمیت همکاری در زمینه تدارکات دولتی را تأیید و به منظور شفافیت بیشتر در زمینه تدارکات دولتی همکاری می‌کنند.

۲- طرف‌ها به‌ویژه در زمینه‌های زیر همکاری خواهند کرد:

الف) تبادل تجربیات و اطلاعات، مانند قوانین و مقررات، رویه‌ها و آمار؛

ب) توسعه اشکال الکترونیکی تدارکات دولتی؛

پ) تقویت تعامل مراجع صلاحیت‌دار در مورد موضوعات مربوط به تدارکات دولتی؛

ت) توسعه فضای امن مطمئن در تدارکات الکترونیکی شامل تسهیل جریان اسناد الکترونیکی در تدارکات دولتی؛

ث) ایجاد محیط مساعد و عادلانه برای دسترسی به اطلاعات مربوط به تدارکات دولتی سایر طرف‌ها؛
ج) سایر زمینه‌های مورد علاقه طرف‌ها.

ماده ۲-۹- اطلاعات مربوط به نظام تدارکات

۱- طرف‌ها قوانین و مقررات مربوط خود و اطلاعات مربوط به تدارکات دولتی را در منابع ذکرشده در پیوست ۶ این موافقت‌نامه منتشر خواهند کرد. به منظور ایجاد شفافیت بیشتر، طرف‌ها دسترسی عمومی به این منابع اطلاعاتی را تضمین خواهند کرد.

۲- طرف‌ها اطلاعات موجود در مورد تدارکات دولتی (اطلاعیه در مورد مناقصه تدارکات، اسناد تدارکات، تغییرات در این اطلاعیه‌ها و اسناد، توضیحات اسناد تدارکات، اسناد الحاقی (پروتکل‌های) تنظیم‌شده در فرآیند تدارکات، اطلاعات مربوط به نتایج تدارکات) را به‌صورت الکترونیکی و به زبان رسمی طرف‌ها منتشر خواهند کرد.

- ۳- طرف‌ها هرگونه تغییر مهم در قوانین و مقررات مربوط و یا رویه‌های تدارکات دولتی را در منابع ذکرشده در پیوست ۶ این موافقت‌نامه منتشر خواهند کرد یا در اسرع وقت از طرق دیگر چنین تغییراتی را به یکدیگر اطلاع خواهند داد.
- ۴- هر طرف تلاش خواهد کرد تا محتوای اطلاعات منتشرشده الکترونیکی در مورد تدارکات دولتی را گسترش دهد.

ماده ۳-۹- مشورت

- ۱- مفاد این فصل مشمول اختلافات طبق فصل ۸ این موافقت‌نامه نخواهد بود.
- ۲- در صورت درخواست یک طرف، طرف دیگر در یک دوره زمانی متعارف توضیحاتی را در مورد مسائل مربوط به تدارکات دولتی ارائه خواهد کرد.
- ۳- درخصوص کلیه موضوعات مربوط به اجرای این فصل در روابط میان طرف‌ها، از جمله در صورت بروز هرگونه اختلاف نظر در مورد تفسیر و اجرای آن، در صورت درخواست هر طرف، مشورت انجام خواهد شد.
- ۴- درخواست چنین مشورت‌هایی به نقطه تماس طرف دیگر که طبق ماده ۴-۹ این موافقت‌نامه ایجاد شده است، ارائه خواهد شد. طرف‌ها ظرف ۶۰ روز از تاریخ دریافت درخواست، مشورت خواهند کرد، مگر این‌که طرف‌ها به نحو دیگری توافق کنند.
- ۵- مشورت‌ها می‌تواند در قالب یک جلسه یا سایر روش‌های مورد توافق طرف‌ها انجام شود.

ماده ۴-۹- نقاط تماس

- ۱- هر طرف یک نقطه تماس را برای نظارت بر اجرای این فصل تعیین خواهد کرد. نقطه نقاط تماس برای تسهیل اجرای این فصل با یکدیگر همکاری خواهند کرد.
- ۲- طرف‌ها نام و مشخصات تماس نقاط تماس خود را به یکدیگر ارائه خواهند کرد.
- ۳- طرف‌ها هرگونه تغییر در نقاط تماس خود را فوری به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

فصل ۱۰: همکاری‌های بخشی

ماده ۱-۱۰- اهداف

اهداف این فصل عبارت‌اند از:

الف) تقویت همکاری بین طرف‌ها و بین فعالان اقتصادی طرف‌ها در حوزه‌های مورد علاقه متقابل که می‌تواند از جمله شامل حوزه‌های حمل‌ونقل، پژوهش، نوآوری، بنگاه‌های خرد، کوچک و متوسط، انرژی، آموزش، خدمات درمانی، محیط زیست، ارتباطات راه دور، ساخت‌وساز، صنایع خودروسازی، و فعالیت‌های مناطق ویژه اقتصادی باشد؛

ب) ایجاد زنجیره‌های ارزش افزوده جدید؛

پ) تسهیل اجرای طرح‌های مشترک؛

ت) کمک به افزایش مبادلات تجاری؛

ث) توسعه ظرفیت گذر (ترانزیت).

ماده ۲-۱۰- اصول و روش‌های همکاری بخشی

۱- همکاری در چارچوب این فصل با تکیه بر:

الف) منافع متقابل؛

ب) احترام به منافع ملی طرف‌ها و قوانین و مقررات آن‌ها؛

پ) رقابت منصفانه؛

ت) شفافیت

و با عنایت به اولویت‌های ملی طرف‌ها و منابع موجود و بدون خدشه به طرح‌های همکاری دوجانبه موجود یا برنامه‌ریزی شده بین ج.ا.ایران و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا انجام خواهد گرفت.

۲- روش‌های همکاری طبق این فصل می‌تواند انجام موارد زیر را به‌طور ابتکاری و با خواست طرف‌ها دربرگیرد:

الف) ارتقای همکاری در حوزه حمل‌ونقل، از جمله توسعه مشترک زیرساخت‌های حمل‌ونقل و پشتیبانی و دالان‌های (کریدورهای) حمل‌ونقل؛

ب) توسعه حمل‌ونقل چندوجهی (مرکب)؛

پ) طرح‌های مشترک در حوزه تحقیق، توسعه و نوآوری؛

ت) برقراری پیوندهای همکاری بین بنگاه‌های طرف‌ها؛

ث) اجرای طرح‌های مشترک در حوزه اکتشاف، تولید و حمل‌ونقل نفت و گاز، پالایش، پتروشیمی و سایر بخش‌های مجموعه سوخت و انرژی با استفاده از فناوری‌های نوین؛

ج) تسهیل تبادل فناوری‌ها و نوآوری‌ها در حوزه انرژی؛

چ) ارتقای همکاری در حوزه بهره‌وری انرژی، صرفه‌جویی انرژی و منابع انرژی تجدیدپذیر؛

ح) تسهیل همکاری در حوزه آموزش؛

خ) ارتقای همکاری در حوزه پزشکی و فناوری‌های پزشکی به منظور توسعه خدمات درمانی نوآورانه، رقابتی و کارآمد؛

د) ارتقای همکاری در حوزه رشد سبز؛

ذ) توسعه و نوسازی ارتباطات راه دور.

ماده ۳-۱۰- اشکال همکاری

طرف‌ها در مورد تقویت همکاری به اشکال زیر توافق دارند:

الف) تبادل اطلاعات و مشورت و همچنین پشتیبانی اطلاعاتی از کسب و کارهای طرف‌ها؛

ب) ارتقای گفتگو و ارتباطات میان کسب و کارهای طرف‌ها؛

پ) تسهیل طرح‌های مشترک؛

ت) نشست‌های مشترک برای گفتگو درباره مسائل مربوط به همکاری‌های بخشی، نمایشگاه‌های مشترک، کارگاه‌های بین‌المللی و همایش‌های علمی؛

ث) تبادل تجربه در زمینه آموزش کارشناسان در حوزه‌های تحت پوشش این فصل.

ماده ۴-۱۰- کارگروه‌های فرعی و گروه‌های کاری موردی

۱- به منظور ارتقای همکاری طبق این فصل، طرف‌ها می‌توانند به تشکیل کارگروه‌های فرعی یا گروه‌های کاری موردی ذیل کارگروه مشترک مذکور در ماده ۵-۱ این موافقت‌نامه بپردازند.

۲- تصمیم‌گیری درباره تشکیل و سطح این کارگروه‌های فرعی یا گروه‌های کاری موردی با توافق مراجع ذی‌ربط طرف‌ها و با تشخیص خود آن‌ها انجام خواهد گرفت.

ماده ۵-۱۰- نقاط تماس

۱- مراجع ذی‌ربط طرف‌ها در مورد هریک از حوزه‌های همکاری بخشی مذکور در ماده ۱-۱۰ این موافقت‌نامه، نقاط تماسی را برای برقراری ارتباط در مورد هر مسئله ناشی از اجرای این فصل تعیین خواهند کرد. وظایف این نقاط تماس شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) تبادل اطلاعات در حیطه شمول این فصل؛

ب) دریافت و ارائه درخواست‌های همکاری در حیطه شمول این فصل و ارائه پاسخ‌های مربوط؛

پ) تهیه فهرست طرح‌های همکاری توافق‌شده به موجب ماده ۳-۱۰ این موافقت‌نامه؛

ت) دریافت و ارائه درخواست‌های مشورت به موجب ماده ۶-۱۰ این موافقت‌نامه و ارائه پاسخ‌های مربوط؛

ث) ارائه اطلاعات پیرو درخواست‌های متعارف مراجع ذی‌نفع طرف دیگر در مورد مسائل تحت پوشش این فصل.

۲- طرف‌ها نام و جزئیات تماس نقاط تماس خود را در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.

۳- هر طرف هرگونه تغییر در نقطه تماس خود را فوری به طرف دیگر اطلاع خواهد داد.

ماده ۶-۱۰- مشورت

۱- به منظور ارتقای درک متقابل بین طرف‌ها یا بررسی مسائل خاصی که در چارچوب این فصل مطرح می‌شود، هر طرف، بنا به درخواست طرف دیگر، وارد مشورت درباره مسائل مرتبط با این فصل که توسط طرف دیگر مطرح می‌شود، خواهد شد. طرف درخواست شونده، در کوتاه‌ترین زمان متعارف، درخواست مشورت طرف دیگر را به‌طور کامل و جامع مورد توجه قرار خواهد داد.

۲- به منظور تسهیل گفتگو درباره مسئله مورد مشورت، هر طرف تلاش خود را برای ارائه اطلاعات غیرمحرمانه مربوط به طرف دیگر مبذول خواهد داشت.

۳- مشورت‌ها در قالب یک نشست یا به شیوه‌های دیگر مورد توافق طرف‌ها انجام خواهد گرفت.

ماده ۷-۱۰- کارگروه فرعی همکاری در زمینه حمل‌ونقل و گذر (ترانزیت)

به منظور اجرا و کارکرد مؤثر این موافقت‌نامه و تعمیق همکاری در زمینه تسهیل گذر (ترانزیت) و صرفه اقتصادی آن، «کارگروه فرعی همکاری در زمینه حمل‌ونقل و گذر» با شرکت نمایندگان هر طرف تشکیل خواهد شد. این کارگروه فرعی در زمان و مکان مورد توافق طرف‌ها تشکیل جلسه خواهد داد، ولی زمان آن از یک سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه دیرتر نخواهد بود. کارگروه فرعی مزبور یافته‌های خود را به کارگروه مشترک گزارش خواهد داد.

ماده ۸-۱۰- عدم اجرای فصل ۸ (حل و فصل اختلافات)

فصل ۸ این موافقت‌نامه در مورد این فصل اعمال نخواهد شد و هیچ‌یک از طرف‌ها در مورد هیچ مسئله مرتبط با این فصل به حل اختلاف به موجب فصل ۸ این موافقت‌نامه متوسل نخواهد شد.

فصل ۱۱: مقررات پایانی

ماده ۱-۱۱- پیوست‌ها و اسناد الحاقی (پروتکل‌ها)

تمامی پیوست‌ها و اسناد الحاقی (پروتکل‌ها) به این موافقت‌نامه، بخش جدایی‌ناپذیر این موافقت‌نامه تلقی خواهد شد.

ماده ۲-۱۱- لازم‌الاجرا شدن

این موافقت‌نامه ظرف ۶۰ روز از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیهٔ مکتوب ج.ا.ایران و کشورهای عضو اتحادیهٔ اوراسیا مبنی بر تأیید انجام تشریفات قانونی داخلی طبق قوانین ملی آن‌ها، از جمله تصویب تصمیمی مبنی بر اعلام موافقت اتحادیهٔ اوراسیا با تعهد به یک پیمان بین‌المللی بین اتحادیهٔ مزبور و طرف ثالث طبق ماده (۷) پیمان اتحادیه اوراسیا، لازم‌الاجرا خواهد شد. اطلاعیه‌های مزبور بین کمیسیون اقتصادی اوراسیا و ج.ا.ایران مبادله خواهد شد.

ماده ۳-۱۱- اصلاحات

این موافقت‌نامه می‌تواند با توافق متقابل مکتوب طرف‌ها اصلاح شود. تمامی اصلاحات طبق مفاد ماده ۲-۱۱ این موافقت‌نامه لازم‌الاجرا خواهد شد. تمامی اصلاحات، بخش جدایی‌ناپذیر این موافقت‌نامه تلقی خواهد شد.

ماده ۴-۱۱- الحاق کشور عضو جدید اتحادیه اوراسیا

۱- کمیسیون اقتصادی اوراسیا فوری ج.ا.ایران را از دستیابی هر کشور ثالث به موقعیت نامزدی عضویت در اتحادیه اوراسیا و هرگونه الحاق به اتحادیه اوراسیا مطلع خواهد ساخت.

۲- کشور عضو جدید اتحادیه اوراسیا با توافق متقابل طرف‌ها به این موافقت‌نامه ملحق خواهد شد. چنین الحاقی از طریق یک سند الحاقی (پروتکل) به این موافقت‌نامه صورت خواهد گرفت.

ماده ۵-۱۱- خروج و خاتمه

۱- هر طرف می‌تواند با ارسال اطلاعیه مکتوبی شش ماه زودتر به طرف دیگر، از عضویت در این موافقت‌نامه خارج شود.

۲- این موافقت‌نامه برای هر کشور عضو اتحادیه اوراسیا که از پیمان این اتحادیه خارج شود، خاتمه خواهد یافت. هر کشور عضو اتحادیه اوراسیا که از پیمان این اتحادیه خارج شود، در همان تاریخی که خروج از پیمان این اتحادیه لازم‌الاجرا شود، خودبه‌خود دیگر عضو این موافقت‌نامه نخواهد بود. اتحادیه اقتصادی اوراسیا در مورد هرگونه خروجی ۶ ماه قبل از تاریخی که چنین خروجی اتفاق بیفتد، به‌صورت مکتوب به ج.ا.ایران اطلاع خواهد داد. در صورت وقوع چنین خروجی از موافقت‌نامه، هریک از طرف‌ها می‌تواند پیشنهاد اصلاح این موافقت‌نامه را طبق رویه تعیین‌شده در ماده ۱۱-۳ این موافقت‌نامه ارائه دهد.

۳- اگر یک کشور عضو اتحادیه اوراسیا از این موافقت‌نامه به‌موجب بند ۲ این ماده خارج شود، این موافقت‌نامه برای اتحادیه اوراسیا و بقیه کشورهای عضو این اتحادیه و ج.ا.ایران لازم‌الاجرا باقی خواهد ماند.

این موافقت‌نامه در سنت پترزبورگ در ۴ دی ۱۴۰۲ هجری شمسی تقویم ایران، برابر با ۲۵ دسامبر ۲۰۲۳ در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردیده است که هر دو متن از اعتبار یکسان برخوردارند.

جمهوری ارمنستان

جمهوری اسلامی ایران

جمهوری بلاروس

جمهوری قزاقستان

جمهوری قرقیزستان

پیوست ۱

جدول تعهدات تعرفه

از نظر این پیوست:

۱. برای هر دو جدول تعهدات تعرفه‌ای جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، از تاریخ لازم‌الاجرا شدن موافقت‌نامه، سقف نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی صفر درصد برای همه کالاها اعمال خواهد شد، به جز مواردی که در قسمت‌های ۱ و ۲ این پیوست تعیین شده‌اند.

۲. در ستون‌های «ترجیحات تعرفه‌ای» و «نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه» در زیربخش‌های مربوط به قسمت‌های ۱ و ۲ این پیوست، «ام اف ان» به معنای نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی است که توسط یکی از طرفها برای یک کالای مشخص از هر کشور ثالث دیگر، به جز مواردی که در بند ۲ ماده ۱-۲ این موافقت‌نامه پیش بینی شده است، اعمال می‌شود.

۳. در مواردی که رفتار ترجیحی در ستون‌های «ترجیحات تعرفه‌ای» یا «نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه» در زیربخش‌های مربوط به قسمت‌های ۱ و ۲ این پیوست، تعیین شده باشد، هر طرف باید نرخ‌های حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی به کالاهای مبدأ طرف دیگر طبق فرمول زیر اعمال کند.

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی = ام اف ان * (کاهش-۱۰۰٪)

۱۰۰٪.

که در آن:

'کاهش' ارزش درج شده در ستون‌های «ترجیحات تعرفه‌ای» یا «نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه» در زیربخش‌های مربوط به قسمت‌های ۱ و ۲ این پیوست و به معنای درصد کاهش اعمال شده برای محاسبه نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی است.

'ام اف ان' به معنی نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی است که توسط یکی از طرفها برای یک کالای مشخص، برای کشور ثالث دیگر، به جز مواردی که در بند ۲ ماده ۱-۲ این موافقتنامه پیش بینی شده است، اعمال می‌شود.

۴. هنگام محاسبه نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی، عوارض ارزشی باید به یک رقم اعشار به پایین گرد شوند و عوارض خاص باید تا سه رقم اعشار به پایین گرد شوند.

۵. در هیچ موردی نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی ترجیحی اعمال شده نباید بالاتر از سقف ذکر شده در ستون‌های 'ترجیح تعرفه' و 'نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه' در زیربخش‌های مربوط به قسمت‌های ۱ و ۲ این پیوست باشد.

قسمت ۱

تعهدات تعرفه‌ای خاص اتحادیه اقتصادی اوراسیا

از نظر این قسمت، شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) و 'شرح کالا' به عناوین فرعی مربوط به نظام نام‌گذاری (نمانکلاتور) اتحادیه اقتصادی اوراسیا و شرح مربوط به آن، که در ۱۰ دی ۱۴۰۰ (۳۱ دسامبر ۲۰۲۱) اجرایی بوده، بر می‌گردد.

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	- الاغ	۳۰۰۱۰۱
ام اف ان	- سایر	۹۰۰۱۰۱
ام اف ان	-- مولد نژاد خالص	۳۱۰۱۰۲
ام اف ان	-- به وزن کمتر از ۵۰ کیلوگرم	۹۱۰۱۰۳
ام اف ان	-- به وزن ۵۰ کیلوگرم یا بیشتر	۹۲۰۱۰۳

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- غازها	۱۴۰۱۰۵
ام اف ان	-- مرغ شاخدار	۱۵۰۱۰۵
ام اف ان	-- میمون‌ها	۱۱۰۱۰۶
ام اف ان	- خزندگان (از جمله مار و لاک‌پشت دریایی)	۲۰۰۱۰۶
ام اف ان	- لاشه یا شقه	۱۰۰۲۰۱
ام اف ان	- سایر قطعات با استخوان	۲۰۰۲۰۱
ام اف ان	- بی‌استخوان	۳۰۰۲۰۱
ام اف ان	- لاشه یا شقه	۱۰۰۲۰۲
ام اف ان	- سایر قطعات با استخوان	۲۰۰۲۰۲
ام اف ان	- بی‌استخوان	۳۰۰۲۰۲
ام اف ان	- از نوع گاو، تازه یا سرد کرده	۱۰۰۲۰۶
ام اف ان	-- زبان	۲۱۰۲۰۶
ام اف ان	-- جگر	۲۲۰۲۰۶
ام اف ان	-- سایر	۲۹۰۲۰۶
ام اف ان	- از نوع خوک، تازه یا سرد کرده	۳۰۰۲۰۶
ام اف ان	-- جگر	۴۱۰۲۰۶
ام اف ان	-- سایر	۴۹۰۲۰۶
ام اف ان	- سایر، تازه یا سرد کرده	۸۰۰۲۰۶
ام اف ان	- سایر، منجمد	۹۰۰۲۰۶
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سرد کرده	۲۴۰۲۰۷

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، منجمد	۲۵۰۲۰۷
ام اف ان	-- قطعات و احشای تازه یا سردکرده	۲۶۰۲۰۷
ام اف ان	-- قطعات و احشای منجمد	۲۷۰۲۰۷
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سردکرده	۴۱۰۲۰۷
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، منجمد	۴۲۰۲۰۷
ام اف ان	-- جگر چرب، تازه یا سرد کرده	۴۳۰۲۰۷
ام اف ان	-- سایر، تازه یا سردکرده	۴۴۰۲۰۷
ام اف ان	-- سایر، منجمد	۴۵۰۲۰۷
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سردکرده	۵۱۰۲۰۷
ام اف ان	-- بریده نشده به صورت قطعات، منجمد	۵۲۰۲۰۷
ام اف ان	-- جگر چرب، تازه یا سردکرده	۵۳۰۲۰۷
ام اف ان	-- سایر، تازه یا سردکرده	۵۴۰۲۰۷
ام اف ان	-- سایر، منجمد	۵۵۰۲۰۷
ام اف ان	-- مرغ شاخدار	۶۰۰۲۰۷
ام اف ان	-- سایر	۸۹۰۳۰۳
ام اف ان	-- آرد، زبره و به هم فشرده به صورت حبه از ماهی مناسب برای خوراک انسان	۱۰۰۳۰۵

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	<p>-- ماهی های تیلاپیا (گونه های اوروکرومیس)؛ گربه ماهی ها (گونه های پانگاسیوس، گونه های سیلوروس، گونه های کلاریاس، گونه های ایکتالوروس)، ماهی های کپور (گونه های سپیرینوس، گونه های کراسیوس، ستنوفارینگودون ایدلوس، گونه های هیپوفتالمیچتیس، گونه های کرینوس، مایوفارینگودون پیستوس، کاتلا کاتلا، گونه های لابئو، استئوچیلوس هاسلتی، لپتوباریوس هوننی، گونه های مگالوبراما)، مارماهی ها (گونه های انگولیا)، ماهی های پرش نیل (لیتس نیلو تیکوس) و ماهی های سرماری (گونه های چانا)،</p>	۴۴۰۳۰۵
ام اف ان	<p>-- شاه ماهی ها (کلوپاها رنگوس، کلوپاپالاسی)، ماهی های آنچووی (گونه های انگرولیس)، ماهی های ساردین (گونه های ساردینا پیلکاردوس، ساردینوپس)، ماهی های ساردینلا (گونه های ساردینلا)، خمسی (اسپراتوس اسپراتوس)، ماهی های مکرل (اسکومبر اسکومبروس، اسکومبراسترالاسیکوس، اسکومبر جاپونیکس)، ماهی های مکرل هندی (گونه های راستر لیگر)، سییرفیش ها (گونه های اسکومبر)، ماهی های جک و مکرل هورس (گونه های تراچروس)، ماهی های جک، کروال ها (گونه های کارانکس)، ماهی کویبا (راچیسترون کانادوم)، ماهی های پوم فرت نقره ای (گونه های پامپوس)، ماهی سوری اقیانوس کولولابیس سائرا، ماهی های اسکید (گونه های دکاپتروس)، ماهی کیلین (گونه های مالوتوس ویلوسوس)، شمشیر ماهی (زیفاس گلا دیوس)، ماهی کاواکاوا (یوتینوس افینیس)، ماهی های بونیتوس (گونه های ساردا)، ماهی های مارلین، ماهی های بادبانی، نیزه ماهی ها (ایستیفوریدا)</p>	۵۴۰۳۰۵
ام اف ان	<p>-- ماهی کاد با گونه های گادوس مورها (گادوس)</p>	۶۲۰۳۰۵

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
	اوگاک، گادوس آکروسفالوس)	
ام اف ان	-- سر ماهی، دم و امعاء	۷۲۰۳۰۵
ام اف ان	- میزان مواد چرب آن از یک درصد وزنی بیشتر نباشد	۱۰۰۴۰۱
ام اف ان	- میزان مواد چرب آن بیش از یک درصد ولی از ۶ درصد وزنی بیشتر نباشد	۲۰۰۴۰۱
ام اف ان	- میزان مواد چرب آن از لحاظ وزنی از ۶ درصد بیشتر ولی از ۱۰٪ بیشتر نباشد	۴۰۰۴۰۱
ام اف ان	- میزان مواد چرب آن از لحاظ وزنی از ۱۰٪ بیشتر نباشد	۵۰۰۴۰۱
ام اف ان	- به شکل پودر، به شکل دانه ریز (گرانولز) یا به هر شکل جامد دیگری که میزان مواد چرب آن بیشتر از ۱/۵ درصد وزنی نباشد	۱۰۰۴۰۲
ام اف ان	-- بدون افزودن قند یا سایر مواد شیرین کننده	۲۱۰۴۰۲
ام اف ان	-- سایر	۲۹۰۴۰۲
ام اف ان	-- بدون افزودن قند یا سایر مواد شیرین کننده	۹۱۰۴۰۲
ام اف ان	-- سایر	۹۹۰۴۰۲
ام اف ان	- ماست	۱۰۰۴۰۳
ام اف ان	- سایر	۹۰۰۴۰۳
ام اف ان	- آب پنیر و آب پنیر تغییر یافته حتی غلیظ شده یا به آن قند یا سایر مواد شیرین کننده اضافه شده	۱۰۰۴۰۴
ام اف ان	- سایر	۹۰۰۴۰۴
ام اف ان	- کره:	۱۰۰۴۰۵

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۰۰۴۰۵	- خمیرهای لبنی برای مالیدن روی نان	ام اف ان
۹۰۰۴۰۵	- سایر	ام اف ان
۱۰۰۴۰۶	- پنیر تازه (نگرفته یا نبسته یا، همچنین پنیر حاصل از آب پنیر، و کشک	ام اف ان
۲۰۰۴۰۶	- پنیر رنده شده یا به صورت پودر از هر نوع	ام اف ان
۳۰۰۴۰۶	- پنیر ذوب شده غیر از رنده شده یا پودر شده	ام اف ان
۰۴۰۱۰۰۰۴۰۶	-- روکفور	ام اف ان
۰۴۰۵۰۰۰۴۰۶	-- گورگونزولا	ام اف ان
۹۰۰۴۰۶	- سایر پنیرها	ام اف ان
۰۰۰۴۰۹	عسل طبیعی	ام اف ان
به جز ۰۷۰۹۳۰	از ۱۲ خرداد تا ۱۰ آبان (۱ ژوئن تا ۳۱ اکتبر	ام اف ان
به جز ۰۷۰۹۶۰۱۰۰۱	از ۱۱ تیر تا ۹ مهر (۱ جولای تا ۳۰ سپتامبر)	ام اف ان
۰۷۰۹۰۱۰۰۰۷۰۹	از ۱۰ مهر تا ۱۰ آبان (۱ اکتبر تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
۰۷۰۹۰۱۰۰۰۷۰۹	از ۱۱ تیر تا ۱۰ آبان (۱ جولای تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
۰۷۰۹۰۱۰۰۰۷۰۹	از ۱۱ تیر تا ۱۰ آبان (۱ جولای تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
۰۷۰۹۰۱۰۰۰۷۰۹	از ۱۱ تیر تا ۱۰ آبان (۱ جولای تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
به جز ۰۸۰۷۱۱	از ۱۲ خرداد تا ۱۰ آبان (۱ ژوئن تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
به جز ۰۸۰۷۱۹	از ۱۲ خرداد تا ۱۰ آبان (۱ ژوئن تا ۳۱ اکتبر)	ام اف ان
۱۱۱۰۰۱	-- بذر	ام اف ان
۱۰۱۰۰۲	- بذر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۰ ۱۰۰۴	- بذر	ام اف ان
۱۰ ۱۰۰۷	- بذر	ام اف ان
۴۰ ۱۰۰۸	- فونیو	ام اف ان
۵۰ ۱۰۰۸	- گیاه غازیانی	ام اف ان
۶۰ ۱۰۰۸	- تریتنکال	ام اف ان
۹۰ ۱۰۰۸	- سایر غلات	ام اف ان
۴۰ ۱۲۱۱	- کاه خشخاش	ام اف ان
۱۲ ۱۷۰۱	- - از چغندر	ام اف ان
۱۳ ۱۷۰۱	- - از نیشکر که در یادداشت ۲ ردیف فرعی این فصل مشخص شده است	ام اف ان
۱۴ ۱۷۰۱	- - از سایر نیشکرها	ام اف ان
۹۱ ۱۷۰۱	- - که به آن موادخوشبوکننده یا رنگ کننده اضافه شده	ام اف ان
۹۹ ۱۷۰۱	- - سایر	ام اف ان
۱۰ ۱۹۰۱	- فرآورده های مناسب برای نوزادان یا کودکان، عرضه شده برای خرده فروشی	ام اف ان
۹۰ ۱۹۰۱	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۲۰۰۱	- خیار و خیار ریز (خیار ترشی)	ام اف ان
۱۰ ۲۰۰۲	- گوجه فرنگی، کامل یا به صورت قطعه قطعه	ام اف ان
۱۰ ۲۰۰۴	- سیب زمینی	ام اف ان
۹۰ ۲۰۰۴	- سایر سبزیجات و مخلوط های آنها	ام اف ان
۵۱ ۲۰۰۵	- - لوبیا به صورت دانه	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۵۹ ۲۰۰۵	-- سایر	ام اف ان
۰۰ ۲۰۰۶	سبزیجات، میوه، میوه‌های سخت پوست، پوست میوه، و سایر اجزای نباتات، محفوظ شده در قند (آب گرفته شده، براق شده یا متبلور)	ام اف ان
۳۰ ۲۲۰۴	-- سایر آب‌انگورهای تازه	ام اف ان
۱۰ ۲۲۰۷	-- الکل اتیلیک تقلیب نشده که درجه الکل آن ۸۰ درصد حجمی یا بیشتر باشد	ام اف ان
۲۰ ۲۲۰۷	-- الکل اتیلیک و سایر عرق‌ها، تقلیب شده، به هر میزان	ام اف ان
۳۰ ۲۳۰۳	-- تفاله و آخال‌ماء‌الشعیر یا تقطیر	ام اف ان
۱۰ ۲۳۰۶	-- از پنبه‌دانه	ام اف ان
۲۰ ۲۴۰۲	-- سیگار حاوی توتون	ام اف ان
۹۰ ۲۴۰۲	-- سایر	ام اف ان
۱۱ ۲۴۰۳	-- تنباکوی قلیان مشخص شده در یادداشت ۱ ردیف فرعی این فصل	ام اف ان
۱۹ ۲۴۰۳	-- سایر	ام اف ان
۲۱ ۲۶۲۰	-- گل و لای بنزین سرب‌دار و گل و لای ترکیبات ضد انفجار حاوی سرب	ام اف ان
۱۰ ۲۶۲۱	-- خاکستر و فضولات حاصل از سوزاندن زباله شهرداری‌ها	ام اف ان
۰۰ ۲۷۰۵	گاز زغال سنگ، گاز آب، گاز مولد و گازهای همانند، غیر از گاز نفت و سایر هیدروکربورهای گازی	ام اف ان
۲۰ ۲۷۰۷	-- تولوئول	ام اف ان
۳۰ ۲۷۰۷	-- اکسیلول	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۱ ۲۷۰۷	- روغن های کرثوزوت	ام اف ان
۲۰ ۲۷۰۸	- کک زفت	ام اف ان
۱۰ ۲۷۱۴	- پلمه سنگ و ماسه های قیری	ام اف ان
۱۰ ۲۸۰۱	- کلر	ام اف ان
۳۰ ۲۸۰۱	- فلئور؛ برم	ام اف ان
۰۰ ۲۸۰۳	کربن (دوده کربن و سایر اشکال کربن که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد)	ام اف ان
۱۰ ۲۸۰۴	- هیدروژن	ام اف ان
۲۱ ۲۸۰۴	- آرگون	ام اف ان
۲۹ ۲۸۰۴	- سایر	ام اف ان
۳۰ ۲۸۰۴	- نیتروژن	ام اف ان
۴۰ ۲۸۰۴	- اکسیژن	ام اف ان
۵۰ ۲۸۰۴	- بور، تلوریم	ام اف ان
۶۹ ۲۸۰۴	- سایر	ام اف ان
۸۰ ۲۸۰۴	- آرسنیک	ام اف ان
۹۰ ۲۸۰۴	- سلینیوم	ام اف ان
۱۲ ۲۸۰۵	- کلسیم	ام اف ان
۴۰ ۲۸۰۵	- جیوه	ام اف ان
۲۰ ۲۸۰۶	- اسید کلروسولفوریک	ام اف ان
۱۰ ۲۸۰۹	- پتتا اکسید دی فسفر (انیدرید فسفریک)	ام اف ان
۲۰ ۲۸۰۹	- اسید فسفریک و اسیدهای پلی فسفریک	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۱ ۲۸۱۱	-- دی اکسید کربن	ام اف ان
۱۱ ۲۸۱۲	-- دی کلرو کربونیل (فوسزن)	ام اف ان
۱۲ ۲۸۱۲	-- اکسی کلرور فسفر	ام اف ان
۱۳ ۲۸۱۲	-- تری کلرور فسفر	ام اف ان
۱۴ ۲۸۱۲	-- پنتا کلرور فسفر	ام اف ان
۱۷ ۲۸۱۲	-- کلرورتیونیل	ام اف ان
۱۹ ۲۸۱۲	-- سایر	ام اف ان
۱۲ ۲۸۱۵	-- به صورت محلول در آب (محلول قلیایی سود سوزآور)	ام اف ان
۱۰ ۲۸۲۰	-- دی اکسید منگنز	ام اف ان
۹۰ ۲۸۲۰	-- سایر	ام اف ان
۱۰ ۲۸۲۱	-- اکسیدها و هیدروکسیدهای آهن	ام اف ان
۱۰ ۲۸۲۴	-- منواکسید سرب (مردار سنگ)	ام اف ان
۴۰ ۲۸۲۵	-- اکسید و هیدروکسیدهای نیکل	ام اف ان
۵۰ ۲۸۲۵	-- اکسید و هیدروکسیدهای مس	ام اف ان
۸۰ ۲۸۲۵	-- اکسیدهای آنتیموان	ام اف ان
۴۱ ۲۸۲۷	-- از مس	ام اف ان
۹۰ ۲۸۳۱	-- سایر	ام اف ان
۳۰ ۲۸۳۲	-- تیو سولفاتها	ام اف ان
۲۴ ۲۸۳۳	-- از نیکل	ام اف ان
۲۲ ۲۸۳۵	-- مونو یا دی سدیم	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۶ ۲۸۳۵	--سایر فسفات‌های کلسیم	ام اف ان
۲۹ ۲۸۳۵	-- سایر	ام اف ان
۳۱ ۲۸۳۵	-- تری فسفات سدیم (تری پلی فسفات سدیم)	ام اف ان
۳۹ ۲۸۳۵	-- سایر	ام اف ان
۶۰ ۲۸۳۶	- کربنات باریم	ام اف ان
۱۹ ۲۸۳۷	-- سایر	ام اف ان
۲۰ ۲۸۳۷	- سیانورهای کمپلکس	ام اف ان
۳۰ ۲۸۴۰	- پراکسوبرات‌ها (پربرات‌ها)	ام اف ان
۶۹ ۲۸۴۱	-- سایر	ام اف ان
۷۰ ۲۸۴۱	- مولیدات‌ها	ام اف ان
۸۰ ۲۸۴۱	- تنگستات‌ها (ولفرامات‌ها)	ام اف ان
۵۰ ۲۸۴۴	- عناصر سوختی (فشنگ‌ها) مستعمل و متساع رآکتورهای هسته‌ای	ام اف ان
۱۰ ۲۸۴۵	- آب سنگین (اکسید دوتریوم)	ام اف ان
۹۰ ۲۸۴۵	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۲۸۴۶	- ترکیبات سریوم	ام اف ان
۹۰ ۲۸۴۶	- سایر	ام اف ان
۲۰ ۲۸۴۹	- از سیلیکن	ام اف ان
۱۰ ۲۸۵۲	- ساخت شیمیایی مشخص	ام اف ان
۱۰ ۲۸۵۳	- سیانوژن کلرور (کلرسیان)	ام اف ان
۱۰ ۲۹۰۱	- اشباع شده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۱ ۲۹۰۲	-- سیکلوهگزان	ام اف ان
۲۰ ۲۹۰۲	-- بنزن	ام اف ان
۴۲ ۲۹۰۲	-- متا - اکسیلن	ام اف ان
۴۳ ۲۹۰۲	-- پارا - اکسیلن	ام اف ان
۴۴ ۲۹۰۲	-- ایزومرهای اکسیلن به صورت مخلوط	ام اف ان
۶۰ ۲۹۰۲	-- اتیل بنزن	ام اف ان
۷۰ ۲۹۰۲	-- کومن	ام اف ان
۱۱ ۲۹۰۳	-- کلرومتان (کلرور متیل) و کلرو اتان (کلرور اتیل)	ام اف ان
۱۴ ۲۹۰۳	-- تترا کلرور کربن	ام اف ان
۲۲ ۲۹۰۳	-- تری کلرواتیلن	ام اف ان
۲۹ ۲۹۰۳	-- سایر	ام اف ان
۳۱ ۲۹۰۳	-- دی برومو اتیلن (ایزو ۲، ۱) (- دی برومو اتان)	ام اف ان
۷۲ ۲۹۰۳	-- دی کلرو تری فلورواتان	ام اف ان
۷۳ ۲۹۰۳	-- دی کلرو فلورو اتان	ام اف ان
۷۴ ۲۹۰۳	-- کلرو دی فلورواتان	ام اف ان
۷۵ ۲۹۰۳	-- دی کلرو پنتا فلورو پروپان	ام اف ان
۷۶ ۲۹۰۳	-- برومو کلرو دی فلورو متان، بروموتری فلورو متان و دی برومو تترافلورو اتان	ام اف ان
۷۷ ۲۹۰۳	-- سایر، تنها پر هالوژنه های فلوره یا کلره	ام اف ان
۷۸ ۲۹۰۳	-- سایر مشتقات پر هالوژنه	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۷۹ ۲۹۰۳	-- سایر	ام اف ان
۸۱ ۲۹۰۳	۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶---هگزاکلو سیکلو هگزان (اچ سی اچ) (ایزو)) (حاوی لیندن (آی ان ان، ایزو)	ام اف ان
۸۲ ۲۹۰۳	--آلدترین (ایزو) کلرودن (ایزو) و هپتاکلر (ایزو)	ام اف ان
۹۲ ۲۹۰۳	--هگزا کلرو بنزن (ایزو) و دی دی تی (ایزو) (کلوفنوتان (آی ان ان ۱.۱.۱)، --تری کلرو - ۲، ۲- بیس (پاراکلروفنیل اتان)	ام اف ان
۹۳ ۲۹۰۳	--پنتاکلروبنزن (ایزو)	ام اف ان
۳۱ ۲۹۰۴	-- پرفلورو اکتان سولفونیک اسید	ام اف ان
۳۶ ۲۹۰۴	-- پرفلورو اکتان سولفونیل فلوراید	ام اف ان
۱۷ ۲۹۰۵	-- دودکان - ۱ - ثول (الکل لوریک) هگزا دکان - ۱ - ثول (الکل ستیلیک) و اوکتا دکان - ۱ - ثول (الکل استتاریک)	ام اف ان
۱۹ ۲۹۰۵	-- سایر	ام اف ان
۲۲ ۲۹۰۵	-- الکل های ترین دار غیر حلقوی	ام اف ان
۳۱ ۲۹۰۵	-- اتیلن گلیکول (اتان دی ثول)	ام اف ان
۴۱ ۲۹۰۵	-- ۲ - اتیل - ۲ - (هیدروکسی متیل) پروپان - ۱، ۳ - دی ثول (تری متیلول پروپان)	ام اف ان
۴۳ ۲۹۰۵	-- مانیتول	ام اف ان
۱۱ ۲۹۰۶	-- مانتول	ام اف ان
۱۲ ۲۹۰۶	-- سیکلو هگزانول، متیل سیکلو هگزانولها و دی متیل سیکلو هگزانولها	ام اف ان
۱۳ ۲۹۰۶	-- استرولها و اینوزیتولها	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۹ ۲۹۰۶	-- سایر	ام اف ان
۲۱ ۲۹۰۶	-- الکل بنزیلیک	ام اف ان
۱۲ ۲۹۰۷	-- کرزولها و املاح آنها	ام اف ان
۱۵ ۲۹۰۷	-- نفتلها و املاح آنها	ام اف ان
۲۲ ۲۹۰۷	-- هیدرو کینون(کینول) و املاح آن	ام اف ان
۲۹ ۲۹۰۷	-- سایر	ام اف ان
۱۱ ۲۹۰۸	-- پنتاکلروفنل (ایزو)	ام اف ان
۱۹ ۲۹۰۸	-- سایر	ام اف ان
۹۹ ۲۹۰۸	-- سایر	ام اف ان
۱۱ ۲۹۰۹	-- اتر دی اتیلیک (دی اتیل اتر) (اکسید - دی اتیل)	ام اف ان
۲۰ ۲۹۰۹	- اترهای سیکلانیک، سیکلنیک و سیکلوترپنیک و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیتره و یا نیتروزه آنها	ام اف ان
۳۰ ۲۹۰۹	- اترهای بودار و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیتره یا نیتروزه آنها	ام اف ان
۵۰ ۲۹۰۹	- اتر - فنلها، اتر - الکل - فنلها و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیتره یا نیتروزه آنها	ام اف ان
۱۰ ۲۹۱۰	- اکسیران (اکسید اتیلن)	ام اف ان
۲۱ ۲۹۱۲	-- بنز آلدئید	ام اف ان
۴۱ ۲۹۱۲	-- وانیلین (آلدئید متیل پروتوکاتشیک)	ام اف ان
۴۲ ۲۹۱۲	-- اتیل وانیلین (آلدئید اتیل پروتوکاتشیک)	ام اف ان
۴۹ ۲۹۱۲	-- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۵۰ ۲۹۱۲	- پلیمرهای حلقوی آلدئیدها	ام اف ان
۰۰ ۲۹۱۳	مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیتره یا نیتروزه محصولات مشمول شماره ۲۹۱۲	ام اف ان
۱۳ ۲۹۱۴	-- ۴ - متیل پنتان - ۲ - یک (متیل ایزوبوتیل کتن)	ام اف ان
۱۹ ۲۹۱۴	-- سایر	ام اف ان
۲۳ ۲۹۱۴	-- یونونها و متیل یونونها	ام اف ان
۳۱ ۲۹۱۴	-- فنیل استن (فنیل پروپان - ۲ - یک)	ام اف ان
۳۹ ۲۹۱۴	-- سایر	ام اف ان
۴۰ ۲۹۱۴	- کتون - الکلها و ستن، آلدئیدها	ام اف ان
۶۲ ۲۹۱۴	-- کوآنزیم ۱۰ کیو (آبیدکارنون). (آی ان ان)	ام اف ان
۷۱ ۲۹۱۴	-- کلردیون (ایزو)	ام اف ان
۷۹ ۲۹۱۴	-- سایر	ام اف ان
۱۳ ۲۹۱۵	-- استرهای اسید فرمیک	ام اف ان
۲۴ ۲۹۱۵	-- انیدریدهای استیک	ام اف ان
۵۰ ۲۹۱۵	- اسید پروپیونیک، املاح و استرهای آن	ام اف ان
۶۰ ۲۹۱۵	- اسیدهای بوتانوئیک، اسیدهای پتانوئیک، املاح و استرهای آنها	ام اف ان
۱۳ ۲۹۱۶	-- اسید متاکریلیک و املاح آن	ام اف ان
۱۶ ۲۹۱۶	-- بیناپاکریل (ایزو)	ام اف ان
۱۹ ۲۹۱۶	-- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۰ ۲۹۱۶	- اسیدهای مونوکربوکسیلیک، سیکلانیک، سیکلنیک یا سیکلوترپنیک، انیدریدهای، هالوژنورها، پراکسیدها، پراکسی اسیدها و مشتقات آنها	ام اف ان
۳۴ ۲۹۱۶	-- اسید فنیل استیک و املاح آن	ام اف ان
۱۳ ۲۹۱۷	-- اسید آزلائیک، اسید سباسیک، املاح و استرهای آنها	ام اف ان
۱۹ ۲۹۱۷	-- سایر	ام اف ان
۳۳ ۲۹۱۷	-- اورتوفتالات دی نوئیل یا دی دسیل	ام اف ان
۳۵ ۲۹۱۷	-- انیدرید فتالیک	ام اف ان
۱۶ ۲۹۱۸	-- اسید گلوکنیک، املاح و استرهای آن	ام اف ان
۱۷ ۲۹۱۸	-- ۲ و ۲-دی فنیل-۲-هیدروکسی استیک اسید (اسید بنزیلیک)	ام اف ان
۱۸ ۲۹۱۸	-- کلروبنزیلات (ایزو)	ام اف ان
۱۹ ۲۹۱۸	-- سایر	ام اف ان
۲۱ ۲۹۱۸	-- اسید سالیسیلیک و املاح آن	ام اف ان
۲۲ ۲۹۱۸	-- اسید اورتو - اسیتل سالیسیلیک، املاح و استرهای آن	ام اف ان
۲۹ ۲۹۱۸	-- سایر	ام اف ان
۳۰ ۲۹۱۸	- اسیدهای کربوکسیلیک با عامل آلدئید یا ستن ولی بدون عامل اکسیژنه دیگر، انیدریدها، هالوژنورها، پراکسیدها، پراکسی اسیدهای آنها و مشتقات آنها	ام اف ان
۹۱ ۲۹۱۸	-- ۲، ۴، ۵-تی (ایزو) (۲، ۴، ۵ - اسیدتری کلرو فنوکسی استیک)، نمکها و استرهای آن	ام اف ان
۱۰ ۲۹۱۹	- سه تایی های (تریس ۳، ۲) (-دی برومو پروپیل) فسفات	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۱ ۲۹۲۰	-- پاراتیون (ایزو) و متیل - پاراتیون (ایزو) (پاراتیون - متیل)	ام اف ان
۲۱ ۲۹۲۰	-- دی متیل فسفیت	ام اف ان
۲۲ ۲۹۲۰	-- دی اتیل فسفیت	ام اف ان
۲۳ ۲۹۲۰	-- تری متیل فسفیت	ام اف ان
۲۹ ۲۹۲۰	-- سایر	ام اف ان
۳۰ ۲۹۲۰	- اندو سولفان(ایزو)	ام اف ان
۱۲ ۲۹۲۱	-- ۲- (ان،ان- دی متیل آمینو) اتیل کلرور هیدرو کلرور	ام اف ان
۱۳ ۲۹۲۱	-- ۲- (ان،ان- دی اتیل آمینو) اتیل کلراید هیدرو کلرور	ام اف ان
۱۴ ۲۹۲۱	-- ۲- (ان،ان- دی ایزو پروپیل آمینو) اتیل کلراید هیدرو کلراید	ام اف ان
۱۹ ۲۹۲۱	-- سایر	ام اف ان
۲۲ ۲۹۲۱	-- هگزا متیلن دی آمین و املاح آن	ام اف ان
۴۳ ۲۹۲۱	-- تولوئیدین ها و مشتقات آنها؛ املاح مربوط	ام اف ان
۴۴ ۲۹۲۱	-- دی فنیل آمین و مشتقات آمین؛ املاح مربوط	ام اف ان
۴۵ ۲۹۲۱	-- ۱ - نفتیل آمین (آلفا - نفتیل آمین (بتا - نفتیل آمین) و مشتقات آنها؛ املاح این محصولات	ام اف ان
۴۶ ۲۹۲۱	-- م-مفتامین (آی ان ان)، بنزفتامین (آی ان ان)، دگزا مفتامین (آی ان ان)، اتی لام فتامین (آی ان ان)، فن کام فامین (آی ان ان)، لفتامین (آی ان ان)، لوام فتامین (آی ان ان)، مفنورکس (آی ان ان) و فنترمین (آی ان ان) ؛ املاح این محصولات	ام اف ان
۴۹ ۲۹۲۱	-- سایر:	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- دی اتانول آمونیوم پرفلورو اکتان سولفونات	۱۶ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- ۲- (ان، ان- دی ایزوپروپیل آمینو) اتانول	۱۸ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- اسیدهای آمینو نفتل سولفوئیک و املاح آنها	۲۱ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- سایر:	۲۹ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- سایر	۳۹ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- اسید گلوتامیک و املاح آن	۴۲ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- اسید آنترانیلیک و املاح آن	۴۳ ۲۹۲۲
ام اف ان	-- کولین و املاح آن:	۱۰ ۲۹۲۳
ام اف ان	-- تترا اتیل آمونیوم پرفلورو اکتان سولفونات	۳۰ ۲۹۲۳
ام اف ان	-- دی دسیل دی متیل آمونیوم پرفلورو اکتان سولفونات	۴۰ ۲۹۲۳
ام اف ان	-- مپروپامات (آی ان ان)	۱۱ ۲۹۲۴
ام اف ان	-- فلئور و استامید (ایزو)، مونوکروتوفوس (ایزو) و فسفامیدون (ایزو)	۱۲ ۲۹۲۴
ام اف ان	-- ۲- اسید - استامید و بنزوئیک (اسید - ان استیل آن ترانیلیک) و املاح آن	۲۳ ۲۹۲۴
ام اف ان	-- آتینامات (آی ان ان)	۲۴ ۲۹۲۴
ام اف ان	-- آلا کلر (ایزو)	۲۵ ۲۹۲۴
ام اف ان	-- گلوت اتیمید (آی ان ان)	۱۲ ۲۹۲۵
ام اف ان	-- سایر	۱۹ ۲۹۲۵
ام اف ان	-- کلرودی مفورم (ایزو)	۲۱ ۲۹۲۵

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۰ ۲۹۲۶	۱ - سیانوگوانیدین (دی سیان دی آمید)	ام اف ان
۳۰ ۲۹۲۶	- فن پروپورکس (آی ان ان) و املاح آن؛ متادون (آی ان ان) واسطه (۴- سیانو - ۲- دی متیل آمینو - ۴، ۴- دی فنیل بوتان	ام اف ان
۴۰ ۲۹۲۶	- آلفا- فنیل استو استو نیتریل	ام اف ان
۰۰ ۲۹۲۷	ترکیبات دی آزوئیک یا آزوکسیک.	ام اف ان
۲۰ ۲۹۳۰	- تیوکاربامات‌ها و دی تیو کاربامات‌ها	ام اف ان
۳۰ ۲۹۳۰	- مونو، دی - یاتراسولفورهای تیوروم	ام اف ان
۷۰ ۲۹۳۰	- بیس (۲- هیدروکسی اتیل) سولفید (تیودی گلیکول آی ان ان)	ام اف ان
۸۰ ۲۹۳۰	- آلدی کارب (ایزو)، کاپتافل (ایزو) و متامیدوفوس (ایزو)	ام اف ان
۹۰ ۲۹۳۰	- سایر	ام اف ان
۲۰ ۲۹۳۱	- ترکیبات تری بوتیل تین	ام اف ان
۳۱ ۲۹۳۱	--دی متیل متیل فسفونات	ام اف ان
۳۲ ۲۹۳۱	--دی متیل پروپیل فسفونات	ام اف ان
۳۳ ۲۹۳۱	--دی اتیل اتیل فسفونات	ام اف ان
۳۶ ۲۹۳۱	(۵- --اتیل-۲- متیل-۲-اکسیدو-۲،۳،۱-دی اکسافسفینان ۵- ایل (متیل متیل متیل فسفونات	ام اف ان
۳۸ ۲۹۳۱	--نمک متیل فسفونیک اسید و (آمینو ایمینو متیل) اوره (۱:۱)	ام اف ان
۱۱ ۲۹۳۲	- - تترا هیدروفوران	ام اف ان
۱۳ ۲۹۳۲	- - الکل فورفوریلیک و الکل تترا هیدروفورفوریلیک	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۴ ۲۹۳۲	-- سوکرالوز	ام اف ان
۲۰ ۲۹۳۲	-- لاکتون‌ها	ام اف ان
۹۱ ۲۹۳۲	-- ایزوسافرول	ام اف ان
۹۳ ۲۹۳۲	-- پی پرونال	ام اف ان
۹۵ ۲۹۳۲	-- تترا هیدروکانابینول‌ها (جملگی ایزومر)	ام اف ان
۱۱ ۲۹۳۳	-- فنازون (انتی پیرین) و مشتقات آن	ام اف ان
۱۹ ۲۹۳۳	-- سایر	ام اف ان
۲۱ ۲۹۳۳	-- هیدآنتوئین و مشتقات آن	ام اف ان
۳۱ ۲۹۳۳	-- پیریدن و املاح آن	ام اف ان
۴۱ ۲۹۳۳	-- لورفانول (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۴۹ ۲۹۳۳	-- سایر	ام اف ان
۵۲ ۲۹۳۳	-- مالونیل اوره (اسید باری توریك) و املاح آن:	ام اف ان
۵۳ ۲۹۳۳	-- آلو باریتال (آی ان ان)، آموباریتال (آی ان ان)، باریتال (آی ان ان)، بوتال بی‌تال (آی ان ان)، بوتوباریتال، سیکلو باریتال (آی ان ان)، متیل فنوباریتال (آی ان ان)، پنتو باریتال (آی ان ان)، فنوباریتال (آی ان ان)، سکبوتاباریتال (آی ان ان)، سکوباریتال (آی ان ان) و وینیل بیتال (آی ان ان)؛ املاح این محصولات	ام اف ان
۵۴ ۲۹۳۳	-- سایر مشتقات مالونیل اوره (اسید بار بیت اوریك)؛ املاح این محصولات	ام اف ان
۵۵ ۲۹۳۳	-- لوپرازولام (آی ان ان)، مکلوکوآلون (آی ان ان)، متاکوآلون (آی ان ان) و زی‌پیرول (آی ان ان)، املاح این محصولات	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- کلوبازام (آی ان ان) و متی پریلون (آی ان ان)	۷۲ ۲۹۳۳
ام اف ان	-- آزینفوس - متیل (ایزو)	۹۲ ۲۹۳۳
ام اف ان	-- آمینورکس (آی ان ان)، بروتیزولام (آی ان ان)، کلوتی آزیپام (آی ان ان)، کلوکسازولام (آی ان ان)، دکسترومورامید (آی ان ان)، هالوکسازولام (آی ان ان)، کتازولام (آی ان ان)، مزوکارب (آی ان ان)، اوکسازولام (آی ان ان)، پمولین (آی ان ان)، فنیدیمترازین (آی ان ان)، فن مترازین (آی ان ان)، و سوفن تانیل (آی ان ان)؛ املاح این محصولات	۹۱ ۲۹۳۴
ام اف ان	- ان - متیل پرفلورواکتان سولفون آمید	۱۰ ۲۹۳۵
ام اف ان	- ان - اتیل پرفلورواکتان سولفون آمید	۲۰ ۲۹۳۵
ام اف ان	- سایر پرفلورو اکتان سولفون آمیدها	۵۰ ۲۹۳۵
ام اف ان	-- ویتامین ب۲ و مشتقات آن	۲۳ ۲۹۳۶
ام اف ان	-- اسید - دی - یا دی ال - پانتوتینیک (ویتامین ب۳ یا ویتامین ب۵) و مشتقات آن	۲۴ ۲۹۳۶
ام اف ان	-- ویتامین ب۶ و مشتقات آن	۲۵ ۲۹۳۶
ام اف ان	-- ویتامین ب۱۲ و مشتقات آن	۲۶ ۲۹۳۶
ام اف ان	-- ویتامین ث و مشتقات آن	۲۷ ۲۹۳۶
ام اف ان	-- ویتامین ای و مشتقات آن	۲۸ ۲۹۳۶
ام اف ان	- پروستاگلاندین‌ها، ترومبوگسان‌ها و لوکوترین‌ها، مشتقات و مشابه‌های ساختاری آنها	۵۰ ۲۹۳۷
ام اف ان	- روتوزید (روتین) و مشتقات آن	۱۰ ۲۹۳۸
ام اف ان	- سایر	۹۰ ۲۹۳۸

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۰ ۲۹۳۹	- آلکالوئیدهای (پوست) درخت گنه گنه و مشتقات آنها؛ نمک‌های مربوط	ام اف ان
۳۰ ۲۹۳۹	- کافئین و املاح آن	ام اف ان
۴۱ ۲۹۳۹	-- افدرین و املاح آن	ام اف ان
۴۲ ۲۹۳۹	--پسودوافدرین (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۴۳ ۲۹۳۹	- کاتین (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۴۴ ۲۹۳۹	-- نورافدرین و نمک‌های آن	ام اف ان
۴۹ ۲۹۳۹	-- سایر:	ام اف ان
۵۱ ۲۹۳۹	- فنه تیلین (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۵۹ ۲۹۳۹	-- سایر	ام اف ان
۶۱ ۲۹۳۹	- آرگومترین (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۶۲ ۲۹۳۹	- آرگوتامین (آی ان ان) و املاح آن	ام اف ان
۶۳ ۲۹۳۹	--اسید لیسرجیک و املاح آن	ام اف ان
۷۱ ۲۹۳۹	--کوکائین، اکگونین، لوومتامین، متامفتامین (آی ان ان)، متامفتامین راسمات؛ املاح، استرها و سایر مشتقات این محصولات	ام اف ان
۸۰ ۲۹۳۹	- سایر	ام اف ان
۰۰ ۲۹۴۰	قندهای خالص از لحاظ شیمیایی، غیر از ساکارز، لاکتوز، مالتوز، گلوکز و فرکتوز (لوزولوز)؛ استرها، استال‌ها و استرهای قند و املاح آن، غیر از محصولات مشمول شماره‌های ۲۹۳۷، ۲۹۳۸ یا ۲۹۳۹	ام اف ان
۲۰ ۲۹۴۱	- استرپتومایسین‌ها و مشتقات آنها؛ املاح مربوط	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۰ ۳۱۰۱	کودهای حیوانی یا نباتی، حتی مخلوط شده با یکدیگر یا عمل آورده شده از لحاظ شیمیایی؛ کودهایی که از مخلوط کردن یا عمل آوردن شیمیایی محصولات حیوانی یا نباتی حاصل شده باشد	ام اف ان
۲۱ ۳۱۰۲	-- سولفات آمونیوم	ام اف ان
۶۰ ۳۱۰۲	- املاح مضاعف و مخلوطهای نیتрат کلسیم و نیترات آمونیوم	ام اف ان
۸۰ ۳۱۰۲	- مخلوطهای اوره و نیترات آمونیوم به صورت محلول در آب یا آمونیاک	ام اف ان
۱۹ ۳۱۰۳	-- سایر	ام اف ان
۶۰ ۳۱۰۵	- کودهای معدنی یا شیمیایی دارای دو عنصر حاصلخیزکننده فسفر و پتاسیم	ام اف ان
۹۰ ۳۱۰۵	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۳۲۰۷	- پیگمانها، کدرکنندهها و رنگهای آماده و فرآوردههای همانند	ام اف ان
۳۰ ۳۲۰۷	- جلاهای مایع و فرآوردههای همانند	ام اف ان
۰۰ ۳۲۱۰	سایر رنگها و ورنیها (از جمله لعابها، لاکها و آب رنگها)؛ پیگمانهایی که با آب مصرف می شود از انواعی که برای پرداخت چرم به کار می رود.	ام اف ان
۰۰ ۳۲۱۱	سیکاتیفهای (خشک کنندههای) آماده.	ام اف ان
۱۰ ۳۲۱۲	- ورقههای داغزنی	ام اف ان
۹۰ ۳۲۱۲	- سایر	ام اف ان
۱۱ ۳۲۱۵	-- سیاه	ام اف ان
۰۰ ۳۳۰۳	عطریات و ادوتوالتها	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- سایر	۹۹ ۳۳۰۴
ام اف ان	-- سایر	۹۰ ۳۳۰۵
ام اف ان	-- املاح معطر و سایر فرآورده‌ها برای استحمام	۳۰ ۳۳۰۷
ام اف ان	-- سایر	۹۰ ۳۳۰۷
ام اف ان	-- محصولات و فرآورده‌های آلی تانسیو اکتیو که به منظور شست و شوی پوست بدن در نظر گرفته شده‌اند، به شکل مایع یا کرم، بسته‌بندی شده برای خرده فروشی حتی اگر حاوی صابون باشند یا نباشند	۳۰ ۳۴۰۱
ام اف ان	-- سایر	۱۹ ۳۴۰۲
ام اف ان	-- واکس‌ها، کرم‌ها و فرآورده‌های همانند برای کفش یا چرم	۱۰ ۳۴۰۵
ام اف ان	-- واکس‌ها، کرم و فرآورده‌های همانند برای نگهداری مبلمان چوبی، پارکت یا سایر اشیای چوبی	۲۰ ۳۴۰۵
ام اف ان	-- واکس‌ها و فرآورده‌های همانند برای بدنه وسایل نقلیه به‌استثنای واکس‌ها برای فلزات	۳۰ ۳۴۰۵
ام اف ان	-- خمیر، پودر و سایر فرآورده‌ها برای تمیزکاری	۴۰ ۳۴۰۵
ام اف ان	-- سایر	۹۰ ۳۴۰۵
ام اف ان	-- چسباننده‌ها براساس پلیمرهای مشمول شماره ۳۹۰۱ لغایت ۳۹۱۳، یا براساس کائوچو	۹۱ ۳۵۰۶
ام اف ان	مواد منفجره آماده، غیر از باروت	۰۰ ۳۶۰۲
ام اف ان	-- برای عکاسی رنگی (پلی کروم)	۹۱ ۳۷۰۱
ام اف ان	-- سایر	۹۹ ۳۷۰۱
ام اف ان	-- برای عکاسی رنگی (پلی کروم)	۳۱ ۳۷۰۲

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۲ ۳۷۰۲	-- سایر فیلم‌ها، با امولسیون از هالوژنور نقره	ام اف ان
۳۹ ۳۷۰۲	-- سایر	ام اف ان
۴۱ ۳۷۰۲	-- با پهنای بیش از ۶۱۰ میلیمتر و طول بیش از ۲۰۰ متر برای عکاسی رنگی (پلی کروم)	ام اف ان
۴۲ ۳۷۰۲	-- با پهنای بیش از ۶۱۰ میلیمتر و طول بیش از ۲۰۰ متر برای عکاسی غیررنگی	ام اف ان
۴۳ ۳۷۰۲	-- با پهنای بیش از ۶۱۰ میلیمتر و طول حداکثر ۲۰۰ متر	ام اف ان
۴۴ ۳۷۰۲	-- با پهنای بیش از ۱۰۵ میلیمتر و حداکثر ۶۱۰ متر	ام اف ان
۵۲ ۳۷۰۲	-- با پهنایی حداکثر ۱۶ میلیمتر	ام اف ان
۵۳ ۳۷۰۲	-- با پهنایی بیش از ۱۶ میلیمتر و حداکثر ۳۵ میلیمتر و با طول حداکثر ۳۰ متر برای اسلاید	ام اف ان
۵۴ ۳۷۰۲	-- با پهنای بیش از ۱۶ میلیمتر ولی از ۳۵ میلیمتر بیشتر نباشد و با طولی که از ۳۰ متر بیشتر نباشد، برای غیر از اسلاید	ام اف ان
۵۵ ۳۷۰۲	-- با پهنایی بیش از ۱۶ میلیمتر ولی از ۳۵ میلیمتر بیشتر نباشد و با طولی بیشتر از ۳۰ متر	ام اف ان
۵۶ ۳۷۰۲	-- با پهنایی بیش از ۳۵ میلیمتر	ام اف ان
۹۶ ۳۷۰۲	-- با پهنایی حداکثر ۳۵ میلیمتر بیشتر نباشد و طول حداکثر ۳۰ متر:	ام اف ان
۹۷ ۳۷۰۲	-- با پهنایی بیش از ۳۵ میلیمتر بیشتر نباشد و طول بیشتر از ۳۰ متر	ام اف ان
۹۸ ۳۷۰۲	-- با پهنایی بیش از ۳۵ میلیمتر	ام اف ان
۰۰ ۳۷۰۴	صفحه، فیلم، کاغذ، مقوا و مواد نسجی عکاسی، عکسبرداری شده ولی ظاهر نشده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۰ ۳۷۰۵	صفحه‌ها و فیلم‌های عکاسی، عکسبرداری و ظاهر شده، به غیر از فیلم‌های فیلمبرداری (سینماتوگرافی)	ام اف ان
۱۰ ۳۸۰۵	- عصاره‌های (اسانس‌های) ترپانتین، از چوب کاج یا از کاغذسازی با سولفات	ام اف ان
۹۰ ۳۸۰۶	- سایر	ام اف ان
۹۴ ۳۸۰۸	-- ضد عفونی کننده‌ها	ام اف ان
۱۹ ۳۸۱۱	-- سایر	ام اف ان
۲۱ ۳۸۱۱	- دارای روغن‌های نفتی یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری	ام اف ان
۹۰ ۳۸۱۱	- سایر	ام اف ان
۹۰ ۳۸۱۵	- سایر	ام اف ان
۰۰ ۳۸۱۶	سیمان‌های نسوز؛ ملاط‌های نسوز؛ بتون‌های نسوز و ترکیبات همانند نسوز، غیر از محصولات شماره ۳۸۰۱	ام اف ان
۰۰ ۳۸۲۰	فرآورده‌های ضد یخ و مایعات آماده شده برای ذوب یخ	ام اف ان
۷۱ ۳۸۲۴	-- شامل کلروفلوئور کربن‌ها (سی اف سی اس)، محتوی یا فاقد هیدرو کلروفلوئور و کربن‌ها (اچ سی اف سی اس)، پرفلوئور کربن‌ها (پی اف سی اس) یا هیدروفلوئور و کربن‌ها (اچ سی اف سی اس)	ام اف ان
۷۲ ۳۸۲۴	-- شامل بروموکلرودی فلئورومتان، بروموتری فلئورومتان یا دی بروموتترافلئورواتان‌ها	ام اف ان
۷۶ ۳۸۲۴	-- حاوی ۱، ۱، ۱- تری کلرواتان (کلروفرم متیل)	ام اف ان
۷۷ ۳۸۲۴	-- حاوی بروموتیل (بروماید متیل) یا بروموکلرومتان	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۱ ۳۸۲۴	-- دارای اکسیران (اتیلن اکساید)	ام اف ان
۸۳ ۳۸۲۴	-- دارای تریس (سه تایی های) (۲، ۳-دی برومو پروپیل) فسفات	ام اف ان
۸۴ ۳۸۲۴	-- دارای آلدین (ایزو)، کامفکلور (ایزو) توکسافن (ایزو)، کلردان (ایزو)، کلردکون (ایزو)، دی دی تی (ایزو) (کلوفوتان (آی ان ان)، ۱۰۱۰۱-تری کلرو-۲،۲-بیس-پی کلروفیل) اتان) دیلدرین (ایزو، آی ان ان)، اندوسولفان (ایزو)، اندرین (ایزو)، هپتا کلر (ایزو) یا میرکس (ایزو)	ام اف ان
۸۶ ۳۸۲۴	-- دارای پنتاکلروبنزن (ایزو) یا هگزاکلروبنزن (ایزو)	ام اف ان
۸۷ ۳۸۲۴	-- دارای پرفلوئورواکتان سولفونیک اسید، نمک های آن، سولفونامیدهای پرفلوئورواکتان، یا پرفلوئورواکتان سولفونیل فلوراید	ام اف ان
۱۰ ۳۸۲۵	-- زیاله شهرداری ها	ام اف ان
۲۰ ۳۸۲۵	-- گل و لای فاضلاب	ام اف ان
۴۱ ۳۸۲۵	-- هالوژنه	ام اف ان
۴۹ ۳۸۲۵	-- سایر	ام اف ان
۵۰ ۳۸۲۵	-- ضایعات محلول ها حاصل از شست و شوی سطح فلزات، ضایعات مایعات هیدرولیکی، ضایعات مایعات ترمز و مایعات ضدیخ	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۶۱ ۳۸۲۵	-- عمدتاً حاوی اجزای تشکیل دهنده آلی	ام اف ان
۶۹ ۳۸۲۵	-- سایر	ام اف ان
۱۰ ۳۹۰۱	- پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۰/۹۴	ام اف ان
۲۰ ۳۹۰۱	- پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) ۰/۹۴ یا بیشتر	ام اف ان
۳۰ ۳۹۰۱	- کopolymerهای اتیلن-وینیل استیت	ام اف ان
۴۰ ۳۹۰۱	- کopolymerهای اتیلن-آلفا-الفین، با وزن مخصوص کمتر از ۰/۹۴	ام اف ان
۱۰ ۳۹۰۲	- پلی پروپیلن	ام اف ان
۳۰ ۳۹۰۲	- کopolymerهای پروپیلن	ام اف ان
۹۰ ۳۹۰۲	- سایر	ام اف ان
۱۱ ۳۹۰۳	-- قابل انبساط	ام اف ان
۱۹ ۳۹۰۳	-- سایر	ام اف ان
۳۰ ۳۹۰۳	-کopolymerهای آکریلونیتریل - بوتادین - استیرن (ای بی اس)	ام اف ان
۹۰ ۳۹۰۳	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۳۹۰۴	- پلی (کلرووینیل)، مخلوط نشده با سایر مواد	ام اف ان
۴۰ ۳۹۰۷	- پلی کربنات‌ها	ام اف ان
۶۱ ۳۹۰۷	-- با ویسکوزیته ۷۸ میلی لیتر/گرم یا بالاتر	ام اف ان
۶۹ ۳۹۰۷	-- سایر	ام اف ان
۵۰ ۳۹۰۹	- پلی اوره تان‌ها	ام اف ان
۹۰ ۳۹۱۱	- سایر	کاهش تعرفه ۸٪، سقف

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
		تعرفه ۶٪
۱۲ ۳۹۱۲	-- نرم شده	ام اف ان
۳۱ ۳۹۱۲	-- کربوکسی متیل سلولز و املاح آن:	ام اف ان
۹۰ ۳۹۱۲	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۳۹۱۳	- اسید آلزینیک، املاح و استرهای آن	ام اف ان
۱۰ ۳۹۱۷	- روده های مصنوعی (پوشش سوسیس) از پروتئین سفت شده یا از مواد پلاستیکی سلولزی	ام اف ان
۱ ۳۹ ۰۰۰ ۳۹۱۷	--- بدون درز و با طولی بیش از حداکثر ابعاد مقطع، اعم از اینکه سطحی کار شده باشد یا نشده باشد، اما به شکل دیگری کار نشده باشد	کاهش تعرفه ۲۰٪، سقف تعرفه ۵.۲٪
۳ ۳۹ ۰۰۰ ۳۹۱۷	----- با اتصالات متصل، برای استفاده در هواپیماهای غیرنظامی (۵)	کاهش تعرفه ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸ ۳۹ ۰۰۰ ۳۹۱۷	----- سایر	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۰ ۳۳۰ ۱۰ ۳۹۲۰	----- فیلم پلی اتیلن، با ضخامت ۲۰ میکرومتر یا بیشتر اما از ۴۰ میکرومتر بیشتر نباشد، برای تولید فیلم مقاوم به نور که در ساخت نیمه هادی ها یا مدارهای چاپی استفاده می شود	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۰ ۲۴۰ ۱۰ ۳۹۲۰	----- فیلم کششی	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۰ ۲۵۰ ۱۰ ۳۹۲۰	----- سایر	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۰ ۲۸۰ ۱۰ ۳۹۲۰	----- ۹۴ / ۰ یا بیشتر	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۳.۳٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۱۰۴۰۰۳۹۲۰	---- فیلم برای تثبیت الکترودهای سلول‌های فتوولتائیک، متشکل از لایه ای از پلی اتیلن ترفتالات با ضخامت نه کمتر از ۱۰.۸ میکرومتر، اما نه بیشتر از ۱۳.۲ میکرومتر و یک لایه از پلیمرهای اتیلن با ضخامت نه کمتر از ۵۹.۲ میکرومتر، اما نه بیش از ۷۲.۸ میکرومتر، در حلقه‌هایی (رول‌هایی) با عرض نه کمتر از ۱۴۴.۶ میلی متر اما نه بیشتر از ۱۴۵.۴ میلی متر، که برای تولید پودمان (ماژول‌های) خورشیدی استفاده می شود.	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۹۴۰۰۱۰۳۹۲۰	---- سایر	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۳.۳٪
۱۱۳۹۲۱	-- از پلیمرهای استیرن	ام اف ان
۱۲۳۹۲۱	-- از پلیمرهای کلورووینیل	ام اف ان
۹۰۳۹۲۳	- سایر	ام اف ان
۹۰۳۹۲۴	- سایر	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۶٪
۴۱۴۰۰۲	-- لاتکس	ام اف ان
۴۹۴۰۰۲	-- سایر	ام اف ان
۵۱۴۰۰۲	-- لاتکس	ام اف ان
۷۰۴۰۰۲	- کائوچوی اتیلن - پروپیلن - دین غیرمتصل (ای پی دی ام)	ام اف ان
۸۰۴۰۰۲	- مخلوط‌های محصولات شماره ۴۰۰۱ با محصولات مشمول این شماره	ام اف ان
۲۰۴۰۰۵	- محلول‌ها؛ دیسپرسیون‌ها، غیر از آنهایی که مشمول شماره فرعی ۴۰۰۵۱۰ هستند.	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۰ ۴۰۰۶	- پروفیله برای روکش کردن لاستیک چرخ	ام اف ان
۳۴ ۴۰۱۰	- - تسمه انتقال نیرو بی انتها، با مقطع ذوزنقه (تسمه 'وی' شکل)، غیر شیاردار، دارای محیط خارجی بیش از ۱۸۰ سانتیمتر و حداکثر ۲۴۰ سانتیمتر	ام اف ان
۳۶ ۴۰۱۰	--تسمه همزمان بی انتها، دارای محیط خارجی بیش از ۱۵۰ سانتیمتر و حداکثر ۱۹۸ سانتیمتر	ام اف ان
۲۰ ۴۱۰۱	- پوست و پوست با پشم به صورت کامل که وزن هر جلد آن به حالت صرفاً خشک بیش از ۸ کیلوگرم، به حالت نمک زده خشک بیش از ۱۰ کیلوگرم و به حالت تازه و تر نمک زده یا به نحو دیگری محفوظ شده بیش از ۱۶ کیلوگرم نباشد.	ام اف ان
۱۰ ۴۱۰۲	- با پشم	ام اف ان
۲۰ ۴۱۰۳	- از نوع خزندگان	ام اف ان
۳۰ ۴۱۰۳	- از نوع خوک	ام اف ان
۳۱ ۴۱۰۶	- - به حالت مرطوب (از جمله پوست دباغی شده)	ام اف ان
۳۲ ۴۱۰۶	- - به حالت خشک (تازه از دباغی درآمده ولی هنوز رنگ یا رنگ آمیزی نشده)	ام اف ان
۴۰ ۴۱۰۶	- از نوع خزندگان	ام اف ان
۹۱ ۴۱۰۶	- - به حالت مرطوب (از جمله پوست دباغی شده)	ام اف ان
۳۰ ۴۱۱۳	- از نوع خزندگان	ام اف ان
۱۰ ۴۱۱۴	- چرم شاموازه (جیر) (همچنین جیر ترکیبی)	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	اشیای ساخته شده از روده (گات) (به غیر از احشای کرم ابریشم)، از غشای خارجی آماده روده بزرگ احشام از مثانه یا از زردپی	۰۰ ۴۲۰۶
ام اف ان	- از بره معروف به آستاراخان، برایت شوانز، قره گل، ایرانی یا همانند، پوست های بره هندوستان، چین، مغولستان یا تبت، به صورت کامل با یا بدون سر، دم یا دست و پا	۳۰ ۴۳۰۱
ام اف ان	- از روباه، به صورت کامل، با یا بدون سر، دم یا دست و پا	۶۰ ۴۳۰۱
ام اف ان	- سر، دم، دست و پا و سایر قطعات قابل استفاده در پوست سازی	۹۰ ۴۳۰۱
ام اف ان	- سر، دم، دست و پا و سایر قطعات، آخال و دم قیچی، به هم متصل نشده	۲۰ ۴۳۰۲
ام اف ان	-- چوب ویرولا، ایمبویا و بالسا	۲۲ ۴۴۰۷
ام اف ان	-- زهرالشتای قرمز تیره، زهرالشتای قرمز روشن، زهرالشتای باکائو	۲۵ ۴۴۰۷
ام اف ان	--لوان سفید، زهرالشتای سفید، سرایای سفید، زهرالشتای زرد و الان	۲۶ ۴۴۰۷
ام اف ان	-- چوب ساپلی	۲۷ ۴۴۰۷
ام اف ان	-- چوب ایروکو)	۲۸ ۴۴۰۷

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	<p>- سایر دارای حداقل یک لایه بیرونی از چوب به استثنای تیره سوزنی برگ‌ها از انواع توسکا (گونه آلتوس) زبان گنجشک (اش) (گونه فاینوس) (ون، زبان گنجشک)، راش (بیچ) (گونه فاگوس) توس (بریچ) (گونه بطولا) درخت گیلاس وحشی (گونه آلو جنگلی درخت شاه بلوط (گونه کاستانئا)، نارون (گونه اولموس)، اوکالپتوس (گونه اوکالپتوس)، گردوی (امریکایی) (گونه کاریا)، درخت شاه بلوط هندی (گونه آسکلوس) نمودار (گونه تیلیا) افرا (گونه آس)، (درخت بلوط) (گونه کوئروس)، چنار (گونه پلاتانوس)، صنوبر و صنوبر لرزان</p> <p>(گونه پاپیلوس) اقایا (گونه روبینیا)، درخت لاله (گونه لیریودندرون)، یا درخت گردو (گونه جاگلانس)</p>	۳۳ ۴۴۱۲
ام اف ان	- سایر	۹۹ ۴۴۱۸
ام اف ان	- سایر، از بامبو	۳۰ ۴۷۰۶
ام اف ان	- حاصل از ترکیب فرآیندهای مکانیکی و شیمیایی	۹۳ ۴۷۰۶
ام اف ان	- کاغذ و مقوای عمدتاً ساخته شده از خمیر مکانیکی (مثلاً، روزنامه، نشریات ادواری و اوراق چاپی همانند)	۳۰ ۴۷۰۷
ام اف ان	- خمیر آن کلاً در توده به صورتی یکنواخت سفید شده و بیش از ۹۵ درصد وزن کل الیاف آن از الیاف چوب حاصل از یک فرآیند شیمیایی تشکیل شده و وزن هر متر مربع آن بیش از ۱۵۰ گرم نباشد	۳۱ ۴۸۱۰

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۲ ۴۸۱۰	- - خمیر آن کلاً در توده به صورتی یکنواخت سفید شده و بیش از ۹۵ درصد وزن کل الیاف آن از الیاف چوب حاصل از یک فرآیند شیمیایی تشکیل شده و وزن هر متر مربع آن بیش از ۱۵۰ گرم باشد	ام اف ان
۳۹ ۴۸۱۰	- - سایر	ام اف ان
۱۰ ۴۸۱۳	- به شکل دفترچه یا لوله	ام اف ان
۹۱ ۴۹۰۵	- - به شکل کتاب	ام اف ان
۳۰ ۵۱۰۳	- آخال موی زبر حیوان	ام اف ان
۱۰ ۵۱۰۸	- حلاجی شده	ام اف ان
۲۰ ۵۱۰۸	- شانزده	ام اف ان
۰۰ ۵۱۱۰	نخ از موی زبر حیوان یا از موی یال و دم (از جمله نخ گپیه از موی یال و دم)، حتی آماده شده برای خرده فروشی	ام اف ان
۱۴ ۵۲۰۵	- - که اندازه آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی از ۱۲۵ دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۱۵ ۵۲۰۵	- - که اندازه آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره آن در نظام متریک متجاوز از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۲۱ ۵۲۰۵	- - که اندازه آن حداقل ۷۱۴/۲۹ دسی تکس باشد (نمره آن در نظام متریک از ۱۴ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۳ ۵۲۰۵	- - که اندازه آن کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس بوده ولی از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۴۳ بوده ولی از ۵۲ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۴ ۵۲۰۵	- - که اندازه آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۲۵ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۵۲ نباشد)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	
۲۶ ۵۲۰۵	-- که اندازه آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۰۶/۳۸ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۸۰ بوده ولی از ۹۴ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۷ ۵۲۰۵	-- که اندازه آن کمتر از ۱۰۶/۳۸ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۸۳/۳۳ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۹۴ بوده ولی از ۱۲۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۸ ۵۲۰۵	-- که اندازه آن کمتر از ۸۳/۳۳ دسی تکس باشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۱۲۰ باشد)	ام اف ان
۳۳ ۵۲۰۵	-- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس بوده ولی از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس کمتر نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۴۳ بوده ولی از ۵۲ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۴ ۵۲۰۵	-- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی از ۱۲۵ دسی تکس کمتر نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۵ ۵۲۰۵	-- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۴۱ ۵۲۰۵	-- که اندازه هر نخ یک لای آن ۷۱۴/۲۹ دسی تکس یا بیشتر باشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک از ۱۴ بیشتر نباشد)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۲۵۲۰۵	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۷۱۴/۲۹ دسی تکس بوده ولی از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس کمتر نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۱۴ بوده ولی از ۴۳ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۴۴۵۲۰۵	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۲۵ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۴۶۵۲۰۵	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۰۶/۳۸ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۸۰ بوده ولی از ۹۴ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۴۷۵۲۰۵	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۰۶/۳۸ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۸۳/۳۳ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۹۴ بوده ولی از ۱۲۰ فراتر نرود)	ام اف ان
۱۴۵۲۰۶	- - که اندازه آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۲۵ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۱۵۵۲۰۶	- - که اندازه آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۲۲۵۲۰۶	- - که اندازه آن ۷۱۴/۲۹ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۱۴ بوده ولی از ۴۳ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۳۵۲۰۶	- - که اندازه آن کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس بوده ولی از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۴۳ بوده ولی از ۵۲ بیشتر نباشد)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۴ ۵۲۰۶	- - که اندازه آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی از ۱۲۵ دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۲۵ ۵۲۰۶	- - که اندازه آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۳۱ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن ۷۱۴/۲۹ دسی تکس یا بیشتر باشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک از ۱۴ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۲ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۷۱۴/۲۹ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۱۴ بوده ولی از ۴۳ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۳ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۴۳ بوده ولی از ۵۲ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۴ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی از ۱۲۵ دسی تکس کمتر نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۳۵ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۴۲ ۵۲۰۶	- - که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۷۱۴/۲۹ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۱۴ بوده ولی از ۴۳ بیشتر نباشد)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۳ ۵۲۰۶	- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۲۳۲/۵۶ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۴۳ بوده ولی از ۵۲ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۴۴ ۵۲۰۶	- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۹۲/۳۱ دسی تکس بوده ولی کمتر از ۱۲۵ دسی تکس نباشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۵۲ بوده ولی از ۸۰ بیشتر نباشد)	ام اف ان
۴۵ ۵۲۰۶	- که اندازه هر نخ یک لای آن کمتر از ۱۲۵ دسی تکس باشد (نمره هر نخ یک لای آن در نظام متریک بیش از ۸۰ باشد)	ام اف ان
۱۰ ۵۳۰۱	- کتان، خام یا خیسانده	ام اف ان
۳۴ ۵۴۰۲	- از پلی پروپیلن	ام اف ان
۴۸ ۵۴۰۲	- سایر، از پلی پروپیلن	ام اف ان
۴۹ ۵۴۰۲	- سایر	ام اف ان
۳۱ ۵۴۰۳	- از ریون ویسکوز با تاب یا با تابی که از ۱۲۰ دور درمتر بیشتر نباشد	ام اف ان
۳۲ ۵۴۰۳	- از ریون ویسکوز، (با تابی) که از ۱۲۰ دور در متر بیشتر باشد	ام اف ان
۳۳ ۵۴۰۳	- از استات سلولز	ام اف ان
۱۹ ۵۴۰۴	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۵۴۰۸	- پارچه های تار و پود باف که از نخ بسیار مقاوم از ریون ویسکوز به دست می آیند	ام اف ان
۲۱ ۵۴۰۸	- سفید نشده یا سفید شده	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- چاپ شده	۲۴ ۵۴۰۸
ام اف ان	-- سایر	۹۰ ۵۵۰۱
ام اف ان	-- از آramیدهها	۱۱ ۵۵۰۳
ام اف ان	-- یک لا	۴۱ ۵۵۰۹
ام اف ان	-- که عمدتاً یا منحصرأ با پشم یا موی نرم (کرک) حیوان مخلوط شده باشند	۹۱ ۵۵۰۹
ام اف ان	-- که عمدتاً یا منحصرأ با پنبه مخلوط شده باشند	۹۲ ۵۵۰۹
ام اف ان	-- یک لا	۱۱ ۵۵۱۰
ام اف ان	-- چندلا (تابیده) یا کابله	۱۲ ۵۵۱۰
ام اف ان	-- از الیاف سنتتیک غیر یکسره، که کمتر از ۸۵ درصد وزن آن از این الیاف باشد	۲۰ ۵۵۱۱
ام اف ان	-- از الیاف غیریکسره پلی استر، سه نخ یا چهار نخ جناغی باف، همچنین جناغی مورب باف	۱۲ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- سایر پارچه های تار و پودباف	۱۹ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- از الیاف غیریکسره پلی استر، سه نخ یا چهار نخ جناغی باف، همچنین جناغی مورب باف	۲۲ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- سایر پارچه های تار و پودباف از الیاف غیر یکسره پلی استر	۲۳ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- سایر پارچه های تار و پودباف	۲۹ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- از الیاف غیر یکسره پلی استر، ساده باف	۴۱ ۵۵۱۴
ام اف ان	-- سایر پارچه های تار و پودباف از الیاف غیر یکسره پلی استر	۴۳ ۵۵۱۴

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۰ ۶۰۰۲	- دارای ۵ درصد وزنی یا بیشتر از نخ کشش پذیر ولی فاقد نخ های کائوچویی	ام اف ان
۴۱ ۶۰۰۶	- سفید نشده یا سفید شده	ام اف ان
۴۳ ۶۰۰۶	- از نخ هایی با رنگ های مختلف	ام اف ان
۲۱ ۶۳۰۲	- از پنبه	ام اف ان
۶۰ ۶۳۰۲	- شستنی های توالت یا آشپزخانه، از پارچه های حوله باف اسفنجی (پرز حلقوی) همانند، از پنبه	ام اف ان
۳۲ ۶۳۰۵	- ظروف (واسطه) نرم برای مواد به صورت فله	ام اف ان
۳۳ ۶۳۰۵	- سایر، به دست آمده از نوار یا اشکال همانند از پلی اتیلن یا پلی پروپیلن	ام اف ان
۳۹ ۶۳۰۵	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۶۹۰۴	- آجرهای ساختمان	کاهش تعرفه ۵۰٪، سقف تعرفه ۷.۵٪
۱۲ ۶۹۰۹	- اشیایی که سختی آنها در مقیاس موه ر معادل ۹ یا بیشتر باشد	ام اف ان
۱۰ ۷۰۱۵	- شیشه های عینک طبی	ام اف ان
۲۰ ۷۰۱۷	- از سایر شیشه ها که ضریب انبساط خطی آنها بین صفر و ۳۰۰ درجه سانتیگراد بیش از $10^{-6} \times 5$ بر حسب کلوین نباشد:	ام اف ان
۱۰ ۷۲۰۸	- به صورت تومار، فقط گرم نورد شده، دارای طرح و نقوش به صورت برجسته	ام اف ان
۴۰ ۷۲۰۸	- به صورت غیر تومار، فقط گرم نورد شده، دارای طرح و نقوش به صورت برجسته	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	- سایر	۹۰ ۷۲۰۸
ام اف ان	- سایر	۹۰ ۷۲۰۹
ام اف ان	-- دارای کمتر از ۰/۲۵ درصد وزنی کربن	۲۳ ۷۲۱۱
ام اف ان	- پروفیل با مقطع ال یا تی، فقط گرم نورد شده، گرم کشیده شده یا گرم اکستروود شده، با بلندی ۸۰ میلیمتر یا بیشتر	۴۰ ۷۲۱۶
ام اف ان	- آبکاری شده یا اندود شده با سایر فلزات معمولی	۳۰ ۷۲۱۷
ام اف ان	- سایر	۹۰ ۷۲۲۰
ام اف ان	-- سایر	۹۹ ۷۲۲۶
ام اف ان	-- سایر	۴۹ ۷۳۰۴
ام اف ان	-- سایر	۱۹ ۷۳۰۵
ام اف ان	-- براساس مس - روی (برنج)	۲۱ ۷۴۰۳
ام اف ان	-- براساس مس - قلع (برنز)	۲۲ ۷۴۰۳
ام اف ان	-- براساس مس - روی (برنج)	۲۱ ۷۴۰۸
ام اف ان	-- سایر	۲۹ ۷۴۰۸
ام اف ان	-- به صورت تومار	۲۱ ۷۴۰۹
ام اف ان	-- سایر	۲۹ ۷۴۰۹
ام اف ان	- سینترهای اکسید نیکل و سایر محصولات واسطه‌ای متالورژی نیکل	۲۰ ۷۵۰۱
ام اف ان	- پودر و فلس	۲۰ ۷۸۰۴
ام اف ان	سایر مصنوعات از سرب.	۰۰ ۷۸۰۶
ام اف ان	سایر مصنوعات از روی	۰۰ ۷۹۰۷

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۷ ۸۱۰۲	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۲۰ ۸۱۰۴	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۳۰ ۸۱۰۵	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۳۰ ۸۱۰۹	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۱۳ ۸۱۱۲	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۲۲ ۸۱۱۲	-- قراضه و ضایعات	ام اف ان
۱۰ ۸۴۰۳	-- دیگ‌های آب گرم	ام اف ان
۸۹ ۸۴۱۹	-- سایر	ام اف ان
۱۰ ۸۴۲۴	-- دستگاه‌های آتش‌نشان، حتی پرشده	ام اف ان
۱۱ ۸۴۴۳	-- ماشین‌آلات چاپ افست، با تغذیه قرقره‌ای	ام اف ان
۱۲ ۸۴۴۳	-- ماشین‌آلات چاپ افست، با تغذیه صفحه‌ای - ، نوع دفتری (با استفاده از صفحات (کاغذ) با یک طرف نه بیش از ۲۲ سانتیمتر و طرف دیگر نه بیش از ۳۶ سانتیمتر درحالت تا نشده) {فقط متن فرانسه}	ام اف ان
۱۴ ۸۴۴۳	-- ماشین‌آلات چاپ برجسته ، با تغذیه قرقره‌ای، به استثنای چاپ فلکسوگرافیک	ام اف ان
۱۲ ۸۴۵۶	-- با سایر فرآیندهای پرتو نوری یا فوتون کار کند	ام اف ان
۴۱ ۸۴۵۹	-- با واپایش (کنترل) شماره‌ای	ام اف ان
۹۱ ۸۴۶۷	-- برای اره زنجیری	ام اف ان
۲۱ ۸۴۷۰	-- دارای وسایل چاپ	ام اف ان
۳۰ ۸۴۷۰	-- سایر ماشین‌های محاسبه‌گر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۰ ۸۴۷۷	- ماشین‌های قالب‌گیری دمیدنی	ام اف ان
۹۰ ۸۴۸۱	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۲۰ ۸۴۸۴	- کاسه نمدهای مکانیکی	ام اف ان
۴۰ ۸۴۸۶	- ماشین‌ها و دستگاه‌های مشخص شده در یادداشت ۹ (ج) فصل ۸۴	ام اف ان
۴۰ ۸۵۰۲	- مبدل دواربرق	ام اف ان
۱۰ ۸۵۰۴	- متعادل‌کننده‌های جریان برای لامپ‌ها و لوله‌های تخلیه	ام اف ان
۲۱ ۸۵۰۴	-- به قدرت حداکثر ۶۵۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۲۲ ۸۵۰۴	--به قدرت بیشتر از ۶۵۰ کیلوولت آمپر و حداکثر ۱۰۰۰۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۲۳ ۸۵۰۴	-- به قدرت بیشتر از ۱۰۰۰۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۳۱ ۸۵۰۴	-- به قدرت حداکثر ۱ کیلوولت آمپر:	ام اف ان
۳۲ ۸۵۰۴	-- به قدرت بیشتر از ۱ کیلو ولت آمپر و حداکثر ۱۶ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۳۳ ۸۵۰۴	-- به قدرت بیشتر از ۱۶ کیلو ولت آمپر و حداکثر ۵۰۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۳۴ ۸۵۰۴	-- به قدرت بیشتر از ۵۰۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۴۰ ۸۵۰۴	- مبدل‌های استاتیک	ام اف ان
۱۰ ۸۵۰۷	- با سرب - اسید، از نوع مورد استفاده در راه انداختن موتورهای پیستونی	ام اف ان
۵۰ ۸۵۰۷	- نیکل - فلز هیدرات	ام اف ان
۹۰ ۸۵۱۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۱۰۱۱۰۸۵۱۶	-- آبگرمکن های فوری	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۰.۵٪
۰۱۰۸۰۰۸۵۱۶	-- سایر	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۰.۵٪
۵۰۸۵۱۶	- فر میکروویو	ام اف ان
۶۲۸۵۱۷	- ماشین هایی برای دریافت، تبدیل و ارسال یا بسامدافزایی صدا، تصویر یا سایر داده ها، شامل دستگاه سوئیچینگ و مسیر گزینی	ام اف ان
۵۰۸۵۱۹	- ماشین های پیام گیر تلفن	ام اف ان
۱۰۸۵۲۲	- محفظه های چاپ (کارتریج) پیکاپ	ام اف ان
۱۰۸۵۳۰	- تجهیزات برای راه آهن یا تراموا	ام اف ان
۳۱۸۵۳۳	-- با ظرفیت تحمل قدرت حداکثر ۲۰ وات	ام اف ان
۳۹۸۵۳۳	-- سایر	ام اف ان
۹۰۸۵۳۳	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۳۱۸۵۳۹	-- فلورسنت، کاتد گرم:	ام اف ان
۹۱۸۵۴۰	-- لوله های با اشعه کاتدی	ام اف ان
۲۱۸۵۴۱	-- به قدرت انتشار امواج کمتر از یک وات	ام اف ان
۳۰۸۵۴۱	- تیریسورها، دی اکها و تری اکها، غیر از وسایل حساس در برابر نور	ام اف ان
۵۰۸۵۴۱	- سایر وسایل نیمه هادی	ام اف ان
۶۰۸۵۴۱	- کریستال های پیزوالکتریک سوار شده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۰ ۸۵۴۳	- شتاب دهنده های ذره	ام اف ان
۱۹ ۸۵۴۴	-- سایر	ام اف ان
۱۰ ۸۶۰۳	- با منبع برق خارجی	ام اف ان
۹۰ ۸۶۰۳	- سایر	ام اف ان
۰۰ ۸۶۰۵	واگن مسافری راه آهن یا تراموا، غیر خودرو؛ واگن توشه، واگن پست و سایر واگن های راه آهن یا تراموا برای منظورهای خاص، غیر خودرو (به استثنای آنهایی که مشمول شماره ۸۶۰۴ می شوند).	ام اف ان
۱۰ ۸۶۰۶	- واگن های مخزن و همانند	ام اف ان
۳۰ ۸۶۰۶	- واگن های باری سبک و سنگین با سیستم تخلیه خودکار، غیر از آنهایی که مشمول شماره فرعی ۸۶۰۶۱۰ می شوند	ام اف ان
۹۲ ۸۶۰۶	-- واگن های روباز، با دیواره های جدانشدنی به ارتفاع بیش از ۶۰ سانتیمتر	ام اف ان
۹۹ ۸۶۰۶	-- سایر	ام اف ان
۱۹ ۸۶۰۷	-- سایر، همچنین اجزاء و قطعات	ام اف ان
۹۳ ۸۷۰۱	-- بیشتر از ۳۷ کیلو وات اما بیشتر از ۷۵ کیلو وات نباشد.	ام اف ان
۹۴ ۸۷۰۱	- بیشتر از ۷۵ کیلو وات اما بیش از ۱۳۰ کیلو وات نباشد	ام اف ان
۹۵ ۸۷۰۱	- بیشتر از ۱۳۰ کیلو وات	ام اف ان
۱۰ ۸۷۰۲	- تنها با موتور پیستونی درونسوز تراکمی - احتراقی (دیزل یا نیمه دیزل)	ام اف ان
۲۱ ۸۷۰۳	-- با حجم سیلندر تا ۱۰۰۰ سی سی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۲ ۸۷۰۳	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۱۰۰۰ سی سی اما از ۱۵۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۲۳ ۸۷۰۳	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۱۵۰۰ سی سی اما از ۳۰۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۱۰ ۸۷۰۴	- دامپرهاي طراحی شده برای استفاده در خارج از شاهراهها	ام اف ان
۲۱ ۸۷۰۴	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی.وی.دبلیو) حداکثر ۵ تن	ام اف ان
۲۲ ۸۷۰۴	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی.وی.دبلیو) بیش از ۵ تن و حداکثر ۲۰ تن	ام اف ان
۳۱ ۸۷۰۴	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی.وی.دبلیو) حداکثر ۵ تن	ام اف ان
۱۰ ۸۷۰۵	- کامیونهای جرثقیل	ام اف ان
۳۰ ۸۷۰۵	- وسایل نقلیه آتش نشانی	ام اف ان
۴۰ ۸۷۰۵	- کامیونهای بتون ساز (بتونیر)	ام اف ان
۹۳ ۸۷۱۴	- توییها، غیر از تویی ترمز پدال معکوس و ترمزهای تویی و چرخ زنجیر خور هرز گرد	ام اف ان
۹۴ ۸۷۱۴	-- ترمزها، همچنین تویی ترمز پدال معکوس و ترمزهای تویی، اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان
۲۰ ۸۷۱۶	- یدککشها (تریلرها) و نیمه یدککش (نیمه تریلر) های بارگیری یا تخلیه خودکار برای مصارف کشاورزی	ام اف ان
۳۹ ۸۷۱۶	-- سایر	ام اف ان
۸۰ ۸۷۱۶	- سایر وسایل نقلیه	ام اف ان
۱۰ ۸۸۰۳	- ملخها و قسمت های گردنده و اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان
۲۰ ۸۸۰۳	- تجهیزات فرود آمدن و اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۰ ۸۸۰۳	- سایر اجزاء و قطعات هواپیما یا هلیکوپتر	ام اف ان
۹۰ ۸۸۰۳	- سایر	ام اف ان
۱۰ ۸۹۰۷	- کلک قابل بادکردن	ام اف ان
۱۰ ۹۰۰۱	- الیاف اپتیکی، دسته و کابل الیاف اپتیکی	ام اف ان
۳۰ ۹۰۰۶	- دوربین عکاسی که مخصوصاً برای عکسبرداری زیرآبی، برای عکسبرداری هوایی یا برای معاینه پزشکی یا جراحی اعضای داخلی بدن طراحی شده است؛ دوربین تطبیقی برای مقاصد پزشکی قانونی یا جرم‌شناسی	ام اف ان
۹۰ ۹۰۰۸	- اجزاء و قطعات و متفرعات	ام اف ان
۵۰ ۹۰۱۰	- سایر دستگاه‌ها برای آزمایشگاه‌های عکاسی (از جمله فیلمبرداری (سینماتوگرافی))؛ نگاتوسکوپ‌ها	ام اف ان
۹۰ ۹۰۱۰	- اجزاء و قطعات و متفرعات	ام اف ان
۱۰ ۹۰۱۱	- میکروسکوپ استریوسکوپ	ام اف ان
۹۰ ۹۰۱۱	- اجزاء و قطعات و متفرعات	ام اف ان
۱۰ ۹۰۱۲	- میکروسکوپ‌ها غیر از میکروسکوپ‌های اپتیکی؛ دیفراکتوگراف‌ها	ام اف ان
۴۰ ۹۰۱۵	- آلات و دستگاه‌های فتوگرامتری	ام اف ان
۱۲ ۹۰۱۸	- دستگاه‌های اسکن اولتراسونیک	ام اف ان
۱۴ ۹۰۱۸	- دستگاه‌های سینتی‌گرافی	ام اف ان
۲۱ ۹۰۲۲	- - برای مصارف پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	دامپزشکی	
۲۹۹۰۲۲	-- برای سایر مصارف	ام اف ان
۲۰۹۰۲۶	- برای سنجش یا بررسی کردن فشار	ام اف ان
۲۰۹۰۲۷	- دستگاه‌های کروماتوگراف و الکتروفورز	ام اف ان
۴۰۹۰۳۰	- سایر آلات و دستگاه‌ها، مخصوصاً طراحی شده برای ارتباطات از راه دور (برای مثال هیپومتر، کردومتر، دیستورسیومتر، پسوفومتر)	ام اف ان
۸۲۹۰۳۰	-- برای سنجش یا واپایش (کنترل) ورقه نازک یا ادوات نیمه‌هادی یا وسایل	ام اف ان
۴۱۹۰۳۱	-- برای واری و ورقه‌های نازک یا ادوات نیمه‌هادی یا برای واپایش فتوماسک‌ها یا شبکه‌هایی که در ساختن ادوات نیمه‌هادی مورد استفاده قرار می‌گیرند	ام اف ان
۸۰۹۰۳۱	- سایر آلات، وسایل و ماشین‌ها	ام اف ان
۱۱۹۱۰۸	-- فقط با نمایشگر مکانیکی یا با ادواتی که با آنها یک نمایشگر مکانیکی می‌تواند توأم شود	ام اف ان
۱۲۹۱۰۸	-- فقط با نمایشگر اوپتوالکترونیکی	ام اف ان
۱۹۹۱۰۸	-- سایر	ام اف ان
۱۰۹۱۰۹	- برای آنهایی که با نیروی برق عمل می‌نمایند	ام اف ان
۲۰۹۲۰۱	- پیانو با سیم یا زه افقی	ام اف ان
۱۰۹۲۰۲	- که با آرشه نواخته می‌شوند	ام اف ان
۳۰۹۲۰۹	- سیم و زه آلات موسیقی	ام اف ان
۹۱۹۲۰۹	-- اجزاء و قطعات و متفرعات پیانو	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۴ ۹۲۰۹	- اجزاء و قطعات و متفرعات برای آلات موسیقی مشمول شماره ۹۲۰۷	ام اف ان
۱۰ ۹۴۰۱	- نشیمنها از انواعی که برای وسایل نقلیه هوایی مورد استفاده قرار می گیرند	ام اف ان
۶۰ ۹۴۰۳	- سایر مبیل های چوبی	ام اف ان
۱۲ ۹۵۰۶	- لوازم بستن اسکی (بند اسکی)	ام اف ان

فهرست کالاهای مشمول سهمیه تعرفه ای برای واردات به قلمرو گمرکی اتحادیه اقتصادی اوراسیا از
جمهوری اسلامی ایران

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه
۱۱ ۰۲۰۷	- (گوشت پرندگان خانگی) بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سرد کرده	تعرفه ۰٪، برای ۵۰۰۰ تن در هرسال	ام اف ان
۱۲ ۰۲۰۷	- (گوشت پرندگان خانگی) بریده نشده به صورت قطعات، منجمد		
۱۳ ۰۲۰۷	- (گوشت پرندگان خانگی) قطعات و احشای تازه یا سرد کرده		
۱۴ ۰۲۰۷	- (گوشت پرندگان خانگی) قطعات و احشای منجمد		

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
ام اف ان	تعرفه ۰٪، برای ۲۰۰۰۰ تن در هرسال	- (سیب زمینی تازه یا سرد کرده) برای تولید پوره	۰۷۰۱ ۰۹۰۱۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۷.۵٪		--جدید (سیب زمینی تازه یا سرد کرده) از ۱۱ دی تا ۱۰ تیر (۱ ژانویه تا ۳۰ ژوئن)	۰۷۰۱ ۰۹۰۵۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۷.۵٪		--سایر (سیب زمینی تازه یا سرد کرده)	۰۷۰۱ ۰۹۰۹۰۰
کاهش تعرفه ای ۴۰٪، سقف تعرفه ۶٪، ولی نه کمتر از ۰.۳۲ یورو برای هر یک کیلوگرم	تعرفه ۰٪، برای ۳۳۰۰۰ تن در هرسال	(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۱ دی تا ۱۲ فروردین (اول ژانویه تا ۳۱ مارس)	۰۰۰۷۰۲ ۱۰۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۳ فروردین تا ۱۱ اردیبهشت (اول آوریل تا ۳۰ آوریل)	۰۰۰۷۰۲ ۲۰۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۲ اردیبهشت تا ۲۵ اردیبهشت (اول می تا ۱۴ می)	۰۰۰۷۰۲ ۳۰۰۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
هر یک کیلوگرم			
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۲۶ اردیبهشت تا ۱۱ خرداد (۱۵ می تا ۳۱ می)	۰۰۰۷۰۲ ۴۰۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۲ خرداد تا ۹ مهر (اول ژوئن تا ۳۰ سپتامبر)	۰۰۰۷۰۲ ۵۰۰۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۷.۵٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴ یورو برای هر یک کیلوگرم		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۰ مهر تا ۱۰ آبان (اول اکتبر تا ۳۱ اکتبر)	۰۰۰۷۰۲ ۶۰۰۰
کاهش تعرفه ای ۴۰٪، سقف تعرفه ۶٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۳۲ یورو برای هر یک		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱۱ آبان تا ۳۰ آذر (اول نوامبر تا ۲۰ دسامبر)	۰۰۰۷۰۲ ۷۰۰۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
کیلوگرم			
کاهش تعرفه ای ٪۰.۴۰، سقف تعرفه ٪۰.۶، ولی نه کمتر از ۰.۰۳۲ یورو برای هر یک کیلوگرم		(گوجه‌فرنگی، تازه یا سرد کرده) از ۱ دی تا ۱۰ دی (۲۱ دسامبر تا ۳۱ دسامبر)	۰۰۰۷۰۲ ۹۰۰۰
کاهش تعرفه ای ٪۰.۲۵، سقف تعرفه ٪۰.۹۸		--- کلم سفید	۰۷۰۴ ۱۹۰۱۰۰
کاهش تعرفه ای ٪۰.۲۵، سقف تعرفه ٪۰.۹۸	تعرفه ٪۰، برای ۱۵۰۰۰ تن در هرسال	-- سایر کلم	۰۷۰۴ ۹۹۰۱۰۰
کاهش تعرفه ای ٪۰.۲۵، سقف تعرفه ٪۰.۸۳		- سایر (سایر کلم ها)	۰۷۰۴ ۰۹۰۹۰۰
کاهش تعرفه ای ٪۰.۲۵، سقف تعرفه ٪۰.۹	تعرفه ٪۰، برای ۱۰۰۰۰ تن در هرسال	- هویج و شلغم	۱۰۰۷۰۶
کاهش تعرفه ای ٪۰.۲۵، سقف تعرفه ٪۰.۹	تعرفه ٪۰، برای ۱۰۰۰۰ تن در هرسال	- سایر (چغندر، شنگ، کرفس، ترب و ریشه های خوراکی)	۹۰۰۷۰۶

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
کاهش تعرفه ای ۰.۵۰٪، سقف تعرفه ۰.۵٪، ولی نه کمتر از ۰.۲۷ یورو برای هر یک کیلوگرم	تعرفه ۰٪، برای ۴۳۰۰۰ تن در هرسال	--(خیار ، تازه یا سردکرده) از ۱۱ دی تا ۱۰ اسفند (اول ژانویه تا آخر فوریه)	۰۷۰۷ ۱۰۰۰۵۰
کاهش تعرفه ای ۰.۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خیار، تازه یا سردکرده) از ۱۱ اسفند تا ۱۱ اردیبهشت (اول مارس تا ۳۰ آوریل)	۰۷۰۷ ۲۰۰۰۵۰
کاهش تعرفه ای ۰.۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خیار، تازه یا سرد کرده) از ۱۲ اردیبهشت تا ۲۶ اردیبهشت (اول می تا ۱۵ می)	۰۷۰۷ ۳۰۰۰۵۰
کاهش تعرفه ای ۰.۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خیار، تازه یا سردکرده) از ۲۷ اردیبهشت تا ۹ مهر (۱۶ می تا ۳۰ سپتامبر)	۰۷۰۷ ۴۰۰۰۵۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۱۱.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۶ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خيار، تازه يا سردكرده) از ۱۰ مهر تا ۱۰ آبان (اول اکتبر تا ۳۱ اکتبر)	۰۷۰۷ ۵۰۰۰۵۰
کاهش تعرفه ای ۵۰٪، سقف تعرفه ۵٪، ولی نه کمتر از ۰.۲۷ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خيار، تازه يا سردكرده) از ۱۱ آبان تا ۲۰ آبان (اول نوامبر تا ۱۰ نوامبر)	۰۷۰۷ ۶۰۰۰۵۰
کاهش تعرفه ای ۵۰٪، سقف تعرفه ۵٪، ولی نه کمتر از ۰.۲۷ یورو برای هر یک کیلوگرم		--(خيار تازه يا سردكرده) از ۲۱ آبان تا ۱۰ دی (۱۱ نوامبر تا ۳۱ دسامبر)	۰۷۰۷ ۹۰۰۰۵۰
ام اف ان		--خيار ترشی	۰۷۰۷ ۰۰۰۹۰۰
ام اف ان	تعرفه ۰٪، برای ۱۴۰۰۰۰ تن در هرسال	- (سيب براي) توليد شربت سيب به صورت عمده، از ۲۶ شهريور تا ۲۵ آذر (۱۶ سپتامبر تا ۱۵ دسامبر)	۰۸۰۸ ۰۱۰۱۰۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
کاهش تعرفه ای ۰/۴۰٪ سقف تعرفه ۰/۰۲۲ یورو برای هر یک کیلوگرم		-- (سیب) از ۱۱ دی تا ۱۲ فروردین (اول ژانویه تا ۳۱ مارس)	۰۸۰۸ ۱۱۰۸۰۰
کاهش تعرفه ای ۰/۴۰٪ سقف تعرفه ۰/۰۱۹ یورو برای هر یک کیلوگرم		-- (سیب) از ۱۳ فروردین تا ۱۰ تیر (اول آوریل تا ۳۰ ژوئن)	۰۸۰۸ ۲۱۰۸۰۰
کاهش تعرفه ای ۰/۲۵٪ سقف تعرفه ۰/۰۲۷ یورو برای هر یک کیلوگرم		-- (سیب) از ۱۱ تیر تا ۱۰ مرداد (اول جولای تا ۳۱ جولای)	۰۸۰۸ ۳۱۰۸۰۰
ام اف ان		- (سیب) از انواع گلدن و گرنی اسمیت	۰۸۰۸ ۵۱۰۸۰۰
کاهش تعرفه ای ۰/۲۵٪ سقف تعرفه ۰/۰۵۱ یورو برای هر یک کیلوگرم		- (سیب) سایر	۰۸۰۸ ۶۱۰۸۰۰
ام اف ان		-- (سیب) از انواع گلدن و گرنی اسمیت	۰۸۰۸ ۷۱۰۸۰۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۰.۰۴۱ یورو برای هر یک کیلوگرم		--- (سیب) سایر	۰۸۰۸ ۸۱۰۸۰۰
ام اف ان		___ (سایر (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی بیش از یک کیلو)	۹۰۲۰۰۲ ۰۱۱۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۸.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴۲ یورو برای هر یک کیلوگرم		___ (سایر (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی کمتر از یک کیلو)	۹۰۲۰۰۲ ۰۱۹۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۸.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴۱ یورو برای هر یک کیلوگرم	تعرفه ۰٪، برای ۲۰۰۰۰ تن در هرسال	___ (سایر (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی بیش از یک کیلو)	۹۰۲۰۰۲ ۰۳۱۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۸.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴۱ یورو برای هر یک کیلوگرم		___ سایر (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی کمتر از یک کیلو	۹۰۲۰۰۲ ۰۳۹۰

نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) اس
کیلوگرم			
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۸.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴۱ یورو برای هر یک کیلوگرم		— سایر (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی بیش از یک کیلو	۹۰ ۲۰۰۲ ۰ ۹۱۰
کاهش تعرفه ای ۲۵٪، سقف تعرفه ۸.۳٪، ولی نه کمتر از ۰.۰۴۱ یورو برای هر یک کیلوگرم		— سایر: (رب گوجه فرنگی) در بسته بندی کمتر از یک کیلو	۹۰ ۲۰۰۲ ۰ ۹۹۰

قسمت ۲

تعهدات تعرفه ای خاص جمهوری اسلامی ایران

از نظر این قسمت، شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) و 'شرح کالا' به عناوین فرعی طبق نظام نامگذاری (نمانکلاتور) جمهوری اسلامی ایران و شرح مربوط به آن، که در ۱۰ دی ۱۴۰۰ (۳۱ دسامبر ۲۰۲۱) اجرائی بوده، برمی گردد.

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
سقف تعرفه ۴۰٪	-- قزل آلا (گونه های سالمو تروتا، اونکورینچس میکیس، اونکورینچس کلارکی، اونکورینچس آگونابونیتا، اونکورینچس گیلائه، اونکورینچس آپاچی، اونکورینچس کریسوکاستر)	۰۳۰۲۱۱
ام اف ان	-- ماهی های کپور (گونه های سپرینوس، گونه های کاراسیوس، ستونرفارینگودون ایدلوس، گونه های هیپوفتالمیچیتس، گونه های سیرینوس، میلو فارینگودون پیستوس، کاتلا کاتلا، گونه های لایثو، اوستنوجیلوس هاسلتی، لپتوباربوس هوونی، گونه های مگالوراما)	۰۳۰۲۷۳
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۲۸۹
ام اف ان	-- ماهی آزاد ریز شمال کلمبیا	۰۳۰۳۱۱
ام اف ان	-- سایر ماهی آزاد اقیانوس آرام	۰۳۰۳۱۲
ام اف ان	-- ماهی قزل آلا (گونه های سالمو تروتا، اونکورینچس میکیس، اونکورینچس کلارکی، اونکورینچس آگونابونیتا، اونکورینچس گیلائه، اونکورینچس آپاچی، اونکورینچس کریسوکاستر)	۰۳۰۳۱۴
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۳۲۹
ام اف ان	-- هالیبوت (هیپوگلوسس، هیپوگلو سویدس، ری اینهاردتیوس، استنولپیس)	۰۳۰۳۳۱
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۳۳۹

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۳۰۳ ۵۳	-- ساردین‌ها (ساردینوپس، ساردینا پیلچاردوس)، ساردینلا، شاه‌ماهی کوچک	ام اف ان
۰۳۰۳ ۵۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۳ ۶۳	-- ماهی کاد (گادوس اوگاک، گادوس مورها، گادوس ماکروسفالوس)	ام اف ان
۰۳۰۳ ۶۴	-- ماهی هاداگ (ملانوگرانوس آگلفینوس)	ام اف ان
۰۳۰۳ ۶۷	-- زغال ماهی آلاسکا (تراگراکالکوگراما)	ام اف ان
۰۳۰۳ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۴ ۴۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۴ ۶۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۴ ۷۱	-- ماهی کاد (گادوس اوگاک، گادوس مورها، گادوس ماکروسفالوس)	ام اف ان
۰۳۰۴ ۷۲	-- ماهی هاداگ (ملانوگرانوس آگلفینوس)	ام اف ان
۰۳۰۴ ۷۵	-- زغال ماهی آلاسکا (تراگراکالکوگراما)	ام اف ان
۰۳۰۴ ۹۴	-- زغال ماهی آلاسکا (تراگراکالکوگراما)	ام اف ان
۰۳۰۵ ۳۹	-- سایر	ام اف ان

ترجیحات تعرفه ای	شرح کالا	شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)
ام اف ان	-- سالمون اقیانوس آرام سالمون اقیانوس اطلس و دانوب	۰۳۰۵ ۴۱
ام اف ان	-- شاه ماهی (هرینگز، کلونپا هارنگز، کلونپا پالاسی)	۰۳۰۵ ۴۲
ام اف ان	-- انواع ماهی قزل آلا (گونه های سالمو تروتا، اونکورینچس میکیس، اونکورینچس کلارکی، اونکورینچس آگوثابونیتا، اونکورینچس گیلائه، اونکورینچس آپاچی، اونکورینچس کریسوکاستر)	۰۳۰۵ ۴۳
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۵ ۴۹
ام اف ان	-- ماهی کاد باگونه های (گادوس اوگاک، گادوس مورها، گادوس ماکروسفالوس)	۰۳۰۵ ۵۱
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۵ ۵۹
ام اف ان	-- شاه ماهی (هرینگز، کلونپا هارنگز، کلونپا پالاسی)	۰۳۰۵ ۶۱
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۵ ۶۹
ام اف ان	-- سایر	۰۳۰۵ ۷۹
ام اف ان	-- انواع میگوی آب سرد (پاندالوس، کرانگون)	۰۳۰۶ ۱۶
ام اف ان	-- سایر انواع میگو و پرانها	۰۳۰۶ ۱۷

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۳۰۷ ۲۱	-- زنده، تازه یا سرد کرده	ام اف ان
۰۳۰۷ ۲۲	-- منجمد	ام اف ان
۰۳۰۷ ۴۳	-- منجمد	ام اف ان
۰۳۰۷ ۴۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۷ ۹۱	-- زنده، تازه یا سرد شده	ام اف ان
۰۳۰۷ ۹۲	-- منجمد	ام اف ان
۰۳۰۷ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۰۳۰۸ ۱۲	-- منجمد	ام اف ان
۰۳۰۸ ۲۱	-- زنده، تازه یا سرد شده	ام اف ان
۰۴۰۱ ۱۰	- میزان مواد چرب آن از یک درصد وزنی بیشتر نباشد	ام اف ان
۰۴۰۱ ۲۰	- میزان مواد چرب آن بیش از یک درصد ولی از ۶ درصد وزنی بیشتر نباشد	ام اف ان
۰۴۰۱ ۴۰	- میزان مواد چرب آن از لحاظ وزنی از ۶ درصد بیشتر ولی از ۱۰٪ بیشتر نباشد	ام اف ان
۰۴۰۱ ۵۰	- میزان مواد چرب آن از لحاظ وزنی از ۱۰٪ بیشتر نباشد	ام اف ان
۰۴۰۲ ۱۰	- به شکل پودر، به شکل دانه ریز (گرانولز) یا به هر شکل جامد دیگری که میزان مواد چرب آن بیشتر از ۱/۵ درصد وزنی نباشد	ام اف ان
۰۴۰۲ ۲۱	-- بدون افزودن قند یا سایر مواد شیرین کننده	ام اف ان
۰۴۰۲ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۰۴۰۲ ۹۱	-- بدون افزودن قند یا سایر مواد شیرین کننده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۴۰۲۹۹	-- سایر	ام اف ان
۰۴۰۳۱۰	- ماست	ام اف ان
۰۴۰۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۴۰۴۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۴۰۵۱۰۱۰	-- کره بسته‌بندی شده به صورت بسته‌های ۵۰۰ گرمی و کمتر	کاهش ۲۷.۳٪، سقف تعرفه ۴۰٪
۰۴۰۵۱۰۲۰	--- کره بسته‌بندی شده به صورت بسته‌های بیش از ۵۰۰ گرم	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۰۴۰۵۲۰	- خمیرهای لبنی برای مالیدن روی نان	ام اف ان
۰۴۰۶۱۰	- پنیر تازه (نگرفته یا نبسته) همچنین پنیر حاصل از آب پنیر و کشک	ام اف ان
۰۴۰۶۲۰	- پنیر رنده شده یا به صورت پودر از هر نوع	ام اف ان
۰۴۰۶۳۰	- پنیر ذوب شده غیر از رنده شده یا پودر شده	ام اف ان
۰۴۰۶۴۰	- پنیر دارای رگه‌های کپک‌آبی رنگ و سایر پنیرهای حاوی رگه تولید شده از طریق رکفورت پنی‌سیلیوم	ام اف ان
۰۴۰۶۹۰	- سایر پنیرها	ام اف ان
۰۴۰۷۲۱	-- مربوط به انواع گونه‌های ماکیان	ام اف ان
۰۴۰۷۲۹	-- سایر	ام اف ان
۰۴۰۸۱۱	-- خشک کرده	ام اف ان
۰۴۰۸۱۹	-- سایر	ام اف ان
۰۴۰۸۹۱	-- خشک کرده	ام اف ان
۰۴۰۸۹۹	-- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۴۰۹۰۰	عسل طبیعی	سقف تعرفه ۰.۵۵٪
۰۵۰۴۰۰	روده، بادکنک و شکمبه حیوانات، کامل یا قطعه قطعه شده (غیر از روده، بادکنک و شکمبه ماهی)، به حالت تازه، سردکرده، یخزده، نمکزده یا در آب نمک، خشک کرده یا دودی	ام اف ان
۰۵۰۵۱۰	- پر از انواعی که برای انباشتن به کار می رود؛ کرک	ام اف ان
۰۵۰۷۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۵۱۰۰۰	عنبر خاکستری، جند بید استر، غالیه و مشک؛ ذرایح؛ زهره، حتی خشک کرده؛ غده و سایر مواد دارای منشأ حیوانی که برای ساخت محصولات داروسازی به کار می رود، تازه، سرد کرده، یخزده یا به نحو موقت دیگری محفوظ شده باشد	ام اف ان
۰۵۱۱۹۱	- - محصولات از ماهی ها یا از قشرداران، صدفداران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات؛ حیوانات مرده فصل ۳	ام اف ان
۰۶۰۱۱۰	- انواع پیاز گل، غده زیرخاکی نباتات، ریشه غده دار نباتات، ساقه های زیرخاکی در حاله خواب نباتی	ام اف ان
۰۶۰۳۱۱	- - گل های سرخ	ام اف ان
۰۶۰۳۱۲	- - میخک	ام اف ان
۰۶۰۳۱۳	- - ارکیده	ام اف ان
۰۶۰۳۱۴	- - داوودی	ام اف ان
۰۶۰۳۱۵	- - سوسن	ام اف ان
۰۶۰۳۱۹	- - سایر	ام اف ان
۰۶۰۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۶۰۴۲۰	- تازه	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۶۰۴۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۷۰۱۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۷۰۲۰۰	گوجه فرنگی، تازه یا سرد کرده	ام اف ان
۰۷۰۳۱۰	- پیاز و موسیر	ام اف ان
۰۷۰۳۲۰	- سیر	ام اف ان
۰۷۰۳۹۰	- تره فرنگی و سایر سبزیجات سیر گونه	ام اف ان
۰۷۰۴۱۰	- گل کلم و گل کلم بروکولی	ام اف ان
۰۷۰۴۲۰	- کلم بروکسل	ام اف ان
۰۷۰۴۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۷۰۵۱۱	-- کاهو کروی (سالادی)	ام اف ان
۰۷۰۵۱۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۰۵۲۱	-- کاسنی سالادی (از نوع فولیوسوم)	ام اف ان
۰۷۰۵۲۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۰۶۱۰	- هویج و شلغم	ام اف ان
۰۷۰۶۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۷۰۷۰۰	خیار و خیار ترشی، تازه یا سرد کرده	ام اف ان
۰۷۰۸۹۰	- سایر سبزیجات غلافدار	ام اف ان
۰۷۰۹۲۰	- مارچوبه	ام اف ان
۰۷۰۹۳۰	- بادمجان	ام اف ان
۰۷۰۹۴۰	- کرفس به غیر از کرفس غده دار	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۷۰۹ ۵۱	-- قارچ‌ها از نوع آگاریکوس	ام اف ان
۰۷۰۹ ۵۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۰۹ ۶۰	- فلفل‌فرنگی از نوع کاپسیسوم یا از نوع پیمتتا	ام اف ان
۰۷۰۹ ۷۰	- اسفناج، اسفناج زلاندنو (تتراگون) و اسفناج رومی یا کوهی (اوراچه)	ام اف ان
۰۷۰۹ ۹۱	-- کنگر فرنگی (آرتیشوها)	ام اف ان
۰۷۰۹ ۹۲	-- زیتون اسکواش	ام اف ان
۰۷۰۹ ۹۳	-- کدوهای حلوایی، کدو و کدوهای مسمایی	ام اف ان
۰۷۰۹ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۱۰ ۱۰	- سیب‌زمینی	ام اف ان
۰۷۱۰ ۲۱	-- نخودفرنگی (پیسوم ساتیوم)	ام اف ان
۰۷۱۰ ۲۲	-- لویا (گونه فاسلوس، گونه ویگنا)	ام اف ان
۰۷۱۰ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۱۰ ۳۰	- اسفناج، اسفناج زلاندنو (تتراگون) و اسفناج رومی یا کوهی (آروچه)	ام اف ان
۰۷۱۰ ۸۰	- سایر سبزیجات	ام اف ان
۰۷۱۰ ۹۰	- مخلوط سبزیجات	ام اف ان
۰۷۱۱ ۲۰	- زیتون	ام اف ان
۰۷۱۱ ۴۰	- خیار و خیارترشی (خیار ریز)	ام اف ان
۰۷۱۱ ۵۱	-- قارچ از نوع آگاریکوس	ام اف ان
۰۷۱۱ ۵۹	-- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۷۱۱ ۹۰	- سایر سبزیجات؛ مخلوط سبزیجات	ام اف ان
۰۷۱۲ ۲۰	- پیاز	ام اف ان
۰۷۱۲ ۳۱	-- قارچ از نوع آگاریکوس	ام اف ان
۰۷۱۲ ۳۲	-- قارچ سیاه شفاف رگه دار مورد مصرف در رستورانهای چین (گونه آریکولاریا)	ام اف ان
۰۷۱۲ ۳۳	-- قارچ ژلاتینی طلایی یا نارنجی رنگ زمستان گونه (ترملا)	ام اف ان
۰۷۱۲ ۳۹	-- سایر	ام اف ان
۰۷۱۲ ۹۰	- سایر سبزیجات؛ مخلوط سبزیجات:	ام اف ان
۰۷۱۳ ۶۰	_ پیگون (کاجانوس کاجان)	ام اف ان
۰۷۱۴ ۱۰	- ریشه مانیوک (کاساوا)	ام اف ان
۰۷۱۴ ۲۰	- سیبزمینی شیرین	ام اف ان
۰۷۱۴ ۳۰	- سیبزمینی هندی	ام اف ان
۰۷۱۴ ۴۰	_ قلقاس	ام اف ان
۰۷۱۴ ۵۰	_ یائوتیا	ام اف ان
۰۷۱۴ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۰۱ ۲۱	-- با پوست	ام اف ان
۰۸۰۱ ۲۲	-- بدون پوست	ام اف ان
۰۸۰۱ ۳۱	-- با پوست	ام اف ان
۰۸۰۱ ۳۲	-- بدون پوست	ام اف ان
۰۸۰۲ ۱۱	-- درون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۱۲	-- بدون غلاف سخت	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۸۰۲ ۲۱	-- درون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۲۲	-- بدون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۳۱	-- درون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۳۲	-- بدون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۴۱	-- درون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۴۲	-- بدون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۶۱	-- درون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۶۲	-- بدون غلاف سخت	ام اف ان
۰۸۰۲ ۷۰	- گردوی کولا (گونه کولا)	ام اف ان
۰۸۰۲ ۸۰	- گردوی آرکا	ام اف ان
۰۸۰۲ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۰۴ ۲۰	- انجیر	ام اف ان
۰۸۰۴ ۴۰	- آوآکادو	ام اف ان
۰۸۰۴ ۵۰	- گلابی هندی، انبه و منگوتین	ام اف ان
۰۸۰۵ ۲۱	-- نارنگی ها (شامل تنجیرین ها و سان سوماک)	ام اف ان
۰۸۰۵ ۲۲	-- کلمانتین ها	ام اف ان
۰۸۰۵ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۰۸۰۵ ۴۰	- گریپ فروت، شامل پملوس	ام اف ان
۰۸۰۵ ۵۰	- لیمو (سیتروس لیمون، سیتروس لیمونوم) و لیموترش کوچک (سیتروس اراتیفولیا، سیتروس لاتیفولیا)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۸۰۵۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۰۷۱۱	- هندوانه	ام اف ان
۰۸۰۷۱۹	- سایر	ام اف ان
۰۸۰۷۲۰	- پایا	ام اف ان
۰۸۰۸۱۰	- سیب	ام اف ان
۰۸۰۸۳۰	- گلابی ها	ام اف ان
۰۸۰۸۴۰	- به	ام اف ان
۰۸۰۹۱۰	- زردآلو	ام اف ان
۰۸۰۹۲۱	- آلبالوها (پوموس سراسوس)	ام اف ان
۰۸۰۹۲۹	- سایر	ام اف ان
۰۸۰۹۳۰	- هلو و همچنین شلیل و شفتالو	ام اف ان
۰۸۰۹۴۰	- آلو و گوجه	ام اف ان
۰۸۱۰۱۰	- توت فرنگی	ام اف ان
۰۸۱۰۲۰	- تمشک، توت کوهی، توت درختی و توت تمشکی	ام اف ان
۰۸۱۰۳۰	- انگور فرنگی سیاه، سفید یا قرمز و انگور فرنگی خوشه ای	ام اف ان
۰۸۱۰۴۰	- کرانبری، زغال اخته و سایر میوه ها از گونه واکینیوم	ام اف ان
۰۸۱۰۶۰	- دوریان (میوه درخت کالا یا قهوه سودانی)	ام اف ان
۰۸۱۰۷۰	- خرمالوها	ام اف ان
۰۸۱۰۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۱۱۱۰	- توت فرنگی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۸۱۱۲۰	- تمشک، توت سیاه، توت، توت تمشکی، بی‌دانه و انگور فرنگی سیاه، سفید و قرمز	ام اف ان
۰۸۱۱۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۱۲۱۰	- گیلاس	ام اف ان
۰۸۱۲۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۸۱۳۱۰	- زردآلو	ام اف ان
۰۸۱۳۲۰	- آلو	ام اف ان
۰۸۱۳۳۰	- سیب	ام اف ان
۰۸۱۳۴۰	- سایر میوه‌ها	ام اف ان
۰۸۱۳۵۰	- مخلوط‌های میوه‌های سخت پوست یا مخلوط میوه‌های خشک کرده این فصل	ام اف ان
۰۸۱۴۰۰	پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند (از جمله پوست هندوانه)، تازه، یخ‌زده، خشک کرده، عرضه شده در آب‌نمک، در آب گوگردی یا در سایر محلول‌های محافظت کننده موقت	ام اف ان
۰۹۰۱۱۱	-- کافئین نگرفته	ام اف ان
۰۹۰۱۱۲	-- کافئین گرفته	ام اف ان
۰۹۰۱۲۱	-- کافئین نگرفته	ام اف ان
۰۹۰۱۲۲	-- کافئین گرفته	ام اف ان
۰۹۰۱۹۰	- سایر	ام اف ان
۰۹۰۲۱۰	- چای سبز (تخمیر نشده) عرضه شده در بسته‌های اولیه که محتوای آن از ۳ کیلوگرم بیشتر نباشد	کاهش ۴۰٪ سقف تعرفه ۱۲٪
۰۹۰۳۰۰	ماته	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۰۹۰۴ ۱۱	-- خرد نشده و نساییده	ام اف ان
۰۹۰۴ ۱۲	-- خرد شده یا ساییده	ام اف ان
۰۹۰۹ ۲۱	-- خرد نشده و ساییده نشده	ام اف ان
۰۹۰۹ ۲۲	-- خرد شده یا ساییده شده	ام اف ان
۰۹۱۰ ۹۱	-- مخلوط‌های مذکور در یادداشت ۱ (ب) این فصل	ام اف ان
۰۹۱۰ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۱۰۰۲ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۱۰۰۷ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۱۱۰۱ ۰۰	آرد گندم یا آرد مخلوط گندم و چاودار	ام اف ان
۱۱۰۳ ۱۱	-- از گندم	ام اف ان
۱۱۰۳ ۲۰	- به هم فشرده به صورت حبه	ام اف ان
۱۱۰۴ ۱۲	-- از جو دو سر	ام اف ان
۱۱۰۴ ۱۹	-- از سایر غلات	ام اف ان
۱۱۰۴ ۲۹	-- از سایر غلات	ام اف ان
۱۱۰۴ ۳۰	- جوانه غلات، کامل، پهن شده، فلس شده یا آسیاب شده	ام اف ان
۱۱۰۵ ۱۰	- آرد، زبره و پودر	ام اف ان
۱۱۰۶ ۱۰	- از سبزیجات غلافدار خشک کرده شماره ۰۷۱۳	ام اف ان
۱۱۰۸ ۱۱	-- نشاسته گندم	ام اف ان
۱۱۰۸ ۱۲	-- نشاسته ذرت	ام اف ان
۱۱۰۸ ۱۳	-- فکول سیب زمینی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۱۰۸ ۱۹	-- سایر نشاسته‌ها و فکول‌ها	ام اف ان
۱۱۰۹ ۰۰	گلوتن گندم، حتی خشک‌کرده	ام اف ان
۱۲۱۱ ۳۰	-- برگ کوکا	ام اف ان
۱۵۰۶ ۰۰	سایر چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و اجزای آنها، حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته	ام اف ان
۱۵۰۷ ۱۰	-- روغن خام، حتی صمغ گرفته	کاهش ۵۰٪ سقف تعرفه ۱۰٪
۱۵۰۷ ۹۰	-- سایر	ام اف ان
۱۵۰۹ ۱۰	-- بکر (روغن زیتون)	ام اف ان
۱۵۰۹ ۹۰	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۰ ۰۰	سایر روغن‌ها و اجزای آنها که منحصراً از زیتون به دست می‌آید، حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته و مخلوط این روغن‌ها یا اجزای آنها با روغن‌ها یا اجزای روغن‌های مشمول شماره ۱۵۰۹	ام اف ان
۱۵۱۱ ۹۰	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۲ ۱۹	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۲ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۴ ۱۹	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۴ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۵ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۱۵۱۷ ۹۰	-- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۵۲۲۰۰	دگراها ؛ تفاله‌های حاصل از عمل آوردن اجسام چرب یا موم‌های حیوانی یا نباتی	ام اف ان
۱۶۰۲۱۰	- فرآورده‌های هموژنیزه	ام اف ان
۱۶۰۲۹۰	- سایر، همچنین فرآورده‌های خون حیوانات	ام اف ان
۱۶۰۴۱۱	-- ماهی آزاد (سالمون)	ام اف ان
۱۶۰۴۱۲	-- شاه ماهی (هرینگ)	ام اف ان
۱۶۰۴۱۳	-- ماهی ساردین، ساردین کوچک و بریسلینگ یا اسپارت‌ها	ام اف ان
۱۶۰۴۱۴	-- ماهی تن، اسکوپ‌جک و بونیت (گونه ساردا)	ام اف ان
۱۶۰۴۱۵	-- ماهی مکرل	ام اف ان
۱۶۰۴۱۷	-- مارماهی‌ها	ام اف ان
۱۶۰۴۱۹	-- سایر	ام اف ان
۱۶۰۴۲۰	- سایر ماهی آماده	ام اف ان
۱۶۰۵۱۰	- خرچنگ دم کوتاه	ام اف ان
۱۶۰۵۲۹	-- سایر	ام اف ان
۱۷۰۱۹۱	-- که به آن موادخوشبوکننده یا رنگ‌کننده اضافه شده	ام اف ان
۱۷۰۲۴۰	- گلوکز و شربت گلوکز، که به حالت خشک دارای ۲۰ درصد تا کمتر از ۵۰ درصد وزنی فروکتوز باشد، به‌استثنای ساکارز تغییر یافته به گلوکز از طریق هیدرولیز (قند معکوس)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۷۰۲۶۰	- سایر فروکتوز و شربت فروکتوز که به حالت خشک دارای بیش از ۵۰ درصد وزنی فروکتوز باشد، به استثنای ساکارز تغییر یافته به گلوکز از طریق هیدرولیز (قند معکوس)	ام اف ان
۱۷۰۴۹۰	- سایر	کاهش ۷۴.۵٪، سقف تعرفه ۱۴٪
۱۸۰۵۰۰	پودر کاکائو، بدون افزودن قند، شکر یا سایر مواد شیرین کننده	ام اف ان
۱۸۰۶۱۰	- پودر کاکائو حاوی قند یا شکر یا سایر مواد شیرین کننده افزوده شده به آن	ام اف ان
۱۹۰۱۲۰	- مخلوط و خمیرها برای تهیه محصولات خمیری، نان شیرینی سازی یا بیسکویت سازی شماره ۱۹۰۵	ام اف ان
۱۹۰۱۹۰	- سایر	ام اف ان
۱۹۰۲۱۱	-- حاوی تخم مرغ	ام اف ان
۱۹۰۲۱۹	-- سایر	کاهش ۶۳.۶٪، سقف تعرفه ۲۰٪
۱۹۰۲۲۰	- خمیرهای غذایی پر شده (حتی پخته شده یا آماده شده به نحوی دیگر)	ام اف ان
۱۹۰۲۳۰	- سایر خمیرهای غذایی	کاهش ۶۳.۶٪، سقف تعرفه ۲۰٪
۱۹۰۲۴۰	- کوسکوس	ام اف ان
۱۹۰۴۱۰	- فرآورده های غلات که با عمل پف کردن یا تفت دادن به دست آمده باشد	ام اف ان
۱۹۰۴۲۰	- فرآورده های غذایی حاصل از برگه غلات تفت داده نشده یا از مخلوط برگه های غلات تفت داده نشده و برگه های غلات تفت داده شده یا غلات پف کرده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۱۹۰۴ ۳۰	- خرده گندم برشته	ام اف ان
۱۹۰۴ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۲۰۰۱ ۱۰	- خیار و خیار ریز (خیار ترشی)	ام اف ان
۲۰۰۱ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۲۰۰۲ ۱۰	- گوجه فرنگی، کامل یا به صورت قطعه قطعه	ام اف ان
۲۰۰۲ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۲۰۰۳ ۱۰	- قارچ از گونه آگاریکوس	ام اف ان
۲۰۰۳ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۲۰۰۴ ۱۰	- سیب زمینی	ام اف ان
۲۰۰۴ ۹۰	- سایر سبزیجات و مخلوطهای آنها	ام اف ان
۲۰۰۵ ۱۰	- سبزیجات هموژنیزه	ام اف ان
۲۰۰۵ ۴۰	- نخود فرنگی (از گونه پیسوم ساتیوم)	ام اف ان
۲۰۰۵ ۵۱	- - لوبیا به صورت دانه	ام اف ان
۲۰۰۵ ۵۹	- - سایر	ام اف ان
۲۰۰۵ ۷۰	- زیتون	ام اف ان
۲۰۰۵ ۸۰	- ذرت شیرین نوع (زی میز وارساکراتا)	ام اف ان
۲۰۰۵ ۹۹	- - سایر	ام اف ان
۲۰۰۶ ۰۰	سبزیجات، میوه، میوه‌های سخت پوست، پوست میوه، و سایر اجزای نباتات، محفوظ شده در قند (آب گرفته شده، براق شده یا متبلور).	ام اف ان
۲۰۰۷ ۱۰	- فرآورده‌های هموژنیزه	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۰۰۸ ۱۱	-- بادام زمینی	ام اف ان
۲۰۰۸ ۳۰	-- مرکبات	ام اف ان
۲۰۰۸ ۴۰	-- گلابی	ام اف ان
۲۰۰۸ ۵۰	-- زردآلو	ام اف ان
۲۰۰۸ ۶۰	-- گیلاس	ام اف ان
۲۰۰۸ ۷۰	-- هلو، همچین شلیل و شفتالو	ام اف ان
۲۰۰۸ ۸۰	-- توت فرنگی	ام اف ان
۲۰۰۸ ۹۷	-- مخلوط ها	ام اف ان
۲۰۰۸ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۲۰۰۹ ۱۲	-- یخ نرزه، با یک مقیاس بریکس که از ۲۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۲۱	-- با یک مقیاس بریکس که از ۲۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۳۱	-- با یک مقیاس بریکس که از ۲۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۴۱	-- با یک مقیاس بریکس که از ۲۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۵۰	-- آب گوجه فرنگی	ام اف ان
۲۰۰۹ ۶۱	-- با یک مقیاس بریکس که از ۳۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۶۹	-- سایر	ام اف ان
۲۰۰۹ ۷۱	-- با یک مقیاس بریکس که از ۲۰ تجاوز نکند	ام اف ان
۲۰۰۹ ۷۹	-- سایر	ام اف ان
۲۰۰۹ ۹۰	-- مخلوط های آب میوه و سبزیجات	ام اف ان
۲۱۰۲ ۳۰	-- بیکینگ پودر آماده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۱۰۳۱۰	- سس سویا	ام اف ان
۲۱۰۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۲۱۰۴۱۰	- سوپ و آبگوشت و فرآورده‌های مربوط به آنها	ام اف ان
۲۱۰۴۲۰	- فرآورده‌های غذایی مرکب ، هموژنیزه	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۱۰	--- استابیلایزر	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۲۰	--- امولسیفایر	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۳۰	--- پودر حالت دهنده خوراکی	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۴۰	--- ژل کیک	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۵۰	--- آنتی‌اکسیدان	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۶۰	--- بهبود دهنده	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۸۰	--- مکمل غذایی	ام اف ان
۲۱۰۶۹۰ ۸۵	--- آدامس بدون قند	کاهش ۷۵٪ سقف تعرفه ۱۰٪
۲۱۰۶۹۰ ۹۰	--- سایر	سقف تعرفه ۱۰٪
۲۲۰۱۱۰	- آب معدنی و آب گازدار شده	کاهش ۷۵٪ سقف تعرفه ۱۴٪
۲۲۰۷۱۰	- الکل اتیلیک تقلیب نشده که درجه الکل آن ۸۰ درصد حجمی یا بیشتر باشد:	ام اف ان
۲۲۰۷۲۰	- الکل اتیلیک و سایر عرق‌ها، تقلیب شده، به هر میزان	ام اف ان
۲۲۰۹۰۰	سرکه خوراکی و بدل سرکه خوراکی که از جوهر سرکه به دست می‌آید.	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۲۷۱۰ ۱۹	-- سایر	ام اف ان
۲۸۱۴ ۱۰	- آمونیاک بدون آب	ام اف ان
۲۹۰۵ ۱۱	-- متانول (الکل متلیک)	ام اف ان
۲۹۰۵ ۴۵	-- گلیسرول	ام اف ان
۲۹۱۲ ۱۱	-- متانال (فرمالدئید)	ام اف ان
۲۹۱۸ ۱۴	-- اسید سیتریک	ام اف ان
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۱	---- دارای تولید داخلی مشابه	کاهش ۵۰٪ سقف تعرفه ۱۰٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۲	---- سایر	کاهش ۴۳٪ سقف تعرفه ۴٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۳	---- دارای تولید داخلی مشابه	کاهش ۵۰٪ سقف تعرفه ۱۸.۵٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۴	---- سایر	کاهش ۴۳٪ سقف تعرفه ۴٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۵	---- دارای تولید داخلی مشابه	کاهش ۵۰٪ سقف تعرفه ۱۰٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۱۶	---- سایر	کاهش ۴۳٪ سقف تعرفه ۴٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۹۱	---- دارای تولید داخلی مشابه	کاهش ۵۰٪ سقف تعرفه ۱۰٪
۳۰۰۴ ۹۰ ۹۲	---- سایر	کاهش ۴۳٪ سقف تعرفه ۴٪
۳۰۰۵ ۹۰	- سایر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۲۰۴ ۱۲	-- مواد رنگی اسیدی، حتی متالیزه و فرآورده‌های براساس این مواد؛ مواد رنگی دندان‌موردانت و فرآورده‌ها بر اساس این مواد	ام اف ان
۳۲۰۶ ۱۱	-- از لحاظ وزنی حاوی حداقل ۸۰ درصد اکسید تیتانیوم محاسبه شده بر حسب ماده خشک	ام اف ان
۳۲۰۶ ۱۹	-- سایر:	ام اف ان
۳۲۰۸ ۲۰	- براساس پلیمرهای اکریلیک یا وینیل	ام اف ان
۳۲۰۸ ۹۰	- سایر:	ام اف ان
۳۲۰۹ ۱۰	- براساس پلیمرهای اکریلیک یا وینیل	ام اف ان
۳۲۱۰ ۰۰	سایر رنگ‌ها و ورنی‌ها (از جمله لعاب‌ها، لاک‌ها و آب رنگ‌ها)؛ پیگمان‌هایی که با آب مصرف می‌شود از انواعی که برای پرداخت چرم به کار می‌رود.	ام اف ان
۳۳۰۳ ۰۰	عطریات و ادوتوالتها	ام اف ان
۳۳۰۴ ۱۰	- فرآورده‌ها برای آرایش لب	ام اف ان
۳۳۰۴ ۲۰	- فرآورده‌ها برای آرایش چشم	ام اف ان
۳۳۰۴ ۳۰	- فرآورده‌ها برای آرایش ناخن دست و پا	ام اف ان
۳۳۰۴ ۹۱ ۱۰	-- در بسته‌بندی آماده برای خرده‌فروشی	سقف تعرفه ۲۶٪
۳۳۰۴ ۹۱ ۹۰	-- سایر	سقف تعرفه ۲۶٪
۳۳۰۴ ۹۹	-- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۵ ۱۰	- شامپوها	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۵ ۳۰	- تثبیت‌کننده مو	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۳۰۶۱۰	- مواد پاک کننده دندان	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۶۹۰	- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۷۲۰	- بوزدهای بدن و ضد ترشح عرق	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۷۳۰	- املاح معطر و سایر فرآورده‌ها برای استحمام	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۷۴۹	-- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۳۰۷۹۰۱۰	--- مایع مخصوص شستشوی لنزهای چشمی	سقف تعرفه ۵٪
۳۳۰۷۹۰۲۰	--- دستمال مرطوب بهداشتی و آرایشی	ام اف ان
۳۳۰۷۹۰۳۰	--- موم موبر	ام اف ان
۳۳۰۷۹۰۹۰	--- سایر	ام اف ان
۳۴۰۱۱۱۱۰	--- صابون حمام و دستشویی	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۴۰۱۱۱۲۰	--- صابون گلسیرینه	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۴۰۱۱۱۳۰	--- صابون بچه	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۴۰۱۱۱۴۰	--- صابون طبی	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪
۳۴۰۱۱۱۵۰	--- صابون رختشویی	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۸.۲٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۴۰۱۱۱۹۰	--- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۱۹	-- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۲۰۱۰	--- مایع	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۲۰۲۰	--- صنعتی	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۲۰۳۰	--- چپیس	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۰.۵
۳۴۰۱۲۰۴۰	--- پودر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۲۰۹۰	--- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۱۳۰	- محصولات و فرآورده‌های آلی تانسو اکتیو که به منظور شست و شوی پوست بدن در نظر گرفته شده‌اند، به شکل مایع یا کرم، بسته‌بندی شده برای خرده فروشی حتی اگر حاوی صابون باشند	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۳۴۰۲۲۰	- فرآورده‌های بسته‌بندی شده برای خرده‌فروشی:	ام اف ان
۳۴۰۲۹۰	- سایر:	ام اف ان
۳۴۰۳۱۹	-- سایر	ام اف ان
۳۴۰۵۱۰	- واکس‌ها، کرم‌ها و فرآورده‌های همانند برای کفش یا چرم	ام اف ان
۳۴۰۵۲۰	- واکس‌ها، کرم و فرآورده‌های همانند برای نگهداری مبلمان چوبی، پارکت یا سایر اشیای چوبی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۴۰۵۳۰	- واکسها و فرآورده‌های همانند برای بدنه وسایل نقلیه به استثنای واکسها برای فلزات	ام اف ان
۳۴۰۶۰۰	انواع شمع و همانند آن	ام اف ان
۳۵۰۵۲۰	- چسبها	ام اف ان
۳۶۰۴۱۰	- اشیاء برای آتشبازی	ام اف ان
۳۸۰۸۹۱	-- حشره‌کشها	ام اف ان
۳۸۱۵۱۲	-- با فلز گرانبها یا ترکیبات فلز گرانبها به عنوان ماده فعال	ام اف ان
۳۸۱۹۰۰	مایعات برای ترمزهای هیدرولیک و سایر مایعات آماده شده برای ادوات هیدرولیکی انتقال نیرو، که کمتر از ۷۰ درصد وزنی دارای روغن‌های نفتی یا روغن‌های حاصل از مواد قیری بوده یا فاقد آنها باشد	ام اف ان
۳۸۲۵۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۰۳۱۱	-- قابل انبساط	ام اف ان
۳۹۰۶۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۰۷۳۰	- رزین‌های اپوکسید	ام اف ان
۳۹۰۷۹۹	-- سایر	ام اف ان
۳۹۰۸۱۰۱۰	-- آمیزه پلی‌آمید بر پایه پلی‌آمید ۶ و ۶/۶	سقف تعرفه ۱۰٪
۳۹۰۸۱۰۹۰	-- سایر	ام اف ان
۳۹۰۹۱۰	- رزین‌های اوره‌ئیک؛ رزین‌های تیاوره	ام اف ان
۳۹۱۶۱۰	- از پلیمرهای اتیلن	ام اف ان
۳۹۱۶۲۰	- از پلیمرهای کلرور وینیل	ام اف ان
۳۹۱۶۹۰	- از سایر مواد پلاستیکی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۹۱۷ ۲۱	-- از پلیمرهای اتیلن	ام اف ان
۳۹۱۸ ۱۰	- از پلیمرهای کلروروینیل	ام اف ان
۳۹۱۸ ۹۰	- از سایر مواد پلاستیکی	ام اف ان
۳۹۱۹ ۱۰	- به صورت حلقه (رول) با پهنایی که از ۲۰ سانتیمتر بیشتر نباشد	ام اف ان
۳۹۱۹ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۲۰ ۱۰	- از پلیمرهای اتیلن	ام اف ان
۳۹۲۰ ۳۰	- از پلیمرهای استیرن	ام اف ان
۳۹۲۰ ۴۳	-- حاوی حداقل ۶ درصد وزنی پلاستی سائزر	ام اف ان
۳۹۲۰ ۴۹	-- سایر	ام اف ان
۳۹۲۰ ۵۱	-- از پلی (متاکریلات متیل)	ام اف ان
۳۹۲۰ ۶۱	-- از پلی کربنات‌ها	ام اف ان
۳۹۲۰ ۶۲	-- از پلی (اتیلن ترفتالات)	ام اف ان
۳۹۲۰ ۶۹	-- از سایر پلی استرها:	ام اف ان
۳۹۲۱ ۱۱	-- از پلیمرهای استیرن	ام اف ان
۳۹۲۱ ۱۲	-- از پلیمرهای کلروروینیل	ام اف ان
۳۹۲۱ ۱۳	-- از پلی اوره تان‌ها	ام اف ان
۳۹۲۱ ۱۹	-- از سایر مواد پلاستیکی	ام اف ان
۳۹۲۱ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۲۲ ۱۰	- وان، دوش، ظرفشویی و دستشویی	ام اف ان
۳۹۲۲ ۲۰	- نشستگاه و سرپوش لگن مستراح	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۳۹۲۲ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۲۳ ۳۰	- قرابه، بطری، دمابان (فلاسک) و اشیای همانند	ام اف ان
۳۹۲۳ ۴۰	- قرقره، دوک، ماسوره و تکیه‌گاه‌های همانند	ام اف ان
۳۹۲۳ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۲۴ ۱۰	- لوازم سرمیز و لوازم آشپزخانه	ام اف ان
۳۹۲۴ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۳۹۲۵ ۱۰	- انبار، مخزن، خمره و محفظه‌های همانند با گنجایش بیش از ۳۰۰ لیتر	ام اف ان
۳۹۲۵ ۲۰	- در، پنجره و چارچوب آنها و آستانه در	ام اف ان
۳۹۲۵ ۳۰	- پشت دری و پشت پنجره‌ای، پرده (از جمله پرده کرکره) و اشیای همانند و اجزاء و ملحقات آنها	ام اف ان
۳۹۲۶ ۱۰	- لوازم برای دفتر کار و مدارس	ام اف ان
۳۹۲۶ ۲۰	- لباس و متفرعات لباس (همچنین دستکش، دستکش یک انگشتی و نیم دستکش)	ام اف ان
۳۹۲۶ ۳۰	- یراق آلات برای مبل، برای بدنه وسایل نقلیه یا همانند آن	ام اف ان
۳۹۲۶ ۴۰	- مجسمه‌های کوچک و سایر اشیای تزئینی	ام اف ان
۴۰۰۳ ۰۰	کائوچوی دوباره احیا شده به اشکال ابتدایی یا به صورت صفحه، ورق یا نوار.	ام اف ان
۴۰۰۸ ۱۹	-- سایر	ام اف ان
۴۰۰۸ ۲۱	-- صفحه، ورق و نوار	ام اف ان
۴۰۰۸ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۴۰۰۹ ۳۱	-- بدون لوازم و ملحقات	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۰۰۹۳۲	-- با لوازم و ملحقات	ام اف ان
۴۰۱۱۱۰	- از انواعی که برای اتومبیل‌های سواری (از جمله اتومبیل‌های استیشن واگن و اتومبیل‌های مسابقه به کار می‌رود)	ام اف ان
۴۰۱۱۷۰	- از انواع مورد استفاده در ماشین‌ها یا وسایل نقلیه کشاورزی یا جنگل‌داری و ماشین‌آلات	ام اف ان
۴۰۱۱۸۰۱۰	--- دارای تولید داخلی مشابه	ام اف ان
۴۰۱۱۸۰۲۰	--- لاستیک فرغون	ام اف ان
۴۰۱۱۸۰۹۰	--- سایر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۴۰۱۱۹۰	- سایر	ام اف ان
۴۰۱۲۲۰	- لاستیک رویی چرخ، بادی، مستعمل	ام اف ان
۴۰۱۳۱۰	- از انواعی که برای اتومبیل سواری (از جمله اتومبیل‌های استیشن واگن و اتومبیل‌های مسابقه)، اتوبوس‌ها یا اتومبیل‌های باری به کار می‌رود	ام اف ان
۴۰۱۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۴۰۱۵۱۹	-- سایر	ام اف ان
۴۰۱۶۹۱	-- کف پوش و پادری	ام اف ان
۴۰۱۶۹۲	-- مداد پاک‌کن	ام اف ان
۴۲۰۲۱۱	-- با سطح خارجی از چرم طبیعی، از چرم یا از چرم ترکیبی	ام اف ان
۴۲۰۲۱۲	-- با سطح خارجی از مواد پلاستیکی یا مواد نسجی	ام اف ان
۴۲۰۲۲۱	-- با سطح خارجی از چرم طبیعی، یا از چرم ترکیبی	ام اف ان
۴۲۰۲۲۲	-- با سطح خارجی از ورق‌های پلاستیکی یا از مواد نسجی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۲۰۲۲۹	-- سایر	ام اف ان
۴۲۰۲۳۱	-- با سطح خارجی از چرم طبیعی، یا از چرم ترکیبی	ام اف ان
۴۲۰۲۹۲	-- با سطح خارجی از ورق‌های پلاستیکی یا از مواد نسجی	ام اف ان
۴۲۰۳۱۰	- لباس	ام اف ان
۴۲۰۳۲۹	-- سایر	ام اف ان
۴۲۰۳۳۰	- کمر بند، حمایل و بند شمشیر	ام اف ان
۴۲۰۵۰۰	سایر اشیای ساخته شده از چرم طبیعی یا از چرم ترکیبی	ام اف ان
۴۳۰۳۱۰	- لباس و متفرعات لباس	ام اف ان
۴۳۰۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۴۴۱۰۱۲۱۰	--- کار نشده یا فقط سمباده خورده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۰۱۲۹۰	--- سایر	ام اف ان
۴۴۱۱۱۲۱۰	--- کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۱۱۲۹۱	---- پروفیل روکش شده	ام اف ان
۴۴۱۱۱۲۹۲	---- کف پوش روکش شده	ام اف ان
۴۴۱۱۱۲۹۹	---- سایر	ام اف ان
۴۴۱۱۱۳۱۰	--- کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۱۱۳۹۱	---- پروفیل روکش شده	ام اف ان
۴۴۱۱۱۳۹۲	---- کف پوش روکش شده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۴۱۱۱۳۹۹	---- سایر	ام اف ان
۴۴۱۱۱۴۱۰	--- کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۱۱۴۹۱	---- پروفیل روکش شده	ام اف ان
۴۴۱۱۱۴۹۲	---- کف پوش	ام اف ان
۴۴۱۱۱۴۹۹	---- سایر	ام اف ان
۴۴۱۱۹۲۱۰	--- کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۱۹۲۹۰	--- سایر	ام اف ان
۴۴۱۱۹۳۱۰	--- کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	کاهش ۲۵٪ سقف تعرفه ۷.۵٪
۴۴۱۱۹۳۹۰	--- سایر	ام اف ان
۴۴۱۵۲۰	- پالت‌های ساده، پالت‌های صندوقی و سایر تخته‌های بارگیری؛ حلقه‌های اتصالی پالت از چوب	ام اف ان
۴۴۱۸۲۰	- در، چارچوب، دور و آستانه در	ام اف ان
۴۴۱۸۹۹	-- سایر	ام اف ان
۴۴۱۹۹۰	- سایر	ام اف ان
۴۴۲۰۱۰	- مجسمه‌های کوچک و سایر اشیای تزئینی از چوب	ام اف ان
۴۴۲۱۹۹	-- سایر	ام اف ان
۴۸۰۲۵۶	-- به وزن هر مترمربع حداقل ۴۰ گرم و حداکثر ۱۵۰ گرم به صورت ورق که به حالت تا نشده یک ضلع آن از ۴۳۵ میلیمتر و ضلع دیگر ۲۹۷ میلیمتر بیشتر نباشد	سقف تعرفه ۲۰٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۴۸۰۳۰۰	کاغذ از انواعی که به عنوان کاغذ توالت یا دستمال کاغذی، حوله پاک کردن آرایش، دست پاک کن، حوله یا کاغذهای همانند که برای مصارف خانگی، بهداشتی یا توالت مورد استفاده قرار می گیرد، اوات سلولز و ورقه های الیاف سلولزی (نطم)، حتی کرپ شده، چین دار شده، نقش برجسته شده، سوراخ شده، رنگ شده در سطح، تزئین شده در سطح یا چاپ شده به شکل حلقه (رول) یا ورق.	ام اف ان
۴۸۱۴۲۰	- کاغذ دیواری و پوشش های دیواری همانند متشکل از کاغذ با رویه اندوده یا پوشانده شده بالای ای از ماده پلاستیکی، دانه دار شده، داغ زده، رنگ شده، چاپ شده با نقش و نگار، یا به نحوی دیگر تزئین شده باشد.	سقف تعرفه ۲۰٪
۴۸۱۷۱۰	- پاکت	ام اف ان
۴۸۱۸۳۰	- رومیزی و دستمال سفره	ام اف ان
۴۸۲۰۱۰	- دفاتر ثبت، دفاتر حسابداری، دفاتر (یادداشت، سفارش، رسید)، دسته های کاغذ یادآوری، دفاتر یادداشت روزانه و اشیای همانند	ام اف ان
۴۸۲۰۲۰	- دفترچه مشق	ام اف ان
۴۸۲۰۳۰	- جلد (غیر از جلد کتاب)، پوشه و جلد پرونده	ام اف ان
۴۸۲۳۶۹	- - سایر	ام اف ان
۴۹۰۹۰۰	کارت پستال چاپ شده یا مصور؛ کارت های چاپ شده با مضمون تهنیت، پیغام یا اطلاعیه های شخصی، حتی مصور، یا بدون پاکت و تزئینات یا ملحقات	ام اف ان
۵۲۰۵۱۲	- که اندازه آن کمتر از ۲۹ / ۷۱۴ دسی تکس بوده لیکن کمتر از ۲۳۲ / ۵۶ دسی تکس نباشد (نمره آن در نظام متریک بیش از ۱۴ بوده ولی از ۴۳ بیشتر نباشد).	ام اف ان
۵۲۰۸۱۲	- - ساده باف، به وزن هر متر مربع بیش از ۱۰۰ گرم	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۵۲۰۸ ۲۲	-- ساده باف، به وزن هر مترمربع بیش از ۱۰۰ گرم	ام اف ان
۵۲۰۸ ۵۲	-- ساده باف، به وزن هر متر مربع بیش از ۱۰۰ گرم	ام اف ان
۵۴۰۲ ۱۹ ۱۰	-- نخ پلی آمید ۶ با دسی تکس ۹۰۰ الی ۲۴۰۰ و با مقاومت ۷۳/۵ الی ۹۰/۴	سقف تعرفه ۰.۵٪
۵۴۰۲ ۱۹ ۲۰	-- نخ پلی آمید ۶/۶ با دسی تکس ۹۰۰ الی ۲۴۰۰ و با مقاومت ۷۳/۵ الی ۹۰/۴	ام اف ان
۵۴۰۲ ۱۹ ۹۰	--- سایر:	ام اف ان
۵۵۰۳ ۳۰	- آکرلیک یا مدآکرلیک	سقف تعرفه ۰.۵٪
۵۵۰۹ ۳۲	-- چندلا (تابیده) یا کابله	ام اف ان
۵۶۰۱ ۲۲	-- از الیاف سنتتیک یا مصنوعی	ام اف ان
۵۷۰۲ ۴۲	-- از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی	ام اف ان
۵۷۰۳ ۲۰	- از نایلون یا از سایر پلی آمیدها	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۵۷۰۳ ۲۰ ۹۰	---	ام اف ان
۵۷۰۳ ۳۰	- از سایر مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی	ام اف ان
۵۷۰۳ ۹۰	- از سایر مواد نسجی	ام اف ان
۵۷۰۵ ۰۰	سایر فرشها و کفپوشها از مواد نسجی، درست شده یا درست نشده	ام اف ان
۶۱۰۵ ۱۰	- از پنبه	ام اف ان
۶۱۰۹ ۱۰	- از پنبه	ام اف ان
۶۱۰۹ ۹۰	- از سایر مواد نسجی	ام اف ان
۶۱۱۰ ۱۱	-- از پشم	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۶۱۱۰۲۰	- از پنبه	ام اف ان
۶۱۱۰۳۰	- از الیاف مصنوعی	ام اف ان
۶۱۱۵۹۵	-- از پنبه	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۶۱۱۶۱۰	- آغشته، اندوده یا پوشانده شده با مواد پلاستیک یا کائوچو	ام اف ان
۶۱۱۶۹۳	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۲۰۱۹۳	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۲۰۲۹۳	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۲۰۳۱۲	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۶۲۰۳۲۳	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۲۰۳۳۱	-- از پشم یا موی نرم (کرک) حیوان	ام اف ان
۶۲۰۳۴۱	-- از پشم یا موی نرم (کرک) حیوان	ام اف ان
۶۲۰۳۴۲	-- از پنبه	ام اف ان
۶۲۰۵۲۰	- از پنبه	ام اف ان
۶۲۱۰۱۰	- از پارچه‌های مشمول شماره‌های ۰۲۵۶ یا ۵۶۰۳	ام اف ان
۶۲۱۱۳۲	-- از پنبه	ام اف ان
۶۲۱۱۳۳	-- از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۲۱۴۲۰	- از پشم یا موی نرم (کرک) حیوان	ام اف ان
۶۳۰۱۲۰	- پتو و زیرانداز سفری (غیر از پتوی برقی)، از پشم یا از موی نرم (کرک) حیوان	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۶۳۰۱ ۴۰	- پتو و زیرانداز سفری (غیر از پتوی برقی) از الیاف مصنوعی (سنتتیک)	ام اف ان
۶۳۰۲ ۲۱	-- از پنبه	ام اف ان
۶۳۰۲ ۳۹	-- از سایر مواد نسجی	ام اف ان
۶۳۰۲ ۶۰	- شستنی های توالت یا آشپزخانه، از پارچه های حوله باف اسفنجی (پرز حلقوی) همانند، از پنبه	ام اف ان
۶۳۰۳ ۹۹	-- از سایر مواد نسجی	ام اف ان
۶۳۰۵ ۳۳	-- سایر، به دست آمده از نوار یا اشکال همانند از پلی اتیلن یا پلی پروپیلن	ام اف ان
۶۳۰۷ ۱۰	- کف شور، قاب دستمال، قابشور، گردگیر و پارچه های همانند برای تمیز کردن	ام اف ان
۶۳۰۷ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۶۳۰۹ ۰۰	لباس و سایر اشیای مستعمل	ام اف ان
۶۳۱۰ ۱۰	- جور شده	ام اف ان
۶۵۰۵ ۰۰	کلاه و سایر پوشش های سر، کشباف یا قلاب باف، یا تهیه شده از دانتل، نمد یا سایر پارچه های نسجی، به صورت توپ (ولی نه به صورت نوار)، حتی آستری شده یا تزئین شده، تور از هر ماده، حتی آستری شده یا تزئین شده	ام اف ان
۶۵۰۶ ۹۹	-- از سایر مواد	ام اف ان
۶۸۰۷ ۱۰	- به صورت حلقه (رول)	ام اف ان
۶۸۰۷ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۷۱۱۳ ۱۹ ۱۰	--- سنتی، صنایع دستی مرصع	سقف تعرفه ۱۵٪
۷۱۱۳ ۱۹ ۹۰	---	سقف تعرفه ۱۵٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۷۲۰۲۷۰	- فرمولیبدن	ام اف ان
۷۲۱۳۱۰	- دارای دندان، برآمدگی، گودی یا سایر تغییر شکل یافتگی هایی باشند که در جریان نورد شدن حاصل می شوند	ام اف ان
۷۲۱۴۹۹	-- سایر	ام اف ان
۷۲۱۶۳۲	-- پروفیل با مقطع ۱	ام اف ان
۷۲۱۷۱۰	- آبکاری نشده یا اندود نشده، خواه صیقل شده یا نشده	ام اف ان
۷۲۱۷۲۰	- آبکاری شده یا اندود شده با روی	ام اف ان
۷۳۰۲۱۰	- ریل	کاهش ۷۳٪، سقف تعرفه ۴٪
۷۳۰۸۳۰	- در، پنجره و چارچوب آنها و دوره و آستانه در	ام اف ان
۷۳۰۸۹۰	- سایر	ام اف ان
۷۳۲۱۱۱	-- با سوخت گازی یا هم با گاز و هم با سایر سوخت ها	ام اف ان
۷۳۲۲۱۱	-- از چدن	ام اف ان
۷۳۲۳۹۴	-- از آهن یا از فولاد، لعاب داده شده	ام اف ان
۷۴۰۳۱۱	-- کاتد و قطعات کاتد	ام اف ان
۷۴۱۸۲۰	- لوازم بهداشتی یا پاکیزگی و اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان
۷۶۰۷۱۱	-- صرفاً نورد شده اما زیاد کار نشده	ام اف ان
۷۶۱۵۱۰	- اشیای سرمیز، اشیاء آشپزخانه یا سایر اشیای خانه داری و اجزاء و قطعات آنها؛ سیم ظرفشویی و پدهای سایش یا صیقل دادن، دستکش و اشیای همانند	ام اف ان
۷۶۱۵۲۰	- لوازم بهداشتی یا پاکیزگی و اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان
۸۲۰۱۱۰	- بیل و بیلچه	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۲۰۱۳۰	- کلنگ، کج بیل، کج بیل باغبانی، شن کش و گل تراش	ام اف ان
۸۲۰۱۴۰	- تبر و تیشه، دهره و ابزارهای برنده همانند	ام اف ان
۸۲۰۲۱۰	- اره دستی	ام اف ان
۸۲۰۳۲۰	- انبردست (از جمله انبردست‌های برنده)، گازانبر، مقاش و ابزارهای همانند	ام اف ان
۸۲۰۴۱۱	-- دارای دندان ثابت	ام اف ان
۸۲۰۴۱۲	-- دارای دندان متغیر	ام اف ان
۸۲۰۵۲۰	- چکش و پتک	ام اف ان
۸۲۰۵۴۰	- آچارپیچ گوشتی	ام اف ان
۸۲۰۸۳۰	- برای وسایل آشپزخانه یا برای ماشین‌های مورد استفاده در صنایع غذایی	ام اف ان
۸۳۰۱۴۰	- سایر قفل‌ها	ام اف ان
۸۳۰۹۹۰	- سایر	ام اف ان
۸۴۰۳۱۰	- دیگ‌های آب گرم	ام اف ان
۸۴۱۱۸۲	-- با قدرت بیشتر از ۵۰۰۰ کیلووات	ام اف ان
۸۴۱۲۲۱	-- با حرکت خطی (سیلندرها)	سقف تعرفه ۱۵٪
۸۴۱۳۷۰۱۰	--- پمپ کولر آبی	ام اف ان
۸۴۱۳۷۰۲۰	--- انواع تلمبه‌ها، به‌طور ویژه طراحی یا آماده شده برای تولید آب سنگین مورد استفاده در فرآیند تبادل آمونیاک هیدروژن	ام اف ان
۸۴۱۳۷۰۳۰	--- تلمبه‌های گریز از مرکز، به‌طور ویژه طراحی یا آماده شده	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	برای گردش خنک کننده مدار اول راکتورهای هسته‌ای	
۸۴۱۳ ۸۲	-- بالابرهاي آبگون‌ها	ام اف ان
۸۴۱۴ ۶۰	- کلاهک‌هایی که بزرگترین ضلع افقی آنها حداکثر ۱۲۰ سانتیمتر باشد	ام اف ان
۸۴۱۵ ۱۰	- از نوع طراحی شده به منظور نصب بر روی پنجره، دیوار، سقف یا کف، قرار داده شده در یک محفظه یا به صورت دستگاه جدا از هم	ام اف ان
۸۴۱۵ ۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۸۴۱۸ ۱۰	- یخچال فریزرهای توأم شده مجهز به درهای خارجی جداگانه	ام اف ان
۸۴۱۸ ۲۱	-- نوع تراکمی	ام اف ان
۸۴۱۸ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۱۸ ۳۰	- فریزر از نوع صندوقی، به گنجایش حداکثر ۸۰۰ لیتر	ام اف ان
۸۴۱۸ ۴۰	- فریزر از نوع ایستاده به گنجایش حداکثر ۹۰۰ لیتر	ام اف ان
۸۴۱۸ ۵۰	- سایر مبلمان (صندوقچه‌ها، گنجه‌ها، پیشخوان‌های نمایش، ویتрин‌ها و همانند) برای نگهداری و نمایش، یکپارچه شده با تجهیزات سردکننده یا منجمدکننده.	ام اف ان
۸۴۱۸ ۶۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۱۸ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۱۹ ۱۱	-- آب گرم‌کن‌های زودجوش گازی	ام اف ان
۸۴۱۹ ۱۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۲۲ ۳۰	- ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای پرکردن، بستن، درزگیری کردنیا برچسب‌زدن بطری، ظروف فلزی استوانه‌ای،	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	قوطی، کیسه یا سایر ظروف؛ ماشین آلات و دستگاه‌ها برای درپوش گذاشتن بطری، ظروف دهان‌گشاد، لوله و ظروف همانند؛ ماشین آلات و دستگاه‌ها برای گازدار کردن نوشابه‌ها	
۸۴۲۴ ۸۲	-- کشاورزی یا باغبانی	ام اف ان
۸۴۲۶ ۱۱	-- جرثقیل های سقفی ریلی روی تکیه‌گاه ثابت	ام اف ان
۸۴۲۷ ۱۰	- ارابه‌های خودرو دارای موتور برقی	ام اف ان
۸۴۲۷ ۲۰	- سایر ارابه‌های خودرو	ام اف ان
۸۴۲۹ ۱۱ ۱۱	---- نو	ام اف ان
۸۴۲۹ ۱۱ ۱۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	ام اف ان
۸۴۲۹ ۱۱ ۱۹	---- سایر	ام اف ان
۸۴۲۹ ۱۱ ۲۱	---- نو	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۱۱ ۲۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۱۱ ۲۹	---- سایر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۱۱ ۹۰	--- سایر (انگلدوزر)	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۲۰	- گریدر و تسطیح‌کننده	ام اف ان
۸۴۲۹ ۴۰	- ماشین کوبیدن و سفت کردن زمین و غلتکارراه‌سازی	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۱ ۱۱	---- نو	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۱ ۱۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۴۲۹ ۵۱ ۱۹	---- سایر	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۱ ۲۱	---- نو	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۱ ۲۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۱ ۲۹	---- سایر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۱ ۹۰	---- سایر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۹ ۱۱	---- نو	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۹ ۱۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۹ ۱۹	---- سایر	ام اف ان
۸۴۲۹ ۵۹ ۲۱	---- نو	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۹ ۲۲	---- مستعمل با سال ساخت پنج سال و کمتر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۹ ۲۹	---- سایر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۲۹ ۵۹ ۹۰	---- سایر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۴۳۱ ۳۱	-- مربوط به بالابر(آسانسور)، بالا کشنده محفظه دار یا پلکان متحرک	ام اف ان
۸۴۳۲ ۲۱	-- کلوخ شکن دیسکی	ام اف ان
۸۴۳۴ ۲۰	- ماشین آلات و دستگاه های تهیه لبنیات	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۴۳۶ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۳۷ ۸۰	- سایر ماشین آلات و دستگاهها	ام اف ان
۸۴۳۸ ۲۰	- ماشین آلات و دستگاهها برای قنادی یا برای تولید کاکائو یا شکلات	ام اف ان
۸۴۵۰ ۱۱	-- ماشینهای تمام خودکار	ام اف ان
۸۴۵۰ ۱۲	-- سایر ماشینها، مجهز شده با خشککن گریز از مرکز	ام اف ان
۸۴۵۰ ۹۰	- اجزاء و قطعات:	ام اف ان
۸۴۵۲ ۱۰	- چرخ دوزندگی از نوع خانگی	ام اف ان
۸۴۷۰ ۵۰	- ماشینهای صندوق ثابت	ام اف ان
۸۴۷۷ ۱۰	- ماشینهای قالبگیری تزریقی	ام اف ان
۸۴۷۷ ۲۰	- اکسترودرها	ام اف ان
۸۴۷۷ ۳۰	- ماشینهای قالبگیری دمیدنی	ام اف ان
۸۴۷۹ ۸۹	-- سایر	ام اف ان
۸۴۸۰ ۵۰	- قالب برای شیشه	ام اف ان
۸۴۸۱ ۴۰	- شیر اطمینان یا فشار شکن	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۱۰	-- شیر آلات بهداشتی، شیر مخلوط حمام و دستشویی، روشویی، ظرفشویی و پیسوار و غیره	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۱۱	• -- شیر مخصوص دستگاههای تصفیه آب خانگی	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۱۵	-- شیر فلکه کشویی از جنس برنج لغایت سه اینچ	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۱۶	-- شیرفلکه کشویی از جنس فولادی یا چدنی تا ۵۶ اینچ	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۴۸۱ ۸۰ ۲۰	--- شیر تویی از جنس برنج لغایت ۲/۵ اینچ	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۳۸.۵
۸۴۸۱ ۸۰ ۲۱	--- شیر تویی از جنس فولادی یا چدنی تا ۵۶ اینچ	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۲۵	--- شیر مخصوص ظروف اسپری	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۳۰	--- شیر مخصوص سیلندر گاز مایع	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۳۵	--- شیر مخصوص اجاق گاز (ساده)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۳۶	--- شیر مخصوص اجاق گاز (ترموکوبل دار)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۳۷	--- شیر مخصوص اجاق گاز (ترموستاتیک)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۴۰	--- شیر مخصوص بخاری گازی	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۴۵	--- شیر مخصوص آبگرم کن گازی (مخزنی، دیواری)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۱۸.۲
۸۴۸۱ ۸۰ ۵۰	--- شیر مخصوص تویی (تیوپ) و لاستیک (تایر)	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۵۵	--- دریچه اکسیژن، بیهوشی، و کیوم هوای فشرده (شیرهای پانل بالای تخت بیمار) برای واپایش و توزیع گازهای طبی مورد استفاده در بیمارستان	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۷
۸۴۸۱ ۸۰ ۶۰	--- والوباکس (مجموعه شیر و فشارسنج‌های مربوط دریک جعبه برای واپایش (کنترل) و تنظیم جریان گازهای طبی مورد استفاده در بیمارستان)	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۷

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۴۸۱ ۸۰ ۶۵	--- ترموستات خودرو (شیر ترموستاتیک)	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۰.۵٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۶۹	--- شیر ترموستاتیک رادیاتور شوماژ	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۰.۵٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۷۰	--- شیر تنظیم هوای ورودی خودروهای انژکتوری	کاهش ۳۰٪، سقف ۱۰.۵٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۸۰	--- انواع شیر رادیاتور شوماژ به غیر از ردیف تعرفه ۸۴۸۱۸۰۱۰	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۱۴٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۸۱	--- شیرهای سر چاهی نفت	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۷٪
۸۴۸۱ ۸۰ ۸۲	--- شیرهای مسدود کننده و واپاشی (کنترلی)، به طور ویژه طراحی یا آماده شده برای فرآیند جداسازی ایزوتوپی اورانیوم، مقاوم در برابر خوردگی یو اف ۶، با قطر ۴۰ تا ۱۵۰۰ میلیمتر	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۸۳	--- شیر توپی پلاستیکی	ام اف ان
۸۴۸۱ ۸۰ ۹۰	--- سایر	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۷٪
۸۴۸۱ ۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۸۴۸۴ ۲۰	- کاسه نمدهای مکانیکی	ام اف ان
۸۵۰۱ ۶۱	--- به قدرت حداکثر ۷۵ کیلوولت آمپر	ام اف ان
۸۵۰۱ ۶۲	--- به قدرت بیشتر از ۷۵ کیلو ولت آمپر و حداکثر ۳۷۵ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۸۵۰۱ ۶۴	--- به قدرت بیشتر از ۷۵۰ کیلو ولت آمپر:	ام اف ان
۸۵۰۴ ۲۲	--- به قدرت بیشتر از ۶۵۰ کیلوولت آمپر و حداکثر ۱۰۰۰۰ کیلو ولت آمپر	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۱۰	--- انواع مبدل های دی سی /دی سی الکترونیکی (دوگانه) با	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه

شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	ورودی و خروجی صفر الی صد ولت و قدرت کمتر از ۱۵۰ وات	٪۴
۸۵۰۴ ۴۰ ۲۰	--- شارژر باتری	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۳۰	--- منبع تغذیه رایانه	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۴۰	--- سایر منبع تغذیه	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۴۱	--- منابع تغذیه ولتاژ بالا، به طور ویژه طراحی یا آماده شده برای جداسازی ایزوتوپی اورانیوم به روش الکترومغناطیسی، با توانایی فعالیت پیوسته، ولتاژ خروجی حداقل ۲۰۰۰۰ ولت، جریان خروجی حداقل یک آمپر یا بیشتر و ولتاژ	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۴۲	--- منابع تغذیه مغناطیسی ولتاژ بالا، به طور ویژه طراحی یا آماده شده برای جداسازی ایزوتوپی اورانیوم به روش الکترومغناطیسی، با توانایی فعالیت پیوسته، ولتاژ خروجی حداقل ۵۰۰ آمپر، در یک ولتاژ حداقل ۱۰۰ ولت یا بیشتر و با یک تنظیم جریان یا تنظیم ولتاژ بهتر از ۱٪ در صد در یک دوره ۸ ساعته	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۵۰	--- واپایش دور موتور (اینورتر)	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۶۰	--- انواع یو پی اس	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۷۰	--- سلف اس ام دی	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ٪۴
۸۵۰۴ ۴۰ ۸۰	--- مبدل (درایور) مخصوص چراغ‌های ال ای دی	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۸۵	--- مبدل بسامدی (فرکانسی)، به طور ویژه طراحی یا آماده شده برای فرآیند جداسازی ایزوتوپی اورانیوم	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۸۶	--- اینورترهای خورشیدی با ظرفیت حداکثر ۵ کیلووات	ام اف ان
۸۵۰۴ ۴۰ ۸۷	--- رادارهای بانندی بسامدی (فرکانسی) 'سی' و 'یکس'، به طور ویژه طراحی یا آماده شده بیشتر از ۳ وات با صحت	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اج اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
	تشخیص ۰/۰۱ متر مربع به فاصله ۳ کیلومتر	
۸۵۰۴۴۰۹۰	--- سایر	ام اف ان
۸۵۰۷۱۰۱۰	--- از نوع سربسته	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۳۸.۵
۸۵۰۷۱۰۹۰	--- سایر	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۳۸.۵
۸۵۰۷۲۰۱۰	--- از نوع سربسته	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۲۲.۴
۸۵۰۷۲۰۹۰	--- سایر	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ٪۲۲.۴
۸۵۰۸۱۱	-- با قدرت حداکثر ۱۵۰۰ وات و دارای یک کیسه خاکروبه یا مخزن دیگری با ظرفیت حداکثر ۲۰ لیتر	ام اف ان
۸۵۰۸۱۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۰۹۴۰	- آسیاب و مخلوطکن‌های مواد خوراکی؛ دستگاه‌های آب‌میوه‌گیر و آب‌سبزی‌گیر	ام اف ان
۸۵۰۹۸۰	- سایر دستگاه‌ها	ام اف ان
۸۵۱۱۱۰	- شمع‌های جرقه‌زن	ام اف ان
۸۵۱۶۱۰	- آبگرمکن‌های فوری یا مخزنی برقی و گرمکن‌های غوطه‌ور برقی	ام اف ان
۸۵۱۶۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۱۶۳۱	-- مو خشک‌کن	ام اف ان
۸۵۱۶۳۲	-- سایر دستگاه‌های آرایش مو	ام اف ان
۸۵۱۶۴۰	- اتوی برقی	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۵۱۶۵۰	- فر (میکروویو)	ام اف ان
۸۵۱۶۶۰	- سایر فرها؛ خوراک پزها، اجاقها، حلقه‌های جوش‌آوردن آب؛ کباب‌پزها و تفت‌دهنده‌ها	ام اف ان
۸۵۱۶۷۱	-- دستگاه‌های درست کردن قهوه یا چای	ام اف ان
۸۵۱۶۷۲	-- دستگاه برشته کردن نان	ام اف ان
۸۵۱۶۷۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۱۶۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۸۵۱۷۶۱	-- ایستگاه‌های (مخابراتی) اصلی	ام اف ان
۸۵۱۷۶۲	-- ماشین‌هایی برای دریافت، تبدیل و ارسال یا بسامدافزایی صدا، تصویر یا سایر داده‌ها، شامل دستگاه سوئیچینگ و مسیرگزینی	ام اف ان
۸۵۱۸۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۳۶۵۰	- سایر کلیدها	ام اف ان
۸۵۳۶۶۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۳۹۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۵۳۹۳۱	-- فلورسنت، کاتد گرم:	ام اف ان
۸۶۰۳۱۰	- با منبع برق خارجی	ام اف ان
۸۶۰۵۰۰	واگن مسافری راه‌آهن یا تراموا، غیر خودرو؛ واگن توشه، واگن پست و سایر واگن‌های راه‌آهن یا تراموا برای منظورهای خاص، غیر خودرو (به‌استثنای آنهایی که مشمول شماره ۸۶۰۴ می‌شوند).	کاهش ۳۰٪، سقف تعرفه ۷٪
۸۶۰۶۱۰	- واگن‌های مخزن و همانند	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۶۰۶۳۰	- واگن‌های باری سبک و سنگین با سیستم تخلیه خودکار، غیر از آنهایی که مشمول شماره فرعی ۸۶۰۶۱۰ می‌شوند	ام اف ان
۸۶۰۶۹۲	-- واگن‌های روباز، با دیواره‌های جدانشدنی به ارتفاع بیش از ۶۰ سانتیمتر (واگن‌های عقب بازشو)	ام اف ان
۸۶۰۶۹۹	-- سایر	ام اف ان
۸۶۰۷۱۹	-- سایر، همچنین اجزاء و قطعات	ام اف ان
۸۷۰۱۲۰	- تراکتورهای جاده‌ای برای نیمه یدک‌کش‌ها (تریلرها)	ام اف ان
۸۷۰۱۹۱	-- بیشتر از ۱۸ کیلو وات نباشد	ام اف ان
۸۷۰۱۹۲	-- بیشتر از ۱۸ کیلو وات اما بیشتر از ۳۷ کیلو وات نباشد.	ام اف ان
۸۷۰۱۹۳	-- بیشتر از ۳۷ کیلو وات اما بیشتر از ۷۵ کیلو وات نباشد	ام اف ان
۸۷۰۱۹۴ ۱۰	--- تراکتورهای باغی کمرشکن	ام اف ان
۸۷۰۱۹۴ ۲۰	--- تراکتور کشاورزی با قدرت کمتر از ۱۲۰ اسب بخار	ام اف ان
۸۷۰۱۹۴ ۹۰	--- سایر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۷۰۱۹۵ ۱۰	--- تراکتورهای باغی کمرشکن	ام اف ان
۸۷۰۱۹۵ ۹۰	--- سایر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
		٪۴
۸۷۰۲۱۰	- تنها با موتور پیستونی درونسوز تراکمی - احتراقی (دیزل یا نیمه دیزل)	ام اف ان
۸۷۰۳۲۱	-- با حجم سیلندر تا ۱۰۰۰ سی سی	ام اف ان
۸۷۰۳۲۲	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۱۰۰۰ سی سی اما از ۱۵۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۰۳۲۳	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۱۵۰۰ سی سی اما از ۳۰۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۰۳۲۴	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۳۰۰۰ سی سی	ام اف ان
۸۷۰۳۳۱	-- با حجم سیلندری که از ۱۵۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۰۳۳۲	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۱۵۰۰ سی سی اما از ۲۵۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۰۳۳۳	-- با حجم سیلندر بیشتر از ۲۵۰۰ سی سی	ام اف ان
۸۷۰۳۴۰	- سایر وسایل نقلیه، با هر دو موتور پیستونی درونسوز جرقه ای - احتراقی تناوبی و موتور برقی به عنوان موتور برای نیروی محرکه به استثنای مواردی که قابلیت شارژ از طریق اتصال به منبع های خارجی برق دارند	ام اف ان
۸۷۰۳۶۰	- سایر وسایل نقلیه، با هر دو موتور پیستونی درونسوز جرقه ای - احتراقی تناوبی و موتور برقی به عنوان موتور برای نیروی محرکه که قابلیت شارژ از طریق اتصال به منبع های خارجی برق دارند	ام اف ان
۸۷۰۴۲۱	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی وی دبلیو) حداکثر ۵ تن	ام اف ان
۸۷۰۴۲۲	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی وی دبلیو) بیش از ۵ تن و حداکثر ۲۰ تن	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۷۰۴ ۲۳	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی وی دبلوی) بیش از ۲۰ تن	ام اف ان
۸۷۰۴ ۳۱	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی وی دبلوی) حداکثر ۵ تن	ام اف ان
۸۷۰۴ ۳۲	-- وزن ناخالص وسیله نقلیه (جی وی دبلوی) بیش از ۵ تن	ام اف ان
۸۷۰۴ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۸۷۰۵ ۱۰ ۱۰	-- دارای دو بدنه مجزا (بدنه نظارت و هدایت خودرو و بدنه جرثقیل)، به نحوی که کامیون و جرثقیل برای یکدیگر طراحی شده باشند.	سقف تعرفه ۰.۵٪
۸۷۰۵ ۱۰ ۹۰	--- سایر	ام اف ان
۸۷۰۷ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۸۷۰۸ ۲۹	-- سایر	ام اف ان
۸۷۰۸ ۳۰	- ترمزها و ترمزهای خودمهار؛ قطعات مربوط	ام اف ان
۸۷۰۸ ۴۰	- جعبه دنده و قطعات مربوط	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۱۱	---- برای سواری و وانت	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۱۹	---- سایر	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۲۱	---- برای سواری و وانت	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۲۹	---- سایر	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۷۰۸ ۷۰ ۳۱	---- برای سواری و وانت	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۳۹	---- سایر	ام اف ان
۸۷۰۸ ۷۰ ۴۰	--- چرخ (رینگ) به صورت سوار شده با لاستیک (تایر)	ام اف ان
۸۷۰۸ ۸۰	- دستگاه‌های فنربندی و قطعات مربوط (شامل کمک‌فنرها)	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۷۰۸ ۹۱	-- رادیاتورها و قطعات مربوط	ام اف ان
۸۷۰۸ ۹۲	-- صدا خفه‌کن‌ها (منبع آگزوز) و لوله‌های آگزوز، قطعات مربوط	ام اف ان
۸۷۰۸ ۹۳	-- کلاچ‌ها و اجزاء و قطعات	ام اف ان
۸۷۰۸ ۹۹	-- سایر	ام اف ان
۸۷۱۱ ۱۰ ۱۱	--- از نوع دو گانه (هیبریدی)	ام اف ان
۸۷۱۱ ۱۰ ۱۲	--- از نوع دو گانه (هیبریدی)	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۷۱۱ ۱۰ ۱۹	از نوع مورد استفاده در پیست و انواع کارتینگ----	کاهش ۲۰٪، سقف تعرفه ۴٪
۸۷۱۱ ۱۰ ۹۱	--- از نوع دو گانه (هیبریدی)	ام اف ان
۸۷۱۱ ۱۰ ۹۲	--- از نوع مورد استفاده در پیست و انواع کارتینگ	ام اف ان
۸۷۱۱ ۱۰ ۹۹	--- سایر	ام اف ان
۸۷۱۱ ۲۰	- دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی با حجم سیلندر بیشتر از ۵۰ سی سی اما از ۲۵۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۱۱ ۳۰	- دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی با حجم سیلندر بیشتر از ۲۵۰ سی سی اما از ۵۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۱۱ ۴۰	- دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی با حجم سیلندر بیشتر از ۵۰۰ سی سی اما از ۸۰۰ سی سی بیشتر نباشد	ام اف ان
۸۷۱۱ ۵۰	- دارای موتور پیستونی درونسوز تناوبی با حجم سیلندر بیشتر از ۸۰۰ سی سی	ام اف ان
۸۷۱۱ ۶۰ ۱۰	--- اسکوتر	ام اف ان
۸۷۱۱ ۶۰ ۲۰	--- سایر با موتور برقی با قدرت کمتر از ۵۰۰ وات	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۸۷۱۱ ۶۰ ۳۰	--- موتور سیکلت برقی	ام اف ان
۸۷۱۱ ۶۰ ۹۰	--- سایر	کاهش ۲۰٪ سقف تعرفه ۴٪
۸۷۱۱ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۸۷۱۵ ۰۰	کالسکه‌های بچه و اجزاء و قطعات آنها	ام اف ان
۸۷۱۶ ۲۰	- تریلرها و نیمه‌تریلرهای بارگیری یا تخلیه خودکار برای مصارف کشاورزی	ام اف ان
۸۷۱۶ ۳۱	- - یدک‌کش (تریلر) های مخزن‌دار (تانکر دار) و نیمه یدک‌کش (تریلر) های مخزن‌دار (تانکر دار)	ام اف ان
۸۷۱۶ ۴۰	- سایر یدک (تریلر) ها و نیمه یدک‌کش (تریلر)ها	ام اف ان
۸۷۱۶ ۸۰	- سایر وسایل نقلیه	ام اف ان
۸۷۱۶ ۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۹۰۰۴ ۹۰	- سایر	ام اف ان
۹۰۱۸ ۱۹	--- سایر	ام اف ان
۹۰۱۸ ۳۱	--- سرنگ با یا بدون سوزن	ام اف ان
۹۰۲۶ ۲۰	- برای سنجش یا بررسی فشار	ام اف ان
۹۰۲۸ ۲۰	- کنتور مایعات	ام اف ان
۹۰۲۸ ۳۰	- کنتور برق:	کاهش ۳۰٪ سقف تعرفه ۳۸.۵٪
۹۰۳۱ ۸۰	- سایر آلات، وسایل و ماشین‌ها:	ام اف ان
۹۴۰۱ ۴۰	- نشیمن‌ها غیر از نشیمن‌ها برای باغ یا تجهیزات اردو زنی، قابل تبدیل به تختخواب	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۴۰۱۶۱	-- رویه شده	ام اف ان
۹۴۰۱۶۹	-- سایر	ام اف ان
۹۴۰۱۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۹۴۰۲۹۰	- سایر	ام اف ان
۹۴۰۳۳۰	- مبلمان چوبی از انواعی که در دفاتر کار مورد استفاده قرار می‌گیرند	ام اف ان
۹۴۰۳۴۰	- مبلمان چوبی از انواعی که در آشپزخانه مورد استفاده قرار می‌گیرند	ام اف ان
۹۴۰۳۵۰	- مبلمان چوبی از انواعی که در اتاق خواب مورد استفاده قرار می‌گیرند:	ام اف ان
۹۴۰۳۶۰	- سایر مبلمان چوبی	ام اف ان
۹۴۰۳۷۰	- مبلمان از مواد پلاستیکی	ام اف ان
۹۴۰۳۸۹	-- سایر	ام اف ان
۹۴۰۳۹۰	- اجزاء و قطعات	ام اف ان
۹۴۰۴۹۰	- سایر	ام اف ان
۹۴۰۵۱۰	- لوستر و سایر وسایل روشنایی برقی برای آویختن یا نصب کردن به سقف یا دیوار، به‌استثنای انواعی که برای روشنایی فضاهای باز عمومی یا معابر عمومی مورد استفاده قرار می‌گیرد	ام اف ان
۹۵۰۳۰۰	سه چرخه‌ها، رورؤک‌ها، اتومبیل‌های رکابزنی با پا و اسباب‌بازی‌های چرخدار مشابه؛ کالسکه‌های عروسک؛ عروسک‌ها؛ سایر اسباب‌بازی‌ها؛ مدل‌های کوچک اندازه شده ('مقیاس') و نمونه (مدل)‌های تفریحی مشابه، خواه کار کند یا نکند؛ جورچین‌هایی (پازل‌هایی) از کلیه انواع	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۵۰۶۶۲	-- قابل بادکردن	ام اف ان
۹۶۰۳۲۱	-- مسواک دندان و همچنین مسواک دندان عاریه	ام اف ان
۹۶۰۳۵۰	- سایر بروس های تشکیل دهنده اجزاء و قطعات ماشین ها، دستگاه ها یا وسایل نقلیه زمینی	ام اف ان
۹۶۰۳۹۰	- سایر	ام اف ان
۹۶۰۸۱۰	- قلم نوک ساچمه ای	ام اف ان
۹۶۰۸۲۰	- قلم و قلم های علامتگذاری با نوک نمدی و یا سایر نوک های متخلخل	ام اف ان
۹۶۰۹۱۰	- مداد و مدادرنگی، با مغزی دارای غلاف سخت	ام اف ان
۹۶۱۷۰۰	دمابان (فلاسک) و سایر ظروف عایق حرارت با محفظه، که عایق بودن آنها توسط خلأ تامین شده است؛ و همچنین اجزاء و قطعات آنها به استثنای شیشه یدکی داخلی	ام اف ان
۹۸۸۴۲۹	سی.کی.دی قطعات منفصله برای تولید ماشین آلات راهسازی (به استثنای لاستیک)	ام اف ان
۹۸۸۷۰۱	سی.کی.دی قطعات منفصله برای تولید تراکتور کشاورزی (به استثنای لاستیک)	ام اف ان
۹۸۸۷۰۲	سی.کی.دی قطعات منفصله وسیله برای تولید اتوبوس و مینی بوس (حمل و نقل ده نفر یا بیشتر) (به استثنای لاستیک)	ام اف ان
۹۸۸۷۰۳	سی.کی.دی قطعات منفصله جهت تولید خودروهای مشمول ردیف ۸۷۰۳ (به استثنای لاستیک)	ام اف ان
۹۸۸۷۰۴	سی.کی.دی قطعات منفصله برای ساخت وسایل نقلیه موتوری مشمول شماره ۸۷۰۴ (به استثنای لاستیک)	ام اف ان
۹۸۸۷۱۱	سی.کی.دی قطعات برای ساخت موتور سیکلت برقی ساخت داخلی کمتر از ۱۵٪ به استثنای لاستیک	ام اف ان

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس)	شرح کالا	ترجیحات تعرفه ای
۹۸۸۷۱۲	قطعات منفصله برای ساخت دوچرخه	ام اف ان

فهرست کالاهای مشمول سهمیه تعرفه ای برای واردات به قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران از هر یک از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) / شرایط خاص	شرح کالا	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه
۱۱۰۲۰۷	- (گوشت پرندگان خوراکی) بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سرد کرده	تعرفه ۰٪ برای ۵۰۰۰ تن در هر سال	ام اف ان
	- (گوشت پرندگان خوراکی) بریده نشده به صورت قطعات، منجمد		
	- (گوشت پرندگان خوراکی) قطعات و احشای، تازه یا سرد کرده:		
	- (گوشت پرندگان خوراکی) قطعات و احشای منجمد:		
۱۰۰۴۰۴	- آب پنیر و آب پنیر تغییر یافته حتی غلیظ شده یا به آن قند یا سایر مواد شیرین کننده اضافه شده	تعرفه ۰٪ برای ۳۰۰ تن در هر سال	ام اف ان
۱۰۰۷۱۳	- نخودفرنگی (پیسوم ساتیوم)	تعرفه ۰٪ برای ۳۰۰ تن در هر سال	کاهش تعرفه ۰/۵٪ سقف تعرفه ۲۵٪
۱۰۲۰۰۷۱۳	- نخود رسمی (لپه)	تعرفه ۰٪ برای ۲۵۰۰۰ تن در هر سال	کاهش تعرفه ۰/۶۷٪ سقف تعرفه ۵٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) / شرایط خاص	شرح کالا	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه
۲۰۲۰۰۷۱۳	- (نخود رسم بذر نخود		سقف تعرفه ۰.۵٪
۳۰۲۰۰۷۱۳	- (نخود رسمی) نخود معمولی		سقف تعرفه ۰.۵٪
۴۰۲۰۰۷۱۳	- (نخود رسمی) نخود رنگی		سقف تعرفه ۰.۵٪
۹۰۲۰۰۷۱۳	- (نخود رسمی سایر		سقف تعرفه ۰.۵٪
۳۳۰۷۱۳	- لوبیا رسمی، همچنین لوبیای سفید (فاسلوس ولگاریس)	تعرفه ۰٪ برای ۳۰۰۰ تن در هر سال	سقف تعرفه ۰.۵٪
۱۹۱۰۰۱	-- سایر (گندم (غیر از گندم دروم))	تعرفه ۰٪ برای ۲۰۰۰۰۰ تن در هر سال	ام اف ان
۱۰۰۱۹۹ ^۱	-- سایر (گندم دامی و معمولی)	تعرفه ۰٪ برای ۳ میلیون تن در هر سال	سقف تعرفه ۱۰٪
۹۰۱۰۰۳ ^[۳۲]	- سایر (جو غیر از بذر)	تعرفه ۰٪ برای ۱.۵ میلیون تن در یک سال	سقف تعرفه ۰.۵٪ از ۳۱ مرداد تا ۳۱ فروردین (۲۱ آگوست تا ۱۹ آوریل) سقف تعرفه ۱۰٪ اول اردیبهشت تا ۳۰ مرداد (۲۰ آوریل تا ۲۰ آگوست)
۰۰۱۲۰۶	دانه آفتابگردان، حتی خرد شده	تعرفه ۰٪ برای ۱۰۰۰۰۰ تن در یک سال	سقف تعرفه ۱۰٪
۱۱۱۵۱۲	-- روغن خام	تعرفه ۰٪ برای ۵۰۰۰۰۰ تن در هر سال	کاهش تعرفه ۰.۵٪، سقف تعرفه ۱۰٪

شماره نظام هماهنگ (کد اچ اس) / شرایط خاص	شرح کالا	مقدار سهمیه و نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی در سهمیه تعیین شده	نرخ حقوق گمرکی و سود بازرگانی خارج از سهمیه
۱۱ ۱۵۱۴	-- روغن خام	تعرفه ۰٪ برای ۲۰۰۰۰۰ تن در هر سال	کاهش تعرفه ۰٫۵٪، سقف تعرفه ۱۰٪
۲۰ ۱۵۱۶	- چربی‌ها و روغن‌های نباتی و اجزای آنها	تعرفه ۰٪ برای ۵۰۰۰ تن در هر سال	ام اف ان
۱۰ ۱۵۱۷	- مارگارین، باسستنای مارگارین مایع	تعرفه ۰٪ برای ۵۰۰۰ تن در هر سال	ام اف ان
۹۹ ۱۷۰۱	-- سایر (شکر خام)	تعرفه ۰٪ برای ۱۰۰۰۰۰ تن در هر سال	ام اف ان

پیوست ۲

قواعد کالاهای خاص

یادداشت‌های تفسیری پیوست ۲

در این پیوست:

۱- اولین ستون این فهرست شامل عناوین اصلی است و ستون دوم برای توصیف محصولات در نظر گرفته شده است. کالاها در این فهرست فقط از طریق کد یا شماره نظام هماهنگ (اچ اس) مشخص می‌شوند. نام کالاها فقط برای سهولت بیشتر است.

۲- «عنوان» به معنی یک عنوان از نظام هماهنگ است (چهاررقمی)؛

«/نوی ای سی ایکس٪ یا محتوای ارزش افزوده» به معنی آن است که محتوای ارزش افزوده که با استفاده از فرمول مندرج در ماده ۶۵ محاسبه شده است، کمتر از (ایکس) درصد نیست و فرآیند تولید کالای نهایی در یک طرف انجام شده است؛

«سی سی» یعنی تمام مواد فاقد مبدأ مورد استفاده در تولید کالای نهایی دستخوش تغییر در طبقه بندی تعرفه ای در سطح دورقمی نظام هماهنگ شده است.

۳- الزام تغییر در طبقه بندی تعرفه ای فقط در مورد مواد فاقد مبدأ اعمال خواهد شد.

۴- معیارهای مبدأ مندرج در ستون سوم فهرست، حداقل الزامات برای عملیات تولید را مشخص می کند. هرگونه محتوای بیشتر در عملیات تولید که فراتر از حداقل الزامات باشد نیز منجر به اعطای وضعیت مبدأ خواهد شد.

شماره تعرفه	توصیف	معیار مبدأ
۷۳۰۳/۰۰	لوله ها و پروفیل های توخالی از چدن	سی سی
۷۳/۰۴	لوله ها و پروفیل های توخالی، بدون درز، از آهن یا از فولاد (غیر از چدن)	سی سی
۷۳/۰۵	سایر لوله ها (مثلاً جوش داده شده، پرچ شده یا به طریق مشابه مسدود شده) با سطح مقطع عرضی مدور که قطر خارجی آن بیش از ۴۰۶/۴ میلی متر باشد، از آهن یا از فولاد	سی سی
۷۳/۰۶	سایر لوله ها و پروفیل های توخالی (مثلاً با درز باز یا جوش داده شده یا جوش داده نشده، پرچ شده یا به طریق مشابهی مسدود شده) از آهن یا از فولاد	سی سی
۷۳/۰۷	لوازم یا اتصالات لوله کشی (مثلاً بست، زانویی، مهره و ماسوره) از آهن یا از فولاد	سی سی
۸۷/۰۲	وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل ده نفر یا بیشتر با راننده	محتوای ارزش افزوده معادل ۵۰٪، مشروط بر آن که عملیات فنی زیر صورت پذیرفته باشد: - جوشکاری بدنه (کابین) یا تولید بدنه (کابین) به هر طریقی در صورت استفاده از فناوری هایی که شامل عملیات جوشکاری در تولید بدنه

<p>(کابین) نباشد؛</p> <p>- نقاشی بدنه (کابین)؛</p> <p>- نصب موتور (برای وسایل نقلیه با موتور احتراق داخلی و دوگانه (هیبریدی)؛</p> <p>- نصب موتور الکتریکی کششی (مولدها (ژنراتورها)، الکتروموتورها) (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه)؛</p> <p>- نصب گیربکس (جعبه دنده)؛</p> <p>- نصب دستگاه تعلیق عقب و جلو (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه و وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p> <p>- نصب دستگاه فرمان و ترمز؛</p> <p>- نصب منبع آگزوز و قطعات لوله آگزوز (برای وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p> <p>- تشخیص و تنظیم موتور؛</p> <p>- واپایش دستگاه ترمز؛</p> <p>- واپایش سطح اختلال رادیویی و استانداردهای تناسب الکترومغناطیسی (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه)؛</p> <p>- آزمون واپایش وسیله نقلیه موتوری نهایی تولیدی.</p>		
<p>محتوای ارزش افزوده معادل ۵۰٪،</p>	<p>اتومبیل‌های سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری که اساساً</p>	<p>۸۷/۰۳</p>

<p>مشروط بر آنکه عملیات فنی زیر صورت پذیرفته باشد:</p> <p>- جوشکاری بدنه (کابین) یا تولید بدنه (کابین) به هر طریقی در صورت استفاده از فناوری‌هایی که شامل عملیات جوشکاری در تولید بدنه (کابین) نباشد؛</p> <p>- نقاشی بدنه (کابین)؛</p> <p>- نصب موتور (برای وسایل نقلیه با موتور احتراق داخلی و دوگانه)؛</p> <p>- نصب موتور الکتریکی کششی (مولدها (ژنراتورها)، الکتروموتورها) (برای وسایل نقلیه الکتریکی یا دوگانه)؛</p> <p>- نصب گیربکس؛</p> <p>- نصب دستگاه تعلیق عقب و جلو (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه و وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p> <p>- نصب دستگاه فرمان و ترمز؛</p> <p>- نصب منبع آگزوز و قطعات لوله آگزوز (برای وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p> <p>- تشخیص و تنظیم موتور؛</p> <p>- واپایش دستگاه (سیستم) ترمز؛</p> <p>- واپایش سطح اختلال رادیویی و استانداردهای تناسب الکترومغناطیسی (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی</p>	<p>برای حمل و نقل اشخاص طراحی شده‌اند (غیر از موارد مشمول شماره ۰۲ / ۸۷). همچنین اتومبیل‌ها از نوع استیشن و کورسی</p>	
--	--	--

<p>یا هیبریدی)؛</p> <p>- آزمون (تست) واپایش وسیله نقلیه موتوری نهایی تولیدی.</p>		
<p>محتوای ارزش افزوده معادل ۰.۴٪، مشروط بر آنکه عملیات فنی زیر صورت پذیرفته باشد:</p> <p>- جوشکاری بدنه (کابین) یا تولید بدنه (کابین) به هر طریقی در صورت استفاده از فناوری‌هایی که شامل عملیات جوشکاری در تولید بدنه (کابین) نباشد؛</p> <p>- نقاشی بدنه (کابین)؛</p> <p>- نصب موتور (برای وسایل نقلیه با موتور احتراق داخلی و دوگانه)؛</p> <p>- نصب موتور الکتریکی کششی مولدها (ژنراتورها)، الکتروموتورها) (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه)؛</p> <p>- نصب گیربکس؛</p> <p>- نصب دستگاه تعلیق عقب و جلو (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه و وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p> <p>- نصب دستگاه فرمان و ترمز؛</p> <p>- نصب منبع آگزوز و قطعات لوله آگزوز (برای وسایل نقلیه موتوری با موتور احتراق داخلی با اشتعال جرقه‌ای)؛</p>	<p>وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل کالا</p>	<p>۸۷ / ۰۴</p>

<p>- تشخیص و تنظیم موتور؛</p> <p>- واپایش دستگاه ترمز؛</p> <p>- واپایش سطح اختلال رادیویی و استانداردهای تناسب الکترومغناطیسی (برای وسایل نقلیه موتوری الکتریکی یا دوگانه)؛</p> <p>- آزمون واپایش وسیله نقلیه نهایی تولیدی.</p>		
---	--	--

پیوست ۳

<p style="text-align: right;">۴- شماره موافقت نامه تجارت آزاد ایران - اوراسیا گواهی مبدأ فرم سی تی - ۳ صادر شده در: (کشور) برای تسلیم به: (کشور)</p>	<p>۱- صادرکننده (نام تجاری، نشانی و کشور)</p> <hr/> <p>۲- واردکننده / گیرنده (نام تجاری، نشانی و کشور)</p>
---	--

۵- برای استفاده رسمی			۳- وسایل حمل و مسیر (تا حدی که معلوم است)		
۱۱- شماره و تاریخ سیاهه (فاکتور)	۱۰- مقدار کالاها	۹- معیار مبدأ	۸- شرح کالا	۷- تعداد و نوع بسته‌ها	۶- تعداد اقلام
<p>۱۳- اظهاریه متقاضی:</p> <p>این جانب امضاکننده زیر اعلام می‌دارم که جزئیات فوق صحیح است؛ تمامی کالاها در کشور زیر تولید شده‌اند:</p> <p>.....</p> <p>(کشور)</p> <p>و این که آنها با قواعد مبدأ موضوع فصل ۶ (قواعد مبدأ) موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران- اوراسیا مطابقت دارند.</p>			<p>۱۲- تأییدیه</p> <p>براساس واپایش‌های انجام شده بدین وسیله تأیید می‌گردد که اظهارنامه متقاضی صحیح است.</p>		
مهر	امضا	تاریخ	محل	مهر	امضا

برگه اضافی گواهی مبدأ فرم شماره سی‌تی-۳					
۱۱- شماره و تاریخ سیاهه خرید	۱۰- مقدار کالاها	۹- معیار مبدأ	۸- شرح کالاها	۷- تعداد و نوع بسته‌ها	۶- تعداد اقلام

<p>۱۲- تأییدیه</p> <p>براساس واپایش‌های انجام‌شده بدین‌وسیله تأیید می‌گردد که اظهارنامه متقاضی صحیح است.</p>			<p>۱۳- اظهاریه متقاضی:</p> <p>اینجانب امضاکننده زیر اعلام می‌دارم که جزئیات فوق صحیح است؛ تمامی کالاها در کشور زیر تولید شده‌اند:</p> <p>.....</p> <p>(کشور)</p> <p>و این‌که آن‌ها با قواعد مبدأ موضوع فصل ۶ (قواعد مبدأ) موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران- اوراسیا مطابقت دارند.</p>		
محل	تاریخ	امضا	مهر	محل	تاریخ

دستورالعمل تکمیل فرم گواهی مبدأ (فرم سی تی-۳)

گواهی مبدأ (فرم سی تی-۳) و برگه های اضافی آن باید در کاغذ رنگی در اندازه « ایزو آ ۴ » طبق نمونه نشان داده شده در این پیوست باشد و باید به زبان انگلیسی تهیه شود. جاهای استفاده نشده در خانه‌های ۶ تا ۱۱ باید برای جلوگیری از هرگونه اضافه شدن بعدی قلم زده شود. گواهی مبدأ باید:

الف) در یک نسخه کاغذی، به جز برای مواردی که در بند ۴ ماده ۲۸-۶ این موافقت‌نامه آمده است، و مطابق با متن نمونه ارائه شده در این پیوست و به زبان انگلیسی چاپ شود؛

ب) حاوی حداقل اطلاعات مورد نیاز در خانه‌های ۱، ۲، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ باشد؛

پ) متضمن امضای یک امضاکننده مجاز و مهر رسمی نهاد مجاز و ویژگی‌های امنیتی باشد، به‌جز برای مواردی که در بند ۴ ماده ۲۸-۶ این موافقت‌نامه آمده است. امضا باید با دستخط و مهر رسمی باشد و نباید چاپی باشد.

- ۱- خانه ۱: مشخصات صادرکننده کالا وارد شود: نام تجاری، نشانی و کشور.
- ۲- خانه ۲: مشخصات واردکننده کالا (اجباری) و گیرنده (چنانچه معلوم باشد) وارد شود: نام تجاری، نشانی و کشور.
- ۳- خانه ۳: جزئیات حمل، تا جایی که معلوم است، از قبیل تاریخ حرکت (ارسال)، وسایل حمل (کشتی، هواپیما و غیره) و محل تخلیه (بندر، فرودگاه) وارد شود.
- ۴- خانه ۴: جزئیات شماره مرجع منحصر به فرد، کشور صادرکننده آن و کشوری که به آنجا ارائه می‌گردد، وارد شود.
- ۵- خانه ۵: عبارت‌های زیر وارد شود:
«المثنی گواهی مبدأ شماره ... تاریخ ...» در صورت ارائه نسخه المثنی گواهی مبدأ اصلی.
«گواهی مبدأ صادر شده به‌عنوان جایگزین گواهی مبدأ شماره ... تاریخ ...» در صورت ارائه نسخه جایگزین گواهی مبدأ اصلی.
«صادر به عطف به ماسبق» در موارد استثنایی که گواهی مبدأ پیش یا در زمان صادرات، صادر نشده باشد.
- ۶- خانه ۶: تعداد اقلام وارد شود.
- ۷- خانه ۷: تعداد و نوع بسته‌ها وارد شود.
- ۸- خانه ۸: شرح مفصلی از کالاها و، در صورت امکان، نوع (مدل) و نام نشان (برند) تجاری به‌صورتی که قابل شناسایی باشند، وارد شود.
- ۹- خانه ۹: معیارهای مبدأ برای تمام کالاها به شیوه نشان‌داده‌شده در جدول زیر وارد شود:

معیار مبدأ	در خانه ۹ درج شود
الف) کالاهایی که به نحو مقرر در ماده ۴-۶ این موافقت‌نامه در یک طرف به‌طور کامل به دست آمده یا تولید شده است.	دبلیو ا
ب) کالاهایی که کلاً در سرزمین یک یا هر دو طرف و منحصرأ با استفاده از مواد دارای مبدأ از یک یا چند طرف تولید شده است.	پی ای

وی ای سی ایکس/»	پ) کالاهایی که در قلمرو یک طرف با استفاده از مواد فاقد مبدأ تولید شده است، مشروط بر این که محتوای ارزش افزوده آن طرف کمتر از ۵۰ درصد از ارزش تحویل در محل کار نباشد.
پی اس آر	ت) کالاهایی که با استفاده از مواد فاقد مبدأ و با احراز الزامات مشخص شده در پیوست (۲) این موافقت نامه در سرزمین یک طرف تولید شده است.

* باید به درصد محتوای ارزش افزوده محاسبه شده طبق ماده ۵-۶ این موافقت نامه اشاره شود.

۱۰- خانه ۱۰: کمیت یا مقدار کالا وارد شود: وزن ناخالص (کیلوگرم) یا معیارهای اندازه گیری دیگر (عدد، لیتر و غیره). تفاوت بین وزن واقعی کالاهای وارداتی اظهار شده و وزن مشخص شده در گواهی مبدأ نباید از ۵ درصد از وزن مشخص شده در گواهی مبدأ بیشتر باشد.

۱۱- خانه ۱۱: شماره (ها) و تاریخ (های) سیاهه (های) تسلیم شده به نهاد مجاز برای صدور گواهی مبدأ وارد شود.

۱۲- خانه ۱۲: مکان و تاریخ صدور گواهی مبدأ، امضای امضاکننده مجاز و اثر مهر نهاد مجاز وارد شود.

۱۳- خانه ۱۳: مبدأ کالاها (در یک طرف - جمهوری اسلامی ایران، در طرف دیگر - کشور عضو اتحادیه اوراسیا)، مکان و تاریخ اظهارنامه، امضا و اثر مهر متقاضی وارد شود.

پیوست ۴

اظهارنامه مبدأ

«تولیدکننده یا صادرکننده^۱ اعلام می کند که کشور مبدأ کالاهای
مشمول این سند^۲ می باشد و مطابق با الزامات قواعد مبدأ
موافقت نامه تجارت آزاد جمهوری اسلامی ایران - اتحادیه اوراسیا، مبدأ ترجیحی است، مگر در مواردی که
به صراحت به نحو دیگری مشخص شده باشد.»

(نام امضاکننده، امضا، تاریخ)

یادداشت‌ها:

۱- نام تجاری تولیدکننده یا صادرکننده کالا مطابق با اسناد همراه.

۲- نام کشور مبدأ کالا.

۳- نام خانوادگی، نام امضاکننده، امضا و تاریخ اظهارنامه مبدأ.

پیوست ۵

قواعد ارزش‌گذاری گمرکی

طبق ماده ۱۴-۷ این موافقت‌نامه، قوانین و مقررات گمرکی طرف واردکننده از جمله بر مفاد زیر مبتنی خواهد بود.

ماده ۱

۱- ارزش گمرکی کالای واردشده، ارزش معاملاتی خواهد بود، یعنی قیمت واقعاً پرداخت‌شده یا قابل‌پرداخت برای کالا که هنگام فروخته شدن برای صدور به کشور واردکننده طبق مفاد ماده ۸ این پیوست تعدیل شده است، مشروط بر این‌که:

الف) محدودیت‌هایی در مورد واگذاری کالا به خریدار یا استفاده او از آن وجود نداشته باشد، غیر از محدودیت‌هایی که:

(۱) قوانین یا مراجع دولتی در کشور واردکننده وضع یا مقرر کرده‌اند؛

(۲) منطقه جغرافیایی را که کالا می‌تواند در آنجا مجدداً فروخته شود، محدود می‌کنند؛ یا

(۳) بر ارزش کالا به‌طور اساسی اثر نمی‌گذارند؛

ب) فروش یا قیمت، تابع برخی شرایط یا تعهداتی نباشد که به خاطر آن‌ها نتوان ارزش کالایی را که ارزش‌گذاری می‌شود، تعیین کرد؛

پ) هیچ بخشی از عایدات حاصل از فروش مجدد، واگذاری یا استفاده بعدی خریدار از کالا به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به فروشنده تعلق نگیرد، مگر آن‌که بتوان طبق مفاد ماده ۸ این پیوست، تعدیلی مناسب به عمل آورد؛ و

ت) خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط نباشند، یا در موردی که خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط هستند، ارزش معاملاتی برای مقاصد گمرکی به‌موجب مفاد بند (۲) این ماده قابل قبول باشد.

-۲-

الف) در تشخیص این که آیا ارزش معاملاتی از لحاظ ارزش‌گذاری گمرکی طبق بند (۱) این ماده قابل قبول است یا خیر، این واقعیت که خریدار و فروشنده در مفهوم ماده ۱۴ این پیوست با یکدیگر مرتبط هستند به‌خودی‌خود دلیلی برای غیرقابل قبول تلقی کردن ارزش معاملاتی نخواهد بود. در چنین موردی، اوضاع و احوال ناظر بر فروش بررسی خواهد شد و ارزش معاملاتی به‌شرطی پذیرفته می‌شود که ارتباط مزبور بر قیمت اثر نگذاشته باشد. اگر، در پرتو اطلاعاتی که واردکننده ارائه کرده یا به طریق دیگری فراهم آمده است، اداره گمرک دلایلی مبنی بر تأثیرگذاری رابطه مزبور بر قیمت در اختیار داشته باشد، دلایل خود را به واردکننده ابلاغ خواهد کرد و به او فرصت متعارفی برای پاسخگویی خواهد داد. در صورت درخواست واردکننده، ابلاغ دلایل به‌صورت مکتوب خواهد بود.

ب) در فروش میان اشخاص مرتبط، هرگاه واردکننده ثابت کند که ارزش معاملاتی کاملاً به یکی از ارزش‌های زیر، موجود در همان زمان یا حدوداً در همان زمان، نزدیک است، چنین ارزشی مورد قبول خواهد بود و کالا براساس ارزش معاملاتی تعیین‌شده طبق مفاد بند (۱) این ماده ارزش‌گذاری خواهد شد:

(۱) ارزش معاملاتی فروش کالای همسان یا مشابه به خریداران غیرمرتبط جهت صدور به همان کشور واردکننده؛

(۲) ارزش گمرکی کالای همسان یا مشابه که به‌موجب مفاد ماده ۵ این پیوست تعیین شده است؛

(۳) ارزش گمرکی کالای همسان یا مشابه که به‌موجب مفاد ماده ۶ این پیوست تعیین شده است.

در اعمال معیارهای بالا، به تفاوت‌های محرز در سطوح تجاری، سطوح مقداری، عناصر برشمرده در ماده ۸ این پیوست و هزینه‌هایی که فروشنده در فروش‌هایی متقبل می‌شود که در آن‌ها او و خریدار غیرمرتبط هستند ولی در فروش‌هایی متقبل نمی‌شود که او و خریدار مرتبط هستند، توجه مقتضی خواهد شد.

پ) معیارهای مندرج در جزء (ب) بند (۲) این ماده به ابتکار واردکننده و فقط به منظور مقایسه مورد استفاده قرار می‌گیرد. ارزش‌های جانشین نمی‌تواند طبق مفاد جزء (ب) بند (۲) این ماده تعیین شود.

ماده ۲

-۱-

الف) اگر ارزش گمرکی کالای واردشده را نتوان به موجب مفاد ماده ۱ این پیوست تعیین کرد، ارزش گمرکی، ارزش تعیین شده به موجب مفاد ماده ۱ این پیوست و مورد قبول برای کالای همسانی خواهد بود که برای صدور به همان کشور واردکننده فروخته شده و در همان زمان یا حدوداً در همان زمان که کالایی ارزش‌گذاری می‌شود، صادر شده باشد، اما این زمان کمتر از ۹۰ روز پیش از واردات کالای مربوط نخواهد بود.

ب) در اجرای این ماده، برای تعیین ارزش گمرکی، ارزش معاملاتی کالای همسان فروشی در همان سطح تجاری و اساساً به همان مقدار کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود، مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در صورتی که چنین فروشی یافت نشود، ارزش معاملاتی کالای همسان فروخته شده در سطح تجاری متفاوت و/یا در مقادیر متفاوت که با لحاظ تفاوت‌های قابل‌انتساب در سطح تجاری و/یا مقدار، تعدیل شده باشد، مورد استفاده قرار خواهد گرفت، مشروط به این که بتوان چنین تعدیلهایی را بر مبنای مدرکی محرز به عمل آورد که متعارف بودن و درستی تعدیل را به روشنی ثابت کند، اعم از این که تعدیل مزبور به افزایش یا کاهش ارزش منجر شود.

۲- هرگاه هزینه‌ها و مخارج اشاره شده در جزءهای (ث)، (ج) و (چ) بند (۱) ماده ۸ این پیوست در ارزش معاملاتی گنجانده شود، برای لحاظ کردن تفاوت‌های مهم این هزینه‌ها و مخارج میان کالای واردشده و کالای همسان مورد نظر بر اثر تفاوت‌های مسافت و شیوه‌های حمل، تعدیلی انجام خواهد شد.

۳- اگر، در اجرای این ماده، بیش از یک ارزش معاملاتی از کالای همسان یافت شود، برای تعیین ارزش گمرکی کالای واردشده، کمترین ارزش مزبور مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۳

-۱-

الف) اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارد شده را به موجب مفاد مواد ۱ و ۲ این پیوست تعیین کرد، ارزش گمرکی، ارزش تعیین شده به موجب مفاد ماده ۱ این پیوست و مورد قبول برای کالای مشابهی خواهد بود که برای صدور به همان کشور واردکننده فروخته شده و در همان زمان یا حدوداً در همان زمان که کالایی ارزش گذاری می شود، صادر شده باشد، اما این زمان کمتر از ۹۰ روز پیش از واردات کالای مربوط نخواهد بود.

ب) در اجرای این ماده، برای تعیین ارزش گمرکی، ارزش معاملاتی کالای مشابه در فروشی در همان سطح تجاری و اساساً به همان مقدار کالایی که ارزش گذاری می شود، مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در صورتی که چنین فروشی یافت نشود، ارزش معاملاتی کالای مشابه فروخته شده در سطح تجاری متفاوت و یا در مقادیر متفاوت که با لحاظ تفاوت های قابل انتساب در سطح تجاری و یا مقدار، تعدیل شده باشد، مورد استفاده قرار خواهد گرفت، مشروط بر این که بتوان چنین تعدیل هایی را بر مبنای مدرکی محرز به عمل آورد که متعارف بودن و درستی تعدیل را به روشنی ثابت کند، اعم از این که تعدیل مزبور به افزایش یا کاهش ارزش منجر شود.

۲- هرگاه هزینه ها و مخارج اشاره شده در جزءهای (ث)، (ج) و (چ) بند (۱) ماده ۸ این پیوست در ارزش معاملاتی گنجانده شود، برای لحاظ کردن تفاوت های مهم این هزینه ها و مخارج میان کالای وارد شده و کالای مشابه مورد نظر بر اثر تفاوت های مسافت و شیوه های حمل، تعدیلی انجام خواهد شد.

۳- اگر، در اجرای این ماده، بیش از یک ارزش معاملاتی از کالای مشابه یافت شود، برای تعیین ارزش گمرکی کالای وارد شده، کمترین ارزش مزبور مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۴

اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارد شده را به موجب مفاد مواد ۱، ۲ و ۳ این پیوست تعیین کرد، ارزش گمرکی به موجب مفاد ماده ۵ این پیوست یا، هنگامی که نتوان ارزش گمرکی را به موجب آن ماده تعیین کرد، به موجب مفاد ماده ۶ این پیوست تعیین خواهد شد، مگر آن که، بنا به درخواست واردکننده، ترتیب اجرای مواد ۵ و ۶ این پیوست برعکس شود.

ماده ۵

الف) اگر کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه به همان وضعی که وارد شده است در کشور واردکننده به فروش برسد، ارزش گمرکی کالای واردشده، به موجب مفاد این ماده بر قیمت واحدی از کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه مبتنی خواهد بود که در همان زمان یا حدوداً در همان زمان وارد شدن کالای مورد ارزش گذاری، به بیشترین مقدار کلی به اشخاص غیرمرتبط با فروشندگان چنین کالایی فروخته می شود، مشروط به کسر موارد زیر:

(۱) حق العملی که معمولاً پرداخت می شود یا توافق می شود که پرداخت گردد یا افزایش هایی که معمولاً برای سود و هزینه های عمومی در مورد فروش کالای واردشده از همان طبقه یا نوع در چنین کشوری صورت می گیرد؛

(۲) هزینه های عرفی حمل و نقل و بیمه و هزینه های مرتبط با آنها که در کشور واردکننده پرداخت می شود؛

(۳) در صورت ضرورت، هزینه ها و مخارج موضوع بند (۲) ماده ۸ این پیوست؛ و

(۴) حقوق گمرکی و دیگر مالیات های ملی که به دلیل وارد شدن یا فروش کالا در کشور واردکننده باید پرداخت شود.

ب) اگر در همان زمان یا حدوداً در همان زمان وارد شدن کالایی که ارزش گذاری می شود، کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه فروخته نشده باشد، ارزش گمرکی به شرط آن که از جهات دیگر تابع مفاد جزء الف) بند (۱) این ماده باشد، بر قیمت واحدی از کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه مبتنی خواهد بود که در زودترین تاریخ پس از وارد شدن کالایی که ارزش گذاری می شود، اما پیش از انقضای ۹۰ روز پس از ورود مزبور، به همان وضعی که وارد شده است در کشور واردکننده فروخته شود.

۲- اگر کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه به همان وضعی که وارد شده است در کشور واردکننده فروخته نشود، آنگاه، در صورت درخواست واردکننده، ارزش گمرکی بر قیمت واحدی از کالای واردشده مبتنی خواهد بود که، پس از پردازش بیشتر، در بیشترین مقدار کلی به اشخاص غیرمرتبط با فروشندگان چنین کالایی در کشور واردکننده فروخته می شود و تعدیل لازم به خاطر ارزش افزوده ناشی از پردازش مزبور و کسور پیش بینی شده در جزء الف) بند (۱) این ماده انجام می گیرد.

ماده ۶

۱- ارزش گمرکی کالای واردشده به موجب مفاد این ماده بر ارزش محاسباتی مبتنی خواهد بود. ارزش محاسباتی از مجموع موارد زیر تشکیل خواهد شد:

الف) قیمت یا ارزش مواد و ساخت یا پردازش دیگری که در تولید کالای وارد شده به کار گرفته شده است؛
ب) مقداری بابت سود و هزینه‌های عمومی معادل آنچه معمولاً در فروش کالایی از همان طبقه یا نوع کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود منعکس می‌گردد و تولیدکنندگان در کشور صادرکننده برای صدور به کشور واردکننده منظور می‌کنند؛

پ) قیمت یا ارزش تمامی هزینه‌های دیگری که برای منعکس ساختن گزینه ارزش‌گذاری مورد انتخاب طرف موافقت‌نامه به‌موجب جزئیات (ث)، (ج) و (چ) بند (۱) ماده ۸ این پیوست ضروری هستند.

۲- هیچ طرفی نمی‌تواند از شخصی که مقیم سرزمین طرف مزبور نیست بخواهد یا او را مجبور کند که به منظور تعیین ارزش محاسباتی، هرگونه صورت‌حساب یا سوابق دیگر را برای بررسی ارائه کند یا اجازه دسترسی به آن را بدهد. با این‌حال، اطلاعاتی را که تولیدکننده کالا به منظور تعیین ارزش گمرکی به‌موجب مفاد این ماده عرضه می‌کند، می‌تواند با موافقت تولیدکننده در کشور دیگر مورد رسیدگی مراجع کشور واردکننده قرار گیرد، مشروط بر این‌که ایشان با در نظر گرفتن مدت کافی مراتب را از پیش به دولت کشور مورد بحث اطلاع دهد و دولت اخیر با این رسیدگی مخالفت نکند.

ماده ۷

۱- اگر نتوان ارزش گمرکی کالای وارد شده را به‌موجب مفاد مواد ۱ تا ۶ این پیوست تعیین کرد، ارزش گمرکی با استفاده از شیوه‌های متعارف سازگار با اصول و مقررات عمومی این پیوست و بر مبنای داده‌های موجود در کشور واردکننده کالا تعیین خواهد شد.

۲- طبق مفاد این ماده، هیچ ارزش گمرکی بر مبنای موارد زیر تعیین نخواهد شد:

الف) قیمت فروش در کشور واردکننده برای کالای تولیدشده در چنین کشوری؛

ب) نظامی که برای مقاصد گمرکی، قبول ارزش بالاتر از میان دو ارزش بدیل را مقرر می‌دارد؛

پ) قیمت کالا در بازار داخلی کشور صادرکننده؛

ت) هزینه تولید غیر از ارزش‌های محاسباتی که طبق مفاد ماده ۶ این پیوست برای کالای همسان یا مشابه تعیین شده است؛

ث) قیمت کالا برای صدور به کشوری غیر از کشور واردکننده؛

ج) حداقل ارزش گمرکی؛ یا

چ) ارزش دلخواه یا ساختگی.

۳- در صورت درخواست واردکننده، ارزش گمرکی تعیین شده به موجب مفاد این ماده و روش مورد استفاده برای تعیین چنین ارزشی به طور مکتوب به اطلاع او خواهد رسید.

ماده ۸

۱- در تعیین ارزش گمرکی به موجب مفاد ماده ۱ این پیوست، موارد زیر به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای واردشده، افزوده خواهد شد:

الف) موارد زیر، تا اندازه‌ای که خریدار متقبل شده اما در قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالا منظور نشده است:

(۱) حق‌العمل‌ها و حق واسطه‌گری، به جز حق‌العمل‌های خرید؛

(۲) هزینه محفظه‌هایی که برای مقاصد گمرکی چنان تلقی شود که با کالای مورد بحث یکی است؛

(۳) هزینه بسته‌بندی از لحاظ نیروی کار یا مواد؛

ب) ارزش کالاها و خدمات زیر که به نحو مناسب سرشکن شده‌اند، در موردی که خریدار آن‌ها را به طور رایگان یا به قیمت تخفیفی برای استفاده در زمینه تولید و فروش صادراتی کالای واردشده به طور مستقیم یا غیرمستقیم تأمین می‌کند، تا آن اندازه که چنین ارزشی در قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت منظور نشده باشد:

(۱) مواد، اجزاء تشکیل دهنده، قطعات و اقلام مشابهی که در کالای واردشده ترکیب گردیده است؛

(۲) ابزارها، قالب‌ها و اقلام مشابهی که در تولید کالای واردشده مورد استفاده قرار گرفته است؛

(۳) موادی که در تولید کالای واردشده مصرف شده است؛

(۴) کارهای مهندسی، توسعه‌ای، هنری، طراحی، و نقشه‌ها و طرح‌هایی که در جای دیگری غیر از کشور واردکننده انجام شده و برای تولید کالای واردشده لازم است؛

پ) حق‌الامتیازها و وجوه اخذ پروانه مربوط به کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود و خریدار باید به‌عنوان شرط فروش کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود، آن‌ها را به طور مستقیم یا غیرمستقیم پرداخت کند، تا اندازه‌ای که این وجوه و حق‌الامتیازها در قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت منظور نشده باشد؛

ت) ارزش هر بخشی از عایدات فروش مجدد، واگذاری یا استفاده بعدی از کالای وارد شده که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به فروشنده تعلق می‌گیرد؛

ث) هزینه حمل کالای وارد شده به بندر یا محل ورود؛

ج) مخارج بارگیری، تخلیه و جابه‌جایی مرتبط با حمل کالای وارد شده به بندر یا محل ورود؛ و

چ) هزینه بیمه مربوط به عملیات‌های مذکور در جزءهای (ث) و (ج) این بند.

۲- افزایش قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت طبق این ماده فقط بر مبنای داده‌های عینی و کمیت پذیر انجام خواهد گرفت.

۳- جز در موارد مقرر در این ماده، در تعیین ارزش گمرکی هیچ افزایشی در قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت صورت نخواهد گرفت.

ماده ۹

در موردی که برای تعیین ارزش گمرکی، تبدیل ارز لازم باشد، نرخ ارز مورد استفاده، توسط مراجع صلاحیتدار کشور واردکننده در روز ثبت اظهارنامه گمرکی توسط مقام گمرک کشور واردکننده، اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰

مراجع مربوط تمامی اطلاعاتی را که ماهیتاً محرمانه است یا برای مقاصد ارزش‌گذاری گمرکی به صورت محرمانه ارائه می‌شود، کاملاً محرمانه تلقی خواهند کرد و آن را بدون اجازه مخصوص شخص یا دولت ارائه‌کننده آن افشا نخواهند کرد، مگر تا حدی که طبق قوانین ملی کشور واردکننده مورد نیاز باشد.

ماده ۱۱

۱- قوانین هر طرف، برای واردکننده یا هر شخص دیگر مسئول پرداخت حقوق گمرکی، حق درخواست تجدیدنظر بدون جریمه در مورد تعیین ارزش گمرکی را مقرر خواهد داشت.

۲- ممکن است حق اولیة درخواست تجدیدنظر بدون جریمه نزد مرجعی در اداره گمرک یا یک نهاد مستقل وجود داشته باشد، اما قوانین هر طرف حق درخواست تجدیدنظر بدون جریمه نزد مرجع قضایی را مقرر خواهد داشت.

۳- اطلاعیه مربوط به تصمیم مرحله تجدیدنظر به تجدیدنظرخواه داده خواهد شد و دلایل چنین تصمیمی کتباً ارائه خواهد گردید. او همچنین از حق خود در مورد هر درخواست تجدیدنظر دیگری اطلاع خواهد یافت.

ماده ۱۲

اگر در جریان تعیین ارزش گمرکی کالای واردشده ضرورت یابد که تعیین قطعی ارزش گمرکی به تعویق افتد، واردکننده، در صورت الزام، با ارائه تضمین کافی به شکل وثیقه، سپرده یا دیگر اسناد مناسب که پرداخت نهایی حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلق به کالا را پوشش دهد، خواهد توانست کالا را از گمرک خارج کند. قوانین هر طرف مقرراتی را برای چنین شرایطی ایجاد خواهد کرد.

ماده ۱۳

یادداشت‌های تفسیری این پیوست جزء جدانشدنی این پیوست است و مواد این پیوست باید با یادداشت‌های مربوط آن‌ها خوانده و اجرا شود.

ماده ۱۴

۱- در این پیوست:

الف) «ارزش گمرکی کالای واردشده» به معنی ارزش کالا جهت وضع حقوق گمرکی و سود بازرگانی برحسب ارزش کالای واردشده است؛

ب) «تولیدشده» شامل کاشته، ساخته شده در کارخانه و استخراج شده از معدن می‌شود؛

پ) «کالای همسان» به معنی کالایی است که از تمامی جهات، از جمله خصوصیات مادی، کیفیت و شهرت، همانند است. اختلافات جزئی ظاهری مانع از آن نمی‌گردد که کالایی که از دیگر جهات با این تعریف انطباق دارد، همسان تلقی شود؛

ت) «کالای مشابه» به معنی کالایی است که، گرچه از تمامی جهات همانند نیست، خصوصیات همانند و مواد تشکیل‌دهنده همانندی دارد که آن را قادر می‌سازد وظایف مشابهی را انجام دهد و از نظر تجاری قابلیت‌جانشینی دارد. کیفیت کالا، شهرت آن و وجود یک علامت تجاری از جمله عواملی هستند که در تشخیص مشابه بودن کالاها مورد ملاحظه قرار می‌گیرند؛

اصطلاحات «کالای همسان» و «کالای مشابه»، بنابر مورد، کالاهایی را شامل نمی‌شود که در بطن خود کارهای مهندسی، توسعه‌ای، هنری، طراحی و نقشه‌ها و طرح‌هایی را دربردارند یا منعکس می‌کنند و به دلیل انجام آن‌ها در کشور واردکننده، هیچ تعدیلی بابت آن‌ها طبق ردیف (۴) جزء (ب) بند (۱) ماده ۸ این پیوست صورت نگرفته است.

کالا در صورتی «کالای همسان» یا «کالای مشابه» تلقی می‌شود که در همان کشوری تولید شده باشد که کالای مورد ارزش‌گذاری در آن تولید شده است؛

کالایی را که شخص دیگری تولید کرده است، فقط هنگامی در نظر گرفته خواهد شد که، بنابر مورد، هیچ کالای همسان یا کالای مشابهی یافت نشود که شخص تولیدکننده کالای مورد ارزش‌گذاری تولید کرده باشد.

ث) «کالای متعلق به همان طبقه یا نوع» به معنی کالایی است که در گروه یا دسته کالاهایی قرار می‌گیرد که یک صنعت یا بخش صنعتی خاص تولید می‌کند و شامل کالای همسان یا مشابه می‌شود.

۲- از نظر این پیوست، اشخاص فقط در صورتی مرتبط در نظر گرفته خواهند شد که:

الف) مقام‌های مسئول یا مدیران کسب‌وکار یکدیگر باشند؛

ب) شریک قانونی در کسب‌وکار شناخته شده باشند؛

پ) کارفرما و مستخدم باشند؛

ت) شخصی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم ۵ درصد یا بیشتر از رأی تعیین‌کنندهٔ مبتنی بر سرمایه یا سهام هر دو را در تملک داشته باشد یا واپایش کند؛

ث) یکی از آن‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم دیگری را واپایش (کنترل) کند؛

ج) هر دو آن‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم تحت واپایش (کنترل) شخص ثالثی باشند؛

چ) با یکدیگر شخص ثالثی را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم واپایش (کنترل) کنند؛ یا

ح) اعضای یک خانواده باشند.

۳- اشخاصی که در کسب و کار به نحوی با یکدیگر پیوند دارند که یکی، به هر شکل که توصیف شده باشد، نماینده انحصاری، توزیع کننده انحصاری یا صاحب امتیاز انحصاری دیگری باشد، چنانچه در چارچوب موازین بند (۲) این ماده قرار گیرند، از نظر این پیوست، مرتبط در نظر گرفته خواهند شد.

ماده ۱۵

در صورت درخواست مکتوب، واردکننده از حق دریافت توضیحی مکتوب از اداره گمرک کشور واردکننده در مورد چگونگی تعیین ارزش گمرکی کالای وارداتی خود برخوردار خواهد بود.

ماده ۱۶

هیچ یک از مفاد این پیوست به نحوی تفسیر نخواهد شد که حقوق مقام های گمرکی برای حصول اطمینان در مورد صحت یا درستی هر بیانیه، سند یا اظهارنامه ای را که برای ارزش گذاری گمرکی ارائه می شود، تحدید نماید یا مورد تردید قرار دهد.

یادداشت های تفسیری ضمیمه ۵

یادداشت کلی

اجرای روش های ارزش گذاری برحسب ترتیب

۱- مواد ۱ تا ۷ مشخص می سازند که ارزش گمرکی کالای وارد شده چگونه باید طبق مقررات این پیوست تعیین شود. روش های ارزش گذاری به نحوی تنظیم شده اند که به ترتیب اجرا شوند. روش اصلی ارزش گذاری گمرکی در ماده ۱ مشخص گردیده است و هرگاه شرایط مذکور در آن تحقق یابد، کالای وارد شده باید مطابق مقررات این ماده ارزش گذاری گردد.

۲- در موردی که نتوان ارزش گمرکی را طبق مقررات ماده ۱ تعیین کرد، این ارزش باید با اقدام به ترتیب از طریق مواد بعد از نخستین ماده تعیین گردد که طبق آنها می توان ارزش گمرکی را تعیین کرد. به جز آنچه در ماده ۴ مقرر شده است، تنها هنگامی که نتوان ارزش گمرکی را طبق مقررات یک ماده خاص تعیین کرد، می توان به ترتیب از مقررات ماده بعد استفاده کرد.

۳- اگر واردکننده درخواست نکند که ترتیب مواد ۵ و ۶ برعکس شود، نظم عادی ترتیب [مواد] باید رعایت گردد. چنانچه واردکننده چنین درخواستی به عمل آورد اما بعداً معلوم شود که تعیین ارزش گمرکی طبق مقررات ماده ۶ ناممکن است، ارزش گمرکی را در صورت امکان باید طبق مقررات ماده ۵ تعیین کرد.

۴- اگر نتوان ارزش گمرکی را طبق مقررات مواد ۱ تا ۶ تعیین کرد، باید آن را طبق مقررات ماده ۷ تعیین کرد.

استفاده از اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری

۱- «اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری» به اجماع شناخته شده یا به تأیید معتنابه اساسی در یک کشور در زمانی خاص اشاره دارد مبنی بر این که کدام منابع و تعهدات اقتصادی باید به عنوان دارایی ها و بدهی ها ثبت شوند، کدام تغییرات در دارایی ها و بدهی ها باید ثبت گردند، دارایی ها و بدهی ها و تغییرات آنها چگونه باید اندازه گیری شوند، کدام اطلاعات باید افشا گردد و چگونه باید افشا گردد، و کدام صورت وضعیت های مالی باید تهیه شوند. این معیارها می توانند به صورت رهنمودهای کلی برای اجرای عمومی و همین طور رویه ها و روش های تفصیلی باشند.

۲- از نظر پیوست ۵، اداره گمرک هر طرف، اطلاعاتی را مورد استفاده قرار خواهد داد که به شیوه ای سازگار با اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری در آن کشور تهیه شده و برای ماده مورد بحث مناسب است. برای مثال، تعیین سود و هزینه های عمومی معمول طبق ماده ۵ با استفاده از اطلاعاتی صورت خواهد گرفت که به شیوه ای سازگار با اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری در کشور واردکننده تهیه شده باشد. در مقابل، تعیین سود و هزینه های عمومی معمول طبق مقررات ماده ۶ با استفاده از اطلاعاتی صورت خواهد گرفت که به شیوه ای سازگار با اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری در کشور تولیدکننده تهیه شده باشد. به عنوان مثالی دیگر، تعیین عنصر پیش بینی شده در ردیف (۲) جزء (ب) بند ۱ ماده ۸ که از سوی کشور واردکننده تأمین شده است، با استفاده از اطلاعاتی صورت خواهد گرفت که به شیوه ای سازگار با اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری در آن کشور تهیه شده باشد.

یادداشت ماده ۱

قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت

۱- قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت، کل وجهی است که خریدار برای کالای وارد شده به فروشنده یا به نفع او می پردازد یا باید بپردازد. نیازی نیست که پرداخت مزبور ضرورتاً به شکل انتقال پول صورت گیرد. پرداخت می تواند با اعتبارات اسنادی یا اسناد قابل انتقال انجام گیرد. پرداخت می تواند به طور مستقیم یا غیرمستقیم صورت گیرد. یک مثال برای پرداخت غیرمستقیم، تسویه کلی یا جزئی بدهی فروشنده توسط خریدار است.

۲- فعالیت هایی که خریدار به حساب خود انجام می دهد، غیر از مواردی که برای آنها تعدیلی در ماده ۸ مقرر شده است، به عنوان پرداخت غیرمستقیم به فروشنده در نظر گرفته نمی شوند، ولو این که چنین تلقی شود که به نفع فروشنده هستند. بنابراین، در تعیین ارزش گمرکی، هزینه های چنین فعالیت هایی به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت اضافه نخواهد شد.

۳- ارزش گمرکی شامل مخارج یا هزینه های زیر نخواهد شد، به شرط آن که این مخارج یا هزینه ها از قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای وارد شده متمایز شده باشند:

الف) مخارج ساختن، برپاداشتن، سوار کردن، نگهداری یا کمک فنی که در مورد کالاهای وارد شده مانند دستگاه ها، ماشین آلات یا تجهیزات صنعتی، پس از ورود، بر عهده گرفته می شود؛

ب) هزینه حمل و نقل پس از ورود؛

پ) حقوق و مالیات های کشور واردکننده.

۴- قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت به قیمت کالای وارد شده اشاره دارد. بنابراین، انتقال سود سهام یا دیگر وجوه از خریدار به فروشنده که به کالای وارد شده ارتباطی نداشته باشد، بخشی از ارزش گمرکی محسوب نمی گردد.

۵- قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت شامل کلیه پرداخت هایی می شود که به عنوان شرط فروش کالای وارد شده، خریدار به فروشنده، یا به طرف ثالثی برای ایفای تعهد فروشنده، واقعاً پرداخت کرده یا باید پرداخت کند.

ردیف (۳) جزء ۶ (الف) بند ۱

در زمره محدودیت هایی که یک قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت را غیرقابل قبول نمی سازد، محدودیت هایی است که اثر اساسی بر ارزش کالا ندارد. یک نمونه از چنین محدودیت هایی، موردی است

که فروشنده خریدار خودرو را ملزم می‌گرداند که این خودروها را پیش از تاریخ مشخصی که شروع سال برای نوع (مدل) را نشان می‌دهد، نفروشد یا به نمایش نگذارد.

جزء (ب) بند ۱

۱- اگر فروش یا قیمت تابع شرایط یا ملاحظاتی باشد که به خاطر آنها نتوان ارزش کالایی را که ارزش‌گذاری می‌شود تعیین کرد، ارزش معاملاتی برای مقاصد گمرکی قابل قبول نخواهد بود. برخی نمونه‌ها شامل موارد زیر می‌شود:

الف) فروشنده قیمت کالای وارد شده را مشروط به آن کند که خریدار کالاهای دیگری را نیز به مقادیر تعیین شده خریداری کند؛

ب) قیمت کالای وارد شده بستگی به قیمت یا قیمت‌هایی داشته باشد که خریدار کالای وارد شده، کالاهای دیگری را به فروشنده کالای وارد شده می‌فروشد؛

پ) قیمت بر مبنای شکلی از پرداخت قرار گرفته باشد که برای کالای وارد شده غیر معمول است، مانند موردی که کالای وارد شده کالای نیمه‌تمامی است که فروشنده بدان شرط آن را ارائه می‌کند که مقدار مشخصی از کالای تمام شده را دریافت نماید.

۲- با این حال، شرایط یا ملاحظات مربوط به تولید یا بازاریابی کالای وارد شده منجر به عدم قبول ارزش معاملاتی نخواهد شد. برای مثال، این که خریدار کارهای مهندسی و طرح‌هایی را به فروشنده ارائه کند که در کشور واردکننده بر عهده گرفته شود، منجر به عدم قبول ارزش معاملاتی از نظر ماده ۱ نخواهد شد. همین‌طور، چنانچه خریدار به حساب خود فعالیت‌هایی را در مورد بازاریابی برای کالای وارد شده انجام دهد، حتی اگر با موافقت فروشنده صورت گیرد، ارزش این فعالیت‌ها بخشی از ارزش گمرکی محسوب نمی‌شود و این نوع فعالیت‌ها منجر به عدم قبول ارزش معاملاتی هم نخواهد شد.

بند ۲

۱- جزءهای (الف) و (ب) بند ۲ روش‌های مختلف اثبات قابل قبول بودن ارزش معاملاتی را مقرر می‌دارند.

۲- جزء (الف) بند ۲ مقرر می‌دارد، در موردی که خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط باشند، شرایط ناظر بر فروش بررسی خواهد شد و ارزش معاملاتی به شرطی به‌عنوان ارزش گمرکی قابل قبول خواهد شد که ارتباط

مزبور بر قیمت اثر نگذاشته باشد. قصد آن نیست که در همه مواردی که خریدار و فروشنده با یکدیگر مرتبط هستند حتماً شرایط مزبور مورد بررسی قرار گیرد. این بررسی تنها در موردی لازم خواهد بود که تردیدهایی درباره قابل قبول بودن قیمت وجود داشته باشد. در موردی که اداره گمرک تردیدی در مورد قابل قبول بودن قیمت نداشته باشد، این قیمت باید، بدون درخواست اطلاعات بیشتر از واردکننده، پذیرفته شود. برای مثال، امکان دارد اداره گمرک قبلاً ارتباط مزبور را بررسی کرده باشد، یا ممکن است از قبل اطلاعات مفصلی درباره خریدار و فروشنده داشته باشد، و ممکن است از این بررسی و اطلاعات از قبل متقاعد شده باشد که ارتباط مزبور بر قیمت اثر نداشته است.

۳- در موردی که اداره گمرک نتواند ارزش معاملاتی را بدون تحقیق بیشتر قبول کند، باید به واردکننده فرصت دهد که اطلاعات مفصل بیشتری را که ممکن است برای قادر ساختن اداره مزبور برای بررسی شرایط ناظر بر فروش لازم باشد، ارائه کند. در این وضعیت، اداره گمرک باید آماده باشد که به منظور احراز این که آیا ارتباط مزبور بر قیمت اثر داشته است یا نه، جنبه‌های مرتبط با معامله، از جمله طریقی که خریدار و فروشنده روابط تجاری خود را تنظیم می‌کنند و طریق رسیدن به توافق در مورد قیمت مورد بحث، را بررسی کند. در موردی که بتوان نشان داد که خریدار و فروشنده، علی‌رغم این که طبق مقررات ماده ۱۴ با یکدیگر مرتبط هستند، به گونه‌ای از یکدیگر خرید می‌کنند یا به یکدیگر می‌فروشند که گویی با همدیگر مرتبط نیستند، این امر نشان می‌دهد که قیمت تحت تأثیر ارتباط مزبور نبوده است. به‌عنوان مثالی در این مورد، اگر قیمت به شیوه‌ای سازگار با رویه‌های عادی قیمت‌گذاری در صنعت موضوع بحث یا سازگار با طریقی که فروشنده قیمت فروش را با خریداران غیرمرتبط تعیین می‌کند مشخص شده باشد، این امر نشان می‌دهد که قیمت تحت تأثیر ارتباط مزبور نبوده است. به‌عنوان مثالی دیگر، هرگاه نشان داده شود که قیمت برای پوشش همه هزینه‌ها به‌علاوه سودی مبین سود کلی حاصله شرکت در یک دوره زمانی نمونه (مثلاً بر مبنای سالانه) از فروش کالاهایی متعلق به همان طبقه یا نوع کفایت می‌کند، در چنین صورتی ثابت می‌شود که قیمت تحت تأثیر نبوده است.

۴- جزء (ب) بند ۲ فرصتی را برای واردکننده پیش‌بینی می‌کند که ثابت کند ارزش معاملاتی به یک «معیار» ارزشی که قبلاً مورد قبول اداره گمرک قرار گرفته است، کاملاً نزدیک و بنابراین طبق مقررات ماده ۱ قابل قبول می‌باشد. در صورتی که یکی از معیارهای جزء (ب) بند ۲ تحقق یابد، بررسی مسئله تأثیر طبق جزء (الف) بند ۲ ضرورت ندارد. اگر اداره گمرک از قبل اطلاعات کافی در اختیار داشته باشد که، بدون تحقیقات مفصل دیگر، متقاعد شود که یکی از معیارهای مقرر در جزء (ب) بند ۲ تحقق یافته است، دلیلی وجود ندارد که از واردکننده بخواهد که ثابت کند معیار مزبور می‌تواند تحقق یابد. در جزء (ب) بند ۲ اصطلاح «خریداران غیرمرتبط» به معنی خریدارانی است که در هیچ مورد خاصی با فروشنده مرتبط نیستند.

جزء ۶ (ب) بند ۲

در تشخیص این که آیا یک ارزش «کاملاً نزدیک» به ارزش دیگر است یا نه، عوامل چندی باید مورد ملاحظه قرار گیرند. این عوامل شامل ماهیت کالای واردشده، ماهیت خود صنعت، فصل وارد شدن کالا، و اهمیت تجاری تفاوت ارزش‌ها می‌شوند. از آنجا که این عوامل ممکن است مورد به مورد تفاوت داشته باشند، اعمال معیاری یکسان مانند یک درصد ثابت در همه موارد ناممکن است. برای مثال، در تعیین این که آیا ارزش معاملاتی کاملاً به «معیار ارزش» مقرر در جزء ۶ (ب) بند ۲ ماده ۱ نزدیک است یا نه، تفاوت اندک ارزش در مورد یک نوع کالا می‌تواند غیرقابل قبول باشد در حالی که تفاوت زیاد ارزش در مورد نوع دیگری از کالا ممکن است قابل قبول باشد.

یادداشت ماده ۲

۱- در اجرای ماده ۲، اداره گمرک، در صورت امکان، از یک فروش کالای همسان در همان سطح تجاری و اساساً به همان مقدار کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود استفاده خواهد کرد. در موردی که چنین فروشی یافت نشود، می‌توان یک فروش کالای همسان را که طبق هریک از شرایط سه‌گانه زیر صورت گیرد مورد استفاده قرار داد:

الف) فروشی در همان سطح تجاری اما به مقدار متفاوت؛

ب) فروشی در سطح تجاری متفاوت اما اساساً به همان مقدار؛ یا

پ) فروشی در سطح تجاری متفاوت و به مقدار متفاوت.

۲- چنانچه فروشی طبق یکی از این شرایط سه‌گانه یافت شود، تعدیل‌هایی، بسته به مورد، برای موارد زیر به عمل خواهد آمد:

الف) فقط برای عوامل کمی؛

ب) فقط برای عوامل مربوط به سطح تجاری؛ یا

پ) هم برای عوامل سطح تجاری و هم برای عوامل کمی.

۳- لفظ «و/یا» انعطاف در استفاده از معامله فروش و انجام تعدیلات لازم در هریک از شرایط سه‌گانه مذکور در فوق را اجازه می‌دهد.

۴- از لحاظ ماده ۲، ارزش معاملاتی کالای واردشده همسان به معنی یک ارزش گمرکی تعدیل یافته به نحو مقرر در جزء (ب) بند ۱ و بند ۲ است که از قبل طبق ماده ۱ مورد قبول قرار گرفته است.

۵- یکی از شرایط لازم برای تعدیل به علت تفاوت سطح تجاری یا تفاوت کمی آن است که چنین تعدیلی، اعم از این که به افزایش یا کاهش ارزش منجر شود، تنها بر مبنای مدرک محرز، برای مثال فهرست های بهای معتبر حاوی قیمت هایی که به سطوح متفاوت یا مقادیر متفاوت مربوط می شوند، صورت گیرد که متعارف بودن و درستی تعدیل ها را به روشنی اثبات کند. به عنوان مثالی برای این مورد، چنانچه کالای واردشده ای که ارزش گذاری می شود محموله ای مرکب از ۱۰ واحد باشد و تنها کالای واردشده همسانی که برای آن یک ارزش معاملاتی وجود دارد یک فروش ۵۰۰ واحدی باشد و تأیید شده باشد که فروشنده بر اساس مقدار، تخفیف داده است، تعدیل لازم می تواند با مراجعه به فهرست بهای فروشنده و استفاده از قیمتی که برای یک فروش ۱۰ واحدی قابل اعمال است به عمل آید. تا زمانی که محرز باشد که فهرست بها در فروش هایی با مقادیر دیگر درست بوده است، الزامی وجود ندارد که یک فروش به مقدار ۱۰ واحد صورت گرفته باشد. با این حال، در صورت نبودن یک چنین معیار عینی، تعیین ارزش گمرکی طبق مقررات ماده ۲ مناسب نیست.

یادداشت ماده ۳

۱- در اجرای ماده ۳، اداره گمرک، در صورت امکان، از یک فروش کالای مشابه در همان سطح تجاری و اساساً به همان مقدار کالایی که ارزش گذاری می شود استفاده خواهد کرد. در موردی که چنین فروشی یافت نشود، می توان یک فروش کالای مشابه را که طبق هریک از شرایط سه گانه زیر صورت گیرد مورد استفاده قرار داد:

الف) فروشی در همان سطح تجاری اما به مقدار متفاوت؛

ب) فروشی در سطح تجاری متفاوت اما اساساً به همان مقدار؛ یا

پ) فروشی در سطح تجاری متفاوت و به مقدار متفاوت.

۲- چنانچه فروشی طبق یکی از این شرایط سه گانه یافت شود، تعدیل هایی، حسب مورد، برای موارد زیر به عمل خواهد آمد:

الف) فقط برای عوامل کمی؛

ب) فقط برای عوامل مربوط به سطح تجاری؛ یا

پ) هم برای عوامل سطح تجاری و هم برای عوامل کمی.

۳- لفظ «و/یا» انعطاف در استفاده از معامله فروش و انجام تعدیلات لازم در هریک از شرایط سه‌گانه مذکور در فوق را اجازه می‌دهد.

۴- از لحاظ ماده ۳، ارزش معاملاتی کالای واردشده مشابه به معنی یک ارزش گمرکی تعدیل‌یافته به نحو مقرر در جزء (ب) بندهای ۱ و ۲ است که از قبل طبق ماده ۱ مورد قبول قرار گرفته است.

۵- یکی از شرایط لازم برای تعدیل به علت تفاوت سطح تجاری یا تفاوت کمی آن است که چنین تعدیلی، اعم از این‌که به افزایش یا کاهش ارزش منجر شود، تنها بر مبنای مدرک محرز، برای مثال فهرست‌های بهای معتبر حاوی قیمت‌هایی که به سطوح متفاوت یا مقادیر متفاوت مربوط می‌شوند، صورت گیرد که متعارف بودن و درستی تعدیل را به روشنی اثبات کند. به‌عنوان مثالی برای این مورد، چنانچه کالای واردشده‌ای که ارزش‌گذاری می‌شود محموله‌ای مرکب از ۱۰ واحد باشد و تنها کالای واردشده مشابهی که برای آن یک ارزش معاملاتی وجود دارد یک فروش ۵۰۰ واحدی باشد و تأیید شده باشد که فروشنده براساس مقدار، تخفیف داده است، تعدیل لازم می‌تواند با مراجعه به فهرست بهای فروشنده و استفاده از قیمتی که برای یک فروش ۱۰ واحدی قابل‌اعمال است به عمل آید. تا زمانی که محرز باشد که فهرست بها در فروش‌های با مقادیر دیگر درست بوده است، الزامی وجود ندارد که یک فروش به مقدار ۱۰ واحد صورت گرفته باشد. با این حال، در صورت نبودن یک چنین معیار عینی، تعیین ارزش گمرکی طبق مقررات ماده ۳ مناسب نیست.

یادداشت ماده ۵

۱- عبارت «قیمت واحدی که ... کالا به آن قیمت در بیشترین مقدار کلی فروخته می‌شود» به معنی قیمتی است که براساس آن بیشترین تعداد واحد در فروش به اشخاصی فروخته می‌شود که با اشخاصی مرتبط نیستند که چنین کالایی را در نخستین سطح تجاری پس از ورود که در آن [سطح] چنین فروشی صورت می‌گیرد خریداری می‌کنند.

۲- مثالی در این مورد، کالایی است که بر مبنای فهرست بهایی فروخته می‌شود که برای خریدهایی که در مقادیر زیاد صورت گیرد، قیمت مطلوبی را برای هر واحد از کالا به دست می‌دهد.

مقدار فروش	قیمت واحد	تعداد فروش	کل مقدار فروخته شده
			به‌ازای هر قیمت

۶۵	۱۰ فروش ۵ واحدی، ۵ فروش ۳ واحدی	۱۰۰	۱-۱۰ واحد
۵۵	۵ فروش ۱۱ واحدی	۹۵	۱۱-۲۵ واحد
۸۰	۱ فروش ۳۰ واحدی، ۱ فروش ۵۰ واحدی	۹۰	بیش از ۲۵ واحد

بیشترین تعداد واحد فروخته شده به یک قیمت ۸۰ است؛ بنابراین، قیمت واحد در بیشترین مقدار کلی ۹۰ است.

۳- به عنوان نمونه ای دیگر برای این مورد، دو فروش واقع می شود که در فروش نخست ۵۰۰ واحد هرکدام به قیمت ۹۵ واحد پول و در فروش دوم ۴۰۰ واحد هرکدام به قیمت ۹۰ واحد پول فروخته می شود. در این مثال، بیشترین تعداد واحدهای فروخته شده به یک قیمت خاص ۵۰۰ است؛ بنابراین، قیمت واحد در بیشترین مقدار کلی ۹۵ است.

۴- یک نمونه سوم، وضع زیر است که در آن مقادیر مختلف به قیمت های مختلف فروخته می شود.

الف) فروش

قیمت واحد	مقدار فروش
۱۰۰	۴۰ واحد
۹۰	۳۰ واحد
۱۰۰	۱۵ واحد
۹۵	۵۰ واحد
۱۰۵	۲۵ واحد
۹۰	۳۵ واحد
۱۰۰	۵ واحد

ب) کل

کل مقدار فروخته شده	قیمت واحد
۶۵	۹۰
۵۰	۹۵
۶۰	۱۰۰
۲۵	۱۰۵

در این مثال، بیشترین تعداد واحدهای فروخته شده به یک قیمت خاص ۶۵ است؛ بنابراین، قیمت واحد در بیشترین مقدار کلی ۹۰ است.

۵- هر فروشی در کشور واردکننده، به نحو مذکور در بند ۱ بالا، به شخصی که هریک از عناصر برشمرده در جزء ۶ (ب) بند ۱ ماده ۸ را به طور مستقیم یا غیرمستقیم، رایگان یا به قیمت تخفیفی، برای استفاده در زمینه تولید و فروش صادراتی کالای وارد شده عرضه کند، برای تشخیص قیمت واحد از لحاظ ماده ۵ به کار نمی رود.

۶- باید متذکر شد که «سود و هزینه های عمومی» مذکور در بند ۱ ماده ۵ را باید به صورت یک کل در نظر گرفت. رقم مزبور از لحاظ کسور مورد نظر باید بر مبنای اطلاعاتی تعیین شود که واردکننده ارائه کرده یا از طرف او ارائه شده است، مگر آن که ارقام واردکننده با آنهایی که از فروش کالاهای وارد شده متعلق به همان طبقه یا نوع در کشور واردکننده به دست آمده است، انطباق نداشته باشد. در موردی که ارقام واردکننده با چنین ارقامی مغایر باشد، مقدار «سود و هزینه های عمومی» می تواند بر اساس اطلاعات مناسب غیر از آنچه واردکننده ارائه کرده یا از طرف او ارائه شده است، محاسبه شود.

۷- «هزینه های عمومی» شامل هزینه های مستقیم یا غیرمستقیم بازاریابی برای کالای موضوع بحث می باشد.

۸- مالیات های محلی قابل پرداخت به دلیل فروش کالاهایی که برای آنها کسور مقرر در ردیف (۴) جزء ۶ (الف) بند ۱ ماده ۵ منظور نشده است، طبق مقررات ردیف (۱) جزء ۶ (الف) بند ۱ ماده ۵ کسر خواهد شد.

۹- در تعیین حق العمل ها یا سودها و هزینه های عمومی معمول، طبق مقررات بند ۱ ماده ۵، این مسئله که آیا کالای خاصی «متعلق به همان طبقه یا نوع» کالای دیگر است یا نه، باید مورد به مورد با مراجعه به اوضاع و احوال مربوط تشخیص داده شود. فروش های صورت گرفته در کشور واردکننده مربوط به محدودترین گروه یا دسته از کالاهای وارد شده متعلق به همان طبقه یا نوع که کالای موضوع ارزش گذاری را دربرمی گیرد و

برای آنها می‌توان اطلاعات لازم را فراهم آورد، باید مورد بررسی قرار گیرد. از لحاظ ماده ۵، «کالای متعلق به همان طبقه یا نوع» کالاهایی را دربرمی‌گیرد که از همان کشوری وارد شده است که کالای مورد ارزش‌گذاری از آن وارد شده است و همین‌طور کالاهایی را که از کشورهای دیگر وارد شده‌اند.

۱۰- از لحاظ جزء (ب) بند ۱ ماده ۵، «زودترین تاریخ» تاریخی خواهد بود که فروش کالای واردشده یا کالای واردشده همسان یا مشابه به مقداری که برای مشخص کردن قیمت واحد کافی است صورت می‌گیرد.

۱۱- در موردی که روش مذکور در بند ۲ ماده ۵ به کار رود، کسور منظور شده به خاطر ارزش‌افزوده ناشی از پردازش بیشتر، بر داده‌های عینی و کمیت‌پذیر مربوط به هزینه چنین کاری مبتنی خواهد بود. فرمول‌ها، دستورالعمل‌ها و روش‌های ساخت پذیرفته‌شده صنعتی و دیگر رویه‌های صنعتی مبنای محاسبه را تشکیل خواهد داد.

۱۲- تصدیق می‌شود که روش ارزش‌گذاری مقرر در بند ۲ ماده ۵ به‌طور عادی هنگامی که کالای واردشده اصلیت خود را در اثر پردازش بیشتر از دست بدهد، اعمال نخواهد شد. با این حال، می‌تواند مواردی وجود داشته باشد که، گرچه اصلیت کالای وارده از دست می‌رود، ارزش‌افزوده ناشی از پردازش بیشتر می‌تواند بدون مشکل غیر متعارفی به‌درستی تعیین گردد. از سوی دیگر، می‌تواند مواردی وجود داشته باشد که کالای واردشده اصلیت خود را حفظ کند اما این کالا چنان عنصر کوچکی از کالای فروخته‌شده در کشور واردکننده را تشکیل دهد که استفاده از این روش ارزش‌گذاری توجیه‌ناپذیر باشد. با توجه به مطالب بالا، هر وضعی از این نوع باید به‌صورت مورد به مورد بررسی شود.

یادداشت ماده ۶

۱- به‌عنوان قاعده‌ای کلی، ارزش گمرکی طبق پیوست ۵ این موافقت‌نامه بر مبنای اطلاعاتی تعیین می‌شود که در کشور واردکننده به سهولت در دسترس است. با این حال، برای تعیین ارزش محاسباتی ممکن است بررسی هزینه‌های تولید کالایی که ارزش‌گذاری می‌شود و دیگر اطلاعاتی که باید از خارج از کشور واردکننده به دست آید، لازم باشد. به‌علاوه، در اکثر موارد، تولیدکننده کالا خارج از حوزه صلاحیت مراجع کشور واردکننده خواهد بود. استفاده از روش ارزش محاسباتی کلاً محدود به مواردی خواهد بود که خریدار و فروشنده با هم مرتبط هستند و تولیدکننده آماده است مظنه‌های لازم را به مقام‌های کشور واردکننده ارائه دهد و تسهیلاتی را برای هرگونه رسیدگی بعدی که ممکن است لازم باشد، فراهم آورد.

۲- «قیمت یا ارزش» مذکور در جزء (الف) بند ۱ ماده ۶ باید بر مبنای اطلاعات مربوط به تولید کالای مورد ارزش‌گذاری که تولیدکننده عرضه می‌کند یا از طرف او ارائه می‌شود، تعیین گردد. این اطلاعات باید متکی

به صورت حساب‌های تجاری تولیدکننده باشد، مشروط به این‌که چنین صورت‌حساب‌هایی با اصول عموماً پذیرفته‌شده حسابداری که در کشور محل تولید کالا اعمال می‌شوند انطباق داشته باشند.

۳- «قیمت یا ارزش» مزبور شامل قیمت عناصر مذکور در ردیف‌های (۲) و (۳) جزء (الف) بند ۱ ماده ۸ خواهد بود. «قیمت یا ارزش» مزبور همچنین شامل ارزش هریک از عناصر مشخص‌شده در جزء (ب) بند ۱ ماده ۸ که خریدار برای استفاده در تولید کالای واردشده، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم، عرضه کرده است، خواهد بود که طبق مقررات یادداشت مربوط به ماده ۸ به نحو مقتضی سرشکن شده است. ارزش عناصر مشخص‌شده در ردیف (۴) جزء (ب) بند ۱ ماده ۸ که در کشور واردکننده تقبل شده است تنها تا آن حد منظور خواهد شد که چنین عناصری بر عهده تولیدکننده باشد. بدیهی است که هیچ‌گونه هزینه یا ارزش عناصر اشاره‌شده در این بند در تعیین ارزش محاسباتی دو بار محاسبه نخواهد شد.

۴- «مقداری بابت سود و هزینه‌های عمومی» اشاره‌شده در جزء (ب) بند ۱ ماده ۶ باید بر مبنای اطلاعاتی تعیین شود که تولیدکننده عرضه کرده یا از طرف او ارائه شده است، مگر آن‌که ارقام تولیدکننده با ارقام معمولاً منعکس‌شده در فروش‌های کالاهای متعلق به همان طبقه یا نوع کالای مورد ارزش‌گذاری که تولیدکنندگان در کشور صادرکننده به قصد صدور به کشور واردکننده انجام داده‌اند، ناسازگار باشد.

۵- در این زمینه باید متذکر شد که «مقداری بابت سود و هزینه‌های عمومی» باید به‌عنوان یک کل در نظر گرفته شود. نتیجه آن‌که، چنانچه در موردی خاص، رقم سود تولیدکننده کم و هزینه‌های عمومی او زیاد باشد، با وجود این ممکن است سود و هزینه‌های عمومی تولیدکننده در مجموع با رقمی انطباق داشته باشد که معمولاً در فروش کالاهای متعلق به همان طبقه یا نوع منعکس شده است. یک چنین وضعی ممکن است، برای مثال، در موردی به وجود آید که یک محصول در کشور واردکننده برای اولین بار عرضه شود و تولیدکننده برای جبران هزینه‌های عمومی زیاد مربوط به عرضه اولیه، سودی به مقدار صفر یا کم را پذیرفته باشد. در موردی که تولیدکننده بتواند ثابت کند که به خاطر شرایط تجاری خاصی از فروش کالای واردشده سود کمی برده است، ارقام واقعی سود باید در نظر گرفته شود، مشروط به آن‌که تولیدکننده دلایل تجاری معتبری برای توجیه آنها داشته باشد و سیاست‌های قیمت‌گذاری او سیاست‌های معمول قیمت‌گذاری در بخش صنعتی مربوط را منعکس سازد. چنین وضعی ممکن است، برای مثال، در موردی به وجود آید که تولیدکنندگان مجبور شده باشند به علت کاهش غیرقابل‌پیش‌بینی تقاضا به‌طور موقت قیمت‌ها را پایین بیاورند، یا در موردی که کالا را برای تکمیل دسته‌ای از کالاها می‌فروشند که در کشور واردکننده تولید می‌شود و برای حفظ قدرت رقابت سود کم را می‌پذیرند. در موردی که ارقام خود تولیدکننده برای سود و هزینه‌های عمومی با ارقامی ناسازگار باشد که معمولاً در فروش‌های کالاهای متعلق به همان طبقه یا نوع کالای مورد ارزش‌گذاری که تولیدکنندگان در کشور صادرکننده به قصد صدور به کشور واردکننده انجام

داده‌اند، منعکس است، مقدار سود و هزینه‌های عمومی ممکن است بر مبنای اطلاعات مربوط غیر از آنچه تولیدکننده کالا عرضه کرده یا از طرف او ارائه شده است، محاسبه شود.

۶- هرگاه برای تعیین ارزش محاسباتی، اطلاعاتی غیر از آنچه تولیدکننده عرضه کرده یا از طرف او ارائه شده است مورد استفاده قرار گیرد، مراجع کشور واردکننده، در صورت تقاضای واردکننده و با رعایت مقررات ماده ۱۰، او را از منبع این اطلاعات، داده‌های مورد استفاده و محاسباتی که بر مبنای چنین داده‌هایی صورت گرفته است، مطلع خواهند ساخت.

۷- «هزینه‌های عمومی» اشاره شده در جزء (ب) بند ۱ ماده ۶ آن دسته از هزینه‌های مستقیم یا غیرمستقیم تولید و فروش کالا برای صدور را در برمی‌گیرد که طبق جزء (الف) بند ۱ ماده ۶ منظور نشده‌اند.

۸- این که آیا کالای خاصی «متعلق به همان طبقه یا نوع» کالای دیگر است یا نه، باید به صورت مورد به مورد با مراجعه به اوضاع و احوال مربوط احراز گردد. در تعیین سودها و هزینه‌های عمومی معمول طبق مقررات ماده ۶، فروش‌های مربوط به محدودترین گروه یا دسته از کالاها برای صدور به کشور واردکننده که کالای مورد ارزش‌گذاری را شامل می‌شوند و برای آنها می‌توان اطلاعات لازم را فراهم آورد، باید مورد بررسی قرار گیرد. از لحاظ ماده ۶، «کالای متعلق به همان طبقه یا نوع» باید کالای مورد ارزش‌گذاری از همان کشور باشد.

یادداشت ماده ۷

۱- ارزش گمرکی تعیین شده طبق مقررات ماده ۷ باید در بیشترین حد ممکن، بر ارزش‌های گمرکی از قبل تعیین شده مبتنی باشد.

۲- روش‌های ارزش‌گذاری به کار گرفته شده طبق ماده ۷ باید آنهایی باشند که در مواد ۱ تا ۶ مشخص شده‌اند، اما یک انعطاف‌پذیری متعارف در اجرای چنین روش‌هایی، با هدف‌ها و مقررات ماده ۷ انطباق دارد.

۳- برخی نمونه‌های انعطاف‌پذیری متعارف به قرار زیر می‌باشند:

الف) کالای همسان - این مقرر که کالای همسان باید در همان زمان یا حدوداً در همان زمانی که کالا ارزش‌گذاری می‌شود صادر شده باشد، می‌تواند به نحو انعطاف‌پذیری تفسیر شود؛ کالای وارد شده همسانی که در کشوری غیر از کشور صادرکننده کالای مورد ارزش‌گذاری تولید شده است، می‌تواند مبنای ارزش‌گذاری گمرکی قرار گیرد؛ ارزش گمرکی کالاهای وارد شده همسانی که قبلاً طبق مقررات مواد ۵ و ۶ تعیین شده است، می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

ب) کالای مشابه - این مقررہ کہ کالای مشابه باید در همان زمان یا حدوداً در همان زمانی کہ کالا ارزش گذاری می شود صادر شده باشد، می تواند به نحو انعطاف پذیری تفسیر شود؛ کالای وارد شده مشابهی کہ در کشوری غیر از کشور صادرکننده کالای مورد ارزش گذاری تولید شده است، می تواند مبنای ارزش گذاری گمرکی قرار گیرد؛ ارزش گمرکی کالاهای وارد شده مشابهی کہ قبلاً طبق مقررات مواد ۵ و ۶ تعیین شده است، می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

پ) روش استقرایی - این الزام جزء (الف) بند ۱ ماده ۵ کہ کالاها به همان «وضعی کہ وارد شده اند» فروخته خواهند شد، می تواند به نحو انعطاف پذیری تفسیر شود؛ الزام «۹۰ روز» می تواند به نحو انعطاف پذیری اجرا شود.

یادداشت ماده ۸

ردیف (۱) جزء (الف) بند ۱

اصطلاح «حق العمل خرید» به معنی حق الزحمه ای است کہ واردکننده به نماینده خود از بابت خدمات مربوط به نمایندگی از طرف او در خارج برای خرید کالاهایی کہ ارزش گذاری می شود، می پردازد.

ردیف (۲) جزء (ب) بند ۱

۱- دو عامل در سرشکن کردن ارزش عناصر مشخص شده در ردیف (۲) جزء (ب) بند ۱ ماده ۸ در مورد کالای وارد شده دخیل است: ارزش خود عنصر و روشی کہ ارزش مزبور طبق آن میان کالاهای وارد شده سرشکن می شود. سرشکن کردن [ارزش] این عناصر باید به شیوه ای متعارف و متناسب با شرایط و طبق اصول عموماً پذیرفته شده حسابداری صورت گیرد.

۲- در مورد ارزش عنصر [مورد نظر] اگر واردکننده عنصر مزبور را از فروشنده ای غیر مرتبط با او به قیمتی معین به دست آورد، ارزش آن عنصر، همان قیمت است. اگر واردکننده یا شخص مرتبط با او عنصر مزبور را تولید کرده باشد، ارزش آن، هزینه تولیدش می باشد. اگر واردکننده قبلاً عنصر مزبور را مورد استفاده قرار داده باشد، صرف نظر از این کہ واردکننده مزبور آن را به دست آورده یا تولید کرده باشد، برای رسیدن به ارزش این عنصر، باید هزینه اصلی به دست آوردن یا تولید آن به اندازه ای کہ استفاده از آن را منعکس سازد، تعدیل نقصانی بیابد.

۳- وقتی که برای عنصر مزبور ارزشی تعیین شد، لازم است که آن ارزش میان کالاهای وارد شده سرشکن شود. حالات مختلفی وجود دارد. برای مثال، اگر واردکننده مایل باشد که حقوق متعلق به کل ارزش را یکباره بپردازد، ممکن است ارزش میان واحدهای نخستین محموله سرشکن شود. به عنوان مثالی دیگر، واردکننده ممکن است درخواست کند که ارزش میان کل واحدهایی سرشکن شود که تا زمان رسیدن نخستین محموله تولید شده است. باز هم به عنوان مثالی دیگر، واردکننده ممکن است درخواست کند که ارزش میان کل تولید مورد انتظار که در مورد آن قرارداد یا تعهد قطعی وجود دارد سرشکن شود. روش مورد استفاده برای سرشکن کردن، بستگی به اسنادی خواهد داشت که واردکننده ارائه می دهد.

۴- به عنوان مثالی عینی برای مطالب بالا، واردکننده قالبی را که قرار است در تولید کالای وارد شده مورد استفاده قرارگیرد برای تولید کننده فراهم می آورد و با او قرارداد خرید ۱۰۰۰۰ واحد را منعقد می سازد. در زمان رسیدن نخستین محموله ۱۰۰۰ واحدی، تولیدکننده قبلاً ۴۰۰۰ واحد را تولید کرده است. واردکننده ممکن است از اداره گمرک درخواست کند که ارزش قالب را میان ۱۰۰۰، ۴۰۰۰ یا ۱۰۰۰۰ واحد سرشکن کند.

ردیف (۴) جزء (ب) بند ۱

۱- افزایش موارد از بابت عناصر مشخص شده در ردیف (۴) جزء (ب) بند ۱ ماده ۸ باید بر داده های عینی و کمیت پذیر مبتنی باشد. به منظور به حداقل رساندن مسئولیت واردکننده و اداره گمرک در تعیین ارزش هایی که باید افزوده شود، تا حد امکان باید داده هایی مورد استفاده قرار گیرد که در نظام بایگانی تجاری خریدار به سهولت در دسترس است.

۲- در مورد آن عناصری که خریدار از طریق خرید یا اجاره آنها را عرضه کرده است، مقدار افزایش قیمت خرید یا مبلغ اجاره خواهد بود. در مورد آن عناصری که در قلمرو اموال عمومی قرار دارند، هیچ افزایشی جز هزینه تهیه رونوشت از آنها صورت نخواهد گرفت.

۳- میزان سهولت در محاسبه ارزشی که قرار است افزوده شود، به ساختار و عملکرد مدیریت یک شرکت خاص و همچنین روش های حسابداری آن بستگی خواهد داشت.

۴- برای مثال، شرکتی که محصولات متنوعی را از چند کشور وارد می کند، امکان دارد بایگانی مرکز طراحی خود را در خارج از کشور واردکننده به طریقی نگهداری کند که به درستی هزینه های قابل انتساب به یک کالای مشخص را نشان دهد. در چنین مواردی، تعدیلی مستقیم طبق مقررات ماده ۸ می تواند به طور مناسب صورت گیرد.

۵- در موردی دیگر، یک شرکت ممکن است هزینه مرکز طراحی را به صورت یک هزینه بالاسری عمومی بدون تخصیص آن به محصولات خاص به خارج از کشور واردکننده منتقل کند. در این مورد می توان با سرشکن کردن کل هزینه های مرکز طراحی میان کل تولیدی که از مرکز طراحی بهره مند می شود و افزودن این هزینه سرشکن شده به هر واحد واردات، تعدیل مناسبی طبق مقررات ماده ۸ به عمل آورد.

۶- البته وجود تفاوت در شرایط بالا، توجه به عوامل مختلف در تشخیص روش صحیح تخصیص هزینه ها را ایجاب می کند.

۷- در مواردی که در تولید عنصر موضوع بحث تعدادی کشور دخیل هستند و این تولید یک دوره زمانی را دربرمی گیرد، تعدیل باید به ارزش واقعاً افزوده به آن عنصر در خارج از کشور واردکننده محدود باشد.

جزء ۶ (پ) بند ۱

۱- حق الامتیازها و وجوه اخذ پروانه اشاره شده در جزء ۶ (پ) بند ۱ ماده ۸ می تواند از جمله شامل پرداخت های مربوط به حق اختراع، علائم تجاری و حق نسخه برداری شود. با این حال، در تعیین ارزش گمرکی، مخارج مربوط به اجازه حق تکثیر کالای وارد شده در کشور واردکننده، به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالای وارد شده افزوده نخواهد شد.

۲- اگر پرداخت هایی که خریدار برای حق توزیع یا فروش مجدد کالای وارد شده به عمل می آورد به عنوان شرطی برای فروش صادراتی به کشور واردکننده کالای وارد شده نباشد، چنین وجوهی به قیمت واقعاً پرداخت شده یا قابل پرداخت افزوده نخواهد شد.

بند ۳

در صورتی که داده های عینی و کمیت پذیر در خصوص افزایش های لازمی که باید طبق مقررات ماده ۸ به عمل آید وجود نداشته باشد، نمی توان ارزش معاملاتی را طبق مقررات ماده ۱ تعیین کرد. به عنوان مثالی عینی برای این مورد، یک حق الامتیاز بر مبنای قیمت فروش یک لیتر از محصولی خاص در کشور واردکننده که به صورت کیلوگرم وارد شده و پس از ورود به صورت محلول در آمده است، پرداخت می شود. اگر بخشی از حق الامتیاز مزبور بر کالای وارد شده مبتنی باشد و بخشی بر عوامل دیگری که ارتباطی به کالای وارد شده ندارند (مانند زمانی که کالاهای وارد شده با اجزاء داخلی مخلوط شده اند و دیگر به طور مجزا قابل تشخیص نیستند، یا هنگامی که نتوان حق الامتیاز را از ترتیبات مالی خاص میان خریدار و فروشنده تمیز داد)، تلاش برای منظور کردن افزایشی به خاطر حق الامتیاز نابجا خواهد بود. با این حال، اگر مقدار این

حق‌الامتیاز تنها بر کالای واردشده مبتنی باشد و بتوان آن را به‌سهولت به کمیت بدل کرد، می‌توان افزایشی در مورد قیمت واقعاً پرداخت‌شده یا قابل‌پرداخت به عمل آورد.

یادداشت ماده ۱۱

۱- ماده ۱۱ برای واردکننده حق تقاضای تجدیدنظر در مورد ارزشی را که اداره گمرک برای کالای واردشده تعیین کرده است مقرر می‌دارد. تقاضای تجدیدنظر، نخست ممکن است از یک مقام بالاتر در اداره گمرک به عمل آید، ولی واردکننده حق خواهد داشت که در مرحله نهایی تقاضای تجدیدنظر را نزد قوه قضاییه مطرح کند.

۲- «بدون جریمه» به معنی آن است که واردکننده صرفاً به علت اتخاذ تصمیم استفاده از حق تجدیدنظر، مشمول جریمه یا تهدید به جریمه نخواهد شد. پرداخت هزینه‌های عادی دادگاه و حق‌الوکاله، جریمه تلقی نخواهد شد.

۳- با این حال، هیچ‌چیز در ماده ۱۱ مانع از آن نخواهد شد که یک طرف، متقاضی را پیش از تقاضای تجدیدنظر، ملزم به پرداخت کامل حقوق گمرکی و سود بازرگانی ارزیابی‌شده نماید.

یادداشت ماده ۱۴

بند ۲

از نظر ماده ۱۴، اصطلاح «اشخاص» در موارد مقتضی شامل شخص حقوقی می‌شود.

جزء ۶ (ث) بند ۲

از نظر پیوست ۵ این موافقت‌نامه، هنگامی پذیرفته می‌شود که یک شخص، شخص دیگر را واپایش (کنترل) کند که اولی از لحاظ حقوقی یا عملاً در موقعیت اعمال محدودیت بر دیگری یا هدایت آن قرار داشته باشد.

پیوست ۶

برای جمهوری ارمنستان، در تارنماهای رسمی:

[/https://www.procurement.am](https://www.procurement.am) ; <https://www.armeps.am>

برای جمهوری بلاروس، در تارنماهای رسمی:

[;http://www.zakupki.butb.by](http://www.zakupki.butb.by) ; <https://pravo.by> ; <https://gias.by>
[/https://goszakupki.by](https://goszakupki.by)

برای جمهوری قزاقستان، در تارنماهای رسمی:

<https://adilet.zan.kz/eng> ; <https://goszakup.gov.kz>

برای جمهوری قرقیزستان، در تارنمای رسمی:

<http://www.zakupki.gov.kg/popp/>

برای فدراسیون روسیه، در تارنماهای رسمی:

[/http://www.pravo.gov.ru](http://www.pravo.gov.ru) ; <https://zakupki.gov.ru>

برای جمهوری اسلامی ایران، در تارنمای رسمی:

www.setadiran.ir / setad/cm

[۱] - برای آن دسته از طرف‌های این موافقت‌نامه که عضو سازمان جهانی تجارت هستند، «قواعد، استانداردها و رویه‌های بین‌المللی» به معنی مفاد مربوط موافقت‌نامه سازمان جهانی تجارت، به‌ویژه ماده ۲۴ موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت ۱۳۷۳ (۱۹۹۴)، می‌باشد.

[۲] - طرف‌ها مقرراتی را برای حداکثر محرمانگی در انجام هر مشاوره به‌موجب مفاد این ماده تدوین خواهند کرد.

۳- طرفی که محدودیتی را اعمال می‌کند، تلاش خواهد کرد که از ایراد لطمه جدی به صادرات کالایی که اقتصاد یکی از طرف‌ها به مقدار زیادی به آن وابسته است، اجتناب کند.

[۴]- هر مالیات داخلی یا سایر هزینه‌های داخلی، یا هر قانون، مقرر یا الزام موضوع بند (۱) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه که در مورد کالاهای وارداتی و کالاهای مشابه داخلی به کار می‌رود و در مورد کالاهای وارداتی در زمان یا نقطه ورود کالا اخذ یا اجرا می‌گردد، به‌عنوان مالیات داخلی یا سایر هزینه‌های داخلی، یا قانون، مقرر یا الزام موضوع بند (۱) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه محسوب و در نتیجه مشمول مفاد ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه می‌شود.

۵- طرف‌ها تدابیر متعارفی را که ممکن است در دسترس آن‌ها باشد اتخاذ خواهند کرد تا از رعایت بند (۱) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه توسط حکومت‌ها و مراجع منطقه‌ای و محلی در سرزمین خود اطمینان حاصل کنند. اصطلاح «تدابیر متعارف»، برای مثال، مستلزم لغو آن دسته از قوانین ملی موجود نخواهد بود که به حکومت‌های محلی اجازه وضع آن دسته از مالیات‌های داخلی را می‌دهد که علی‌رغم مغایرت فنی با نص ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه، در واقع با روح آن انطباق دارد، مشروط بر این‌که لغو آن‌ها برای حکومت‌ها یا مراجع محلی ذی‌ربط دشواری‌های مالی جدی به وجود آورد. در خصوص آن دسته از مالیات‌های حکومت‌ها یا مراجع محلی که با نص و روح ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه مغایرت دارد، چنانچه اقدام ناگهانی دشواری‌های اداری و مالی جدی به وجود آورد، اصطلاح «تدابیر متعارف» به یک طرف اجازه می‌دهد مالیات‌های مغایر را به تدریج و در یک دوره انتقالی حذف کند.

۶- مالیاتی که با الزامات جمله نخست بند (۲) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه انطباق دارد، تنها در مواردی با مفاد جمله دوم بند مذکور مغایر تلقی خواهد شد که میان محصول مشمول مالیات از یک طرف و محصول مستقیماً قابل رقابت یا جانشینی که مشمول مالیات مشابهی نیست از طرف دیگر، رقابت وجود داشته باشد.

۷- در هر موردی که تمامی کالاهای مشمول مقررات به مقادیر قابل ملاحظه در داخل تولید شود، مقررات سازگار با مفاد جمله اول بند (۴) ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه مغایر با مفاد دومین جمله بند مذکور تلقی نخواهد شد. نمی‌توان مقرره‌ای را بر این مبنا سازگار با مفاد جمله دوم دانست که نسبت یا مقدار تخصیص یافته به هریک از کالاهای موضوع مقرر مذکور رابطه‌ای منصفانه بین کالاهای وارداتی و داخلی برقرار می‌کند.

[۸]- درحالی‌که ماده ۲-۵ این موافقت‌نامه استفاده از نرخ‌های چندگانه ارز را به‌خودی‌خود پوشش نمی‌دهد، بندهای (۱) و (۴) ماده ۲-۵ این موافقت‌نامه استفاده از مالیات‌ها یا کارمزدهای ارزی را به‌عنوان ابزاری برای اجرای رویه‌های ارزی چندگانه محکوم می‌کند. با این حال، اگر یک طرف به دلیل تراز پرداخت‌ها و با موافقت صندوق بین‌المللی پول از نرخ‌های چندگانه ارز استفاده می‌کند، هیچ‌یک از مفاد این موافقت‌نامه مانع استفاده یک طرف از واپایش‌ها (کنترل‌ها) یا محدودیت‌های ارزی طبق اساسنامه صندوق بین‌المللی پول یا طبق موافقت‌نامه خاص ارزی آن طرف با طرف دیگر نخواهد بود.

[۹]- اگر در واردات کالایی از سرزمین هر طرف به سرزمین طرف دیگر، ارائه گواهی مبدأ فقط در حدی که خیلی ضروری باشد درخواست شود، این مسئله با بند (۱) ماده ۲-۵ این موافقت‌نامه سازگار خواهد بود.

- [۱۰]- در کل ماده ۷-۲ این موافقت‌نامه اصطلاح «محدودیت‌های وارداتی» یا «محدودیت‌های صادراتی» شامل محدودیت‌های ناشی از عملیات تجاری دولتی هم می‌شود.
- [۱۱]- اصطلاح «به هر شکلی» در جزء (پ) بند ۲ ماده ۷-۲ این موافقت‌نامه، کالاهای همانند در مرحله اولیه فرآوری و کماکان فسادپذیر را دربرمی‌گیرد که مستقیماً با کالاهای تازه در رقابت هستند و اگر آزادانه وارد شوند، محدودیت روی کالاهای تازه را بی‌اثر می‌سازند.
- [۱۲]- اصطلاح «عوامل ویژه» شامل تغییرات در کارایی تولیدی نسبی بین تولیدکنندگان داخلی و خارجی یا بین تولیدکنندگان مختلف خارجی می‌شود، ولی تغییرات صوری با روش‌های غیرمجاز به موجب موافقت‌نامه را دربر نمی‌گیرد.
- [۱۳]- هیچ اشاره‌ای به «ملاحظات تجاری» به‌عنوان یک قاعده برای اختصاص سهمیه‌ها نشده است، زیرا به‌نظر می‌رسد که اعمال آن توسط مراجع دولتی همیشه ممکن نباشد. به‌علاوه، در موارد ممکن، هر طرف می‌تواند این ملاحظات را در فرآیند کسب موافقت، مطابق با قاعده کلی مذکور در جمله ابتدایی بند (۴) این ماده، در نظر گیرد.
- [۱۴]- در مورد هزینه‌های حمل‌ونقل، اصل مقرر در بند (۵) ماده ۸-۲ این موافقت‌نامه، اشاره به کالاهای مشابهی دارد که در مسیر مشابه با شرایط مشابهی حمل می‌گردد.
- [۱۵]- عملیات هیئت‌های بازاریابی که توسط طرف‌ها تأسیس می‌شوند و به خرید یا فروش اشتغال دارند، مشمول مفاد جزءهای (الف) و (ب) بند ۱ ماده ۱۱-۲ این موافقت‌نامه می‌باشد. فعالیت‌های هیئت‌های بازاریابی که توسط طرف‌ها ایجاد می‌شوند و به خرید و فروش اشتغال ندارند ولی به وضع مقرراتی می‌پردازند که شامل تجارت بخش خصوصی می‌شود، مشمول مواد مرتبط این موافقت‌نامه می‌باشد. اخذ قیمت‌های مختلف توسط یک بنگاه دولتی برای فروش یک کالا در بازارهای مختلف با مفاد این ماده مغایرت ندارد، مشروط بر این‌که تفاوت قیمت‌های مزبور به دلایل تجاری با در نظر گرفتن شرایط عرضه و تقاضا در بازارهای صادراتی باشد.
- [۱۶]- تدابیر دولتی که برای تضمین استانداردهای کیفی و کارایی در عملیات تجارت خارجی انجام می‌شود، یا مزایایی که برای به‌کارگیری منابع طبیعی ملی اعطا می‌شود، اما به دولت اختیار اعمال نظارت بر فعالیت‌های تجاری بنگاه مورد نظر داده نمی‌شود، «امتیازات انحصاری یا ویژه» شمرده نمی‌شود.
- [۱۷]- کشوری که یک «وام مشروط» دریافت می‌کند، می‌تواند این وام را در خرید ملزومات از خارج به‌عنوان «ملاحظات تجاری» در نظر بگیرد.
- [۱۸]- اصطلاح «کالا» محدود به مفهوم کالا در عرف تجاری است و برای شمول خرید و فروش خدمات در نظر گرفته نمی‌شود.

[۱۹]- اصطلاح «اضافه‌بها» به معنی تفاوت میان قیمت اخذشده توسط واردکننده انحصاری برای کالاهای وارداتی (بدون مالیات‌های داخلی مشمول ماده ۲-۲ این موافقت‌نامه، حمل‌ونقل، توزیع و سایر هزینه‌های مترتب بر خرید، فروش یا فرآوری بیشتر و یک حاشیه سود متعارف) با هزینه‌های تمام‌شده است.

[۲۰]- مدت طولانی معمولاً یک سال است ولی در هیچ حال کمتر از شش ماه نخواهد بود.

[۲۱]- فروش به مبلغی کمتر از هزینه هر واحد هنگامی در مقادیر معتدله انجام می‌گیرد که مراجع مربوط تشخیص دهند که میانگین موزون قیمت فروش در معاملات مورد بررسی جهت تشخیص ارزش عادی، کمتر از میانگین موزون هزینه هر واحد است یا این‌که مقدار فروش به قیمت کمتر از هزینه‌های هر واحد، کمتر از ۲۰ درصد حجم فروش معاملات مورد بررسی جهت تشخیص ارزش عادی نباشد.

[۲۲]- تعدیلی که به دلیل عملیات راه‌اندازی صورت می‌گیرد، هزینه‌ها را در پایان مدت راه‌اندازی منعکس خواهد کرد، یا اگر این مدت بیش از مدت تحقیق به طول بینجامد، آخرین هزینه‌هایی که مراجع مربوط می‌توانند در جریان تحقیق به‌طور متعارف در نظر گیرند، مبنا قرار خواهد گرفت.

[۲۳]- معافیت یک محصول صادراتی از حقوق یا مالیات‌های متعلق به محصولی مشابه که به مصرف داخلی اختصاص می‌یابد، یا بخشودگی این عوارض یا مالیات‌ها در حدی که از آنچه وصول شده است تجاوز نکند، یارانه تلقی نخواهد شد.

[۲۴]- در اینجا، معیارها یا شرایط عینی به معنی معیارها و شرایطی است که بی‌طرفانه باشد، بنگاه‌های معینی را به سایرین ترجیح ندهد، ماهیتی اقتصادی داشته باشد و به‌طور افقی به‌کار رود، نظیر تعداد مستخدمین یا اندازه بنگاه.

[۲۵]- در این خصوص، به‌ویژه، اطلاعات مربوط به فراوانی رد یا پذیرش درخواست‌های یارانه و دلایل اتخاذ چنین تصمیم‌هایی در نظر گرفته خواهد شد.

[۲۶]- این معیار وقتی محقق می‌شود که حقایق نشان دهد که اعطای یارانه، بدون آن‌که از نظر قانونی مشروط به عملکرد صادراتی باشد، در عمل وابسته به درآمدهای صادراتی محقق یا پیش‌بینی شده است. صرف این حقیقت که یک یارانه به بنگاه‌های صادرکننده اعطا می‌شود، به‌تنهایی دلیلی برای در نظر گرفتن یارانه صادراتی در مفهوم مورد استفاده در این بند نخواهد بود.

[۲۷]- واژه «لطمه» به معنی لطمه قابل ملاحظه به صنعت داخلی، تهدید لطمه قابل ملاحظه به صنعت داخلی یا تأخیر قابل ملاحظه در ایجاد چنین صنعتی خواهد بود، مگر این‌که به طریق دیگری تصریح شده باشد.

[۲۸]- از نظر این بند، تولیدکنندگان تنها وقتی مرتبط با صادرکنندگان یا واردکنندگان شمرده خواهند شد که (الف) یکی از آن‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم دیگری را واپایش (کنترل) کند؛ یا (ب) هر دوی آن‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط شخص ثالثی واپایش (کنترل) شوند؛ یا (پ) دو طرف با همدیگر شخص ثالثی را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم واپایش (کنترل) کنند، مشروط بر این‌که دلایلی برای ایجاد این باور یا

گمان وجود داشته باشد که تاثیر این رابطه چنان است که باعث می شود تولیدکننده مربوط رفتاری متفاوت با تولیدکنندگان غیرمرتبط داشته باشد. از نظر جزء (الف) بند ۲۱ ماده ۲-۳ این موافقت نامه، زمانی می توان شخصی را دارای واپایش (کنترل) بر شخص دیگری دانست که اولی از نظر قانونی یا عملیاتی در موضعی باشد که برای دومی محدودیت ایجاد کند یا او را هدایت نماید.

[۲۹] - از نظر این تعاریف، «حیوان» شامل ماهیان و جانوران وحشی، «گیاه» شامل جنگل ها و گیاهان وحشی، «آفات» شامل علف های هرز، و «آلاینده ها» شامل بقایای آفت کش ها و داروهای دام پزشکی و مواد زائد می شود.

[۳۰] - هنگامی که در این موافقت نامه به «اتباع» اشاره می شود، در مورد قلمرو گمرکی مستقل طرف ها، اصطلاح مزبور به معنی اشخاصی، اعم از حقیقی یا حقوقی، است که در قلمرو گمرکی مزبور اقامت داشته یا در آنجا دارای یک مؤسسه صنعتی یا تجاری واقعی و فعال باشد.

[۳۱] - هیچ چیز در این بند مانع از این نمی شود که یک طرف ارائه اسنادی مانند گواهی ها، مجوزها یا جوازها را به عنوان الزامی برای واردات کالاهای واپایش شده یا تحت نظارت مطالبه کند.

[۳۲] نحوه تخصیص سهمیه بین کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بر اساس تصمیم های اتحادیه اوراسیا خواهد بود. کمیسیون اقتصادی اوراسیا نحوه این تخصیص را به ج.ا.ایران اعلام خواهد کرد.

[۳۳] - در صورت هرگونه تغییر در تارنماهای فوق الذکر، طرف مربوط از طریق نقطه تماس خود، طرف های دیگر را در مورد چنین تغییری مطلع خواهد کرد.

عباس علی آبادی (وزیر صنعت، معدن و تجارت)

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه موافقت نامه تجارت آزاد

بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگردیده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص:	☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق:	☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال:	☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه:	☒ شده است ☐ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد:	☒ است ☐ نیست
	• و ارائه آن در قالب:	☒ ماده واحده ☐ مواد متعدد
	• با ایراد مواجه:	☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ:	☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام:	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد
۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۴	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد

دارد ☐	ندارد ☒	۵ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۶ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۷ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۸ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۹ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۰ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۱ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱)		
۱	در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐ وجود ندارد ☒ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.
۲	در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒ وجود ندارد ☐ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

--

ب - سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: قانون موافقتنامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو مصوب: ۱۳۹۸/۰۳/۱۹

بخش های قانون: تمام متن